

Dokument nr. 15:7

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1120 - 1279

5. mai - 4. juni 2009

Dokument nr. 15:7

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1120 - 1279

5. mai – 4. juni 2009

Innhold

Spørsmål	Side
1120. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. opptjeningsrett til foreldrepenger for rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	11
1121. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. tiltaksmidler til samferdselsformål, besvart av samferdselsministeren	12
1122. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. elever som får spesialundervisning, besvart av kunnskapsministeren	12
1123. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. brudd på merverdiavgiftslovgivningen, besvart av finansministeren	13
1124. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. hørselshemmede, besvart av helse- og omsorgsministeren	14
1125. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. Nesoddtangen terminal, besvart av samferdselsministeren	15
1126. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. stenging av lensmannskontorer, besvart av justisministeren	16
1127. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. studiestøtte, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	17
1128. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. at innvandrere diskrimineres på jobbmarkedet, besvart av barne- og likestillingsministeren	18
1129. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. sikkerhet på flyplasser, besvart av samferdselsministeren	19
1130. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. annullering av kontrakter, besvart av samferdselsministeren	20
1131. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. personer med gjeldsproblemer, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	21
1132. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. anslag for CO ₂ -utslipp, besvart av miljø- og utviklingsministeren	22
1133. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. antall aborter i Nord-Trøndelag, besvart av helse- og omsorgsministeren	23
1134. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. finansiering av prosjektene i Oslopakke 3, besvart av samferdselsministeren	24
1135. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. eldreavtalen mellom KrF, V og regjeringspartiene, besvart av helse- og omsorgsministeren	25
1136. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. rusmiddelavhengige, besvart av helse- og omsorgsministeren	26
1137. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. nedleggelese av Olavsværn, besvart av forsvarsministeren	27

	Side
1138. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. ammunisjonen i grunnen under en næringseiendom på Solstrand ved Tromsø, besvart av miljø- og utviklingsministeren	28
1139. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. Trondheim kommunes kutt i rusomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren	29
1140. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Ruseløkka skole i Oslo i samarbeid med Den Norske Opera & Ballett, besvart av kunnskapsministeren	30
1141. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. F5 - som undervisningsmateriell, besvart av forsvarsministeren	31
1142. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. tiltak mot E6 i Hedmark fra Kolomoen i Stange til Mjøsbrua, besvart av samferdselsministeren	31
1143. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. nødsentralen i Finnmark, besvart av justisministeren	32
1144. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. rettssikkerhet for ungdom som kjører opp ved trafikkstasjoner, besvart av samferdselsministeren	33
1145. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. betaling fra kommunene for skolebesøk, besvart av kunnskapsministeren	35
1146. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. uføretrygdet kvinne, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	35
1147. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. politidekning, besvart av justisministeren	36
1148. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. kortere rullebaner på 6 navngitte flyplasser, besvart av samferdselsministeren	37
1149. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. legemidler, besvart av helse- og omsorgsministeren	38
1150. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. kreftbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	39
1151. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ventetid foran oppkjøring ved landets trafikkstasjoner, besvart av samferdselsministeren	41
1152. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. ACTA-avtalen, besvart av justisministeren	42
1153. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. ny teknologi i klima- og miljøarbeidet, besvart av finansministeren	42
1154. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. reindrifta i Nord-Trøndelag, besvart av landbruks- og matministeren	43
1155. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. import av varer fra Finland, besvart av finansministeren	44
1156. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. slakte dyr uten at de er bedøvet først, besvart av landbruks- og matministeren	44
1157. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. alternative behandlingsmetoder for giftholdige muddermasser, besvart av miljø- og utviklingsministeren	45

	Side
1158. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. sommerstengte fødeavdelinger	46
1159. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. økte vannavgifter ved private vannverk, besvart av finansministeren	47
1160. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. mulighet for folkevalgte å besøke grunn- og videregående skoler, besvart av kunnskapsministeren.....	48
1161. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. drap fra et menneske i psykisk ubalanse, besvart av helse- og omsorgsministeren	49
1162. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. muligheten for eldre å disponere egne midler på sykehjem, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	49
1163. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. uføreytelser, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	50
1164. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. innfartsparkering på østsiden av Glomma, besvart av samferdselsministeren	51
1165. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. kommunal tjenestepensjon, besvart av finansministeren.....	52
1166. Fra stortingsrepresentant Dag Ole Teigen, vedr. spesialisert kirurgi, besvart av helse- og omsorgsministeren	54
1167. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. bygging i 100-metersbelte, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	55
1168. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. bompengesystemet I Norge, besvart av samferdselsministeren	56
1169. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. garantier ovenfor banker i forbindelse med bygging av bompengefinansierte vegstrekninger, besvart av samferdselsministeren.....	57
1170. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. bistand til Pakistan, besvart av utenriksministeren.....	58
1171. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. bedre konkurranse på mobilnett, besvart av samferdselsministeren	59
1172. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. rot i Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	60
1173. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. den humanitære katastrofen i Pakistan, besvart av utenriksministeren.....	61
1174. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. overvåkning av miljøtilstanden i Mjøsa, besvart av miljø- og utviklingsministeren	62
1175. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. behandlingstilbud etter drap i Bodø, besvart av helse- og omsorgsministeren	63
1176. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. DNA-registeret for personprofiler, besvart av justisministeren.....	64
1177. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. utenlandske vogntog og avgift for adgang til norsk vegnett, besvart av finansministeren	65
1178. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. arbeidstakeres rettigheter i forbindelse med fjerning av plattformer på norsk sokkel, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	66
1179. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. frister for analyser fra RMI, besvart av justisministeren	67

	Side
1180. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. varebiler, besvart av finansministeren	69
1181. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. Downs syndrom, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	70
1182. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. etter- og videreutdanning for lærerne, besvart av kunnskapsministeren.....	71
1183. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. bygging av gang- og sykkelveger, besvart av samferdselsministeren	72
1184. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. kraftsituasjonen i Midt-Norge, besvart av olje- og energiministeren	72
1185. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. en ny avtale med "Hurtigruteavtalen", besvart av samferdselsministeren.....	73
1186. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. rapporter fra Økokrim til andre lands myndigheter, besvart av justisministeren..	74
1187. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. tilfredsstillende tilbud for alle demente, besvart av helse- og omsorgsministeren....	75
1188. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. høyskolenes basisbevilgninger, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	76
1189. Fra stortingsrepresentant John-Ragnar Aarset, vedr. søknader om dispensasjon frå kommunaplanar, besvart av miljø- og utviklingsministeren	77
1190. Fra stortingsrepresentant Bendiks H. Arnesen, vedr. nødvendige midler til Sivilforsvaret, besvart av justisministeren	78
1191. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. prisområder og kraft, besvart av olje- og energiministeren	79
1192. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. uønskede utslipp fra drivstoff, besvart av miljø- og utviklingsministeren	79
1193. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. endringer i lov om stadnamn, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	80
1194. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. en utforkjøring ved Jergul i Karasjok kommune, besvart av helse- og omsorgsministeren	81
1195. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. visumpolitikk, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	82
1196. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. arbeid utført på firmaets bygninger av firmaets ansatte, besvart av finansministeren	83
1197. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. personer med nedsatt funksjonsevne og muligheten til å ta førerkort, besvart av samferdselsministeren.....	84
1198. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. trafikksikkerhetstiltak på deler av strekningen på E18 gjennom Telemark, besvart av samferdselsministeren.....	86
1199. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. ELISA-metoden, besvart av helse- og omsorgsministeren	87
1200. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. likeverdige helsetilbud for den samiske befolkningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	88

	Side
1201. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. åpne styremøter i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	89
1202. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. anbudsinnbydelsen for pasientreiser landeveis fra Helgelandsykehuset HF, besvart av helse- og omsorgsministeren	90
1203. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. stiftelsen neveragain.no, besvart av kunnskapsministeren.....	91
1204. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. utbygging av industrianlegget til leiligheter, besvart av kommunal- og regionalministeren	91
1205. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. langsomt virkende insulinanaloger, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	92
1206. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. utviklingen i kommunesektorens samlede inntekter fra og med 2002 til og med 2008, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	93
1207. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. retur av mulla Krekar, besvart av utenriksministeren	95
1208. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. taxibåtneringen, besvart av nærings- og handelsministeren	96
1209. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. minivarebiler, besvart av finansministeren	97
1210. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. slakting uten bedøvelse (halal- og kosher-slakt), besvart av landbruks- og matministeren	98
1211. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. førerprøven, besvart av samferdselsministeren	99
1212. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. bygging i strandsona innfor 100-metersbelte i distriktsfylke som Sogn og Fjordane, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	99
1213. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. byggesak i Sarpsborg kommune, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	100
1214. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. politivakt i Geiranger, besvart av justisministeren.....	101
1215. Fra stortingsrepresentant Heikki Holmås, vedr. felles miljøstandarder i laksenæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	103
1216. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. kollektivfelt på E18, besvart av samferdselsministeren.....	103
1217. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. finansieringen av E16 Sandvika - Wøyen, besvart av samferdselsministeren	105
1218. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. sending av pass og bankkort per vanlig post, besvart av justisministeren.....	105
1219. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. reglene om underholds krav i ny utlendingsforskrift, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	106
1220. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. forskrift om rikspolitiske bestemmelse for kjøpesenter, besvart av miljø- og utviklingsministeren	108

	Side
1221. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. skjevheter mellom høyskolene når det gjelder basisbevilgning pr. tildelte studieplass, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	109
1222. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. skuespillerutdanningen ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	109
1223. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. rabatt på ferje for frakt av bil for uføre reisende som bruker egen bil, besvart av samferdselsministeren.....	111
1224. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. helsefremmende og forebyggende helsetjenestene for barn og unge, besvart av helse- og omsorgsministeren	111
1225. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. Nordstrand ENØK, besvart av olje- og energiministeren.....	112
1226. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. nedlagte jernbanestrekninger, besvart av samferdselsministeren.....	113
1227. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. virkemidler og bevilgninger innen fornybar energi, besvart av olje- og energiministeren.....	114
1228. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. "ICEMAN" - CO ₂ -regnskap, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	114
1229. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Aker Holding-saken, besvart av olje- og energiministeren.....	115
1230. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. oljesandprosjektet til StatoilHydro i Canada, besvart av finansministeren.....	115
1231. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. personer med fastrentelån til ansattevilkår, besvart av finansministeren	116
1232. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Snelda-prosjektet, besvart av kultur- og kirkeministeren	117
1233. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. Norsk hjemmefrontmuseum, besvart av forsvarsministeren	118
1234. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. sukkeravgiften, besvart av finansministeren	119
1235. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Erito AS, besvart av nærings- og handelsministeren	119
1236. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. pasientjournal, besvart av helse- og omsorgsministeren	120
1237. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. oljesand og kull, besvart av olje- og energiministeren.....	121
1238. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. NUF-selskaper, besvart av nærings- og handelsministeren	123
1239. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. gang- og sykkelveier mellom Gvarv og Årnes, samt Beverøya camping - Mannebru, og Høgskolen - Veirudkrysset, besvart av samferdselsministeren.....	123
1240. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. sjukehusomt på Gullaug i Lier, Buskerud, besvart av helse- og omsorgsministeren	124
1241. Fra stortingsrepresentant Lars Sponheim, vedr. øvelseskjøring for ungdommer som bor i barnevernsinstitusjoner, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	125

	Side
1242. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. den nye generaldirektøren i UNESCO, besvart av utenriksministeren.....	126
1243. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. private vannverks skatteplikt, besvart av finansministeren.....	127
1244. Fra stortingsrepresentant Karita Bekkemellem, vedr. forbrukerfinansiering (Skeidar-gruppen) - moms, besvart av finansministeren.....	128
1245. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. overgangsordningen knyttet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	128
1246. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. en nye plan- og bygningsloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	130
1247. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. kommunen/Navs plikt til å gi økonomisk bistand til tilretteleggingen, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	130
1248. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. etablering av testsenteret på Mongstad, besvart av olje- og energiministerens	131
1249. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. politivakt i Geiranger, besvart av justisministeren.....	132
1250. Fra stortingsrepresentant Britt Hildeng, vedr. metoden Patogen Inaktivering som et ledd i tiltak for nulltoleranse ved blodoverføringer, besvart av helse- og omsorgsministeren	133
1251. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. udetonerte bomber i sentrum av Lakselv, besvart av justisministeren.....	135
1252. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. forvaltningsreformen og riksveiferjene til fylkeskommunene, besvart av samferdselsministeren.....	135
1253. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. vekst for øvrige riksveier, besvart av samferdselsministeren	136
1254. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. E16, strekningen Bjørum - Skaret, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	137
1255. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. fluorinerte forbindelser, besvart av miljø- og utviklingsministeren	138
1256. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. rensing av kvikksølvutslipp, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	139
1257. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. utbetaling av rovdyrerstatning, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	140
1258. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. ventetid ved NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	141
1259. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Arbeidsledighet, besvart av finansministeren	142
1260. Fra stortingsrepresentant Eirin Faldet, vedr. sunne konkurranseforhold i lastebilnæringen, besvart av samferdselsministeren.....	143
1261. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. korridorpasienter på sykehuset i Bodø, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	144
1262. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. tvangssalg av eiendom, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	145

	Side
1263. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. smugling av fisk over grensa, besvart av fiskeri- og kystministeren	146
1264. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. Frelsesarmeens arbeid for utenlandske innsatte i norske fengsler, besvart av justisministeren	146
1265. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. utpeking av prioriterte områder for norsk forskning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	147
1266. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. regelverket rundt sjokoladeavgiften og praktiseringen av dette, besvart av finansministeren.....	148
1267. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. Skatteetaten, besvart av finansministeren	149
1268. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. todelt skole i Norge, besvart av kunnskapsministeren	150
1269. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. rammene for nye konsesjonsavtaler for riksdekkende TV, besvart av kultur- og kirkeministeren	151
1270. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. Statsborgerloven, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren ...	152
1271. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. utbygging av kystnære vindturbiner utenfor Mørgekysten, besvart av olje- og energiministeren.....	154
1272. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Kina, besvart av utenriksministeren.....	156
1273. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. belysning i gater og veier nattetid, besvart av samferdselsministeren.....	157
1274. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. stimuleringsmidler til arbeid med oppfølging av barn av psykisk syke og rusmiddelmisbrukende foreldre, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	157
1275. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. Helfo veksthormoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	159
1276. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. forskriftene til den nye plan- og bygningsloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren	160
1277. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. Raftostiftelsen, besvart av kunnskapsministeren	160
1278. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Tillitsmannsvirksomhet i Norge, besvart av finansministeren	161
1279. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. størrelsen på den statlige refusjonen til sykehusene for vektoperasjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	162

Dokument nr. 15:7

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1120

Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 13. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Vil arbeids- og inkluderingsministeren ta initiativ til at det blir innført opptjeningsrett til foreldrepenger for rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad fra 1.10.2009?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med tiltakspakken for NAV (St.prp. nr. 51 (2008-09)) ble iverksettelsen av arbeidsavklaringspenger utsatt fra 1.10.2009 til 1.3.2010. En viktig forbedring som skjedde i lovverket i forbindelse med arbeidsavklaringspenger, var at dette - i motsetning til hva som tidligere har vært tilfelle for de ordninger dette erstatter - gir opptjeningsrett for foreldrepenger. En utsettelse av innføring av arbeidsavklaringspenger gir, etter hva vi er blitt informert om, også en utsettelse av denne forbedringen. Ut fra det politiske løftet som ble gitt fra regjeringen i forbindelse med utsettelse av denne reformen om at ingen skulle tape penger på dette, er dette uheldig.

Svar:

Stortinget vedtok i desember 2008 forslagene i Ot.prp. nr. 4 (2008-2009) Om lov om endringer i folketryktdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner). Det innebærer bl.a. at arbeidsavklaringspengene som skal erstatte dagens rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad, vil gi opptjeningsrett til foreldrepenger.

Det nye regelverket om arbeidsavklaringspenger er en viktig del av NAV-reformen og er ønsket av både brukerne og saksbehandlerne. Situasjonen i Arbeids- og velferdsetaten har imidlertid endret seg i løpet av relativt kort tid. Det har vært en betydelig økning i restansene på de fleste saksområder og en raskere økning av arbeidsledigheten enn forventet. Det er et stort behov for å gi informasjon til brukerne og opplæring av etatens saksbehandlere før det nye regelverket kan tre i kraft. Det er en viktig forutsetning for å lykkes at de ressursene som blir frigjort ved at ytelsesforvaltningen blir enklere, faktisk kan brukes til tettere og bedre oppfølging av brukerne. Beslutningen om ytterligere utsettelse ble tatt etter en totalvurdering av situasjonen i etaten og i nært samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten.

Jeg er klar over at dette innebærer at også opptjeningsretten til foreldrepenger blir utsatt. Kostnaden ved å innføre opptjeningsrett til foreldrepenger er imidlertid beregnet til om lag 50 mill. kroner i året. Økningen av utgiftene skal iht. Ot.prp. nr. 4 (2008-2009) finansieres av midler som blir frigjort ved at dagens behovsprøvde barnetillegg til mottakere av tidsbegrenset uførestønad erstattes med et standardisert barnetillegg til alle mottakere av arbeidsavklaringspenger. Det er derfor av hensyn til både den administrative belastningen i Arbeids- og velferdsetaten og budsjettmessige konsekvenser ikke planlagt å innføre opptjeningsrett til foreldrepenger for rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad før de øvrige endringene trer i kraft.

SPØRSMÅL NR. 1121**Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 14. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Kan tiltaksmidler til samferdselsformål, under forutsetning av at prosjektene er definert og igangsatt i 2009, også kunne benyttes i 2010?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med regjeringens tiltakspakke er det bevilget 14 millioner kroner til bygging av en gang og sykkelsti mellom Ruste og Peer Gynt senter i Nord-Fron kommune. I henhold til Statens veivesens forslag til trasé vil ca 10 mål dyrket mark legges under asfalt. Ytterligere areal vil senere gå med i forbindelse med utbyggingen av E6 gjennom området.

Lokalt har man ønsket en annen trasé som ikke berører dyrket mark, og som i tillegg forventes å være vesentlig billigere. Det foreliggende forslag fra Statens veivesen forutsetter også betydelige utlegg for kommunen.

Imidlertid vil det ta noe tid å utrede det nye traséalternativet. Valg av dette vil derfor antagelig bety at anlegget ikke kan ferdigstilles i år. Statens veivesen har derfor insistert på at prosjektet må gjennomføres slik det nå foreligger dersom tiltaksmidlene skal kunne brukes.

Svar:

Regjeringens tiltakspakke for 2009 på 2,3 mrd. kr til opprustning og utbygging av vegnettet, herav 500

mill. kr til gang- og sykkelveger, er bevilget til prosjekter og tiltak med sikte på at tildelte midler skal benyttes i 2009. For prosjekter som likevel ikke er byggeklare og ikke kan startes i løpet 2009, har jeg bedt om at Statens vegvesen informerer Samferdselsdepartementet om dette samt komme med forslag til alternativ bruk av midlene fortrinnsvis i samme fylke.

Av begrunnelsen til spørsmålet framgår at spørsmålet angår et gang- og sykkelveprosjekt ved rv 256 i Nord-Fron kommune i Oppland fylke der det er bevilget 14 mill. kr av regjeringens tiltakspakke for 2009.

Reguleringsplanen der den aktuelle gang- og sykkelvegen er regulert inn, er utarbeidet av Nord-Fron kommune og enstemmig vedtatt av kommunestyret 20. april 2006. Statens vegvesen har foreslått enkelte mindre endringer av reguleringsplanen. Dette berører ikke gang- og sykkelvegen eller plasseringen av den, men utbedring av en brukonstruksjon, ny adkomst til Vinstra mølle AS og et midlertidig anleggsbelte langs gang- og sykkelvegen.

Jeg er kjent med at Nord-Fron kommunestyre den 5. mai 2009 i et enstemmig vedtak har støttet Statens vegvesens forslag til mindre reguleringsendringer som nevnt ovenfor. Jeg går derfor ut fra at det ligger til rette for gjennomføring av dette gang- og sykkelveprosjektet i 2009 som forutsatt.

SPØRSMÅL NR. 1122**Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide****Besvart 12. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Elever som får spesialundervisning, og som ikke får karakterer i fagene på vanlig måte, får bare en påskrift i karakterboken om at de har "fulgt undervisningen". Skal de få en vurdering av sitt nivå, sin utvikling og innsats i fagene, må de gjennomføre de samme prøvene og eksamenene som elever som mottar ordinær undervisning, og vurderes etter de samme kriteriene.

Hvorfor er det ikke mulig for elever som får spesialundervisning å få en vurdering av sitt faglige nivå ut fra den tilpassede undervisningen de får?»

Svar:

Elever som får spesialundervisning har rett på vurdering av sitt faglige nivå, ut fra den tilpassede undervisningen de får. Alle elever har rett til vurdering, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 3-1 og 4-1.

Elever med spesialundervisning har følgelig rett på vurdering. Elevene skal ha underveis- og sluttvurdering. Underveisvurderingen skal gis løpende i opplæringen som en veiledning til eleven. Underveisvurderingen skal fremme læring, utvikle kompetansen til eleven og gi grunnlag for tilpasset opplæring. Underveisvurderingen kan gis både med og uten karakter. Sluttvurderingen skal gi informasjon om nivået til eleven ved avslutning av opplæringen.

Når elever fra 8. årstrinn skal ha vurdering med karakter, er grunnlaget for vurderingen kompetansemålene i læreplanene for fag slik disse fremkommer i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. I vurderingen skal en eventuell karakter uttrykke den kompetansen eleven har oppnådd på tidspunktet for vurderingen og ut fra det som er forventet på dette tidspunktet. Dette betyr at det er ulike forventninger på de ulike årstrinnene. Elevens forutsetninger skal kun trekkes inn der forskriften åpner for det. Dette er i dag kun i faget kroppsøving i grunnskolen og i orden og atferd. Ellers vil elevens forutsetninger ikke ha betydning for vurderingen i fag.

I grunnskolen kan elever med spesialundervisning etter individuell opplæringsplan (IOP) gis fritak for vurdering med karakter i fag der elevene følger en slik plan. I de tilfellene hvor det er gitt fritak, vil dette gjelde for faget som helhet. Fritak fra vurdering med karakter gir ikke fritak fra opplæringen. Elevens foresatte avgjør om eleven skal ha vurdering med eller uten karakter. Elever som har hatt individuell opplæringsplan, får dette ført på vitnemålet dersom eleven eller de foresatte ønsker det. Elever som er helt fritatt for vurdering med karakter, skal ha vitnemål som viser at eleven har fullført grunnskolen. Utdannings-

direktoratet gir nærmere regler for hvordan vitnemålet skal føres.

I videregående opplæring skal det gis standpunkt karakterer ved slutten av opplæringen på hvert årstrinn i fag der det er fastsatt kompetansemål i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Det er etter dette ikke åpnet for at det gis fritak for vurdering med karakter for elever med IOP i videregående opplæring i fag der det er fastsatt kompetansemål.

Elever som ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning etter individuell opplæringsplan (IOP). Opplæringen skal tilrettelegges i forhold til opplæringsmål som er realistiske for eleven. Planen skal vise mål for og innholdet i opplæringen og hvordan denne skal gjennomføres. Skolen skal hvert halvår utarbeide skriftlig oversikt over den opplæringen eleven har fått, og en vurdering av utviklingen til eleven. Utgangspunktet for en individuell opplæringsplan er læreplanen i faget, så langt den passer. Det er altså adgang til å gjøre de individuelle tilpassningene som det er behov for, også å gi eleven undervisning i kun deler av læreplanen.

Standpunkt karakteren skal avspeile elevens kompetanse i faget. Standpunkt karakteren skal settes på grunnlag av alle kompetansemålene i faget. Også elever som mottar spesialundervisning skal vurderes i forhold til alle kompetansemålene i faget for å kunne få standpunkt karakter. Det er ikke adgang til å fastsette en standpunkt karakter på grunnlag av bare enkelte av kompetansemålene i et fag. Dette fordi karakterer danner grunnlaget for inntak til videre utdanning, og må derfor være basert på grad av måloppnåelse av de samlede kompetansemålene i faget.

SPØRSMÅL NR. 1123

Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 13. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Mener statsråden dagens beløpsgrenser er holdbare, eller bør det legges til grunn andre retningslinjer for å tydeliggjøre av det skal reageres mot brudd på merverdiavgiftslovgivningen?»

BEGRUNNELSE:

Skatteetaten opererer i dag med konkrete beløpsgrenser for hvilke enkeltsaker med skatte- og avgiftsunndragelser som skal anmeldes til politiet og hvilke

som unngår straffeforfølgelse. I en konkret sak der Laagendalsposten har avdekket at det kommunalt heleide selskapet Kongsberg Tomteselskap har instruert underleverandører til å begå merverdiavgiftsunndragelser for mer enn en million kroner på oppdrag for tomteselskapet, valgte skatteetaten å ikke anmelde saken. For andre skattebetalere strider det med den alminnelige rettsfølelsen at enkeltpersoner som åpenbart innretter seg i strid med merverdiavgiftslovgivningen ikke straffeforfølges.

Svar:

Arbeid mot skatte- og avgiftsunndragelser og annen økonomisk kriminalitet er høyt prioritert i våre underliggende etater, og her i departementet. Tips fra publikum, avisoppslag o.l. er faktorer som kan bidra til at skatte- og avgiftsunndragelser blir oppdaget, og skatteetaten har utarbeidet gode rutiner for oppfølging av slike oppslag og henvendelser.

Hvilke kontrollhandlinger skatteetaten eventuelt gjennomfører som følge av konkrete tips eller avisoppslag, er underlagt taushetsplikt i medhold av ligningsloven og merverdiavgiftsloven. Om den som tipset gjelder ilegges en administrativ reaksjon fra skatteetaten eller om forholdet anmeldes til politi- og påtalemyndigheten, er også opplysninger som er underlagt taushetsplikt. Jeg kan derfor ikke uttale meg om hva skatteetaten har foretatt seg eller hvilke vurderinger som ligger til grunn for de avgjørelser som er fattet i den konkrete saken som det vises til i begrunnelsen. Det er imidlertid viktig for meg å understreke at når en skatte- og avgiftsunndragelse ikke anmeldes til politiet, vil det normalt reageres med administrative sanksjoner (som tilleggsatt og tilleggsavgift) overfor forholdet.

Av skatteetatens instruks om anmeldelse til påtalemyndigheten for overtredelse av bl.a. merverdiavgiftsloven, fremgår at avgiftsunndragelser som utgjør et betydelig beløp skal anmeldes. Det er likevel ikke slik at unndragelser som omfatter et lavere beløp ikke kan anmeldes. Den avgiftsmessige fordel som er

oppnådd ved lovbruddet er bare ett av flere momenter som inngår i den samlede vurderingen av om lovbruddet bør anmeldes. Det skal bl.a. også legges vekt på om unndragelsen er søkt gjennomført på en planmessig måte, om handlingen er vanskelig å oppdage og om unndragelsen er gjentatt eller oppnådd ved misbruk av stilling eller tillitsforhold. På den annen side kan det foreligge spesielle formidlende omstendigheter som tilsier at de avgiftsmessige fordeler bør utgjøre et høyere beløp enn det som normalt ville ført til anmeldelse. Det følger av menneskerettskonvensjonen, som er inkorporert i norsk rett i menneskerettsloven, at tilleggsavgift er å anse som straff. Videre følger det av bestemmelsen i protokoll nr. 7 artikkel 4 til Den europeiske menneskerettskonvensjon at en person ikke skal anmeldes hvis vedkommende allerede er straffeforfulgt for samme forhold, for eksempel ilagt tilleggsavgift.

Om skatteetaten skal anmelde en avdekket avgiftsunndragelse eller ikke, beror på en helhetsvurdering av de konkrete forhold i saken. Dersom avgiftsunndragelsen er av et særlig betydelig beløp slik som i tilfellet omtalt i begrunnelsen, vil dette være et viktig argument i retning av at forholdet bør anmeldes.

Skatteetatens anmeldelsesinstruks og toll- og avgiftsetatens anmeldelsesveileder er for tiden til revisjon i Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet. Dagens beløpsgrenser for anmeldelse vil i denne sammenheng bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 1124

Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 14. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre et mer tilgjengelig tilbud om tilpasning av høreapparat for hørselshemmede i Sogn og Fjordane?»

BEGRUNNELSE:

Ventetiden for tilpasning av høreapparat er 40 uker ved Helse Førde. Som følge av den lange ventetiden henvises mange pasienter til tilbud i Helse Bergen. Dette fører til lang reisevei og betydelige utgifter knyttet til pasienttransport. Dette er en betydelig tilleggsbelastning for pasientene, samtidig som det

medfører betydelige reisekostnader for helseforetakene. Mange pasienter er avhengig av å benytte dro-sje som transportmiddel, og dette koster 6000-7000 kr. hver vei.

Hørselshemmedes Landsforbund, som har 12 00 medlemmer i Sogn og Fjordane, har pekt på muligheten for å etablere et tilbud om tilpasning av høreapparat i Lærdal, eventuelt at dette etableres som et ambulerende tilbud. En slik modell vil bidra til raskere hel-sehjelp og bedre tilgjengelighet til tilbudet for pasientene, samtidig som utgifter til transportkostnader kan reduseres betydelig.

Svar:

For å få en mer helhetlig høreapparatformidling er Helse Vest RHF i oppdragsdokumentet for 2009 bedt om å sørge for at det inngås samarbeidsavtaler om oppfølging og rehabilitering knyttet til høreapparatformidling mellom kommuner, spesialisthelsetjeneste og NAV. De skal videre inngå avtale om høreapparattilpasning med legespesialister med avtale for å sikre tilstrekkelig kapasitet.

Helse Vest RHF opplyser at det pågår et nasjonalt arbeid med å utarbeide samarbeidsavtalene. Disse avtalene vil blant annet legge føringer for hvordan helseforetakene skal bedre tjenestetilbudet og redusere ventetidene.

Nye prioriteringsveiledere skal bidra til at pasientene prioriteres likere uavhengig av hvor i landet de bor. Prioriteringsveilederne skal gjøre det lettere for sykehusene å prioritere opp de pasientene som er sykest. Jeg kan informere om at Helsedirektoratet, i samarbeid med de regionale helseforetakene, har under ferdigstilling en prioriteringsveileder for øre-nese-hals der også maksimale ventetider for høreapparattilpasning blir behandlet.

Helse Vest RHF meddeler videre at de i forbindelse med oppfølging av rapporten "Å høre og bli

hørt" og oppdrag som er gitt Helse Vest RHF i oppdragsdokumentet for 2009, har startet en kartleggingsprosess av høreapparatområdet i hele det regionale helseforetaket. Kartleggingen omfatter både helseforetakene sine hørselssentraler og avtalespesialister med høreapparattilpasning. Denne kartleggingen skal være grunnlaget for en nøye gjennomgang av hva slags tiltak Helse Vest RHF skal sette i verk for å få et mer helhetlig tilbud til hørselshemmede i både Helse Førde HF og hele Helse Vest. Dette innebærer også en gjennomgang av hvordan ressurser skal fordeles slik at tilbudet blir geografisk bedre fordelt. I denne gjennomgangen vil det også bli vurdert om det skal etableres et tilbud om tilpasning av høreapparat i Lærdal, og om det skal etableres et ambulerende tilbud. Helse Førde HF har også fått i oppdrag, gjennom styringsdokument for 2009, å sørge for en mer samordnet formidling av høreapparater.

På bakgrunn av opplysningene fra Helse Vest RHF om hvordan de arbeider med oppgavene som er gitt i oppdragsdokumentet for 2009, har jeg tillit til at de vil kunne gi et likeverdig tilbud om høreapparattilpasning til befolkningen i sin region når de nevnte prosessene er fullført.

SPØRSMÅL NR. 1125

Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 14. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden forsikre seg om at den endelige utformingen ved Nesoddtangen terminal sikrer at bevegelseshemmede enkelt kan komme seg mellom bil og båt?»

BEGRUNNELSE:

Som ledd i oppgraderingen av Rv. 156, Nesoddtangen terminal, investeres det 55 mill. kr i nytt trafikknutepunkt. Likevel presterer man å halvere antall innfartsparkeringsplasser ved terminalen. Under anleggsperioden har kaia vært stengt for av- og påstigning med bil, og eldre og bevegelseshemmede som blir bragt og hentet er henvist til park-and-ride 100-150 meter unna i en bratt stigning. Dersom park-and-ride-plassene plasseres langt fra kaiområdet, og på en slik måte at det blir store høydeforskjeller til og

fra brygga, vil bevegelseshemmede få store problemer. Løsninger som sikrer direkte adkomst for bevegelseshemmede må på plass, slik at de som har behov for det enkelt kan forflytte seg rett fra båt til bil. Staten risikerer å ha investert dyrt i en terminal som tar seg pent ut, men som forringer trafikantenes muligheter for å kombinere innfart med bil med kollektivtilbud. Statsråden må forsikre seg om at dette hensynet og hensynet til fullgod universell utforming ivaretas på en fullgod måte.

Svar:

Jeg er opptatt av at kollektivsystemene med kollektivterminaler blir utformet og tilrettelagt slik at flest mulig er sikret en god mobilitet i tråd med Regjeringens visjon om et universelt utformet samfunn. Jeg viser til St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal

transportplan 2010-2019, kap.13, der det er redegjort for Regjeringens arbeid med universell utforming av transportsystemet.

Nesodden terminal er under ombygging. Ved planleggingen av det nye anlegget er det lagt til grunn avgrensning mellom de ulike trafikantgruppene, færrest mulige konfliktpunkter mellom kjøretøy og myke trafikanter og at prinsippene for universell utforming av anlegget blir fulgt.

For å tilfredsstille kravene til universell utforming blir det bygd nye plattformer for av- og påstigning til bussene med ekstra høyde og kontrast- og ledelinjer på og til og fra plattformene. Løsningene er diskutert med de funksjonshemmedes interesseorganisasjoner.

Handicap-plasser (HC-plasser), taxiholdeplass og "kiss and ride" blir etablert nede på terminalområdet, og disse er atskilt fra innfartsparkeringen og av- og påstigningsområdet for bussene. Avstanden fra dette området til selve terminalbygget blir under 50 m.

Trafikkavviklingen i anleggsperioden har vært en utfordring. Det er en forutsetning at busstrafikken skal fungere med av- og påstigning nede på bryggeområdet under hele byggeperioden. Det har derfor vært nødvendig å avgrense annen biltrafikk til terminalområdet. Innfartsparkeringsplassene nede på brygga ble stengt med unntak av noen få HC-plasser. Som kompensasjon for bortfall av parkeringsplassene nede på brygga, ble det tidlig i byggeperioden etablert nye permanente parkeringsplasser ved Skoklefall der det eksisterende anlegget er utvidet.

Under byggeperioden viste det seg at mange ikke respekterte de restriksjonene som var lagt på annen trafikk, noe som førte til trafikkfarlige situasjoner på terminalområdet. I samråd med politiet og kollektivselskapene ble det nedlagt forbud for all biltrafikk på brygga med unntak av bussene ved å etablere en egen sнопlass om lag 150 m fra bryggeområdet.

Jeg legger til grunn at når anlegget er ferdig og i normal drift, vil det fungere som det skal for alle trafikantgrupper.

SPØRSMÅL NR. 1126

Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 14. mai 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er statsråden tilfreds med de mange meldinger som kommer om at lensmannskontorer over hele landet skal stenges i sommer, og hva vil statsråden gjøre for å hindre slike alvorlige kutt i tilbud til publikum?»

BEGRUNNELSE:

I Avisa Nordland fremkom det 28.04.09 at lensmannskontoret i Steigen skulle stenge til sommeren på grunn av manglende bemanning.

Liknende meldinger har kommet fra ulike kanter av landet den siste tiden og slik det nå fremstår vil mange lensmannskontorer være stengt i sommer.

Stengte lensmannskontorer vil føre til lengre avstander mellom den enkelte politienhet og det vil således gå lengre tid før politiet kan trå til når publikum trenger hjelp. Dette vil igjen føre til mindre trygghet i befolkningen og større mulighet for kriminelle til å operere fritt.

Innbyggerne har krav på et forsvarlig polititilbud uavhengig av om man bor i sentrale eller mer gris-

grendte strøk. Det er Regjeringens ansvar å sikre dette polititilbudet, sikre innbyggernes trygghet og dette må skje blant annet gjennom betryggende bemanning.

Svar:

Det er ikke riktig som spørderen antyder at det kuttes i tilbudet til publikum. Politidirektoratet har utarbeidet en oversikt over sommerstengte lensmannskontoret i 2008 sammenlignet med planlagt sommerstengning i 2009. Oversikten viser at mens 22 lensmannskontorer holdt sommerstengt i 2008, så planlegger 21 kontorer å gjøre det samme i 2009. Dette viser at det kun er en liten andel av landets nesten 300 lensmannskontorer som må stenge under ferieavviklingen.

Når det gjelder lensmannskontoret i Steigen, bekrefter Politidirektoratet at politimesteren planlegger å holde dette kontoret stengt i ferietiden. Til tross for flere utlysninger har det ikke lyktes politidistriktet å besette alle stillingene ved kontoret, noe som gjør det uforholdsmessig krevende å holde kontoret åpent i

ferietiden. Politiberedskaperen vil bli opprettholdt gjennom vaksamarbeidet mellom Hamarøy, Saltdal, Sørfold og Fauske lensmannskontor.

Denne regjeringen har økt politiets budsjett med 2,3 milliarder kr i perioden 2006-2009.

Bare i 2009 er bevilgningene økt med over 1 milliard kr. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca 460 mill. kr i inneværende år. Med budsjettforslaget for 2009 økes opptaket til PHS til rekordhøye 552 studenter. Med dette løses ikke alle drifts- og bemanningsmessige utfordringer i politi- og lensmannsetaten, men vi er på god vei til å gjøre noe med dem.

Politiet, som andre private og offentlige virksomheter, må avvikle ferie i henhold til avtaler og regelverk. I perioder med ferieavvikling eller annet tjenestefravær, er det politimesterens ansvar å sørge for en omfordeling av ressursene for å opprettholde tilstedeværelsen av synlig politi og sørge for tilfredsstillende vakt- og beredskapsordninger.

Selv om lensmannskontoret holder stengt noen uker, gir det ingen grunn til utrygghet for befolkningen eller ”større mulighet for kriminelle til å operere fritt”. Det er politiets operative beredskap, i form av

tjenestelister, patruljeordninger og vaksamarbeid som er avgjørende for politiets trygghetsskapende virksomhet og kriminalitetsbekjempelse. For at politiet skal kunne være tilstede når og hvor det erfaringsmessig er behov for politiinnsats og når publikum har behov for bistand, er det viktig at den enkelte politimester kan disponere sine ressurser slik at han eller hun oppnår en best mulig polititjeneste i hele distriktet.

Når det gjelder politiets bemanningssituasjon viser tall fra Politidirektoratet en økning på 896 årsverk i politiet for perioden 2006-2008. I tillegg gir budsjettet for 2009 politiet mulighet til å opprette ca 250 nye årsverk. Sammen med de 460 nye sivile årsverkene som ble bevilget i forbindelse med tiltakspakken i februar i år, (hvor Salten politidistrikt fikk tildelt 7 av disse stillingene) gir det en bemanningsøkning i størrelsesorden ca 1600 årsverk for perioden 2006-2009.

Jeg har tillit til at Politidirektoratet og politimesteren i Salten prioriterer og fordeler ressursene med sikte på en best mulig polititjeneste i hele politidistriktet også i sommer.

SPØRSMÅL NR. 1127

Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 13. mai 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden løse situasjonen for studenter som rammes av at endringer i regelverket fører til at valgte studieløp plutselig blir påvirket negativt ved at studiestøtten forsvinner ett år før reglene opprinnelig sa, og som la grunnlaget for utdanningsvalget til studenten?»

BEGRUNNELSE:

En student fra Vestfold opplever at en regelendring medfører at hun har fått avkortet sin periode med studiestøtte til høyere utdanning på grunn av ett år med folkehøyskole. Da hun gikk på folkehøyskole 2000/01 skulle de to semestrene, dersom de fulgte rett etter avsluttet videregående skolegang, regnes som videregående opplæring, ikke som høyere utdanning. Dette ble fra hennes side nøye undersøkt, slik at hun ikke skulle komme i en situasjon hvor fol-

kehøyskolen gikk på bekostning av støtte til høyere utdanning.

Da hun sist søkte Lånekassen om utdanningsstøtte var de to semestrene på folkehøyskole regnet med i de 16 semestrene det gis utdanningsstøtte for til høyere utdanning.

Svar:

Kunnskapsdepartementet er opptatt av at utdanningsstøtteordningen gjennom Lånekassen skal være forutsigbar for elevene og studentene. Endringer i støtteordningen underveis i et utdanningsløp kan slå ut enten positivt eller negativt for den enkelte, og i visse tilfeller endre forutsetningene for valg av utdanningsløp. Jeg har forståelse for at elever og studenter som opplever at egne valgmuligheter reduseres som følge av regelverksendringer, kan oppleve dette som urimelig.

Inntil høsten 2002 var maksimalgrensen for tildeling av støtte til videregående opplæring og folkehøyskoleutdanning totalt fire år. Fra høsten 2002 regnes folkehøyskoleutdanning med i tidsrammen på åtte år for høyere utdanning og til annen utdanning som ikke tas med rett etter opplæringsloven § 3-1, jf. § 8-3. Dette gjelder også folkehøyskoleutdanning som er tatt før 2002/2003. Både før og etter endringen i 2002 gis det støtte i inntil to år til utdanning ved folkehøyskole.

Endringen knyttet til hvor lenge det skal gis støtte til høyere utdanning og annen utdanning som ikke tas med rett etter opplæringsloven § 3-1, ble vedtatt av Stortinget etter forslag i St.meld. nr. 27 (2000-2001) Gjør din plikt – krev din rett om Kvalitetsreformen i høyere utdanning, jf. Innst. S. nr. 337 (2000-2001). Ved behandlingen av stortingsmeldingen vedtok

Stortinget at det skal settes et skille mellom rettighetsbasert videregående opplæring og all annen utdanning. Videre ble det fastslått at en ramme på åtte års støtte til utdanning ut over videregående opplæring gir en rimelig mulighet til å fullføre høyere utdanning med støtte gjennom Lånekassen.

Forskriften for tildeling av utdanningsstøtte fastsettes for ett år av gangen. Forskriften har derfor ikke tilbakevirkende kraft. Elever og studenter må dermed være forberedt på at regelverket kan endre seg fra et år til et annet. Gjennom forskriften fremgår endringer i regelverket for statlig utdanningsstøtte. Det inngås ny låneavtale med hver mottaker av utdanningsstøtte for hvert studieår. Ved å skrive under på gjeldsbrev fra Lånekassen bekrefter søkeren å være kjent med og akseptere vilkårene for utdanningsstøtte slik disse til enhver tid fremgår av forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1128

Innlevert 5. mai 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 14. mai 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre i forhold for å forhindre at innvandrere diskrimineres på jobbmarkedet og tvinges til å søke jobb under norsk navn?»

BEGRUNNELSE:

I VG tirsdag 5. mai kunne vi lese at somaliske Mahad, som gjentatt ganger har søkt jobb i matvarebutikk uten å få positivt svar eller å få komme til intervju, endret navnet mitt til Mats og ble innkalt til intervju ved første jobbsøknad. Dette kan tyde på diskriminering i arbeidslivet. Vi ser også at innvandrere diskrimineres på boligmarkedet og i samfunnet for øvrig til tross for at regjeringen har lansert flere handlingsplaner for integrering og inkludering og styrket innsatsen på området. KrF har i brev til Statsministeren 18.mars 2009, pekt på behovet for en tverrpolitisk integreringskommisjon. Statsministeren sier i sitt svar til Parlamentarisk leder i KrF 24. april, at han ikke ser behovet for en tverrpolitisk kommisjon nå. KrF mener at vi, til tross for gode intensjoner, har kommet svært kort i integreringspolitikken når innvandrere kan bli diskriminert ut fra navn. Vi etterlyser statsrådets tiltak i forhold til slike saker.

Svar:

Regjeringen har nylig lagt fram en ny handlingsplan for å fremme likestilling og hindre etnisk diskriminering. Ett av målene i planen er å fremme likestilling og forebygge etnisk diskriminering i arbeidslivet.

Arbeidsledigheten blant innvandrere er tre ganger høyere enn for personer med norsk bakgrunn. Denne situasjonen har vært stabil over flere år, også i perioder med høykonjunktur. Det er nærliggende å forklare noe av underrepresentasjonen med diskriminering. Diskriminering skjer ikke bare ved rekruttering, men kan også hindre videre karriereutvikling og en god utnyttelse av kompetanse i arbeidslivet.

Staten er en stor og viktig arbeidsgiver og har et særlig ansvar for å gå foran for å bekjempe diskriminering. Regjeringen har pålagt alle statlige etater å innkalle minst én kvalifisert person med innvandrerbakgrunn til intervju for hver stilling som lyses ut. Opplæring av ledere i mangfoldsledelse er et satsingsområde i den statlige arbeidsgiverpolitikken, og det arbeides med å utvikle et e-læringsprogram om mangfold som skal nå virksomheter i både privat og offentlig sektor. Det er videre satt i gang forsøk med moderat kvotering i 12 statlige virksomheter.

For å lykkes i arbeidet med å forebygge diskriminering i arbeidslivet er det avgjørende at partene i arbeidslivet bidrar. Regjeringen har derfor innledet et samarbeid med de åtte hovedorganisasjonene i arbeidslivet om mål og tiltak for å fremme likestilling og forebygge etnisk diskriminering i arbeidslivet. Regjeringen og partene i arbeidslivet har forpliktet seg til sammen å iverksette en rekke tiltak, blant annet å utarbeide en veileder til aktivitets- og rapporteringsplikten i forhold til kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, religion mv., utarbeide en strategi for informasjon og opplæring om aktivitets- og rapporteringsplikten og igangsette pilotprosjekter for aktører som er omfattet av plikten. Videre skal det gjennomføres holdnings- og erfaringsundersøkelser om mangfold og diskriminering blant arbeidsgivere og tillitsvalgte.

Statistisk sentralbyrå (SSB) skal kartlegge andelen innvandrere sysselsatt i statlig, kommunal og privat sektor. Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) skal i samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) arrangere kurs i diskrimineringsjuss for personaltilsatte i staten. DIFI vil også utvikle et større program på området mangfoldsledelse rettet mot statlige ledere og tilsatte som arbeider med HR. Brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser innen offentlig sektor skal ivareta behovene

til personer med minoritetsbakgrunn. Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) vil sette i gang et utredningsarbeid for å se på muligheten for å øke andelen personer med minoritetsbakgrunn til styrene i offentlig eide foretak. BLD vil også innlede et samarbeid med nærings- og arbeidsgiverorganisasjonen HSH om et mentorprogram for kvinner med minoritetsbakgrunn.

I planperioden 2009-2012 legges det opp til løpende kontakt mellom Regjeringen og partene i arbeidslivet for å følge opp gjennomføringen av tiltakene som skal gjennomføres i samarbeid.

Et annet mål i handlingsplanen er å øke kunnskapen om art, omfang og årsaker til diskriminering for å kunne utvikle mer treffsikre tiltak. Ingen kan gi et presist anslag over diskrimineringens omfang i Norge, blant annet fordi diskriminering ofte er indirekte og vanskelig å avdekke. Barne- og likestillingsdepartementet gir støtte til et prosjekt ved Institutt for samfunnsforskning som nytter situasjonstesting for å måle diskriminering i arbeidslivet. Metoden går ut på å iscenesette to fiktive søkere, en med minoritetsklignende navn og en fra majoritetsbefolkningen, som sender nesten identiske søknader på en utlyst stilling. Metoden, som ikke tidligere har vært benyttet i Norge, gir mulighet til å avdekke hva arbeidsgivere gjør i praksis, og ikke bare hva de sier at de gjør.

SPØRSMÅL NR. 1129

Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 13. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er registrert tyveri av personlig bagasje fra flypassasjerer som var opptatt med å gjennomføre sikkerhetsmessig kontroll etter anvisning fra betjening i sikkerhetskontrollen ved norsk flyplass. Dette setter fokus på manglende tyverisikring av passasjerenes eiendeler mens de gjennomgår sikkerhetskontroll som er mer omfattende enn sikkerhetsfremmende.

Hva vil statsråden gjøre for at passasjerer ved norske flyplasser har betryggende sikkerhet for personlige eiendeler mens de blir sikkerhetskontrollert?»

Svar:

Jeg er opptatt av at sikkerhetskontrollen skal gjennomføres med minst mulig ulempe for de reisen-

de. Det innebærer også sikkerhet for personlige eiendeler. Jeg har derfor bedt om en orientering fra Avinor om hvordan de vil sikre dette. Avinor har opplyst at tyveri fra reisende i sikkerhetskontrollen har vært lite utbredt. I de fleste tilfellene der det har vært mistanke om tyveri eller slikt forhold er politianmeldt, har undersøkelser vist at gjenstander er forvekslet eller gjenglemt. Når det har skjedd et tyveri, opplyser Avinor at passasjerene rutinemessig blir bedt om å politianmelde forholdet.

Avinor opplyser videre at de per i dag har hatt en praksis der stjålne gjenstander i utgangspunktet ikke blir erstattet. Avinor ser imidlertid at passasjerene i en situasjon hvor det foretas såkalt etterkontroll, etter den ordinære sikkerhetskontrollen, kan bli forhindret fra å ha oppsyn med egne eiendeler. Avinor vil derfor utrede om det skal betales erstatning for tyveri i sik-

kerhetskontrollen. Videre vil Avinor utrede mulighetene for at passasjerene på en bedre måte kan overvåke sin egen håndbagasje i forbindelse med etterkon-

trollen i sikkerhetskontrollen. Jeg støtter en slik vurdering og er opptatt av at Avinor så raskt som mulig finner frem til en tilfredsstillende løsning.

SPØRSMÅL NR. 1130

Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 14. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vegdirektoratet la i 2008 kjøp av bilskilte ut på anbud, reservert for virksomheter med et flertall av funksjonshemmede arbeidstakere, men så bort fra dette kravet i selve konkurransen. KOFA sa 23. mars 2009 (sak 2008/181) at konkurransen skulle vært avlyst. Vegvesenet hadde alt inngått kontrakt med ny leverandør, dagen etter at saken var klagd inn for KOFA. Ca 100 arbeidsplasser for funksjonshemmede gikk tapt.

Hvilke muligheter er det for å annullere kontrakten eller erstatte de tapte arbeidsplassene på annet vis?»

BEGRUNNELSE:

Funksjonshemmede som ikke kan utøve arbeid på vanlige vilkår, er ei prioritert gruppe for regjeringen og det rød-grønne stortingsflertallet. Det framgår tydelig i flere dokumenter fra denne stortingsperioden, blant annet St. meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering, med tilhørende Innst. S. nr. 148 (2006-2007) og i de årlige budsjettene. Som et ledd i politikken for disse gruppene har vi blant annet vedtatt at avklarings- og oppfølgingstiltak for personer med nedsatt arbeidsevne skal forbeholdes skjermet sektor, også i framtida, og ikke legges ut på anbud.

Arbeidsplasser i utførings- og vekstbedrifter er viktige tiltak som gir en meningsfylt hverdag for personer som har vanskeligheter med å bli inkludert i det ordinære arbeidsmarkedet. Vegdirektoratets håndtering av denne konkrete bilskiltsaken er ikke i tråd med flertallets politikk. I konkurransegrunnlaget ble det åpnet for at flertallet av de ansatte i bilskiltproduksjonen kunne være personer under utføring, langtidsledige, arbeidsledige eller unge under omskolering eller opplæring. Dette er også grupper som kan behøve spesielle tiltak for å (re)etablere seg på arbeidsmarkedet, men var ikke målgruppa for denne konkrete utlysningen.

Det er videre beklagelig at kontrakten ble inngått

dagen etter at klage var innlevert til KOFA, spesielt hvis Vegdirektoratet var klar over at klage var under forberedelse og/eller levert.

Spørsmålet nå er om det er mulig å få kontrakten annullert og prosessen gjennomført på korrekt måte. Via media har det framkommet påstander om at tilbyder feilaktig opplyste å ha avtale med Nav i Tønsberg om rekruttering av arbeidskraft. Dersom det er riktig, bør det vurderes om kontrakten kan annulleres på et slikt grunnlag. Det er også framkommet påstander om at den valgte tilbyderen har automatisert skiltproduksjonen, slik at dette er årsaken til at de kom best ut prismessig. Dersom det er tilfelle, bør det vurderes om også det kan være et grunnlag for å nullstille kontrakten. Det bør også vurderes om det evt. finnes annet juridisk grunnlag for å heve kontrakten. Dersom det ikke er tilfelle, kan muligens en løsning være å komme fram til en frivillig avtale gjennom å erstatte det tapet den valgte tilbyderen blir påført, ved å nullstille avtalen. Dersom vi ser på verdien av kontrakten (ca 60 mill kr over fire år), blir prisen pr arbeidsplass likevel rimeligere enn prisen for mange av de ordinære arbeidsplassene som beholdes/opprettes gjennom "Tiltak for arbeid" (ref Statistisk Sentralbyrås tall, offentliggjort i media 5. desember 2008).

Dersom det skulle vise seg helt umulig å nullstille bilskiltkontrakten, bør det vurderes hvordan regjering og storting da kan bidra til å erstatte de arbeidsplassene som nå er tapt for et stort antall sårbare arbeidstakere.

Helt til slutt: Det bør også vurderes hvordan vi etablerer rutiner for å sikre at offentlige innkjøp ikke skjer i strid med politiske prioriteringer i framtida.

Min liste over momenter som bør eller kan vurderes, er sannsynligvis ikke uttømmende. Jeg regner med at statsråden i så fall også kan se på andre mulige løsninger på en beklagelig situasjon.

Svar:

Jeg har primært ønsket at denne typen kontrakt ikke skulle bli tildelt ved bruk av anbud, men reglene

for offentlige anskaffelser stiller krav til at det må gjennomføres konkurranse, jf. mine svar på tidligere spørsmål om denne saken, brev av 21. oktober 2008 med svar på spørsmål 83 (2008-2009) og brev av 20. april 2009 med svar på spørsmål 1012 (2008-2009). Disse regler følger av de forpliktelser Norge har påtatt seg gjennom EØS-avtalen. Jeg mener anbud ikke er egnet for tildeling av denne typen kontrakter. Målet er ikke å rasjonalisere driften mest mulig, men å finne en rimelig balanse mellom sosiale hensyn og kostnader.

Produksjon av kjennemerker til kjøretøy har frem til nå i stor grad sysselsatt personer utenfor det ordinære arbeidsmarkedet. Det har vært viktig for Samferdselsdepartementet å utnytte de muligheter som finnes slik at dette også skal være tilfelle fremover. Det ble derfor stilt en rekke krav i konkurransegrunnlaget for å opprettholde en sosial profil på produksjonen. Jeg vil likevel fremheve at det i denne saken ikke var mulig å ivareta alle hensyn fullt ut innenfor de rettslige rammene på dette området. Blant annet har vinnende selskap gjennom automatisering av produksjonen rasjonalisert driften dramatisk. Dette gir lavere kostnader, men også et lavere antall sysselsatte.

KOFA konkluderte i sak 2008/181 med at Statens vegvesen i denne anskaffelsen har brutt regelverket om offentlige anskaffelser. KOFA mente det var misforhold mellom avkryssing i kunngjøringen om at kontrakten var reservert for funksjonshemmede, og at det i konkurransegrunnlaget fremkom at også andre grupper yrkeshemmede kunne benyttes. Den feil som er begått har imidlertid ikke hatt innvirkning på konkurransesituasjonen for de leverandører som har deltatt i konkurransen. De har alle vært

kjent med vilkårene og premissene i konkurransegrunnlaget. KOFA har gjennom behandlingen av sak 2008/187 kommet til at det ellers ikke er skjedd noen feil i saksbehandlingen.

Vegdirektoratet opplyser at de etter å ha gjennomgått klagen, valgte å inngå kontrakt da klagefristen hadde gått ut. De så ikke tilstrekkelig grunnlag i klagen til å avvente kontraktsinngåelse. KOFA har lagt til grunn at klager hadde tilstrekkelig tid til å fremme en begjæring om midlertidig forføyning, og at klager derfor ikke var fratatt mulighet til å få satt avgjørelsen om kontraktsinngåelse til side.

Kravet om at 70 % av de som jobber med kjennemerkeleveransen skal tilhøre visse persongrupper utenfor det ordinære arbeidsmarkedet vil, med jevne mellomrom, bli kontrollert av vegvesenets interne tilsynsenhet. Da dette er krav til gjennomføringen, har Vegdirektoratet opplyst at det ikke har vært ansett hensiktsmessig særskilt å kontrollere opplysninger om dette i tilbudene.

Den aktuelle kontrakten er under oppfyllelse. En annullering av kontrakten fra statens side vil høyst sannsynlig utløse betydelige erstatningskrav og mulige rettsprosesser. Jeg ser heller ikke at det er fremkommet opplysninger som gjør at man i en ny konkurranse innenfor regelverket kan oppnå en bedre sosial profil på kjennemerkeproduksjonen. Kontrakten kan uansett ikke avsluttes før ny leverandør er på plass. Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å annullere kontrakten.

Jeg vil likevel peke på at vi vil ta med oss erfaringer fra kontraktsperioden, blant annet av hvordan den sosiale profilen blir opprettholdt, i vurderingen av hvilke krav som vil bli stilt i en senere konkurranse.

SPØRSMÅL NR. 1131

Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 13. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Som følge av finanskrisen vil antall personer med gjeldsproblemer øke. Kommunene har ansvar for å kunne gi viktig veiledning til enkeltpersoner som står i fare for, eller er i vanskelig økonomisk situasjon. Gjennom henvendelser og oppslag i ulike medier kommer det frem at mange kommuner ikke følger opp sitt ansvar. Enkelte kommuner har null be-

redskap for en utvikling som må forventes å øke dag for dag.

Hva vil Regjeringen gjøre for at god gjeldsrådgivning blir gitt til de som trenger det?»

Svar:

Da økonomisk rådgivning hører under Arbeids- og inkluderingsdepartementets fagområde, har jeg

fått oversendt spørsmålet fra kommunal- og regionalministeren til besvarelse.

I henhold til sosialtjenesteloven § 4-1 har alle rett på opplysning, råd og veiledning fra sosialtjenesten som kan løse eller forebygge sosiale problemer. Alle kommuner skal ha et tilfredsstillende tilbud om råd og veiledning til personer med økonomiske problemer. Kommunene står fritt til å bestemme hvordan de vil organisere tjenesten.

Jeg mener det er viktig å sikre en god tjeneste på området økonomisk rådgivning. Siden 2004 har en nasjonal arbeidsgruppe, nå i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet, gradvis trappet opp arbeidet med å legge til rette for utviklingen av økonomisk rådgivning i kommunene. Et av formålene med arbeidet er å sikre best mulig kvalitet på den økonomiske rådgivningen ved å øke kompetansen i sosialtjenesten/arbeids- og velferdsforvaltningen og hos andre aktører i kommunen.

For å heve kompetansen er det blant annet utviklet et landsdekkende tredelt kompetanseløp for økonomi og gjeld rettet mot kommunene eller NAV-kontor. En egen foreleserpool med svært kompetente

fagfolk er opprettet for å sikre jevnlig gjennomføring av grunnkurs, videregående kurs og oppfølgingskurs for økonomi- og gjeld i alle landets kommuner. Formålet er å heve det faglige nivået på fagområdet. Fylkesmannen har fått en sentral rolle i kompetanseutviklingen om økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. Det er utarbeidet landsdekkende veiledningsrutiner for frivillig offentlig forvaltning av enkeltpersoners økonomi, samt veileder om økonomi og gjeld.

I tillegg er det etablert en nasjonal arbeidsgruppe med oppgave å følge med i samfunnsutviklingen og stimulere (bl.a. gjennom statlig tilskudd) kommuner og NAV-kontor til innsats på området økonomi og gjeld. Det er blant annet gitt tilskudd til flere interkommunale prosjekter i små kommuner med formål å heve kompetansen, samt skape oppmerksomhet omkring økonomi og gjeldsproblematikk.

For å spre informasjon om tjenesten er det opprettet en egen nettside for økonomi- og gjeld med relevante lenker.

Arbeidet med å sikre kvalitet på tjenesten er videreført i 2009.

SPØRSMÅL NR. 1132

Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 13. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I utkastet til "Norsk Standard for lavenergi og passivhus" tillegges bruk av elektrisitet et CO₂-regnskap tilsvarende ca 400 gram CO₂/kWh. Det er langt høyere enn både olje og gass. Klimaløftet oppgir derimot at en kWh spart gir 14 gram mindre CO₂-utslipp, mens SFT oppgir ca 50 gram CO₂/kWh. Med slik stor variasjon i CO₂-utslipp ved bruk av el, så kan man få akkurat de konklusjoner rundt alternativer til el som man ønsker.

Vil statsråden sørge for at myndighetene bruker ett anslag for CO₂-utslipp ved el i sine beregninger?»

Svar:

Et viktig arbeid på klimaområdet er å finne fram til gode tall for å beregne utslipp av klimagasser for ulike aktiviteter og forbruk i samfunnet, en såkalt klimakalkulator. På mange felter er dette komplisert fordi det må legges inn forutsetninger i kalkulatoren som er vanskelige å definere. Forutsetningene vil

også variere ut fra hvilke konkrete aktiviteter eller produkter som skal beregnes.

Det kan være vanskelig å finne entydig riktige beregningstall for utslipp av CO₂ pr. kWh elektrisitet. En av grunnene til det er at mengden CO₂-utslipp vil variere ut fra hvilke forutsetninger om energibærere som legges inn. Når det gjelder utslipp av CO₂ pr. kWh i Norge kan tallene variere om man legger til grunn at sparing av elektrisitet fører til eksport som erstatter kullkraftproduksjon eller om man legger til grunn en sammensetning av energibærere med større innslag av fornybar energi og evt. netto import. Tallene vil også kunne variere om man legger til grunn såkalte livsløpsanalyser for energibærere, dvs. også klimagassutslipp i forbindelse med produksjon av anlegg, transport av materialer under bygging, nettap osv. I tillegg vil forutsetningene kunne variere ut fra hvilken konkret bruk beregningene er laget for, for eksempel om det gjelder strømsparing i husholdninger eller om det gjelder effekten av nye TWh vindkraft i Norge.

Det er viktig å ha anslag for effekten av sparing av elektrisitet, selv om tallene for CO₂ pr. kWh naturlig nok kan variere avhengig av forutsetningene.

Jeg er opptatt av at det finnes gode måter for å beregne klimagassutslipp, som kan brukes i ulike sammenhenger. Jeg har derfor bedt CICERO, i samar-

beid med en rekke fagmiljøer, om å videreutvikle en kvalitetssikret klimakalkulator. Den skal kunne brukes av folk flest og vil derfor gjelde for bolig/energi- bruk, transport og forbruk. Dette arbeidet skal være ferdig til høsten.

SPØRSMÅL NR. 1133

Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 14. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I Trønderavisa 28. april 2009 står det at fylkeslege Marit Dypdal Kverkild slår alarm etter en sterk abortøkning i fylket.

Vil statsråden ta et initiativ for å få avdekt årsakene til den store økningen av aborter i Nord-Trøndelag?»

BEGRUNNELSE:

I artikkelen i Trønderavisa står det at en per i dag ikke vet hva den store økningen av aborter kommer av. Fylkeslegen i Nord-Trøndelag uttaler at aborttallene burde gått ned med tanke på all informasjon, alle ulike prevensjonsmidler og tilgangen på prevensjon som er på markedet i dag. Det kommer også fram i artikkelen at oppfølging etter en abort er mangelfull.

Svar:

Før jeg kommer inn på hva som gjøres for å forstå årsakene til og arbeidet for å forebygge abort, vil jeg kort beskrive de generelle tendensene i utviklingen i aborttallene.

I 2007 ble det på landsbasis utført 15 165 svangerskapsavbrudd i aldersgruppen 15-49 år, på landsbasis tilsvarer det 13,8 aborter per 1000 kvinner i alderen 15-49 år. De siste fem årene har antallet vært om lag 14 000–15 000 aborter per år eller 13-14 per 1000 kvinner i fertil alder. Hyppigheten av aborter falt på 1980- og 1990-tallet, og 2002-raten er den laveste som er registrert siden abortloven trådte i kraft. Dette året ble det foretatt 12,7 svangerskapsavbrudd per 1000 kvinner i alderen 15–49 år.

Aborttallene blant tenåringer er i dag lavere enn på 1980-tallet, da tallet lå mellom 20 og 23 per 1000 kvinner. Tallene falt ytterligere i 1990-årene. De siste årene har antallet vært 17,0 per 1000 kvinner eller la-

vere. Den laveste abortraten som er registrert for tenåringer er 15,4 i 2005.

I tillegg er det en del regionale forskjeller i abortraten. Fylkesratene viser at antall aborter per 1000 kvinner er høyest for Oslo, Troms og Finnmark. Nord-Trøndelag var sammen med Vest-Agder og Hedmark de eneste fylkene hvor antall svangerskapsavbrudd per 1000 kvinner gikk ned fra 2006 til 2007. Abortraten i Nord-Trøndelag er imidlertid høyere i dag enn på 1980- og 1990-tallet. I 2007 ble utført 13,1 svangerskapsavbrudd per 1000 kvinne i fertil alder i dette fylket. Det betyr at abortraten var litt lavere enn landsgjennomsnittet. Antall tenåringsaborter, dvs. i alderen 19 år og yngre, har økt i Nord-Trøndelag på 2000-tallet. Abortraten for denne aldersgruppen var i 2007 på 19,4 sammenlignet med landsgjennomsnittet på 17,0.

Det ble i 2008 gjennomført en evaluering av arbeidet for å forebygge uønsket svangerskap og abort. Evalueringen ble gjennomført av analyseselskapet ECON og dekker også årene 2000-2008. Hovedkonklusjonen i evalueringsrapporten er at det gjøres mye bra arbeid på dette området, og at situasjonen sannsynligvis ville vært dårligere uten dette arbeidet. Samtidig konkluderer rapporten med at vi fortsatt står overfor store utfordringer. Målene om en reduksjon i abortraten på landsbasis er ikke nådd. Det har vært en svak nedgang i abortratene blant tenåringene i størsteparten av perioden, men samtidig har raten i aldersgruppen 20-24 vært svakt økende i perioden 2002-2007. Evalueringsrapporten konkluderer med at tiltak og aktiviteter som er iverksatt, synes å ha ført til et økt kunnskapsnivå i ungdomspopulasjonen, og at det er et relativt godt samsvar mellom Helsedirektoratets strategier, tilskuddspraksis og prosjektene som er iverksatt.

I tillegg gir abortstatistikken kunnskap om utvik-

lingen og trender i svangerskapsavbrudd over tid, om potensialet for forebygging, og den kan bidra til evalueringen av tiltak for å forebygge uønskede svangerskap og abort. Nasjonalt folkehelseinstitutt har ansvaret for denne statistikken og driver forskning om forebygging av svangerskapsavbrudd. Når det gjelder årsaker, viser forskning at ikke-etablert fast parforhold er blant de viktigste årsaker til svangerskapsavbrudd. Samtidig har samfunnsutviklingen ført til at kvinner har høyere alder ved førstegangsfødsel enn tidligere. I ECONs evalueringsrapport blir det pekt på at det forebyggende arbeidet må ta hensyn til utviklingstrekk som gjør at flere ønsker å få barn senere i livet.

Stortinget har helt siden 1979 bevilget midler til forebygging av uønsket svangerskap og abort. Gjennom hele 1980-tallet hadde Helsedirektoratet ansvaret for oppfølgingen av bevilgningen, og fra 1991 er

innsatsen målrettet gjennom handlingsplaner for forebygging av uønsket svangerskap og abort. Dette arbeidet vil jeg videreføre. Både utviklingen i aborttallene og evalueringen av det forebyggende arbeidet viser at vi fremdeles står overfor utfordringer på området – både i Nord-Trøndelag og i resten av landet. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide en ny handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort for den neste femårsperioden. Arbeidet med den nye planen gir mulighet for å korrigere kursen. Helsedirektoratet skal basere det videre arbeidet på ny kunnskap om utviklingen i aborttallene, og strategier og tiltak skal være basert på resultater fra evalueringer av tidligere handlingsplaner og ny kunnskap om effektive tiltak. Helsemyndighetene vil fortsatt følge utviklingen i aborttallene nøye både på fylkesnivå og på landsbasis.

SPØRSMÅL NR. 1134

Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 14. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kommer Regjeringen til å oppfylle sin andel av forpliktelsen, slik den lokale enigheten la til grunn, og når skal Regjeringen forplikte seg til å finansiere prosjektene i Oslopakke 3?»

BEGRUNNELSE:

Det er politisk enighet om å gjennomføre prosjektene i Oslopakke 3, jf. det lokale initiativet som ligger til grunn. Det hersker imidlertid tvil om finansieringen av disse prosjektene, siden staten ikke bidrar med sin andel av finansieringen. Dette fører til lokal usikkerhet om hvorvidt prosjektene blir gjennomført og regjeringen har ikke gitt noe klart svar på om og når den skal forplikte seg til andel.

Svar:

I St.meld. nr. 17 (2008-2009) Om Oslopakke 3 trinn 2, prioriterer Regjeringen om lag 4,9 mrd. kr i statlige midler til riksveginvesteringer innenfor Oslopakke 3 i perioden 2010-2019. I tillegg prioriteres om lag 16,2 mrd. kr til jernbaneprosjekter i Oslopakke 3-

området, jf også St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019. På bakgrunn av forvaltningsreformen kommer i tillegg et statlig tilskudd til fylkesvegnettet og den lokale kollektivtrafikken i Oslo og Akershus. Dette blir avklart i forbindelse med kommuneproposisjonen som legges fram senere i vår. I tillegg vil Oslo og Akershus kunne benytte seg av den nye rentekompensasjonsordningen for transporttiltak.

Det er etablert en styringsmodell for Oslopakke 3 som legger til rette for å gjennomføre de høyest prioriterte prosjektene i regionen uavhengig av om prosjektene er del av statlig eller kommunal/fylkeskommunal infrastruktur. Ved hjelp av porteføljestyling vil gjennomføringstempo og prioritering av prosjekter vurderes i forhold til formålet med Oslopakke 3, tilgjengelige økonomiske rammer, oppdaterte kostnader og risikovurderinger knyttet til gjennomføring av prosjektene. Det er naturlig at revisjon av Oslopakke 3 og porteføljen skjer ved rullering av Nasjonal transportplan, oppfølgende handlingsprogram og i årlige budsjetter.

SPØRSMÅL NR. 1135**Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 15. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«I henhold til eldreavtalen mellom KrF, V og regjeringspartiene skal det utdannes minst 10 geriater årlig i planperioden for omsorgsplan 2015. I oktober i fjor hadde ikke statsråden oversikt over utviklingen på området, det hadde heller ikke statsministeren i dagens spørretime.

Hvor mange utdanningsstillinger, vel å merke i godkjente utdanningsinstitusjoner, ble det opprettet i 2008, slik at målet om at det udannes minst 10 geriater årlig kan nås?»

BEGRUNNELSE:

Spesialister på sykdommer blant eldre, geriater, er en viktig ressurs for å styrke kvaliteten på helsetjenestene til eldre mennesker. Sykehjemspasienter har i snitt 6-7 behandlingstrengende diagnoser hver, og sykdom hos eldre kan arte seg på en helt annen måte enn hos yngre mennesker. Mange kan oppfattes som demente når de egentlig bare har fått en infeksjon som lungebetennelse eller urinveisinfeksjon. Feilmedisinering rammer også eldre mennesker når de står på flere medisiner samtidig. Det kan medføre at de får forringet livskvalitet. Disse tingene trengs det kunnskap for å oppdage, og dermed kunne gjøre noe med det.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet fordeler årlig et visst antall utdanningsstillinger for leger i spesialistutdanning (LIS) til helseforetakene. De regionale helseforetakene fordeler utdanningsstillingene videre til sine respektive helseforetak. Ved tildelingen har departementet de siste årene bedt om at geriatri prioriteres. De regionale helseforetakene er ikke pålagt å bruke de tildelte hjemlene. Tildelingen er i utgangspunktet ment som en ramme som de regionale helseforetakene ikke kan overstige.

Den norske legeforenings oversikt over spesialister i geriatri viser pr. 4. mai i år at det er 140 godkjente spesialister, mot 137 pr. 1. september 2008. I årene 2005-2008 ble det opprettet 31 nye geriatristillinger, hvorav 12 overlegestillinger og 19 utdanningsstillinger. Det ble godkjent 5 nye spesialister i geriatri i 2008.

I henhold til hjemmelsregisteret for legestillinger (NR-databasen) over godkjente legestillinger er det nå til sammen 124 stillinger i geriatri, hvorav 72 overlegestillinger og 52 utdanningsstillinger (LIS-stillinger). Dette viser en høy utdanningskapasitet i forhold til andre spesialiteter. Med 52 godkjente stillingshjemler for utdanning i geriatri kan det utdannes omlag 20 geriater pr. år. I 2008 ble det opprettet en ny overlegestilling i geriatri.

De regionale helseforetakene ble i 2008 tildelt en kvote på 93 nye utdanningsstillinger. Av disse er 33 stillinger fordelt videre fra de regionale helseforetakene til helseforetak og rapportert til Helsedirektoratets NR-database. 60 stillinger av 2008-kvoten er dermed ennå ikke fordelt. Det er hittil ikke opprettet noen utdanningsstillinger i geriatri i 2008 av de stillingene som er fordelt. Det er imidlertid opprettet 9 utdanningsstillinger i indremedisin med grenspesialiteter. For å bli geriater kreves minimum fire års utdanning i indremedisin og to års tjeneste i utdanningsstilling i geriatri. Dette betyr at de som tar denne utdanningen kan utdanne seg videre til spesialister i geriatri.

Oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2009 presiserer at de i samarbeid skal sørge for at det utdannes minst 10 geriater årlig. For å følge dette feltet nøye, har departementet i år fastsatt at det skal rapporteres på dette kravet allerede etter første tertial. Jeg vil ha denne rapporten i hende i løpet av første uken i juni.

SPØRSMÅL NR. 1136**Innlevert 6. mai 2009 av stortingsrepresentant Laila Dævøy****Besvart 15. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Mange tusen rusmiddelavhengige venter på behandlingssjans. Mer ansvar faller på kommunene både før og etter evt. behandling i spesialisthelsetjenesten. I Haugesund er 70 rusmiddelavhengige uten boligtilbud, 20 av disse har dobbeltdiagnoser. 6 mai hørte vi i NRK radio at Haugesund kommune påpeker store utfordringer, spesielt angående de som trenger oppfølging i tillegg til bolig.

Hva kan statsråden gjøre for å redusere ventetider og for å gjøre kommunene i stand til å gi et faglig godt tilbud?»

BEGRUNNELSE:

Spesialisthelsetjenesten går i retning av stadig kortere liggetider og mer poliklinisk behandling. Dette krever at kommunene har kompetanse, økonomi og mulighet til å følge opp. Slike utfordringer blir stort sett fra regjeringens side henvisst til en fremtidig samhandlingsreform. Vi vet nå at de finansielle ordningene knyttet til samhandlingsreformen ikke kommer på plass før i 2012.

I denne situasjonen er det uforståelig at regjeringen lar private ideelle rusinstitusjoner innstille eller redusere sin drift pga mangel på avtaler med de regionale helseforetakene.

Svar:

Jeg vil først understreke at jeg deler bekymringen for den vanskelige situasjonen mange rusmiddelavhengige opplever. Representantens Dævøys spørsmål er et eksempel på at vi står overfor mange og sammensatte utfordringer i arbeidet med å styrke tilbudet til personer med rusmiddelproblemer.

Som representanten påpeker, er det for mange som venter på et behandlingstilbud. Tallene fra Norsk Pasientregisters årsrapport 2008 viser at gjennomsnittlig ventetid til tverrfaglig spesialisert behandling har økt noe det siste året, og at 23 % av pasientene ikke fikk startet behandling innen fastsatt frist. Dette er jeg ikke tilfreds med. Samtidig viser NPR at antall ruspasienter som får behandling har økt i løpet av 2008. Det er positivt. Gjennom oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2009 har jeg stilt krav om at ventetidene til tverrfaglig spesialisert behandling, og fristbrudd skal reduseres. Jeg vil derfor følge nøye med på utviklingen.

Opptrappingsplanen for rusfeltet har et helhetlig perspektiv, og rusfeltet er styrket med om lag 0,7 mil-

liarder kroner i løpet av planperioden. Gjennom en tydelig opptrapping også i 2010 skal samtlige tiltak være igangsatt. Som ledd i planen har de regionale helseforetakene i 2009 fått 120 mill. kroner til å styrke kapasiteten og kvaliteten innen tverrfaglig spesialisert behandling. Videre inkluderer årets bevilgninger til de regionale helseforetakene en generell aktivitetsvekst på 1,5 prosent. Dette forutsettes også å komme tverrfaglig spesialisert behandling til gode. Det satses også på tiltak for å heve kvaliteten gjennom styrking av forskning og kompetanse.

Parallelt med at tilbudet styrkes i de regionale helseforetakene, skjer det en styrking av tilbudet i kommunene. Kommunenes ansvar for tjenester etter sosialtjenesteloven og kommunehelseloven finansieres i hovedsak av kommunenes frie inntekter, og rapportering viser at innsatsen har økt. I tillegg gis det statlige tilskudd over Helse- og omsorgsdepartementet til blant annet LAR-arbeid, lavterskel helsetiltak, oppfølgingstjenester og forsøk med tillitspersonordning. Det er etablert rusrådgivere hos Fylkesmannen som skal bidra til utviklingsarbeid i kommunene. Kommunale rustjenester er i ferd med å etablere seg som et tjenesteområde og praksisfelt i mange kommuner.

Videre vil jeg fremheve Husbankens arbeid med å forebygge og bekjempe bostedsløshet. Boligtiltak for bostedsløse og andre svært vanskeligstilte har førsteprioritet innenfor Husbankens låne- og tilskuddsordninger. Den nye bostøtten som trer i kraft 1. juli i år vil sammen med startlån og boligtilskudd utgjøre et helhetlig virkemiddelapparat for vanskeligstilte på boligmarkedet. Etableringen av NAV og innføringen av kvalifiseringsprogrammet vil også ha stor betydning for rusmiddelavhengige som ønsker rehabilitering.

For at tilbudet i kommunene skal bli bedre, er det også viktig at lokalpolitikere tar ansvar og forankrer innsatsen politisk. Arbeidet med å få flere kommuner til å ta i bruk rusmiddelpolitiske handlingsplaner skaper lokalt engasjement og økt oppmerksomhet om utfordringene. Det er viktig at kommunepolitikere ser alkoholpolitikk, forebygging og tjenester i en helhetlig sammenheng, og utformer lokale tiltak som bygger på en kartlegging av rusituasjonen i kommunene og brukerens behov.

Jeg erkjenner at utfordringene på rusfeltet fortsatt vil være store. Det er derfor nødvendig at Opptrappingsplan for rusfeltet avløses av en ny, helhetlig og langsiktig plan. Jeg vil i arbeidet med en ny plan leg-

ge vekt på en bred involvering av alle berørte parter, herunder brukere, pårørende, frivillige aktører, fastleger, helseforetak, kommuner og private aktører. Gjennom arbeidet med å videreføre opptrappingspla-

nen og arbeidet med samhandlingsreformen skal regjeringen ha et fortsatt fokus på å redusere ventetider og en ytterligere styrking av tilbudet i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1137

Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 15. mai 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Regjeringens beslutning om å nedlegge Olavsværn fullbyrdes 1. juni. Da stenger Olavsværn sine porter og basen er ikke lenger operativ. Dette innebærer også at samarbeidet med Universitetssykehuset Nord-Norge om bruk av dykkerklokke i akuttmedisinsk sammenheng, opphører. Under behandling av langtidsplanen for Forsvaret, lovet forsvarsministeren å bidra til at det behandlingstilbudet dykkerklokken representerer, kunne videreføres.

Hva har forsvarsministeren konkret foretatt seg for å følge opp denne lovnaden?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 7. mai 2009 med spørsmål fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker om nedleggelse av Olavsværn og mulig etterbruk av dykkerklokke i akuttmedisinsk sammenheng.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for å tilby nødvendige spesialist-helsetjenester til befolkningen i sin region, herunder også å inngå avtaler med eksterne aktører om behandlingsressurser. Stortinget vedtok ved behandlingen av Innst. S. nr. 318 (2007–2008), jf. St.prp. nr. 48 (2007–2008), å legge ned Olavsværn base.

Dykkerklokken i fjellanlegget på basen har ved akuttbehov vært stilt til disposisjon for Universitetssykehuset i Tromsø. Forsvarsdepartementet ønsker så langt det er mulig å bistå det regionale helseforetaket og Tromsø kommune for å finne løsning for etterbruk av dykkerklokken på Olavsværn i akuttmedisinske sammenhenger. Det har vært dialog mellom

Tromsø kommune og Forsvarsbygg siden høsten 2008.

Forsvarsdepartementet har fått opplyst at dykkerklokken på Olavsværn kan bli ødelagt dersom den blir forsøkt flyttet, og militær fagmyndighet anbefaler at dykkerklokken ikke flyttes. Forsvaret vil derfor ikke demontere eller fjerne dykkerklokken ifm. utrangering av Olavsværn. Dette betyr at dykkerklokken vil være lokalisert på Olavsværn inntil Forsvaret har avhendet eiendommen, men at den ikke vil være operativ med mindre andre påtar seg drifts-, vedlikeholds- og trykkammeroperatøransvar på stedet. Dykkerklokken må resertifiseres fra årsskiftet 2009/2010.

Avhendingsprosessen tar erfaringsmessig mellom to og tre år fra beslutning om nedleggelse foreligger til avhending er gjennomført. Forsvarsdepartementet vil be Forsvaret ta kontakt med Tromsø kommune for å, dersom ønskelig, finne en midlertidig løsning i denne perioden i påvente av at helsemyndighetene har funnet en løsning av mer permanent karakter. Dette forutsetter at sivile interesser, for eksempel Universitetssykehuset i Tromsø og/eller Tromsø kommune, påtar seg drifts-, vedlikeholds- og trykkammeroperatøransvar for dykkerklokken. Spørsmålet om å sikre helsepersonellet adgang til dykkerklokken når Olavsværn ikke lenger er kontinuerlig døgnbemannet må også løses.

Forsvarsdepartementet stiller seg således positivt til et eventuelt samarbeid med Universitetet i Tromsø, det regionale helseforetak og/eller Tromsø kommune om mulig etterbruk av dykkerklokken på Olavsværn.

SPØRSMÅL NR. 1138**Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 14. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I Tromsø har politiet krevd at en mengde livsfarlige granater som ligger under en privat brygge på et næringsområde like ved sentrum, må fjernes. Selv om granatene representerer fare for liv og helse, står oppryddingen ifølge Nordlys i stampe fordi de to involverte departementene, Miljø og Forsvar, ikke kan bli enige om hvem som skal bære kostnadene for opprydding.

Vil statsråden ta de nødvendige grep for å sikre at den livsviktige oppryddingen av granatene blir finansiert og kan gjennomføres snarest mulig?»

BEGRUNNELSE:

Avdekkingen av en større mengde ammunisjonen i grunnen under en næringseiendom på Solstrand ved Tromsø, har fått politiet til å ta aksjon. Ammunisjonen antas å stamme fra 2. verdenskrig og utgjør en betydelig risiko for nærområdet. Både Brann, Redning og Politi har gjennomført risikoanalyser nylig som viser at granatene kan være livsfarlige. Ifølge politimester Truls Fyhn, innebærer granatene en risiko ingen vil leve med.

Svar:

Når det avdekkes eksplosiver fra krigens dager som utgjør en fare for liv, helse og alminnelig ferdsel, er det et offentlig ansvar å fjerne den trussel som eksplosivene representerer. Det er etablerte rutiner for dette. Funn meldes til politiet, som ber Forsvaret om å bistå med å få ryddet eksplosivene, slik at de ikke lenger utgjør en fare.

Jf Stortingets behandling av Justis- og politide-

partementets St.meld. nr. 22 (2007-2008) Samfunnsikkerhet, skal merkostnadene ved Forsvarets bidrag til det sivile samfunn for å ivareta akutte samfunnsikkerhetsbehov som hovedregel dekkes av Forsvaret. Dette innebærer at når politiet anmoder om Forsvarets bistand til fjerning av eksplosiver som utgjør en akutt risiko, så er Forsvaret håndterings- og kostnadmessig ansvarlig for bistanden. Forsvarets økonomiske ansvar er avgrenset til å gjelde Forsvarets egne merkostnader, og Forsvarets merkostnader ved bistand utover akutfasen skal kompenseres av anmodende instans.

Det finnes krigsetterlatenskaper som ikke utgjør en umiddelbar fare, men som kan representere en potensiell fare i fremtiden ved at de over tid kan komme frem i dagen gjennom jorderosjon, gravearbeider og lignende. Justis- og politidepartementet gjorde i St.meld. nr. 39 (20032004) Samfunnsikkerhet og sivil-militært samarbeid, jf. Innst. S. nr. 49 (2004-2005), rede for at Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap og Forsvaret skulle kartlegge hvilke problemer som kunne oppstå rundt ansvarsforhold og håndtering av nedgravde eksplosiver. Justis- og politidepartementet har i den nylig fremlagte St.meld. nr. 35 (2008-2009) Brannsikkerhet varslet nedsettelse av en arbeidsgruppe som skal følge opp dette arbeidet.

Forsvaret har også tidligere ryddet eksplosiver i det omtalte området på Solstrand ved Tromsø, etter anmodning fra politiet. Eksplosivryddingen er nå kommet så langt som er mulig uten at den verneverdige bryggen på Solstrand flyttes. Forsvaret avventer derfor en anmodning fra politiet om bistand til å rydde gjenværende eksplosiver, etter at bryggen er flyttet eller fjernet.

SPØRSMÅL NR. 1139**Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 15. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til NRK Lørdagsrevyen 2. mai 2009, der det kommer frem at Trondheim kommune kutter i tilbudet til rusmisbrukere, som følge av dårlig kommuneøkonomi. Dette medfører blant annet at 15 LAR-pasienter mister sitt tilbud. Undertegnede er sterkt bekymret for hva som vil skje med de som nå mister sitt tilbud.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at disse pasientene får nødvendig hjelp, og mener han Trondheim kommunes kutt i rusomsorgen er i tråd med Regjeringens lovnader?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til NRK Lørdagsrevyen 2. mai 2009, der det kommer frem at Trondheim kommune kutter i tilbudet til rusmisbrukere, som følge av dårlig kommuneøkonomi. Dette medfører blant annet at 15 LAR-pasienter mister sitt tilbud.

Fossen rusomsorg er et tilbud som har hjulpet svært mange tunge rusmisbrukere. Dette tilbudet blir nå lagt ned som følge av at Trondheim kommune sier opp avtalen.

Undertegnede frykter at dette vil medføre at en rekke pasienter blir drevet tilbake til et tungt narkotikamisbruk.

Det bes derfor om statsrådens redegjørelse knyttet til hva han vil gjøre for å sikre at disse pasientene fortsatt får et adekvat og godt tilbud.

Svar:

Representanten er godt kjent med ansvars- og oppgavefordeling mellom stat og kommune. Jeg kan derfor ikke kommentere Trondheim kommunes budsjettbehandling og hvilke prioriteringer som er gjort i kommunen.

På generelt grunnlag vil jeg vise til at kommunene har et stort og omfattende ansvar for oppfølging av personer med rusmiddelproblemer. Kommunenes ansvar for tjenester etter sosialtjenesteloven og kommunehelseloven finansieres i hovedsak av kommunenes frie inntekter, og rapportering viser at innsatsen har økt. Kommunene har hovedansvaret for tjenester til rusmiddelavhengige. Staten skal stimulere kommunene til å bygge kompetanse, bedre kvaliteten og støtte kommunene i utviklingsarbeid. Som del av Opptrappingsplan for rusfeltet ytes det en rekke tilskudd til blant annet LAR-arbeid, lavterskel helsetiltak, oppfølgingstjenester og forsøk med tillitsper-

sonsordning. I tillegg er innsatsen gjennom opptrappingsplanen for psykisk helse og Husbankens arbeid med å forebygge og bekjempe bostedsløshet viktig. Etableringen av NAV og innføringen av kvalifiseringsprogrammet vil også ha stor betydning for rusmiddelavhengige som ønsker rehabilitering.

For at tilbudet i kommunene skal bli bedre, er det også viktig at lokalpolitikere tar ansvar og forankrer innsatsen politisk. Vi ser blant annet at arbeidet med å få flere kommuner til å ta i bruk rusmiddelpolitiske handlingsplaner skaper lokalt engasjement og økt oppmerksomhet om utfordringene.

Samtidig som tilbudet i kommunene styrkes, arbeider vi med å øke kapasiteten og kvaliteten på tilbudet innen tverrfaglig spesialisert behandling. Jeg er ikke tilfreds med at NPR-rapporteringen viser at ventetiden øker, men samtidig viser også NPR-rapporten at flere ruspasienter får behandling enn før. Gjennom oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2009 har jeg stilt krav om at ventetidene til tverrfaglig spesialisert behandling og fristbrudd skal reduseres. Jeg vil følge nøye med på utviklingen i ventetider og fristbrudd.

Samlet sett gjøres det mye for å styrke rusfeltet slik at den enkelte bruker kan få et bedre og mer helhetlig tilbud. Jeg erkjenner at utfordringene på rusfeltet fortsatt vil være store. Det er derfor nødvendig at Opptrappingsplan for rusfeltet avløses av en ny, helhetlig og langsiktig plan. Jeg vil i arbeidet med en ny plan legge vekt på en bred involvering av alle berørte parter, herunder brukere, pårørende, frivillige aktører, fastleger, helseforetak, kommuner og private aktører. Gjennom arbeidet med å videreføre opptrappingsplanen og arbeidet med samhandlingsreformen skal regjeringen ha et fortsatt fokus på å redusere ventetider og en ytterligere styrking av tilbudet i kommunene.

Jeg er kjent med at Trondheim kommune har valgt å si opp en avtale med en privat rusinstitusjon, Fossen rusomsorg. Kommunen har opplyst at brukerne av dette stedet vil få alternativt tilbud i regi av Trondheim kommune. Jeg legger til grunn at kommunen følger det ansvaret den har etter sosialtjenesteloven og kommunehelsetjenesteloven for å gi et forsvarlig og egnet tilbud. Videre at brukere som ønsker det får en individuell plan og gis et helhetlig og samordnet tilbud. Hvis brukerne ikke er fornøyde med tilbudet, kan de klage til Fylkesmannen. Det kan også være aktuelt å henvise brukere til vurdering for behandling i spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1140**Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 19. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Ruseløkka skole i Oslo har utviklet et flott samarbeid med Den Norske Opera & Ballett, der skolegang og ballettundervisning kombineres. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har avslått søknaden om fortsettelse av tilbudet med den konsekvens at et fremtidsrettet tilbud forsvinner. Begrunnelsen for avslaget skal visstnok være at det bryter med enhets-skoleprinsippet.

Vil statsråden engasjere seg slik at tilbudet kan bestå eller er statsråden enig i Fylkesmannens avgjørelse?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at det er et generelt mål for opplæringen at den i størst mulig grad skal tilpasses den enkelte elevs forutsetninger, evner og nivå. Dette prinsippet om tilpasset opplæring er nedfelt i både opplæringsloven og i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Fordi elever er ulike, må de få ulike utfordringer. Tilpasset opplæring innebærer å variere arbeidsmåter og organiseringen av undervisningen, og ha et øye for den enkelte elev.

Ruseløkka skole i Oslo startet høsten 2008 et tilbud med ballettundervisning for elever på åttende trinn. På bakgrunn av et skriftlig tilsyn, vedtok Fylkesmannen i Oslo og Akershus 15. desember 2008 at tilbudet måtte endres eller stanses. Begrunnelsen for avgjørelsen var at tilbudet ikke er i samsvar med opplæringslovens § 8-2 om organisering av elevene. I følge bestemmelsen skal elevene til vanlig ikke organiseres etter faglig nivå, kjønn eller etnisk tilhørighet. Bare i særlige tilfeller kan gruppene eller klassene settes sammen på grunnlag av blant annet evnemesige forhold.

Oslo kommune har klaget på fylkesmannens vedtak. Fylkesmannen ga ikke medhold i klagen, og har sendt saken til Utdanningsdirektoratet, som er delegert myndighet som klageinstans. Det er gitt utsettelse av iverksetting av vedtaket inntil klagesaken er endelig avgjort, slik at Ruseløkka skole kan opprettholde tilbudet med ballettundervisning så lenge klagesaken er til behandling.

Hvorvidt tilbudet ved Ruseløkka skole er i strid med opplæringsloven, skal Utdanningsdirektoratet nå ta stilling til.

Utdanningsdirektoratet har i brev av 18. mai til departementet pekt på at særlige hensyn knyttet til inntakskriteriene for høyere utdanning i klassisk ballett gjør seg gjeldende. Utdanningsdirektoratet ber i brevet om en vurdering fra Kunnskapsdepartementet om relevansen og eventuell anvendelsen av et slikt type hensyn som grunnlag for å fravike hovedregelen om sammenholdte grupper, jf. opplæringsloven § 8-2.

Kunnskapsdepartementet har nå gitt sin vurdering av saken i svarbrev til direktoratet. Det må etter Kunnskapsdepartementets syn legges avgjørende vekt på at det i det videre utdanningsløpet for klassisk ballett er gjort særskilte tilpasninger. Det er i forskrift om høyere utdanning gitt anledning til å gjøre unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte kunstfag. Ved Kunsthøgskolen i Oslo er bachelorstudiet i klassisk ballett ”beregnet på unge talentfulle dansere som ønsker utdanning i klassisk ballett etter fullført grunnskole.[...]” Det stilles ikke krav om generell studiekompetanse. I lys av dette finner departementet at hensynet til ballettelevenes fremtidige muligheter utgjør en særlig grunn til å fravike hovedkravet i oppl. 8-2, slik at tilbudet ved Ruseløkka skole kan videreføres.

SPØRSMÅL NR. 1141**Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 15. mai 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Bodø Videregående Skole og de tre andre EASA-godkjente skolene i Norge som utdanner flymekanikere bl.a. til Luftforsvaret, har et akutt behov for å få på plass oppdatert flymateriell. F-5A jagerfly som Forsvaret forvalter vil være særdeles velegnet for disse skolene i undervisningsøyemed.

Vil statsråden nå sørge for å tilby disse skolene F-5A fly, slik at langt mer oppdatert flymateriell snarest kan komme på plass?»

BEGRUNNELSE:

Luftforsvaret ved FLO har i snart 10 år jobbet med å avhende 15 F-5A jagerfly. Dette er flymateriell som er meget velegnet til undervisningsformål for de fire videregående skolene som utdanner flymekanikere i Norge. I dag er elevene henvist til å skru på gamle og nedslitte Starfighterere fra -70 tallet. Fly som det etter hvert er blitt svært vanskelig å skaffe reservedeler til. Skolene har behov for oppdatert undervisningsmateriell, og behovet for at det fra statens side tas en avgjørelse på dette området er overmoden. Derfor er det nå nødvendig at Forsvarsministeren går inn i saken og sørger for å tilby skolene flymateriell som vil få en langt bedre anvendelse enn å være lagret.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 7. mai 2009 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen om å tilby F-5A til noen av landets videregående skoler i forbindelse med utdanning av flymekanikere.

I henhold til Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt for avhending av materiell som tilhører staten er Forsvaret pålagt å avhende utrangert materiell på den måte som gir størst økonomisk utbytte for staten.

Forsvaret har i lengre tid forsøkt å avhende F-5 uten at forsøkene så langt har ført frem. For en tid tilbake signerte Forsvaret kjøpekontrakt med et amerikansk selskap som driver utvikling og testing innen luftfart, og som har hatt oppdrag for det amerikanske forsvaret i en årrekke. Det er i kontrakten satt en frist til september d.å. for gjennomføring av salget. Salget krever godkjenning både av amerikanske og norske myndigheter.

Dersom salget ikke skulle bli godkjent, vil skoler kunne få tilbud om overtakelse. Forsvaret har vært i kontakt både med yrkesskoler og museer om mulig overtakelse av F-5. Et tilbud til skoler vil imidlertid ikke være aktuelt før pågående salgsprosess eventuelt er terminert.

SPØRSMÅL NR. 1142**Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 27. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«De 43 kilometerne med E6 i Hedmark, fra Kolomoen i Stange til Mjøsbrua, er den veien i Norge med flest dødsulykker pr. km.

Ser statsråden det alvorlige i denne situasjonen, og hvilke tiltak vil i så fall bli satt inn?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Hamar Arbeiderblad har Vegdirektoratet på forespørsel opplyst at de ikke har klart å finne

noen veistrekning med høyere antall dødsulykker. Direktoratet opplyser at de ikke vet om noen andre veistrekninger av denne lengde som har så mange alvorlige ulykker pr. kilometer.

Svar:

E6 i Hedmark er av de mest ulykkesbelasta vgstrekningene i landet. Ulykkesstatistikken viser mange dødsulykker på strekningen. Jeg er opptatt av trafikksikkerheten på norske veger og ser derfor alvorlig på de tragiske ulykkene.

Av totalt 45 omkomne på strekningen Kolomoen – Mjøsbrua i perioden 1994-2008 ble 36 drept i møteulykker. Etablering av fysisk skille mellom kjøretningene vil derfor være et målrettet og effektivt tiltak for å redusere møteulykkene, både generelt og på denne aktuelle strekningen.

Utbygging av E6 til firefelts veg med fysisk midtrekkverk fra Gardermoen og nordover er prioritert i Nasjonal transportplan 2010-2019. Utbygging til fire felt gjennomføres nå på strekningen Gardermoen – Kolomoen i Akershus og Hedmark og slutføres i hovedsak i første fireårsperiode. Strekningen på E6 mellom Kolomoen og Mjøsbrua i Hedmark inngår i strekningen Kolomoen – Lillehammer. I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 er

strekningen vurdert som aktuell for oppstart i siste seksårsperiode under forutsetning av lokal tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering av utbyggingen, jf. side 249 i meldingen. Prioriteringene innenfor programområdene vil bli nærmere konkretisert gjennom Statens vegvesens arbeid med handlingsprogram for perioden 2010-2019. Det er aktuelt med midtrekkverk og andre trafiksikkerhetstiltak på E6 gjennom Hedmark.

I statsbudsjettet for 2009 er det prioritert mindre investeringstiltak på E6 med hovedvekt på trafiksikkerhetstiltak. Blant annet blir det startet bygging av midtrekkverk på den 6,2 km lange strekningen over Rudshøgda i Hedmark.

SPØRSMÅL NR. 1143

Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 14. mai 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Det er nå på høy tid at 110-sentralen i Finnmark blir tilført personell som behersker samisk. Situasjonen i dag er helt uforsvarlig i et fylke hvor svært mange har behov for å henvende seg til nødmeldesentralen på samisk. For å unngå misforståelser i alvorlige situasjoner, er det behov for at sentralen til enhver tid har samisktalende operatør til stede.

Hva vil justisministeren gjøre for at også den samisktalende delen av befolkningen skal sikres en forsvarlig nødmeldingstjeneste?»

BEGRUNNELSE:

Nødsentralen i Finnmark har i dag en ordning der de kan ringe en samisk tolk. Undersøkelser viser at denne ordningen ikke fungerer da det ofte ikke er mulig å få tak i tolken. Det er helt uforsvarlig at folk i forbindelse med f.eks. brann eller andre alvorlige hendelser skal være nødt til å vente på en tolk.

Svar:

Publikum kan i dag komme i kontakt med de tre nødetatene brannvesenet, politiet og helsetjenesten gjennom de tre nødnumre 110, 112 og 113. Slik jeg oppfatter representantens spørsmål er dette knyttet til brannvesenets betjening av nødnummeret 110 i Finnmark.

Kommunene har plikt til å sørge for mottak og håndtering av nødmeldinger til brannvesenene over

nødnummer 110, jfr. brann- og eksplosjonsvernloven § 16. I Finnmark er det en felles 110-sentral for alle kommunene, lokalisert i Hammerfest. Etter gjeldende forskrifter skal sentralen ha "fast bemanning av kvalifisert personell og være organisert slik at melding blir forsvarlig mottatt, registrert og fulgt opp". Slik bestemmelsen nå blir forstått innebærer dette ikke krav om at kommunene skal sørge for at sentralen skal være fast bemannet med samiskspråklig personell til enhver tid.

Verken 110-, 112- eller 113- sentralene i Finnmark har i dag ordninger med samisktalende personell inne på selve sentralen. Jeg er imidlertid kjent med at 110-sentralen i Finnmark har innført en mobiltelefonbasert ordning med samisktalende tolk, men at denne ordningen ikke fungerer fullt ut tilfredsstillende. Etter det jeg forstår har sentralen problemer med å komme i kontakt med vakthavende tolk ved behov.

Som justisminister har jeg ansvar for faglig tilsyn med brannvesenets nødmeldetjeneste. Jeg er opptatt av at nødmeldetjenesten skal være enkel, trygg og effektiv å bruke for publikum. Tiltak for å bedre tjenesten vurderes kontinuerlig. Jeg vil derfor be Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap tilskrive den interkommunale 110-sentralen i Finnmark og be om en nærmere redegjørelse for situasjonen. Det er for tidlig å si noe om og hvordan saken deretter bør følges opp.

Regjeringen tar for øvrig sikte på å innføre ett felles nødnummer (112) og etablere felles nødsentraler for de tre nødetatene, jf. St.meld. nr. 22 (2007-2008). Høsten 2008 nedsatte Regjeringen en interdepartemental arbeidsgruppe som utreder alternativer til hvordan en ordning med ett felles nødnummer (112) og felles nødsentraler for brann, politi og helse kan organiseres. Gruppen skal ferdigstille sitt arbeid før sommeren. Mulighet for å motta og betjene meldin-

ger på andre språk, herunder samisk, er etter min vurdering et hensyn som bør ivaretas i en slik fremtidig organisering av nødmeldetjenesten. Jeg forutsetter derfor at arbeidsgruppen tar hensyn til dette i sine vurderinger. Dersom én sentral skal betjene nødansrop til både brann, politi og helse, bør forholdene ligge godt til rette for en forbedret tolketjeneste for samiske språk.

SPØRSMÅL NR. 1144

Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 14. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Romerikes Blad har i flere artikler satt søkelyset på manglende rettsikkerhet for ungdom som kjører opp ved Lillestrøm trafikkstasjon. Det er dokumentert at det er stor forskjell i bedømmning mellom sensorene, begrunnelser kan virke vilkårlige og det er manglende begrunnelser i etterkant til de som stryker. Kjøreledere bekrefter at dette er et problem og mange tør ikke stå frem med kritikk.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre et minimum av rettsikkerhet for de som kjører opp og hvilke forbedringer kan gjøres med førerprøven?»

BEGRUNNELSE:

Kandidater som kjører opp til førerprøven skal ha samme behandling og bli behandlet etter samme standarder uavhengig av hvilken sensor de har på oppkjøringen. Mye kan tyde på at det er viktig hvem man får som sensor, og kjøreskoler på Romerike gir elevene klare anbefalinger om hvilke sensorer som oppfattes som vanskelige.

Mye tyder på at grunnleggende prinsipper for rettsikkerhet ikke følges ved trafikkstasjonene, både når det gjelder begrunnelser for det vedtak som fattes og for klageadgangen i etterkant. Klageinstansen i Vegdirektoratet virker forutinntatt og lite villige til å kritisere avgjørelser som er fattet av "kolleger" ved trafikkstasjonene.

Media blir behandlet på en lite vennlig måte og blir nektet innsyn i sakens dokumenter selv når taushetsplikten er opphevet av kandidaten.

I en rapport fra TØI fra 2003, konkluderer med at det er store forskjeller i sensorenes vurderinger av samme kandidat og at dette har betydning for om

kandidaten strykes eller består. Denne rapporten kan tydeligvis ikke være fulgt opp.

Svar:

Unge og uerfarne førere er som kjent overrepresentert i ulykker i vegtrafikken. Føreropplæringen, førerprøven og oppfølgingen spesielt av de unge og uerfarne bilførerne er derfor viktige elementer i den nasjonale trafikksikkerhetsinnsatsen.

Kravene til førerprøvens innhold og omfang er satt for å sikre at kandidatene har de nødvendige kunnskaper og ferdigheter, og utviser den atferd som kreves for å føre motorvogn i krevende trafikale situasjoner. Minstekravene til førerprøven følger av førerkortdirektivene og er gjennomført i vegtrafikkloven og forskrift om trafikkopplæring og førerprøve. Vegdirektoratet har i tillegg utarbeidet retningslinjer for gjennomføring av praktisk førerprøve.

Alle trafikkstasjoner gjennomfører førerprøvene på prøvestrekninger der kandidaten får mulighet til å vise sine ferdigheter under vekslende veg- og trafikkforhold. Dette gjennomføres etter et standardisert ruteteopplegg for å sikre likebehandling av kandidatene.

Det følger av forskrift om trafikkopplæring og førerprøve at den praktiske førerprøven skal vurderes i størst mulig grad som en helhet. Sensor skal vurdere om kandidaten i tilstrekkelig grad har nådd de målene som er fastsatt i den aktuelle klassen. Ved praktisk prøve i klasse B (personbil) skal kandidaten vise at han eller hun kan kjøre på en måte som er trafikksikker, gir god samhandling, fører til god trafikkavvikling, tar hensyn til helse og miljø og er i samsvar med gjeldende regelverk. Dette er forhold som blir vurdert gjennomgående under hele prøven og som inn-

går i en totalvurdering av kandidatens måloppnåelse i forhold til de elementer som inngår i føreropplæringen.

Kandidaten skal vise at vedkommende kan føre motorvogn i normal trafikktilpasning. Kjøring i for eksempel for lav hastighet kan trolig oppleves som trygg og sikker kjøring for føreren selv, men vil kunne fremprovosere andre trafikanter til å foreta f. eks unødvendige forbikjøringer, herunder farlige forbikjøringer. Føring av motorvogn i for lav hastighet fremmer heller ikke god trafikkavvikling. Sensor vil ved slike tilfeller ikke få kjennskap til om kandidaten faktisk behersker kjøring i normal hastighet, noe som er mer krevende enn kjøring i lav hastighet.

Vurderingen av de handlingene kandidaten utfører vil alltid være avhengig av de konkrete forholdene under den enkelte oppkjøring. Med konkrete forhold siktes til annen trafikk, føreforhold, værforhold osv.

Jeg vil også nevne at Statens vegvesen, Vegdirektoratet, har fastsatt krav om begrunnelse for resultatet av førerprøven for å sikre kvaliteten på vedtakene og eventuelle behov for tilbakemelding. Det følger av trafikkopplæringsforskriften § 29-8 at dersom en praktisk prøve vurderes til ikke bestått, skal det gis en skriftlig begrunnelse for resultatet. Kandidaten mottar samtidig retningslinjer om klagerett. Klagen må rette seg mot feil saksbehandling eller feil faktum. Det kan ikke klages på sensors skjønnsmessige vurdering av kjøreprestasjonene sett i forhold til kravene i forskriften. Bakgrunnen for dette er at det i ettertid ikke vil være mulig å fastslå nøyaktig hvordan forholdene var under prøven. Sensors vurdering vil normalt bygge på mange enkelthandlinger fra kandidatens side. Alle disse kan ikke gjenskapes i ettertid. En enkeltstående større feil, som ikke har medført inngripen av sensor, skal ikke medføre at kandidaten stryker. Hvis så er tilfelle, vil dette kunne betraktes som en saksbehandlingsfeil som kan påklages.

Jeg viser til at sensorene har gjennomgått en målrettet opplæring med sikte på å foreta en profesjonell vurdering av kandidatens prestasjoner. Vegdirektora-

tet har de siste årene lagt ned et betydelig arbeid med sentral intern opplæring og oppfølging av sensorene. I tillegg gjennomfører regionene lokale kurs og opplæringstiltak, herunder samkjøring (flere sensorer i bilen ved samme prøve). Alt dette for å sikre riktig vurdering, slik at prøvene gjennomføres i tråd med fastsatte retningslinjer.

Hvis kandidaten ønsker det, kan trafikkklæringen være med under hele førerprøven, herunder være til stede når tilbakemelding blir gitt av sensor etter kjøringen. På den måten kan trafikkklæringen få førstehåndskunnskap om hva som er kandidatens forbedringspunkter dersom førerprøven ikke består.

I trafikkopplæringsforskriften er det også lagt opp til at kandidaten kan kreve to sensorer under prøven. Det forutsettes da at vedkommende har avlagt to prøver med resultatet ikke bestått. Statens vegvesen forsøker, så langt det er praktisk mulig, å legge opp til at kandidaten får en annen sensor dersom vedkommende ikke besto første gang.

Ut over dette vil jeg nevnte at tredje førerkortdirektiv (2006/126/EØF) fastsetter minstestandarder til innholdet i den framtidige sensorutdanningen. Formålet er å forbedre sensorenes kunnskaper og ferdigheter og på den måten sikre en mer objektiv vurdering av kandidater og en større harmonisering av førerprøvene. Direktivet skal være gjennomført i nasjonal rett innen 19. januar 2011 og iverksatt innen 19. januar 2013. Vegdirektoratet utarbeider nå nye krav til grunnutdanning for sensorer, krav til vedlikeholdstrening og et kvalitetssikringssystem som tilfredsstiller kravene i direktivet og ivaretar nasjonale krav.

Jeg har merket meg stortingsrepresentantens merknader om ”manglende rettssikkerhet for ungdom som kjører opp ved Lillestrøm trafikkstasjon”. Jeg mener at de regler som gjelder i dag og som er kort beskrevet ovenfor, bør være tilfredsstillende for å sikre kandidatene, og at eventuelt andre forhold ut over dette må være en oppgave som Statens vegvesen selv må løse.

SPØRSMÅL NR. 1145**Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 15. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Hedmark fylkeskommune tar i følge Hamar Arbeiderblad 200 kr pr. elev som betaling fra kommunene for skolebesøk som en del av faget utdanningsvalg. Det har vært mye fokus på rådgivning og feilvalg som kilder til frafall og en avgift for skolebesøk kan få som resultat at skolene dropper skolebesøket. Dette medfører at elevene får dårligere forutsetninger for å gjøre sitt viktige utdanningsvalg.

Hva mener statsråden om denne praksisen, og hva vil han gjøre for å bedre samarbeidet mellom de to forvaltningsnivåene?»

Svar:

Faget utdanningsvalg er kommunenes ansvar og det er opp til den enkelte kommune å velge hvordan man vil organisere dette tilbudet. Fylkeskommunene vil imidlertid kunne være tjent med å bidra til et kvalitativt godt tilbud i dette faget gjennom å samarbeide med kommunene. Mange elever går ut av grunnskolen uten tilstrekkelige kunnskaper om valgmulighetene i videregående opplæring, jf. St.meld. nr. 16 (2006-2007). Et godt begrunnet valg av utdanningsprogram er viktig for at den enkelte elev skal få en god start i videregående opplæring.

Stortinget har vedtatt å øke rammetilskuddet til fylkeskommunene for å forebygge omvalg og frafall ved at fylkeskommunene bidrar til å øke kvaliteten på rådgivning og karriereveiledning til ungdomsskoleelever.

I 2007 ble ressursene til rådgivning i skolen styr-

ket med til sammen 15 mill. kroner, jf. Innst. S. nr. 230 (2006-2007). Av dette ble 11 mill. kroner lagt inn i rammetilskuddet til fylkeskommunene i 2007. I merknaden fra komiteen heter det:

»Fleirtallet foreslår vidare at ei styrking av rådgiving i vidaregåande opplæring spesielt retta mot ungdomstrinnet skal erstatte styrkinga i rådgivingstena på ungdomstrinnet på 11,0 mill. kroner slik det er foreslått i Revidert nasjonalbudsjett 2007.»

Fra 2008 er styrkingen av rådgiving videreført med helårsvirkning, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007-2008). I tillegg til at det er bevilget til sammen 10 mill. kroner til partnerskap for karriereveiledning i alle fylker, er tiltaket med økte ressurser til rådgiving i videregående opplæring spesielt rettet mot ungdomstrinnet videreført gjennom at fylkeskommunens rammer f.o.m. 2008 er økt med til sammen 27,5 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (2007-2008) og Grønt hefte for 2008, tabell B-fk. Alle fylkeskommunene er orientert om innlemmingen av midlene og om Stortingets intensjoner med midlene i et rundskriv fra Kunnskapsdepartementet i 2008.

Et godt samarbeid mellom fylkeskommunene og kommunene om rådgiving og faget utdanningsvalg kan bidra til bedre gjennomføring og en mer effektiv bruk av fylkeskommunens ressurser, men Kunnskapsdepartementet legger ingen føringer på fylkeskommunenes bruk av disse midlene utover det som framkommer av Stortingets merknad.

SPØRSMÅL NR. 1146**Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 13. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«En kvinne som har vært uføretrygdet i 11 år ble i stand til å søke en utlyst stilling. Hun kontaktet Nav fordi hun var avhengig av enkle hjelpemidler for å klare jobben. Nav svarer at dette er vanskelig og at det vil ta tid. Hun har begynt i jobben og trives med

den, men har store smerter når hun kommer hjem etter endt arbeidstid, fordi hun ikke har fått de nødvendige hjelpemidlene. Hittil har hun ventet i to måneder.

Er statsråden enig i at Nav må løse dette problemet før kvinnen igjen må avslutte arbeidsinnsatsen?»

BEGRUNNELSE:

Kvinnen har diabetes og psykiske problemer m.m. Hun har fått en stilling som erfaringskonsulent ved psykiatrisk divisjon i Helse Stavanger. Det er svært positivt at kvinnen selv har skaffet seg en jobb på eget initiativ, gjennom en normal søkeprosess og fått stillingen. Hun er nå i 40 % stilling. Både legen som behandler hennes diabetes og hennes psykiater har opplyst at arbeidsmiljøet må tilrettelegges. Hun trenger en spesiell stol og hev/senk pult. Etter to måneder i jobben har hun fremdeles ikke fått hjelpemidlene fra Nav. Det er tverrpolitisk enighet om at flere uføretrygdede skal få hjelp til å fungere i en arbeidssituasjon. Da kan det ikke aksepteres at Nav, som skal gi hjelpen, finner dette vanskelig å gjennomføre og at det skal ta så lang tid å få gjennomført tiltak at arbeidstakeren blir utslitt før problemet er løst, og kanskje må avslutte jobben.

Svar:

Det er en overordnet målsetting for Regjeringen å forebygge uførepensjonering og gi personer med nedsatt funksjonsevne mulighet til deltakelse i arbeidslivet på lik linje med andre. En vesentlig forutsetning for et inkluderende arbeidsliv er at arbeidsplassene er innrettet slik at de i praksis er tilgjengelige for funksjonshemmede.

Arbeids- og velferdsetaten har ansvar for tilrettelegging gjennom ulike virkemidler. Dette forutsetter imidlertid at arbeidsgiver oppfyller sin plikt til individuell tilrettelegging for arbeidstakere med redusert arbeidsevne på grunn av sykdom eller andre helsemessige forhold. I arbeidsmiljøloven § 4-6 er det presisert at arbeidsgiver skal tilrettelegge for sine arbeidstakere "så langt som mulig".

Det fremgår av henvendelsen at arbeidstakeren er anbefalt tilrettelegging i form av en spesiell stol og en hev/senk pult. Når det gjelder denne type behov, forventes det at arbeidsgiver har det utstyr som er nødvendig for at ansatte skal kunne arbeide i virksomheten. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at høyderegulerbare arbeidsbord i dag betraktes som vanlig kontorutstyr i større virksomheter, og at det derfor ikke lengre gis stønad til dette over folketrygden. Når det gjelder spesielle arbeidsstoler, kan ansvaret ligge i en gråson mellom arbeidsgivers og folketrygdens finansieringsansvar. Hvis en arbeidsstol skal finansieres gjennom folketrygden, må det være en årsakssammenheng mellom den sykdommen arbeidstaker har og behovet for utstyret. Hjelpemidlet eller tiltaket må direkte avhjelpe eller redusere følgene av den funksjonsnedsettelsen arbeidstaker har.

En vellykket formidlingsprosess tar utgangspunkt i brukerens situasjon og opplevde behov. Arbeids- og velferdsetatens hjelpemiddelsentraler kan gi faglig hjelp og veiledning om tilrettelegging av arbeidsplassen både på generelt grunnlag og i enkeltsaker, uavhengig av finansieringsansvaret. Hjelpemiddelsentralene kan også trekke inn andre instanser i etaten for å vurdere alternative tilretteleggingsmuligheter.

Det er beklagelig dersom arbeidstaker og arbeidsgiver ikke har fått nødvendig bistand fra Arbeids- og velferdsetaten i denne saken. Basert på de få opplysningene som foreligger, vil jeg imidlertid forutsette at arbeidsgiver i dette tilfellet vurderer sitt ansvar og at det eventuelt deretter tas kontakt med etaten.

SPØRSMÅL NR. 1147

Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 18. mai 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Avisa Østlendingen hadde for noen dager siden en sak om en gjeng russ som ble forfulgt av flere andre natt til 2. mai. Russen ringte flere ganger til politiet og ba om hjelp uten at de fikk hjelp. Blant annet sier russeren av politiet hevdet de ikke hadde noen å sende ut.

Er det etter statsrådets syn forsvarlig å ha en så

dårlig politidekning at mennesker som blir forfulgt og truet, ikke får nødvendig hjelp, og hvor ofte må de som bor i denne delen av Hedmark påregne like dårlig bistand fra politiet?»

BEGRUNNELSE:

Sakens beskrivelse viser hvor ille det kunne ha gått. Mange mennesker som forfølger hverandre,

hvor både bilulykker og andre alvorlige hendelser kunne blitt resultatet. Heldigvis gikk det ikke menneskelig selv om det i følge Østlendingen lå igjen kniv på stedet hvor slåssingen foregikk. Etter mitt skjønn har politiet en plikt til å bistå i slike tilfeller. At regjeringen synes dette er godt nok, fremstår som helt uholdbart. Jeg imøteser derfor statsrådets svar med stor interesse.

Svar:

Spørsmålet har vært forelagt Politidirektoratet som opplyser følgende:

”På tidspunktet for henvendelsen, natt til 2. mai kl. 03.14 var det ved operasjonssentralen svært hektisk og stor aktivitet. Politimesteren i Hedmark har opplyst at etter gjennomgang av hendelsen i PO logg samt samtale mellom driftsenhetsleder Nord-Østerdal viser det seg at operasjonssentralen ikke hadde oppfattet alvorret i situasjonen der og da. Meldingen ble ikke oppfattet/vurdert for utrykning. Sett i ettertid er det liten tvil om at meldingen ville ha blitt håndtert på et annet vis dersom alvorret i meldingen hadde blitt oppfattet. Driftsenhetsleder har gått ut i media med en beklagelse for dette.

Når det gjelder fakta i saken, foreligger en anmeldelse som etterforskes på vanlig måte. Det viser seg også at saken har fått en noe ”fordreid” fremstilling i media hvor det ble sterkt fokusert på en kniv som skulle ha blitt brukt/truet med. Det er ingen som har bekräftet at denne i det hele tatt har vært fremme, men befant seg i en russebil under opptrinnet. Det er ennå ikke truffet noe påtalevedtak i saken.”

Svaret fra Politidirektoratet viser at denne hendelsen ikke skyldes dårlig politidekning, som det så ofte henvises til. Optimal politiberedskap er svært krevende, men jeg har tillit til at politimesteren fore-

tar de nødvendige disposisjoner for å unngå slike situasjoner i fremtiden.

Politidekningen på landsbasis er en utfordring vi har overtatt fra tidligere regjeringer. I og med at det tar 3 år å utdanne politifolk, vil det dessverre fortsatt ta noen år før vi får rettet opp disse skjevhetene. Men jeg kan forsikre deg om at vi arbeider kontinuerlig for å skaffe politi- og lensmannsetaten mer ressurser, flere folk og bedre rammevilkår både på kort og lang sikt.

Når det gjelder bemanningen i politiet viser jeg til Politidirektoratets rapport ”Politiet mot 2020 – Bemannings- og kompetansebehov i politiet”, hvor det er foreslått å øke antall polititjenestemenn med 2 700 og andre stillinger med 1 000 innen 2020. Vi har økt opptaket av studenter ved Politihøgskolen til 432 i 2007 og 2008 og hele 552 i 2009. Med de økninger som har vært på sivile stillinger er vi allerede halvveis til målsettingen i bemanningsrapporten.

Tall fra Politidirektoratet viser en økning på 896 årsverk i politiet for perioden 2006-2008. I tillegg gir budsjettet for 2009 politiet mulighet til å opprette ca 250 nye årsverk.

Sammen med de 460 nye sivile årsverkene som ble bevilget i forbindelse med tiltakspakken i februar i år, hvor Hedmark politidistrikt fikk 17 av disse stillingene, gir det en bemanningsøkning i størrelsesorden ca 1600 årsverk for perioden 2006-2009.

Denne regjeringen har økt politiets budsjett med 2,3 milliarder kr i perioden 2006-2009. Bare i 2009 er bevilgningene økt med over 1 milliard kroner. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca 460 mill. kr i inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 1148

Innlevert 7. mai 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 13. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Er statsråden enig med ledelsen i Avinor om at de før sommeren vil vedta kortere rullebaner på 6 navngitte flyplasser, eller vil hun foreta seg noe for å unngå at dette skjer?»

BEGRUNNELSE:

TV2 meldte i et nyhetsoppslag 1.mai 2009, at Avinor vil vedta og korte ned rullebanene på 6 fly-

plasser, grunnet nedgang i trafikken og dårlig økonomi.

Både finanskrisen og influensa-pandemien var nevnt som begrunnelse av konsernsjef Quale. Begge deler må sies å være av forbigående karakter, riktig nok med litt forskjellig tidsperspektiv. Det virker derfor merkelig at de vekstprognoser man tidligere har lagt til grunn fra selskapets side, (bl.a. sektorplanen mot 2030) nå blir forkastet. Forøvrig en vekst-

prognose på 2,3 % årlig som ble mer enn doblet i årene etter at sektorplanen ble lagt fram. Sikkerhet ved flyplassene er selvfølgelig 1 prioritet for selskapet, men det virker svært kortsiktig og på denne måte ekskludere flytyper og flygninger til varierende årstider og værforhold.

Dette er uansett en såpass politisk beslutning at den bør legges fram for Stortinget.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å ha et godt og tjenlig flytilbud i hele landet. Dette er en viktig del av Regjeringens satsing på å ta hele landet i bruk, og sikre vekst og utvikling i lokalsamfunn i hele landet.

Samfunnsoppdraget til Avinor er å drive et landsomfattende nett av lufthavner og en samlet flysikkerhetstjeneste. Avinor skal selv i størst mulig grad finansiere virksomheten gjennom egne inntekter og intern samfinansiering.

Avinor står overfor store investeringer de neste årene, og har utfordringer med å finansiere alle investeringene. Utfordringene har blitt skjerpet ved at både antallet passasjerer og inntektene har falt den siste tiden som følge av den internasjonale finanskrisen. Dette fallet i antall passasjerer gir utfordringer både for flyselskapene og Avinor.

Avinor ble omdannet til et statsaksjeselskap i 2003, og er således ansvarlig for sine egne investerin-

ger. Selskapet står nå overfor krevende avveininger mellom å foreta investeringer i prosjekt som sikrer den økonomiske bæreevnen til selskapet på lang sikt, og prosjekt som er nødvendige for at selskapet skal kunne ivareta samfunnsoppdraget på kort sikt. For meg er det viktig å understreke at tiltak som retter seg mot sikkerheten til de reisende, må prioriteres.

Avinor har vedtatt å utsette investeringer i sikkerhetsområder og lysanlegg på flere lufthavner. Dette er investeringer som er nødvendige for å oppfylle kravene i forskriften om utforming av store flyplasser. En utsettelse av investeringene kan føre til at Luftfartstilsynet stiller krav om kompenserende tiltak, noe som kan medvirke til å redusere transportstandarden på disse lufthavnene.

Jeg har bedt Luftfartstilsynet om å komme med en vurdering av saken. Jeg viser til Soria Moria-erklæringen som slår fast at flyplasstrukturen skal opprettholdes, og at Avinor må rette seg etter tydelige føringer fra eieren.

Jeg har tidligere varslet en stortingsmelding om virksomheten i Avinor nå i vår. Som følge av utviklingen den siste tiden er det nødvendig for meg å gå grundig gjennom rammevilkårene for Avinor, og vurdere disse opp mot de oppgavene selskapet er satt til å løse. Dette arbeidet er jeg i full gang med. Resultata av disse vurderingene vil jeg komme til i stortingsmeldingen.

SPØRSMÅL NR. 1149

Innlevert 8. mai 2009 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 15. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av legemiddel-meldingen våren 2005, ga et flertall i Stortinget bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Fremskrittspartiet klare føringer med hensyn til å begrense bruken av individuell refusjon samt å kreve en vesentlig heving av bagatellgrensen.

Dette er ikke fulgt opp og får negative konsekvenser, så hvordan vil statsråden sikre at pasienter raskt får tilgang til nye legemidler som representerer fremskritt i behandlingen?»

Svar:

Et av de overordnede målene for regjeringens legemiddelpolitikk er at befolkningen skal ha tilgang

til sikre og effektive legemidler uavhengig av betalingssevne. Et annet mål er at legemidler skal brukes riktig medisinsk og økonomisk. Videre er det også en uttrykt målsetning at refusjonsordningen skal gi samfunnet verdier for pengene, det vil si at fellesskapet skal refundere utgifter til legemidler som gir sikker helsegevinst for pasienten og har god effekt i forhold til kostnadene.

For at et legemiddel skal få forhåndsgodkjent refusjon i Norge, må det oppfylle de faglige kriteriene som er gitt i legemiddelforskriften. Det innebærer bl.a. at legemidlet må ha vitenskapelig godt dokumentert og klinisk relevant virkning for den aktuelle pasientgruppen, og at kostnaden ved bruk av legemidlet må stå i et rimelig forhold til den behandlingssmessige verdien.

Legemiddelverket er gitt fullmakt til å fatte ved-

tak om opptak av legemidler for forhåndsgodkjent refusjon i de tilfeller der merutgiftene for folketrygden ikke overstiger 5 millioner kroner, den såkalte bagatellgrensen. Overstiger kostnaden denne grensen, er det Stortinget som fatter vedtak i de årlige budsjettbehandlingene. Ordningen sikrer at nye satsninger på legemidler blir vurdert opp mot andre satsninger i budsjettssammenheng. En endring av bagatellgrensen vil derfor være en sak med budsjettmessige konsekvenser, og en eventuell heving av beløpet vil måtte vurderes i forbindelse med de årlige budsjettprosessene. Det er foreløpig ikke funnet rom for en slik endring av bagatellgrensen.

Det er viktig å slå fast at det ikke nødvendigvis er bagatellgrensen som er årsaken til at nye legemidler ikke får innvilget forhåndsgodkjent refusjon, men at Statens legemiddelverk har vurdert søknadene til ikke å tilfredsstillende de gjeldende faglige kravene. I 2008 behandlet Legemiddelverket 16 søknader om forhåndsgodkjent refusjon for nye virkestoffer eller nye medisinske bruksområder. Åtte av søknadene ble innvilget, to av sakene ble sendt departementet på grunn av bagatellgrensen, mens seks søknader ble avslått. Siden bagatellgrensen ble innført i 2003, har

det i snitt vært rundt to saker i året som er sendt departementet for videre prioritering,

De fleste legemidler som gis refusjon gjennom blåreseptordningen er forhåndsgodkjent for forskrivning på blå resept. Vurderingene om opptak på ordningen gjøres ut fra kliniske studier og vurderinger på populasjons- og gruppenivå. Det er imidlertid slik at legemidler ikke virker likt på alle, og noen ganger er det slik at nytten av et legemiddel for enkelte individer, eller mindre pasientgrupper, er større enn det som gjennomsnittsbetraktninger skulle tilsi. Det er derfor viktig å understreke at vi har en ordning med individuell refusjon som gir mulighet til refusjon på blå resept også for disse pasientene, selv om legemidlet ikke tilfredsstillende kravene til forhåndsgodkjent refusjon. Ordningen åpner også for at enkeltpasienter under gitte forutsetninger kan få refundert legemidler som er så nye at de enda ikke har fått markedsføringstillatelse og deretter er vurdert i forhold til ordningen med forhåndsgodkjent refusjon.

Til sammen gjør ordningene med forhåndsgodkjent og individuell refusjon av utgiftene at vi har et refusjonssystem som sikrer pasientene tilgang til gode og effektive legemidler.

SPØRSMÅL NR. 1150

Innlevert 8. mai 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 18. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Mener statsråden at klageadgangen når det gjelder vurderingen av en mulig eksperimentell behandling i utlandet er god nok, og vil statsråden vurdere å sikre pasienter adgang til en fornyet medisinsk vurdering - en "second opinion" - når det gjelder slik behandling?»

BEGRUNNELSE:

Medisinske fremskritt har gjort helsevesenet i stand til å behandle og helbrede stadig flere sykdommer. Likevel vil helsevesenet stadig stå overfor pasienter som ikke har utsikt til helbredelse, men bare kan tilbys lindrende eller potensielt livsforlengende behandling.

Flere kreftpasienter søker behandling i ytterkannten av det strengt vitenskapelig dokumenterte, både i Norge og ved private og i mange tilfeller, eksperimentelle klinikker i utlandet. For enkelte betyr dette forbedret livskvalitet og nytt håp om helbredelse.

Selv om effekten av behandlingen ikke er dokumentert etter strenge vitenskapelige kriterier, kan den gi positive resultater for enkeltpasienter. Den psykiske styrken man tilegner seg ved å ta kontroll over eget liv, eller død, kan sannsynligvis være en helbredende faktor i seg selv.

Rammene for å bli tilbudt eksperimentell eller utprøvende behandling i utlandet er strenge, og finansieringsordningen for medikamentell behandling gjør at den enkelte lege og det enkelte sykehus må prioritere strengt hva pasienten kan få dekket av utgifter til medikamenter som ikke er ordinert av norsk helsevesen. En streng prioritering er nødvendig for å sikre at helsekroner brukes der de kommer mest til nytte.

Det er klageadgang på avgjørelser om finansiering av utprøvende behandling i utlandet. Klageproseduren er av juridisk, forvaltningsmessig karakter, for å sikre at gjeldende bestemmelser er fulgt.

Svar:

Før jeg svarer på de to konkrete spørsmålene representanten stiller, vil jeg gi en kort redegjørelse for gjeldende regelverk og systemet for søknads- og klagebehandling.

Regelverket for dekning av utgifter til behandling i utlandet.

For å ha rett til dekning av utgifter til behandling i utlandet, er det et vilkår at pasienten har rett til nødvendig helsehjelp, jf. pasientrettighetsloven § 2-1 annet ledd og prioriteringsforskriften § 2. Blant vilkårene for rett til nødvendig helsehjelp i Norge er at behandlingen har dokumentert nytte for pasienten, jf. prioriteringsforskriften § 2 første og tredje ledd. Eksperimentell og utprøvende behandling oppfyller ikke kravene til dokumentert nytte, og det foreligger derfor ikke rettskrav på slik ikke-dokumentert behandling, verken i Norge eller i utlandet. Helt unntaksvis kan det likevel gis rett til dekning til slik behandling i utlandet. Utprøvende og eksperimentell behandling er kjennetegnet ved at behandlingen ikke er etablert, og at den mangler tilstrekkelig dokumentasjon. Både prognoser og risiki er oftest for lite utredet.

Det følger av norsk helselovgivning at den helsehjelp som ytes i Norge skal være forsvarlig. Hensynet til pasientens sikkerhet står sentralt. På lik linje med behandling som ytes i Norge, er det krav om at helsehjelpen i utlandet må utføres forsvarlig av tjenesteytere i utlandet etter akseptert metode, jf. prioriteringsforskriften § 3 første ledd annet punktum. Det grunnleggende kravet om forsvarlighet i helseretten gjelder også for eksperimentell og utprøvende behandling. Det vises i den forbindelse til omtalen av forsvarlighetskravet i forarbeidene til helsepersonelloven - Ot.prp. nr. 13 (1998-99) punkt 4.2.6.3. Eksperimentell og utprøvende behandling, hvor kontrollerte studier som dokumenterer positive resultater og eventuelle bivirkninger av behandling mangler, vil i mange tilfeller måtte anses som uforsvarlig.

Søknads- og klagebehandling.

De regionale helseforetakene behandler i første instans søknader om dekning av utgifter til behandling i utlandet. I gjennomsnitt har om lag 70 prosent av søknadene om dekning av utgifter til behandling i utlandet blitt innvilget av de regionale helseforetakene. Klager over avslagsvedtak fattet av de regionale helseforetakene behandles i klageomgangen av Klagenemnda for behandling i utlandet.

Nemnda er et fritt og uavhengig domstolslignende forvaltningsorgan og har selvstendig avgjørelsesmyndighet. Nemnda er tverrfaglig sammensatt med juridisk og helsefaglig kompetanse. I saker hvor

nemnda finner det nødvendig eller ønskelig av hensyn til sakens opplysning innhentes det også eksterne sakkyndige vurderinger - både fra Norge og fra utlandet.

I behandlingen av enkeltsaker har nemnda en faglig uavhengig stilling, og dette innebærer at Helse- og omsorgsdepartementet ikke skal gå inn og overprøve om organet har lagt en korrekt lovforståelse til grunn i den enkelte sak. Søkernes rettssikkerhet er søkt ivaretatt gjennom det klagesystem som er etablert i ordningen. Saker som behandles av RHFene kan påklages til Klagenemnda, og nemndas vedtak kan i sin tur prøves for domstolene.

Jeg er opptatt av at ordningen fungerer etter intensjonene, og departementet følger derfor nøye opplysninger som kan si noe om kvaliteten på saksbehandling og saksbehandlingstiden i ordningen. Utviklingen i nemndas omgjøringsprosent, utfallet av saker prøvet for domstolene og utviklingen i gjennomsnittlig saksbehandlingstid er blant de indikatorene som følges løpende.

Spørsmålene.

Når det gjelder spørsmålet om klageadgangen for eksperimentell behandling i utlandet er god nok, så er mitt inntrykk at Klagenemnda for behandling i utlandet gjør en viktig jobb. I en tid hvor det stadig blir tilbud om nye former for behandling og nye medisiner, er prioritering krevende. Jeg viser her til at Helsedirektoratet nedlegger et stort arbeid i utviklingen av prioriteringsveiledere. Klagenemnda for behandling i utlandet er satt til å forvalte et regelverk på et krevende område, og det er klart at nemndas avgjørelser har stor betydning for den enkelte søker. Jeg er derfor opptatt av at nemnda har strenge krav til faglig kvalitet og rask saksavvikling. Ordningen vurderes kontinuerlig, bl.a. i forhold til utvikling i saksbehandlingstider, omgjøringsprosent og utfall av domstolsprøving av nemndas vedtak.

Når det gjelder spørsmålet om adgangen til å få en fornyet vurdering (second opinion) når det gjelder behandling i utlandet, så må jeg vise til at søknadene om dekning av utgifter til behandling i utlandet går gjennom en toinstansbehandling med helsefaglige vurderinger både i det regionale helseforetak og i nemnda, at nemnda i sin utredning av klagesakene kan innhente uttalelser fra eksterne sakkyndige fra inn- og utland, og at nemnda selv har medlemmer med medisinsk kompetanse.

Utover dette er jeg enig med representanten Dørum i at dette er saker som betyr svært mye for den enkelte pasient. Det er derfor viktig at det ikke går prestige i å beholde systemet uforandret. Jeg vil derfor fortløpende være lyttende til forslag til endringer.

SPØRSMÅL NR. 1151**Innlevert 8. mai 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 14. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hver eneste sommer er det lang ventetid for oppkjøring ved landets trafikkstasjoner på grunn av mange som skal ta oppkjøring, samtidig som det er ferieavviklingen for sensorene. I tillegg til oppkjøring på bil er det også mange som tar oppkjøring på både lett og tung motorsykkel. Når dette blir tatt opp sies det at man jobber med det for å hindre lange ventetider.

Kan statsråden nå garantere at lang ventetid ikke blir noe problem sommeren 2009?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har tidligere tatt opp problemet med lang ventetid for oppkjøring i skriftlig spørsmål nr. 813, (2008-2009). Statsråden svarte den gang at Statens vegvesen kontinuerlig arbeider med å redusere ventetiden for kandidatene, og at det gjøres en stor innsats for å rekruttere nye sensorer. Statsråden svarte også at det i forbindelse med resultatavtalene for 2009 er lagt opp til registrering av avvik to ganger i måneden distriktsvis, ikke bare for regionen samlet, og at dette vil bedre grunnlaget for oppfølging. Sommeren er erfaringsmessig en tid av året med lang ventetid for oppkjøring på grunn av ferieavvikling og at mange vil kjøre opp på moped og motorsykkel. Det er nå to måneder siden jeg stilte skriftlig spørsmål nr. 813 (2008-2009), og det er derfor god grunn til å følge opp for å høre om situasjonen frem mot sommeren er under kontroll.

Fremskrittspartiet fremmet i Budsjett-innst. S. nr. 13 (2008-2009) forslag om at førerprøve kan gjennomføres i regi av trafikkskoler som godkjennes for dette, men forslaget ble med 65 mot 36 stemmer ikke vedtatt i Stortinget. Statsråden hevder i svaret på skriftlig spørsmål nr. 813 (2008-2009) at dette vil være i strid med tredje førerkortdirektiv, 2006/126/EF.

Dette overrasker meg, siden CIECA Road Safety Charter sier at CIECA-medlemmer for eksempel kan tillate at personer som var autorisert til å være sensorer, kan fortsette å være sensorer også etter at nye regler knyttet til direktivet har kommet på plass. Norge har åpenbart langt større handlingsrom når det gjelder ulike EU-direktiver enn det regjeringen forsøker å gi inntrykk av.

Svar:

Det har det siste året vært et betydelig fokus på ventetid på praktiske førerprøve ved trafikkstasjonene.

Flere stortingsrepresentanter har tidligere i år stilt spørsmål om dette, og jeg har da redegjort nærmere for de tiltak som Statens vegvesen har iverksatt for å bedre på situasjonen. Jeg viser her til svar på spørsmål nr. 745 (2008-2009) og nr. 813 (2008-2009).

Jeg vil fremheve at mange trafikkstasjoner har en ventetid som er innenfor kravet fastsatt i avtaler mellom Vegdirektøren og regionvegsefene. Det er likevel store utfordringer knyttet til ventetidsproblematikk, og særlig da ved trafikkstasjoner på Østlandet. Årsaken til dette skyldes i hovedsak at det vært mangel på kvalifiserte søkere til stillinger i Stor-Oslo distrikt. Dette har medført at kandidater som normalt ville avlagt prøve i Oslo-området i stedet benytter trafikkstasjoner i nærliggende områder. Disse stasjonene har ikke bemanning for å kunne avvikle den økte pågangen på en tilfredsstillende måte, hvilket har medført lange ventetider også der.

Ved de siste stillingsutlysningene har interessen for stillingene vært betydelig bedre. Dette har medført at Stor-Oslo distrikt nå har tilbudt 10 personer ansettelse. Noen av disse har allerede begynt i etaten.

Statens vegvesen må sikre at nye sensorer får tilstrekkelig opplæring til å ivareta kravene til likebehandling og rettssikkerhet for kandidatene. Dette vil nødvendigvis måtte ta en del tid og det kan dermed ikke forventes noen betydelig reduksjon av ventetidene på Sør-Østlandet før sommerferien. Jeg forventer imidlertid at ventetidene gradvis vil forkortes etter hvert som vi får en effekt av nyansettelsene i etaten.

Til forslaget om at trafikkskolene kan overta eksaminasjon av førerkortkandidater vil jeg bemerke at dette både vil kunne innebære en uheldig rolleblending og også kunne være i strid med tredje førerkortdirektiv (2006/126/EF). Direktivet fastsetter blant annet minstestandarder til innholdet i den framtidige sensorutdanningen, hvor formålet er å forbedre sensorenes kunnskaper og ferdigheter og på den måten sikre en mer objektiv vurdering av kandidater og en større harmonisering av førerprøvene. Jeg vil fremheve at det følger av direktivets vedlegg IV pkt. 2.1 e) et generelt vilkår om at en sensor i klasse B ikke samtidig kan være yrkesaktiv som trafikklærer på en trafikklærerskole. Direktivet gir ikke anledning til å fravike dette kravet.

SPØRSMÅL NR. 1152**Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 18. mai 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil Norge bli berørt av den såkalte ACTA-avtalen, og hvordan vil statsråden eventuelt bidra til at Norge kan påvirke innholdet i denne?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med at det for tiden arbeides med å utarbeide en internasjonal avtale mot spredning og kopiering av piratmateriale - den såkalte ACTA-avtalen.

Det er så langt uklart hva slags implikasjoner denne avtalen evt. vil kunne få for Norge. Flere organisasjoner, bl.a. IKT-Norge, Forbrukerrådet og Datailsynet, har imidlertid ytret seg om det pågående arbeidet med avtalen, og antydning at denne vil kunne få store konsekvenser for norsk personvern.

Svar:

Norge deltar ikke i forhandlingene om Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA). Forhandlingene om ACTA startet i juni 2008. Følgende deltar i forhandlingene: Australia, Canada, EU, Japan, Mexico, Marokko, New Zealand, Sør Korea, Singapore, Sveits og USA. Disse offentliggjorde 6. april 2009 en felles redegjørelse for status i forhandlingene. Det fremgår av redegjørelsen at forhandlingene er på et innledende stadium og at det ikke foreligger noe samlet avtaleutkast, men at deltagerne i forhandlingene fortsatt diskuterer forskjellige forslag om hvilke temaer som bør reguleres i en eventuell avtale. Deres forhandlinger ender med at det kommer i stand en avtale, vil det være opp til Norge å velge om man ønsker å slutte seg til denne.

SPØRSMÅL NR. 1153**Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim****Besvart 18. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Statsråden har tatt til orde for at ny teknologi må tas i bruk i Norge i klima- og miljøarbeidet.

Hvordan harmonerer dette med de vanskelighetene som dagen avgiftspolitikken fører til for selskaper som Nordmøre Energigjenvinning, når de nettopp velger ny teknologi med reduserte utslipp?»

BEGRUNNELSE:

Et anlegg drevet av Nordmøre Energigjenvinning i Kristvika i Averøy kommune betaler årlig nærmere 3 mill kroner i særavgifter til staten. På grunn av dette har selskapet en anstrengt økonomi, til tross for at selskapet driver biobrenselbasert energiproduksjon. Det er tatt i bruk ny teknologi som skal gi mindre utslipp enn det en ville hatt gjennom bruk av tradisjonell teknologi.

Avgiftene knyttet til energigjenvinning virker diskriminerende for dem som ønsker å ta i bruk ny

teknologi med reduserte utslipp, og for dem som satses på mindre anlegg. Norske Skog kjører blant annet rivningsmaterieell til Skogn. De betaler ikke avgift for dette, mens Nordmøre Energigjenvinning betaler for mottak av tilsvarende energibærer. For deponering av aske etter forbrenning må det betales for de første 1000 tonn, resten er gratis. Dette favoriserer de store anleggene.

Svar:

Problemstillingen som tas opp i spørsmålet, gjelder særavgiften på sluttbehandling av avfall. Avgiften ble innført i 1999 og var en oppfølging av NOU 1996:9 Grønne skatter. Formålet med avgiften er å prise miljøkostnadene ved avfallsbehandling og dermed stimulere til avfallsforebygging og økt gjenvinning. Dette er i tråd med grunnleggende prinsipper for miljøpolitikken om å avgiftslegge selve kilden til miljøproblemet og at forurenseren skal betale. I 2004 ble forbrenningsavgiften lagt om fra en avgift basert

på innlevert mengde avfall til en avgift direkte på utslipp. Dette innebærer at forbrenningsavgiften i tillegg stimulerer til utsortering av utslippsintensive avfallsfraksjoner og til rensing av utslipp.

Som ledd i oppfølgingen av en avgjørelse som Finansdepartementet nylig har truffet angående energianlegg i industrien som kun benytter avfallsbaserte brenslere i produksjonen, er det lagt opp til at Finansdepartementet, i samarbeid med Miljøverndepartementet, skal gjennomgå utformingen av sluttbehandlingsavgiften på forbrenning av avfall. I den forbindelse skal avgiften vurderes opp mot annen relatert virkemiddelbruk, og i forhold til de relevante miljøpolitiske mål. Jeg anser det som naturlig at den pro-

blemstillingen som reises i spørsmålet, også gjøres til en del av dette arbeidet.

Jeg ønsker ikke å kommentere den avgiftsmessige situasjonen for den aktuelle virksomheten som det henvises til i spørsmålet. Generelt vil jeg imidlertid understreke betydningen av å ta i bruk ny teknologi for å nå våre mål om reduserte utslipp og andre miljøbelastninger. Forbrenningsavgiften er utslippsbasert (unntatt for CO₂), og premierer dermed nettopp bruk av teknologi som gir lavere utslipp. Ved ny og forbedret teknologi vil dermed avgiftsbelastningen for den enkelte virksomhet reduseres, som en konsekvens av lavere utslipp.

SPØRSMÅL NR. 1154

Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 15. mai 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Reindrifta i Nord-Trøndelag er oppe i en kritisk situasjon.

Vil landbruks- og matministeren vurdere å legge om produksjonstilskuddet for reindrift i de mest rovdyrutsatte områdene i Nord-Trøndelag, og der gi produksjonstilskudd slik som for landbruket ellers?»

BEGRUNNELSE:

Oppbyggingen av produksjonstilskudd i reindrifta er i hovedsak basert på slakteuttak med blant annet egne kalveslakteuttak. Dette fungerer godt når rovdyrtap er minimale. I dagens situasjon er tapstallene store, eksempelvis for Sør-Fosen siste driftsår, var tapet på 118 dyr (Tall fra SNO).

Svar:

Det vises til brev av 6. mai 2009 vedlagt spørsmål fra André N. Skjelstad om omlegging av produksjonstilskuddet for reindrift i de mest rovdyrutsatte områdene i Nord-Trøndelag.

Jeg er kjent med at reindriften i Nord-Trøndelag over flere år har hatt store rovdyrproblemer. Det må her understrekes at disse problemene har et betydelig omfang også i flere andre reinbeiteområder, og jeg er svært opptatt av tiltak for å redusere de tap og ulemper som dette medfører.

Situasjonen i Nord-Trøndelag synes likevel å være spesielt vanskelig. Miljøverndepartementet har nylig, etter samråd med Landbruks- og matdepartementet, nedsatt en arbeidsgruppe som skal gjennomgå problemstillinger i forholdet mellom rovviltforvaltningen og reindriftnæringen i dette området og komme med forslag til tiltak.

Reindriftsavtalens virkemidler med produksjonstilskudd og andre økonomiske ordninger utformes og fastsettes gjennom de årlige avtaleforhandlingene mellom Landbruks- og matdepartementet og Norske Reindriftsamers Landsforbund. Avtalens ordninger med direkte tilskudd har, slik de ble utformet gjennom en omlegging som fant sted for fem – seks år tilbake, vist seg å fungere godt for å stimulere til produksjon og verdiskaping.

Jeg mener at en omlegging av reindriftsavtalens ordninger med sikte på å kompensere for rovdyrtap, ikke hører inn under avtalens rammer. Det vil også være en avsporing i forhold til hvor innsatsen må legges for å finne løsninger på rovdyrproblematikken.

Fokus må rettes mot at rovviltbestanden forvaltes slik at tapene i reindrift og andre beitenæringer kommer ned på et akseptabelt nivå. Hovedmålet er her at bestandene av store rovdyr skal holdes innenfor de måltall som Stortinget har fastsatt, og at øvrige forvaltningsmessige tiltak rettes inn mot å begrense tapene i beitenæringene så langt det er mulig.

SPØRSMÅL NR. 1155**Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 18. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva kan statsråden gjøre slik at det blir enklere for småbedrifter i nord å importere varer fra Finland, og er det for dette formål mulig å gå tilbake til den tidligere ordningen hvor bedriftseieren selv kunne fortolle varene ved den finske tollstasjonen i Kivilompolo?»

BEGRUNNELSE:

En enkeltmannsbedrift i Kautokeino har produsert samekniver for salg til lokalbefolkningen og tilreisende i 25 år. I tillegg til egenproduserte kniver selges det også andre produkter både fra Kautokeino, Sverige og Finland. Tidligere var det slik at bedriftseieren kunne dra rett over grensa til Pajala eller Kolari i Finland for å plukke ut varer til bedriften, for så å fortolle dem ved den finske tollstasjonen i Kivilompolo på turen hjem. Dette er ikke mulig lengre. Nå må varene sendes til fortolling i Oslo. Dette er veldig tungvint, tar veldig lang tid og har påført bedriften mange helt unødvendige problemer. Postens godssenter i Oslo har blant annet klaget på at de mottar fakturaer på finsk, og har bedt om å få fakturaene

på norsk eller engelsk, noe som skaper merarbeid for importør og vanskeliggjør importen.

Svar:

Finansdepartementet har forelagt spørsmålet for Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD). Ifølge TAD kan bedriften selv fortolle varene i TVINN (tollvesenets elektroniske fortollingssystem) eller eventuelt be en speditør om å gjøre dette. Nærmere informasjon om TVINN er å finne på www.toll.no. Bedriften kan også ta kontakt med Tollregion Nord-Norge for nærmere veiledning.

Alternativt er det fremdeles mulig å fortolle varene på den finske tollstasjonen i Kivilompolo. Bedriften må da framlegge en ferdig utfylt tolldeklarasjon på papir. Toll- og avgiftsetaten vil deretter fortolle deklarasjonen i (TVINN).

Jeg kan ellers opplyse om at hvis bedriften får tilsendt varer per post fra utlandet vil fortolling skje sentralt i Oslo. Det skyldes etter det jeg har fått opplyst, at Posten Norge de senere årene har sentralisert alle forsendelser fra utlandet via postterminalen på Alnabru i Oslo. Her blir all post fra utlandet fortollet før den blir videresendt til mottakere rundt i landet.

SPØRSMÅL NR. 1156**Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 18. mai 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«EU er i ferd med å vedta at det skal være lovlig å slakte dyr uten at de er bedøvet først. Dette strider mot grunnleggende prinsipper i dyrevern og strider mot den oppfatning folk flest har om hvordan slaktning skal foregå. Norge må nå gå i dialog med EU for å hindre at dette blir vedtatt.

Hva vil statsråden gjøre for å hindre at EU tillater slaktning uten forutgående bedøvelse og er statsråden enig i at det er helt uaktuelt for Norge å tillate slik slaktning dersom det skulle komme gjennom et EU direktiv?»

Svar:

EU-parlamentet har behandlet Kommissjonens forslag til forordning om beskyttelse av dyr på avlivingsstidspunktet. I sin uttalelse til Rådet anbefalte EU-parlamentet å frata medlemslandene mulighet til selv å bestemme om de skal tillate slaktning uten bedøvelse av religiøse grunner. EU-parlamentets uttalelse er rådgivende, og det er Rådet som skal ta den endelige avgjørelsen. Jeg gjør det som er mulig for å påvirke Rådets beslutning. Norsk syn på dette spørsmålet er formidlet til Kommissjonen, samtlige medlemsland og sekretariatet og formannskapet i Rådet, i forbindelse med at forordningsutkastet og parla-

mentets kommentarer nå er under drøfting i Rådet. Jeg følger godt med på denne prosessen, og fortsetter å arbeide aktivt for å fremme norske myndigheters standpunkt når det gjelder avlving uten bedøvelse.

Den nye dyrevelferdsloven stadfester påbudet om bedøvelse før avlving. Bedøvelseskravet er begrunnet i klare vitenskapelige råd fra Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) i en rapport fra 2008, som også er fullt ut i samsvar med konklusjonen fra EFSA (EUs vitenskapskomité) i en rapport fra 2004.

VKM sier:

”På grunn av de alvorlige lidelsene dyr utsettes for i forbindelse med slaktning uten bedøvelse, bør husdyr alltid bedøves før de avlives med blodtapping”.

Jeg er helt klar i mitt syn på at det ikke er ønskelig for Norge å endre på dette. Ingen endringer vil bli gjort så lenge det er politisk flertall for å opprettholde påbudet.

SPØRSMÅL NR. 1157

Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 18. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Oppryddingen og mudringen i Oslo havn er nå avsluttet, og det planlegges liknende oppryddinger i Hammerfest, Harstad, Bergen, Grenland, Tromsø, Trondheim, Ålesund, Stavanger, Fredrikstad, Arendal og Listerregionen.

Med bakgrunn i de erfaringer en har høstet fra oppryddingen i Oslo havn og deponeringen i sjøen utenfor Malmøykalven i Oslofjorden - vil statsråden ta initiativ til en utredning av alternative behandlingsmetoder for giftholdige muddermasser, ev. vurdere å innføre forbud mot sjødeponering?»

BEGRUNNELSE:

Oppryddingen i Oslo havn med deponering av giftholdig mudder i et sjødeponi utenfor Malmøykalven, har vært et omstridt prosjekt som har generert motstand og bekymring lokalt og i deler av miljøbevegelsen. I forrige uke tok statsadvokaten i Oslo ut tiltale mot Secora, Oslo Havn, NGI og flere enkeltpersoner for brudd på forurensingstillatelsen, falsk forklaring, og utslipp av kloakk i forbindelse med gjennomføring av opprydding og deponering.

Det finnes alternative metoder til sjødeponering av giftholdige muddermasser. Både i Hammerfest og i Sandvika har man bundet forurensningen i sement. Dette er så blitt brukt til byggegrunn for andre prosjekt. I Hammerfest er det byggegrunn for et kulturhus. Denne måten å gjøre det på ble fire millioner billigere for kommunen enn om man hadde valgt sjødeponi. I Sandvika laget man strandpromenade.

Rambøl startet i 2006 et forskningsprosjekt i samarbeid med bl.a. MD og Bellona for å forbedre

metoden med å binde forurensning i sement. Dette skulle være ferdig i 2008.

Svar:

Regjeringen varslet i St.meld. nr. 14 (2006-2007) Sammen for et giftfritt miljø at den ville gjennomføre en handlingsplan for opprydding i forurenset sjøbunn. 17 fjordområder ble prioritert for oppryddings tiltak. Dette arbeidet er langsiktig. Det er behov for grundig forundersøkelser for å få oversikt over de forurensete sedimentene i hver enkelt fjord/havneområde før oppryddingen settes i gang. I tillegg må aktive kilder til utslipp av miljøgifter identifiseres og så langt som mulig stanses for å unngå at oppryddet sjøbunn forurenses på nytt. På bakgrunn av forundersøkelsene og lokale forhold, vil det også kunne variere hvordan det ryddes opp og hvordan eventuelt forurensete mudrede masser deponeres.

De to mest brukte alternativene for deponering av forurensete mudrede masser i Norge er strandkantdeponi og sjødeponi. Vi vil også fremover ha behov for begge disse deponialternativene, og det vil blant annet være lokale forhold som vil avgjøre hvilken deponeringsmetode som er mest egnet i det enkelte tilfelle. Statens forurensningstilsyn har deltatt i finansiering av pilotprosjekter for utvikling av metodene for strandkantdeponier. Erfaringer fra sjødeponering nasjonalt og internasjonalt vil også medføre at disse metodene utvikles.

Et strandkantdeponi kan enten bestå i at massene legges ubehandlet innenfor en tett vegg eller at massene, i tillegg til at de legges innenfor en tett vegg, stabiliseres med sement. I Kristiansand, Tromsø,

Hammerfest, Trondheim og Sandvika er det eller vil det bli etablert en form for strandkantdeponi. Det har fordeler å stabilisere mudrede masser med sement, men det vil imidlertid over tid være en viss utlekking av miljøgifter til sjøen fra alle typer strandkantdeponier. Alle typer deponier må derfor overvåkes i flere år etter at deponering og stabilisering er gjennomført.

Norges Forskningsråd har vært med å finansiere et forskningsprosjekt for å utvikle metoder for bruk av forurensete sedimentter til ny byggegrunn gjennom stabilisering med sement. Prosjektet er gjennomført av Veritas, Norges Geotekniske Institutt og Rambøll sammen med Norcem, NOAH og Skanska. Statens forurensningstilsyn og Bellona har vært observatører i prosjektgruppa. Prosjektet har studert hvordan miljøgevinsten ved metoden skal bli best mulig og videreutviklet metoden praktisk.

Disse strandkantdeponiene vil være egnet der mengdene mudret sjøbunn ikke er for store og hvor det samtidig er behov for kaianlegg eller tilsvarende innretninger langs land. Der det er snakk om svært store mengder, f.eks. i Oslo og Fredrikstad, vil slike strandkantdeponier normalt bare være aktuelle for en mindre del av massene, fortrinnsvis de mest forurensete.

For større mengder mudret sjøbunn og der forholdene ligger til rette for det, vil sjødeponier fortsatt være et godt alternativ for både rene og forurensete masser. Forutsetningen for at sjødeponi skal være egnet er at deponiområdet er en avgrenset forsøknings-

område, området må være lite utsatt for strøm, deponeringen må gjennomføres på en god måte, og deponiet må dekkes til med rene masser etter endt deponering. Jeg vil understreke at det ikke er riktig å betegne massene som deponeres i slike deponier som "giftige". Forurenset sjøbunn er normalt ikke farlig for mennesker, men kan være skadelig for organismer som lever på sjøbunnen og kan medføre at fisk og skalldyr fanget i området ikke bør spises for ofte. En viktig målsetning for arbeidet med opprydning i forurenset sjøbunn er å sikre at man fritt kan spise eller omsette fisk og skalldyr fra norske fjorder. Der det benyttes sjødeponi, vil deponiet og sjøområdet rundt bli grundig overvåket under deponering og i årene etter for å oppdage eventuell spredning.

Jeg ser med stort alvor på at Oslo Havn KF, det statlige mudringsselskapet Secora AS og Norges Geotekniske Institutt i tillegg til en rekke enkeltpersoner er tiltalt for lovbrudd i forbindelse med arbeidet med Prosjekt Ren Oslofjord. Statens forurensningstilsyn vurderer imidlertid at de på grunnlag av den omfattende overvåkingen som har foregått i regi av Oslo Havn, og ytterligere overvåking utført på oppdrag fra Statens forurensningstilsyn, ikke kan se resultater som tilsier at den ulovlige dumpinggen har medført vesentlige negative miljømessige konsekvenser.

Jeg forholder meg til dette og må for øvrig avvende endelig dom i saken.

SPØRSMÅL NR. 1158

Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 20. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Sommerstengte fødeavdelinger er noe som bør unngås av hensyn til de fødende. Statsråden har tidligere sagt at det ikke skal være økonomi som skal være årsak til sommerstenging. Stavanger Universitetssykehus stenger Fødeloftet, en enhet for naturlig fødsel på sykehusets kvinne-barnklinikk, i fire måneder i sommer. Dette skaper usikkerhet og utrygghet hos vordende mødre.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at tilbudet består, i sommer og i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

I St.meld. nr.12 (2008-2009) omtales den type fødetilbud som fødeloftet er, som et bidrag til differensiert fødselsomsorg, med mulighet for individualisert omsorg.

Svar:

Jeg har bedt Helse Vest RHF redegjøre for planene for Fødeloftet.

Stavanger Universitetssykehus (SUS) har, som kjent, landets tredje største fødeavdeling med vel 4500 fødsler. Ved avdelingen er det bygd opp en enhet for differensiert fødselsomsorg – Fødeloftet, som

har kapasitet på 500 fødsler. Av hensyn til ferieavvikling og vansker med å få rekruttert kvalifiserte jordmødre som ferievikarer har Fødeloftet årlig vært stengt i forbindelse med ferieavviklingen. Slik vil det også være sommeren 2009 hvor Fødeloftet vil være stengt fram til primo september 2009.

Ifølge Helse Vest RHF vil man med denne ferieorganiseringen få godt kvalifiserte jordmødre ved hovedfødeavdelingen og det vil her være anledning til naturlige fødsler og differensiert fødselsomsorg. Bl.a. vil det ved fødeavdelingen være 5 fødestuer som er utstyrt med badekar, og dette sammen med kompetansen til jordmødre gjør at en mener å kunne gi et alternativt og godt tilbud i forhold til naturlige fødsler ved fødeavdelingen sommeren 2009.

Helse Vest RHF har informert meg om at fødeavdelingen ved SUS er inne i en omstillingsperiode hvor man har tatt i bruk et nytt pasienthotell, samtidig

som man har konkrete planer om å utvide aktiviteten ved Fødeloftet i løpet av høsten 2009. Ifølge Helse Vest arbeides det konkret med planer for å doble tilbudet til fødende ved Fødeloftet fra høsten av. Dette er i tråd med St.meld. nr. 12 (2008-2009) som påpeker at jordmorstyrte fødestuer i sykehus i tilslutning til større fødeavdelinger kan sikre et differensiert tilbud.

Jeg deler fullt ut representanten Høybråtens vurdering hva gjelder sommerstengte fødeinstitusjoner, og føringene som gjelder er kommunisert til de regionale helseforetakene i Oppdragsdokumentet for 2009. I år er det forøvrig svært få fødeinstitusjoner som har sommerstengt.

Jeg har tillit til at Stavanger universitetssykehus kan tilby de fødende et godt og individuelt tilpasset fødetilbud, herunder fødselshjelp med lite medisinsk intervensjon, i perioden Fødeloftet er stengt.

SPØRSMÅL NR. 1159

Innlevert 11. mai 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 20. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren sørge for at private vannverk som ikke har erverv til formål, som følger lovens krav om selvkostprinsippet ved beregning av avgifter, og som tidligere har vært vurdert ikke-skattepliktige, fortsatt vil bli vurdert i denne kategori, slik at brukerne ikke påføres økte vannavgifter?»

BEGRUNNELSE:

Private vannverk mottar nå brev fra skattemyndighetene om at deres status som ikke-skattepliktige institusjoner endres til å være skattepliktige.

For mange har det vært langvarig praksis for at det ikke har vært skatteplikt.

Private vannverk som kun har til oppgave å skaffe medlemmene vann, altså overta en offentlig oppgave på "non-profit" basis, er det vanskelig å se har "erverv til formål", slik loven beskriver kriteriet for å pålegge skatteplikt.

Et annet forhold er at flere vannverk har hatt jevnlig dialog gjennom årene med de lokale ligningskontorer og fylkesskattekontorer og blitt vurdert til å ha skattefrihet, for noen i over 50 år.

For å kunne komme til den omvendte konklusjon slik skatteetaten nå synes å gjøre, må en forutsette

endringer i lover eller forskrifter hos myndighetene, noe som det ikke er mulig å se har skjedd.

Når private vannverk samtidig overholder prinsippene og det formelle lovkravet om at vannavgiftene ikke skal overstige vannverkets nødvendige kostnader slik det er for kommunale vannverk (selvkostprinsippet), er det vanskelig å se begrunnelsene for å endre ligningspraksis.

Den endrede praksisen i skatteetaten vil påføre private vannverk økte omkostninger som igjen vil uttrykke seg i økte avgifter for medlemmene.

Svar:

Etter skatteloven er selskaper og innretninger som ikke har erverv til formål, fritatt for formues- og inntektsskatt. Spørsmålet om institusjonen har erverv til formål eller ikke, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfellet. Viktige momenter ved denne helhetsvurderingen er formålet som er fastsatt i vedtektene, institusjonens oppbygging og den virksomhet som institusjonen driver. Hvis en institusjon som ikke har erverv til formål driver økonomisk virksomhet, vil den likevel være skattepliktig for inntekt og formue fra denne virksomheten utover visse beløpsgrenser.

En innretning som først klassifiseres skattemessig i en bestemt kategori, kan utvikle seg over tid, slik at klassifiseringen må vurderes på ny. Dels kan formålet eller faktisk drift endre seg, og dels kan inntektsmønster og økonomisk resultat endre seg. Det kan også være at innsamlede opplysninger fra senere års drift gir et bedre bilde av de faktiske forholdene enn det som forelå ved den forrige klassifiseringen.

Institusjonen må finne seg i omklassifisering fra skattefritak til skatteplikt dersom dette betyr en riktigere klassifisering etter skatteloven.

Spørsmålet om en institusjon er skattepliktig eller ikke etter disse reglene, hører under de lokale ligningsmyndighetene. Finansdepartementet tar ikke stilling til skatteplikten i enkeltsaker i ligningsforvaltningen.

SPØRSMÅL NR. 1160

Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 19. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Vil statsråden presisere at det skal være mulig for folkevalgte å besøke grunn- og videregående skoler, og at det er avgjørende viktig at skoler etterstreber åpenhet ift. folkevalgte og samfunnet for øvrig?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med at fylkespolitikere fra Hedmark i brev form har blitt nektet av hhv. fylkesråd og fylkessjef for videregående opplæring å besøke de videregående skolene i fylket.

I brevet anføres det, etter det undertegnede kjenner til, at det vil være uriktig å pålegge skoleledelsen å bruke tid på slike besøk sett i forhold til de primær- og oppgaver som skoleledelsen har.

Undertegnede mener dette er svært oppsiktsvekkende. Undertegnede viser til at folkevalgte i kommune- og fylkesstyrene er skoleeiere, og således har et stort behov for nær kontakt og dialog med de enkelte skoler. Undertegnede har problemer med å se rasjonalt for at ikke folkevalgte skal få muligheten til å besøke skoler på eget initiativ, for på denne måten å kunne utvide sin kunnskap. Det er avgjørende viktig

at skoler og dets ledelse etterstreber åpenhet ift. folkevalgte og samfunnet for øvrig.

Svar:

På generelt grunnlag mener jeg at folkevalgte bør gis bred adgang til å besøke grunnskoler og videregående skoler, blant annet for å utvide sin kunnskap om skolen og den virksomheten som skjer der. Samtidig ser jeg ikke bort fra at det kan tenkes tilfeller der skoleledelsen ser tidspunktet for skolebesøk upassende og av den grunn må utsette eller avvise slike besøk.

Jeg vil understreke at skolen har viktige oppgaver knyttet til å gi elevene kunnskaper om de politiske partiene og bakgrunn for å ta egne standpunkter. Spesielt før valg mener jeg det er viktig at skolene slipper til folkevalgte og andre som vil informere elevene og være med på å motivere disse til å bruke stemmeretten sin.

Skolene må ha god anledning til å legge føringer for når besøk skal skje og i hvilket omfang. Men jeg er kritisk til at det fattes vedtak om at folkevalgte eller andre representanter generelt ikke skal ha adgang til å besøke skolene.

SPØRSMÅL NR. 1161**Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 27. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«I Bodø pågår det nå en sak etter at en person, som etter all sannsynlighet var psykotisk, drepte en av sine naboer. Den dreptes familie er opprørt over muligheten for å møte gjerningsmannen i nærmiljøet siden han ikke vil bli idømt en fengselsstraff.

Har statsråden forståelse for ønsket fra familien og at særreaksjonen vedkommende sannsynligvis vil bli dømt til bør skje et annet sted i landet, selv om Helse Nord har avvist dette av økonomiske hensyn, noe jeg mener er helt uholdbart?»

BEGRUNNELSE:

Atter en gang er et menneske i psykisk ubalanse innblandet i et drap. Dagens regjering har hevdet at de ikke vil make å komme problemet til livs men at vi må leve med en grad av sårbarhet i slike saker. I Tromsø ble 3 personer drept av en annen person med lignende problemer.

Familien til den drepte i Bodø har påpekt det sårbare i det at de kan bli utsatt for å møte gjerningspersonen dersom vedkommendes særreaksjon skal gjennomføres i samme by som drapet ble begått. De ønsker derfor, ikke minst for å ivareta den dreptes barn, at sanksjonen gjennomføres et annet sted i landet. Personlig mener jeg dette er et høyst legitimt krav selv om Helse Nord av økonomiske årsaker har uttalt at de ikke vil bidra til dette.

Statsråden har fremstått som både ærlig og enga-

sjert og har i denne saken anledning til å vise at han bryr seg for de etterlatte. Det kan gjøres ved at Helse Nord instrueres.

Dersom det hadde vært snakk om en ordinær straffegjennomføring ville straffegjennomføringsloven ha vært benyttet. I denne saken er det kun statsråden de etterlatte kan sette sin lit til. Jeg imøteser derfor statsrådets svar med stor interesse.

Svar:

Representanten Ellingsen tar her opp en faglig og etisk utfordrende problemstilling som de regionale helseforetakene skal håndtere i henhold til gjeldende lovverk og de årlige oppdragsdokument.

Jeg har i denne saken vært i kontakt med Helse Nord RHF som opplyser at de i denne saken har vektlagt følgende forhold i prioritert rekkefølge:

1. Sikre pasienten en god og adekvat psykiatrisk behandling og oppfølging.
2. Ivareta pasientens, pårørendes og evt. verges ønsker knyttet til behandlingssted.
3. Andre faktorer. Herunder hensyn til offerets familie og lokalmiljø samt driftsmessige forhold.

Ut fra en samlet vurdering har Helse Nord besluttet at pasienten skal få behandling annet sted enn i Bodø.

SPØRSMÅL NR. 1162**Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 20. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at eldre på sykehjem får forutsigbare trekk å forholde seg til slik at de selv kan disponere egen inntekt?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten melder tirsdag 12. mai at en rekke eldre på sykehjem sitter igjen med lite eller ingen

trygd etter at Nav har rotet med trekkgrunnlag og Oslo kommune har kommet med krav om store etterbetalinger.

Eldre har krav på forutsigbar inntekt og mulighet for selv å disponere egne midler til tross for at de er på sykehjem. Hele hensikten med Nav var å forenkle ordninger og samordne regelverk for å kunne gi bedre tjenester og mindre byråkrati. Foreløpig ser ikke denne målsettingen ut til å være oppfylt.

Svar:

Vederlag for opphold i sykehjem fastsettes og beregnes med hjemmel i Lov om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven) og Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v. (vederlagsforskriften). Loven med forskrift forvaltes av Helse- og omsorgsdepartementet.

Vederlaget fastsettes av kommunen på grunnlag av pasientens inntekter. Av inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp betaler pasienten inntil 75 prosent av inntekten. Av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp betaler pasienten inntil 85 prosent. Dette er fastsatt i kommunehelsetjenesteloven § 2-3. I vederlagsforskriften § 3, er det fastsatt et fribeløp på 6 200 kroner pr. år. Videre heter det i forskriftens § 3:

”Betalingen skal begrenses slik at enhver har i behold til eget bruk minst 25 prosent av folketrygdens grunnbeløp i tillegg til fordelene av fribeløpet.”

I et oppslag i Aftenposten 12. mai 2009 går det fram at eldre på sykehjem kan sitte igjen med lite eller ingen trygd på grunn av trekk ved etterbetalinger. Dersom det er foretatt trekk som medfører at pasienten har mindre til eget bruk enn det som er fastsatt i forskriften, er ikke dette i samsvar med reglene. Om dette skyldes forhold ved kommunens håndtering eller Arbeids- og velferdsetatens trekkhåndtering, er ikke klarlagt. Dette gir likevel grunnlag for å be Arbeids- og velferdsetaten gå gjennom rutineene på sin

side for å bidra til at personer beholder et beløp i samsvar med det som er fastsatt i vederlagsforskriften.

Frem til desember 2008 gikk samarbeidet mellom de lokale trygdekontorene/NAV lokalt direkte mot den enkelte kommune. Nå forholder alle kommuner seg til NAV - Pensjon Harstad som er den eneste i Arbeids- og velferdsetaten som håndterer selve trekkbehandlingen og det øvrige samarbeidet med kommunene. Det er i gangsett en dialog med Oslo kommune om mer effektive løsninger som kan brukes som modell for samarbeidet med kommunesektoren generelt.

I NOU 2004:18 ”Helhet og plan i sosial- og helsetjenestene” kap. 5 er det pekt på at vederlagsforskriften gir risiko for misforståelser og feil hva gjelder ansvar og arbeidsdeling på området. I utredningen fremgår blant annet at

”...Vederlagsforskriften kan være vanskelig å forstå og administrere, særlig i forhold til inntekts- og fradragsberegningene”

og at

”... arbeidsdelingen etter Vederlagsforskriften mellom kommunene og trygdekontor framstår som uoversiktlig og har medført beregningsproblemer”.

Jeg viser i denne forbindelse til at Helse- og omsorgsdepartementet for tiden arbeider med revisjon av vederlagsforskriften med sikte på forenkling.

SPØRSMÅL NR. 1163

Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 19. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«I Finansavisen den 11. mai står det at statssekretær Gustavsen bekrefter at "lite strenge fylker kan ha vært med på å øke uføreantallet". Hun svarer ikke på hva den ulike praksisen betyr. Det er i lov om folketrygd gitt klare kriterier for hvilke tilstander som gir rett til uføretrygd. Det er krav om varig sykdom, skade eller lyte og at sosiale eller økonomiske problemer ikke gir rett til uføreytelser.

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at Nav i alle fylker følger loven og ikke innvilger uførestønad på andre kriterier?»

BEGRUNNELSE:

Det er et svært høyt antall personer på uføreytelser i Norge sett i forhold til de gode sosiale ordninger, ferieordninger, arbeidsmiljøbestemmelser o.l. vi har, og i forhold til befolkningens størrelse. I lov om folketrygd er det fastsatt klare og strenge kriterier for hvilke tilstander som gir rett til uføreytelser. Det er et absolutt krav om at det skal foreligge sykdom, skade eller lyte og det er klart angitt at økonomiske eller sosiale problemer ikke gir rett til uføreytelser fra folketrygden. Laila Gustavsen viser til at praksis i Nav, praksis hos legene, alder, hvordan vi klarer å kartlegge behov og gi tilbud, påvirker praksis. Kartlegging

av behov, alder og lignende er kriterier som ikke samsvarer med lovens krav til kriterier for å ha rett til uføreytelser. Dette må følges opp overfor Nav slik at praksis blir i samsvar med gjeldende lovverk.

Svar:

For å få rett til uføreytelse er det et vilkår at man på grunn av sykdom, skade eller lyte varig er minst 50 prosent arbeidsufør og at man har gjennomført hensiktsmessig rehabilitering og attføring. Vilklårene i loven betyr at det skal legges til grunn et sykdomsbegrep som er vitenskapelig basert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis og slik at sosiale eller økonomiske problemer ikke omfattes. Når det skal avgjøres om et behandlings- eller attføringstiltak er hensiktsmessig, skal det legges vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter.

Ulik statistikk med hensyn til uføreytelse kan ikke tas til inntekt for at det fylkesvis opereres med ulik terskel. For det første vil alderssammensetning og helse være forskjellig mellom fylker. Det gjør at det i enkelte fylker vil være en større andel enn i andre fylker, som kan fylle sykdomskravene for uføreytelse. For det andre gjør lovens vilkår om at det skal tas hensyn til individuelle faktorer ved vurderingen av hensiktsmessigheten av rehabilitering og attføring, at variasjoner mellom fylkene når det gjelder

demografi, sysselsettingsstruktur mv. får betydning.

Ettersom lovens kriterier gir anvisning på skjønnsmessige vurderinger, vil det alltid kunne være variasjoner i hvordan enkeltpersoner vurderer saker. Dette vil kunne gi seg utslag i ulik praksis, både lokalt og regionalt. Det kan derfor ikke utelukkes at enkelte fylker oftere enn andre har en lavere eller høyere terskel for å anse vilklårene som oppfylt. All den tid det dreier seg om konkrete og individuelle vurderinger, vil det imidlertid kunne være vanskelig å identifisere ulike terskler for innvilgelse.

Hensynet til å sikre en mest mulig lik praksis ivaretas i dag gjennom flere virkemidler. Det gis generelle føringer i forkant av saksbehandlingen ved at Arbeids- og velferdsdirektoratet har gitt nærmere retningslinjer om anvendelsen av loven. Generelle føringer om praksis kommer også til uttrykk gjennom klagesaksbehandlingen, og fylkene får løpende tilbakemelding fra Klage- og ankeenheter. Uføresaker avgjøres nå i spesialiserte forvaltningsenheter, noe som bidrar til en mer enhetlig behandling av sakene.

Jeg vil løpende vurdere organiseringen i Arbeids- og velferdsetaten i lys av hensynet til å sikre likebehandling.

Til slutt vil jeg presisere at det Stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos refererer til som et sitat i Finansavisen, er journalistens egen beskrivelse.

SPØRSMÅL NR. 1164

Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 15. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Med den rette politiske vilje og behandling kan hele eller deler av et svært realistisk forslag om en innfartsparkering på østsiden av Glomma gjennomføres på svært kort tid.

Hva vil statsråden gjøre for å få en oppriktig og seriøs vurdering og en god politisk behandling av dette gode miljøforslaget?»

BEGRUNNELSE:

Innfartsparkering og kollektivtransport Nordre Roven, Fet kommune i Akershus. Velforeningene i område har gjennom flere år arbeidet for å opprettholde et tilfredsstillende kollektivtilbud for beboere i Fet og Sørums lags østsiden av Glomma, dvs. mellom Sørumsand og Fetsund. Så langt har ikke det lyktes.

Historien om skjebnen til Gutterrud stoppested på Kongsvingerbanen er velkjent for samtlige politikere og konsekvensene for de som bor i området er store. Beboere må investere i bil(er) for i det hele tatt å komme seg på jobb. Skoleelever i videregående skole mangler mulighet for å komme seg til / fra skolen.

Med alle uttalelser om bruk av kollektivtransport og hvor viktig det er for miljø og samfunnets infrastruktur, samt usikkerheten omkring utvidelse av Riksvei 22 mellom Fetsund og Lillestrøm friskt i minnet.

Svar:

Jeg er naturligvis svært opptatt av at utviklingen av et godt jernbanetilbud skjer gjennom et velfungerende samspill mellom jernbaneaktørene og de lokale

myndigheter. Ikke minst på grunn av dette tok Samferdselsdepartementet initiativ til at NSB og Jernbaneverket sammen med Hedmark og Akershus fylkeskommuner etablerte en felles prosjektgruppe for utvikling av et fremtidig godt togtilbud på Kongsvingerbanen.

På grunn av sikkerhets- og infrastrukturmessige forhold knyttet til Roven kryssningsspor, har det ikke vært mulig å opprettholde stans for toget på Guttersrud holdeplass. I påvente av rapporten fra prosjektgruppen for Kongsvingerbanen, ønsket ikke Jernbaneverket å igangsette kostnadskrevenne tiltak på Roven/Guttersrud. Rapporten foreslår at lokaltogene på Kongsvingerbanen heller ikke i fremtiden stopper mellom Svingen og Sørumsand stasjoner. Jernbaneverket ønsker derfor ikke å reetablere en holdeplass på Guttersrud.

NSB har inngått avtale om kjøp av inntil 50 nye toget. Det kan bli aktuelt å benytte disse på enkelte av de lengste lokaltogstrekningene, herunder Kongs-

vingerbanen. Dersom dette skal være aktuelt, må flere korte plattformer forlenges for å tilfredsstille krav til sikkerhet. Også vurderinger i forhold til Svingen må gjøres i lys av bl.a. dette. På sikt kan det bli aktuelt å flytte Svingen holdeplass noen hundre meter østover for å få en mer gunstig plassering, da stasjonens plassering i kurve er en utfordring for sikkerhet og universell utforming og tilgjengelighet. Innfartsparkering for de reisende vil da også kunne etableres der.

Jeg kan for øvrig nevne at som en del av departementets arbeid med å følge opp disse prosessene hadde min statssekretær Erik Lahnstein 14. mai møte med blant andre ordfører og representanter fra Jernbaneverket og NSB i Fet rådhus. Her fremmet ordføreren ideer om midlertidige løsninger for innfartsparkering som også vil bli vurdert. Også i departementets videre styring av Jernbaneverket vil jeg legge vekt på at det skal være et godt og nært samarbeid med lokale myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 1165

Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 20. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren ta initiativ til en dialog med berørte private virksomheters organisasjoner om lovreguleringen av kommunal tjenestepensjon i 2004, slik at konsekvensene av den årlige reguleringspremien beskrevet i dette spørsmåls begrunnelse, og følgene for det velferdstilbud disse organisasjoners virksomheter leverer befolkningen, kan bli nærmere belyst og eventuelt endret?»

BEGRUNNELSE:

Lovreguleringen av kommunal tjenestepensjon trådte i kraft 1. januar 2004. Loven innførte nye regler for utjevning av reguleringskostnadene for kommunal tjenestepensjon, regler som var avvikende fra det som hadde vært praksis siden årlig regulering ble innført i slutten av 1980-årene. Frem til 2004 ble reguleringskostnadene i kommunale fellesordninger belastet på samme måte som ordinære pensjonspremier nemlig i forhold til pensjonsgrunnlaget. Etter lovendringen skal reguleringspremier i fellesordninger utjevnes i forhold til premiereserven. For noen grupper bedrifter som har, eller har hatt kommunal

tjenestepensjonsordning for sine ansatte, medførte lovendringen konsekvenser som fremstår både som urimelige og utilsiktede på kostnadssiden. Dette gjelder private virksomheter med driftsavtale som alltid har samhandlet med det offentlige om å løse velferdsoppgaver innenfor helse- og sosialsektoren. Mange av disse er ideelle/frivillige organisasjoner. Endringen med utjevning av reguleringskostnadene medførte økte lønnskostnader fordi bedriftene var i det tidligere systemet, noe som gir nyetablerte bedrifter en konkurransefordel. Endringene i loven medførte at virksomheter som har utført oppgaver for det offentlige har blitt sittende med et kostnadsansvar som en ikke kunne forutse før 2004 og som en etter 2004 ikke kan kvitte seg med.

Forutsetningen om at alle lønnskostnader skulle dekkes gjennom driftstilskudd, blir dermed ikke oppfylt og de bedrifter det gjelder bukker under fordi de ikke greier å konkurrere kostnadsmessig. Dette er et problem som nå kan gi seg utslag i et dårligere velferdstilbud for flere grupper mange steder. Bedriftenes organisasjoner har tatt dette opp med ansvarlige myndigheter flere ganger, bl.a. i skriftlig form med fylldig begrunnelse til Finansdepartementet i januar

2008, uten at noe har skjedd eller at man har ønsket å lytte til organisasjonene.

Svar:

Medlemmer i offentlige tjenstepensjonsordninger skal hvert år få oppregulert sine opptjente pensjonsrettigheter og evt. løpende pensjoner i takt med årets lønns- og trygdeoppgjør (lønns- og G-regulering). Premien som skal betales for slik oppregulering kalles reguleringspremie.

Reguleringspremien er en såkalt ikke-forsikringsbar ytelse, dvs. at forsikringsselskapet ikke kan beregne premien ut fra en forsikringsmessig beregnet risiko. Dette har sammenheng med at reguleringspremien avhenger av lønnsutviklingen. Premien er lik kostnaden ved oppreguleringen av (de samlede) pensjonsrettighetene, og må dekkes ved innbetaling fra arbeidsgiverne når kostnaden er kjent. For fonderte ordninger, som kommunale tjenstepensjonsordninger, innebærer dette at den oppsparte pensjonskapital (premiereserven) må økes med et beløp som er en direkte følge av de årlige reguleringer av lønn og grunnbeløp i folketrygden (G).

I "Forsikringsvilkårene for Felles Kommunal Pensjonsordning" pkt. 5 om premie het det tidligere (før 2004) at premien fastsettes av KLPs styre i prosent av pensjonsgrunnlaget (dvs. lønnsgrunnlaget). Det ble der ikke skilt mellom ulike grupper av premier (ordinær årspremie, reguleringspremie og andre premier). Også den del av premien som skulle dekke reguleringskostnadene skulle derfor fordeles mellom pensjonsordningene ut fra pensjonsgrunnlaget i ordningene.

På 1980- og 90-tallet var realrenten klart høyere enn i dag, selv om den falt mot slutten av 1990-årene. Med høye realrenter var avkastningen på eiendelene som motsvarer den oppsparte pensjonskapital (premiereserven) som regel tilstrekkelig til å dekke både den garanterte renten og reguleringspremien. Det var derfor bare unntaksvis nødvendig å innkreve reguleringspremie fra arbeidsgiverne. Dette innebar at reguleringspremien reelt sett ble fordelt på grunnlag av premiereserven i ordningene.

Det er derfor ikke riktig når stortingsrepresentant Flåtten skriver at lovreglene om kommunale pensjonsordninger, som trådte i kraft 1. januar 2004, innførte regler for utjevning av reguleringskostnadene for kommunal tjenstepensjon som var avvikende fra det som hadde vært praksis siden årlig regulering ble innført i slutten av 1980-årene. Lovregelen som ble innført om at reguleringspremien skulle fordeles på grunnlag av premiereserven i ordningene, var tvært imot i samsvar med praksis slik den i all hovedsak ble praktisert også tidligere. Dette spørsmålet ble for øvrig grundig drøftet både i Banklovkomisjonens utredning om kommunale pensjonsordninger (NOU

2003: 11) og i proposisjonen som lå til grunn for lovreglene om kommunale pensjonsordninger (Ot. prp. nr. 11 (2003-2004)). På side 70 i proposisjonen er det vist til følgende uttalelse fra Banklovkomisjonens utredning:

"Banklovkomisjonen viser til at etter KLPs praksis har beregning av de enkelte pensjonsordningers reelle reguleringspremie hele tiden i hovedsak vært basert på en annen fordelingsnøkkel enn pensjonsgrunnlaget. Som følge av at reguleringspremien nesten alltid er blitt dekket av overskudd på avkastningsresultatet, er den enkelte pensjonsordnings reguleringspremie indirekte, men reelt, bestemt av størrelsen på premiereserven som er knyttet til pensjonsordningen. Det har bare unntaksvis – når overskuddet ikke har vært stor nok – at KLP har krevd innbetaling av premie for å få reguleringspremien dekket i sin helhet og har fastsatt premiebeløpet for den enkelte ordning etter fordelingsnøkkelen i Forsikringsvilkårene for fellesordningen pkt. 5. Realiteten vil i så fall være at den delen av reguleringspremien som dekkes av overskuddsmidler, reelt fordeles mellom pensjonsordningene etter en fordelingsnøkkel (premiereserven), mens den del som innbetales, blir fordelt mellom pensjonsordningene etter den annen fordelingsnøkkel (pensjonsgrunnlaget). Banklovkomisjonen mener at en lovregel her bør reflektere det som normalt har vært KLPs praksis dette området."

Finansdepartementet sluttet seg til Banklovkomisjonens vurdering av at reguleringspremien burde beregnes ut fra premiereserven og ikke pensjonsgrunnlaget. Departementet uttalte bl.a. følgende (side 72 i proposisjonen):

"Banklovkomisjonens lovforslag om beregning av de enkelte pensjonsordningers reguleringspremie bygger på den praksis på dette området som over årene er utviklet innenfor KLPs kommunale fellesordning. Det synes som de fleste høringsinstanser har tatt Banklovkomisjonens redegjørelse for KLPs praksis til etterretning, og at man i hovedsak har forståelse for at pensjonsgrunnlag ikke er en velegnet fordelingsnøkkel for reguleringspremie. Finansdepartementet er enig med Banklovkomisjonen i at det ikke vil være hensiktsmessig å legge opp til at årlig reguleringspremie skal utjevnes over pensjonsgrunnlagene for de enkelte pensjonsordningene."

Etter departementets vurdering ville en fordelingsnøkkel basert på pensjonsordningenes pensjonsgrunnlag ha enkelte uheldige utjevningsevner sammenlignet med bruk av premiereserven som fordelingsnøkkel. Dette er drøftet på side 72 i proposisjonen. Jeg går ikke nærmere inn på dette her, da dette er et annet tema enn det som er tatt opp i spørsmålet.

Under Finanskomiteens behandling av forslaget til bestemmelse om beregning av reguleringspremie, foreslo flertallet i komiteen å innføre valgfrihet mht. om det skal være utjevning av reguleringspremien på premiereserven i de ordningene som er med i fellesordningen, eller om det skal beregnes reguleringspre-

mie ut fra premiereserven for hver enkelt pensjonsordning som er med i fellesordningen. Det vises til Innst. O. nr. 44 (2003-2004). Slik valgfrihet ble vedtatt av et flertall i Stortinget. Regelen fremgår av forsikringsvirksomhetsloven § 10-6 femte ledd.

Bestemmelsen som kom inn 1. januar 2004 innebærer likevel en realitetsendring i de tilfellene der avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke premiereserven. Før 1. januar 2004 ble innbetalingen til reguleringspremie i disse tilfellene fordelt etter pensjonsgrunnlaget, mens de nå vil bli fordelt etter premiereserven. Det er derfor riktig som stortingsrepresentant Flåtten skriver, at endringen av det formelle fordelingsgrunnlaget for reguleringspremien fra pensjonsgrunnlaget til premiereserven, vil kunne slå negativt ut for bedrifter som har overtatt ansatte med kommunal tjenestepensjon, som gjerne har lang ansiennitet fra det offentlige og dermed høy opptjent pensjon. Premiereserven vil da være høy i ordningen, og kostnadene ved oppregulering av de ansattes rettigheter vil reflektere premiereserven. Disse bedriftene ville kunne kommet bedre ut av det dersom en hadde be-

nyttet pensjonsgrunnlaget som fordelingsgrunnlag, fordi reguleringskostnadene da ville blitt veltet over på bedrifter med høyere (slikt alternativt) pensjonsgrunnlag.

Ettersom reguleringskostnaden oppstår på premiereserven i pensjonsordningen, vil en fordeling av reguleringskostnadene ut fra ordningenes premiereserve bety at kostnadene betales der de oppstår. Dette er etter min mening et godt prinsipp. For øvrig har Finansdepartementet deltatt i en arbeidsgruppe ledet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet, med representanter fra staten, KS, RHF og Legeforeningen, der formålet har vært å gjennomgå aktuelle pensjonsordninger for ansatte i private legepraksiser. Her har ulike problemstillinger knyttet til kostnader ved bl.a. kommunale pensjonsordninger for private legepraksiser vært drøftet, og regelverket rundt beregning av reguleringspremien og de økonomiske konsekvensene av dette, har vært et sentralt tema. De ulike problemstillingene vil bli vurdert i tilknytning til oppfølging av denne utredningen.

SPØRSMÅL NR. 1166

Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Dag Ole Teigen

Besvart 20. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Helse- og omsorgsdepartementet har tidligere gitt signaler om at enkelte typer spesialisert kirurgi bør utføres på et mindre antall sykehus enn i dag, for å sikre pasientene best mulig behandling. Likevel blir fortsatt flere typer kreftkirurgi utført på sykehus som har svært få slike behandlinger i året.

Hva mener helse- og omsorgsministeren kan gjøres for å sikre at slik behandling samles i sterke og samlede fagmiljøer, og går utviklingen raskt nok?»

BEGRUNNELSE:

Lokalsykehusene har, og bør ha, ansvaret for viktige og store pasientgrupper, og har ofte fortrinn når det gjelder nærhet til befolkningen. Nærhet og kort avstand kan være viktig innen en rekke behandlingsområder. For enkelte typer kirurgi er likevel avstanden til sykehuset av mindre betydning, i tillegg til at behandlingene gir best resultat og størst overlevelse når antallet behandlinger ved sykehuset er høyt. Et høyt antall behandlede pasienter gir sterkere fagmil-

jøer og mer erfaring i å utføre slik kirurgi.

I en rapport fra Helsedirektoratet heter det at:

"Helse- og omsorgsdepartementet har gitt klare signaler om at kreftkirurgi, slagbehandling, hjerteinfarkt og akuttjenesten er sykdommer og områder som bør sentraliseres i enda større grad enn hva tilfellet er i dag."

(Fra "Aktivitetsutvikling og ventetider i somatisk spesialisthelsetjeneste 2002-2007", utgitt 06/2008). Daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad uttalte dessuten i Stortinget 17. desember 2007:

"La meg igjen nevne det eksemplet som jeg mener er meget alvorlig, og det er at en opererer tykktarmskreft ved 55 sjukehus i Norge. Slik kan vi ikke ha det. Og jeg kan nevne liknende eksempler på andre områder. Vi er nødt til å gjøre endringer av hensyn til kvaliteten for pasientene."

I følge rapporten fra Helsedirektoratet var det i 2007 fortsatt åtte sykehus som gjennomførte mindre enn ti kirurgiske behandlinger for tykktarmskreft, til

tross for en nedgang fra året før. Samme år var seks sykehus registrert med 1-4 kirurgiske behandlinger for endetarmskreft, fire av disse sykehusene var registrert med ett inngrep. 39 sykehus utførte prostatakreftkirurgi, ti av dem var registrert med 1-5 inngrep. 7. mai 2009 skrev NRK Rogaland på sine nettsider at "Helse Vest trosser Helsedepartementet og lar lokalsykehus få operere kvinner med eggstokkreft" til tross for at behandlingsresultatene er bedre ved større sykehus med samlede fagmiljøer.

På flere områder har det vært en positiv utvikling de siste årene. Dette kan skyldes blant annet signaler fra departementet. Det ser likevel ut til at utviklingen kunne gått raskere, og at det er mange sykehus som utfører kirurgi på et svært lite antall pasienter innenfor bestemte kreftområder. Det er viktig at utviklingen blir fulgt nøye, særlig der det er stilt krav til å vurdere sentralisering og funksjonsfordeling. I oppdragsdokumenta for 2009 er "kreft i spiserør, bukspyttkjertel, lever, prostata, endetarm, tykktarm, lunger og bryst" nevnt spesielt.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet mottok i november 2008 Helsedirektoratets gjennomgang av rapporten "Aktivitetsutvikling og ventetid i somatisk spesialisthelsetjeneste 2002-2007". Gjennomgangen inneholder anbefalinger vedrørende behandlingsvolum, samt faglige og organisatoriske krav til sykehus som skal kunne tilby kirurgisk kreftbehandling av de aktuelle kreftformer. Helsedirektoratet understreker i

sin gjennomgang at det ikke finnes en universell sammenheng mellom volum og kvalitet, og at volum som uttrykk for kvalitet kamuflerer andre faktorer som organisering, kompetanse og grad av spesialisering. Volum kan derfor ikke brukes isolert for å vurdere kvalitet.

For å sikre kvaliteten i den kirurgiske kreftbehandlingen har jeg i oppdragsdokumentene for 2009, som representanten påpeker, gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å gjennomgå hvilke enheter som skal utføre kirurgisk kreftbehandling, spesielt av kreft i spiserør, bukspyttkjertel, lever, prostata, endetarm, tykktarm, lunger og bryst. De skal i gjennomgangen legge vekt på faktorene som har betydning for behandlingskvaliteten slik som pasientvolum, organisering og kompetanse, herunder grad av spesialisering, tverrfaglige team, samt kompetanse til å håndtere uforutsette situasjoner og komplikasjoner. Ved samling av komplisert kreftkirurgi som krever støttefunksjoner bør det vurderes desentralisering av mindre behandlingskrevende kirurgi og desentralisering av palliativ behandling i samarbeid kommunene.

De regionale helseforetakene har et helhetlig ansvar for og skal sørge for et kvalitativt godt og tilgjengelig spesialisthelsetjenestetilbud for alle i sin region.

Jeg har blitt orientert om at alle de regionale helseforetakene har iverksatt prosesser for å sikre kvaliteten i den kirurgiske kreftbehandlingen i tråd med føringene som er gitt og kan forsikre om at jeg vil følge utviklingen på dette feltet nøye.

SPØRSMÅL NR. 1167

Innlevert 12. mai 2009 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 19. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«På kysten i Sogn og Fjordane er det mange små øysamfunn. I disse kyst- og øysamfunna har fylkesmannen ei så restriktiv haldning til bygging i 100-metersbelte at det stoppar utbygging og vekst, noko som er godt dokumentert gjennom HAFS-Regionrådet.

Vil statsråden syte for at fylkesmannen i Sogn og Fjordane handsamar regelverket i plan- og bygningslova på ein slik måte at det ikkje hemmar utvikling og vekst i kystkommunane i fylket, noko som umogleg kan vere Regjeringa sin intensjon?»

GRUNNGJEVING:

Sentrale Senterpartirepresentantar på Stortinget har ved fleire høve hevda at den nye plan- og bygningslova skulle gjere det enklare å få dispensasjon for bygging i 100-metersbelte i fylke som Sogn og Fjordane.

I det siste har det vist seg at dette ikkje stemmer.

I kystkommunane i Sogn og Fjordane er både lokalpolitikarane og folk flest frustrerte over den overstyring som fylkesmannen utøvar, med påstand om at ein har lova i hand.

Folk har i siste tida gjeve uttrykk for at dei er i

ferd med å gje opp, og seier at dei vurderar å flytte frå desse kommunane og kanskje også ut av fylket.

Frå både Gulen, Solund, Askvoll, Flora, Bremanger, Vågsøy og Selje er frustrasjonen stor, og folk spør seg om staten nyttar miljørestriksjonar i ein aktiv sentraliseringspolitikk.

Alle dei restriksjonar vi no ser innan miljøvern medfører ei negativ utvikling i kystsamfunna i Sogn og Fjordane.

Svar:

Spørsmålet er stilt til Kommunal- og regionalministeren, men er overført til meg for besvarelse fordi det gjelder strandsonen.

Jeg er enig i at det er viktig å sikre utvikling og vekst i kystkommunene i Sogn og Fjordane, og det er ikke Regjeringens intensjon at byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen skal hindre fornuftig næringsutvikling. Det er kommunene som har ansvaret for planleggingen etter plan- og bygningsloven. En viktig del av planarbeidet er å legge til rette for næringsutvikling, blant annet ved at det legges ut egnede næringsarealer. Kommunene skal i dette arbeidet

samarbeide med fylkesmenn og fylkeskommuner, som har ansvaret for å sikre at nasjonale og viktige regionale interesser blant annet knyttet til natur og miljø blir ivaretatt.

Strandsonen er av nasjonal betydning, og det er bakgrunnen for at det er et generelt byggeforbud i 100-metersbeltet langs sjøen. Forbudet videreføres og strammes inn i den nye plandelen i plan- og bygningsloven. I forbindelse med ny lov har Regjeringen bestemt at det skal utarbeides statlige planretningslinjer for en geografisk differensiert strandsonepolitikk, som tar hensyn til ulikhetene langs kysten. Miljøverndepartementet arbeider med et utkast til retningslinjer, som skal sendes på høring før de vedtas. Etter retningslinjene vil det bli enklere å få tillatelse til å bygge i områder med mindre press på arealene, enn i områder der presset er stort.

Sogn og Fjordane er et fylke med mindre press på arealene, og der behovet for næringsutvikling og arbeidsplasser er viktig. Nye etableringer må likevel vurderes konkret i forhold til hensynet til friluftsliv, naturvern, landskap, kulturmiljø og andre allmenne interesser.

SPØRSMÅL NR. 1168

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 29. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at statsråden ikke fulgte de faglige anbefalingene fra Vegdirektoratet om å legge om bompengesystemet i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Innkrevning av bompenger har vært et tema i Stortinget i flere anledninger. Venstre har alltid ment at innkreving av bompenger må gjøres så effektivt og pengebesparende som mulig. Det var også grunnen til at vi i Bondevik II regjeringen startet arbeidet med en nasjonal ordning med elektronisk "køfri"- billett på kollektivreiser. I Aftenposten mandag 11. mai går det frem at statsråden sier nei til et billigere bompengesystem. Dette er overraskende etter det svaret hun gav meg på en replikk i Stortinget den 26. januar i år. Jeg oppfattet svaret den gang som om statsråden hadde stor fokus på effektivisering, noe som vil føre til at mer av pengene går til vei. Svaret på min replikk var som følger:

"Eg deler representanten Tenden sitt syn og ynske når det gjeld ein effektiv bruk av pengane, og til liks med henne trudde eg og at AutoPASS-ordninga ville bety store innsparingar. Det vil nok AutoPASS-ordninga og gjere, men det har vist seg at det er arbeidskrevjande å gå gjennom alle bileta og sende ut alle fakturaene som ligg der. Så den store innsparinga som kanskje enkelte såg føre seg, har ein nok ikkje fått.

Det som no er interessant, er at fleire fylke tek til orde for å lage fylkesvise bompengeselskap. Buskerud og Hordaland er fyrst ute, og eg støttar aktivt opp om det. Eg vil og i tillegg sjå til at den bruken av pengar som er i bompengeselskapet, vert gjennomgått, og om me ikkje ser at me får ei meir effektiv avvikling av dette arbeidet, vil eg vurdere eit nasjonalt bompengeselskap".

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at bruk av bompenger har lange tradisjoner her i landet. Den lokale viljen og initiativet til å inngå spleiselag har medvirket til at en rekke vegprosjekter har blitt realisert tidligere enn om de kun skulle vært finansiert med statlige

midler. Vi har dermed bl.a. kunne ta ut framkommelighets- og trafikksikkerhetsgevinster på et tidligere tidspunkt.

Jeg er enig med representanten Tenden og Venstre som mener at innkreving av bompenger må gjøres så effektivt og pengebesparende som mulig. Det er viktig at mest mulig av de pengene som kreves inn, går til finansiering av veg. Dette er med på å sikre troverdigheten og legitimiteten til bompenggeordningen.

Det er flere elementer som påvirker hvor mye innkrevingen av bompenger koster. Utvikling av nye teknologi med bl.a. helautomatiske bomstasjoner er med på å få kostnadene ned. Hvordan de ulike bompengeselskapene drives og organiseres, er elementer som også påvirker disse kostnadene. Hvis det finnes andre måter å organisere bompengeselskapene på som gir en mer effektiv innkreving enn i dag, er jeg

positiv til det. Statens vegvesen utreder nå regionale bompengeselskap etter initiativ fra Buskerud og Hordaland.

Oppslaget i Aftenposten 11. mai 2009 som representanten Tenden viser til i begrunnelsen til sitt spørsmål, tar utgangspunkt i et forslag til takstforskrift fra Vegdirektoratet som skulle erstatte dagens takstretningslinjer for bompengeprojekter. Forslaget har vært på høring og er sendt over til departementet. Her går bl.a. direktoratet inn for å innføre en flat rabatt på 10 pst. for alle som har brikke. Jeg har gjort en helhetsvurdering og mener bl.a. av hensyn til lokalbefolkningen og lokalt næringsliv at det er en fordel å ha en fleksibel rabattstruktur. Det er viktig at storbrukere, og da særlig næringslivet, har muligheter til å få høye rabatter slik at deres transportkostnader ikke blir for tyngende.

SPØRSMÅL NR. 1169

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 4. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kommuner som har akseptert bompengefinansiering av en vegstrekning, må stille et garantiansvar ovenfor bankene. For byggingen av Hålogalandsbruen i Narvik vil garantien ligge rundt 1,5 mrd. kr. Samtidig er Narvik en av "Terra" kommunene med betydelige økonomiske utfordringer. Ved en innfrielse av et slikt garantiansvar vil dette ramme skole- og eldretilbudet i kommunen.

Vil statsråden garantere at innbyggerne ikke blir rammet ved en eventuell innfrielse av garantiansvaret?»

BEGRUNNELSE:

Flere kommuner har gitt betydelige garantier ovenfor banker i forbindelse med bygging av bompengefinansierte vegstrekninger. Ofte er det betydelige beløp det garanteres for. I de fleste tilfeller vil en kommune som må innfri en slik garanti, ikke makte det uten at dette vil gi et betydelig dårligere tilbud til kommunens innbyggere. Mange av kommunene som har, eller er i ferd med å stille slike garantier, er Robek kommuner, som allerede i dag har problemer med å finansiere sine kommunale oppgaver.

I mange kommuner arbeides det med å etablere kollektivtilbud, slik at flere skal reise kollektivt, noe

også staten støtter gjennom forskjellige ordninger. Finansieringen av vegstrekninger med bompenger er kalkulert med bakgrunn i trafikk tall. Med en massiv satsing på utbygging av kollektivtilbudet vil trafikken reduseres. Hvis disse trafikk tallene skulle bli redusert, vil inntektene til bomselskapet reduseres, noe som vil kunne føre til at garantiansvaret blir gjort gjeldene. Hvis en med bakgrunn i lavere trafikk tall øker takstene, vil dette igjen føre til større avvisning og derved enda mindre trafikk, og derved større risiko for at garantiansvaret gjøres gjeldene.

Dette er selvfølgelig ikke et problem bare i Narvik, men vil kunne ramme mange kommuner i Norge.

Svar:

Finansieringsplanen til et bompengeprojekt kan bestå av en rekke elementer. Det kan være statlig bidrag, kommunale og fylkeskommunale bidrag, andre typer bidrag og bompenger. Bompengeselskapet tar ofte opp lån til finansiering av prosjektet og bompengene som kreves inn, brukes til å betale renter og avdrag på lånet. I de fleste tilfeller stilles det garantier for lånet. Det er særlig fylkeskommuner og kommuner som gir denne type garantier.

En kommune eller fylkeskommunes garantian-

svar innebærer et reelt ansvar, slik at kommunene/fylkeskommunene må være forberedt på at forpliktelsene utløses dersom dette viser seg å bli nødvendig. Så vidt meg bekjent har det ikke skjedd at det er brukt av den kommunale/fylkeskommunale garantien som er gitt til bompengeselskapene.

Skulle det oppstå problemer knyttet til bompengeselskapet sin evne til å betjene lånet, på grunn av inntektssvikt eller kostnadsøkning, er det flere virkemidler som iverksettes før det blir aktuelt for garantistene å gå inn. I første omgang kan man øke takste-

ne og/eller forlenge innkrevingsperioden. I noen tilfeller er det betinget refusjon som også kommer til anvendelse før et garantiansvar utløses. For bompengepakker vil dessuten prosjektporteføljen kunne tilpasses.

For å sikre at fylker og kommuner har evne til å garantere, skal alle slike garantier godkjennes. Fylkeskommunale garantier godkjennes av Kommunal- og regionaldepartementet, og kommunale garantier godkjennes av Fylkesmannen.

SPØRSMÅL NR. 1170

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 20. mai 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Over en halv million mennesker har på kort tid flyktet fra kampene mellom pakistanske styrker og Taliban i Swat-regionen nordvest i landet. Folk mister avlingene, inntekten og hjemmene sine. Mange lever nå i den ytterste fare og nød. Pakistans president Zardari har bedt omverdenen hjelpe landet i den humanitære katastrofen som nå utspinner seg.

Hvilken bistand gir Norge og hva mer kan Norge gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Den krigsrammede delen av Pakistan er fra før fattig og har mottatt mange flykninger. Etter at Taliban brøt avtalen med myndighetene i Pakistan og ikke la ned våpnene, har militære kamper drevet over en halv million på flukt. FNs visegeneralsekretær for humanitære spørsmål, John Holmes, uttalte tirsdag 12. mai at nødhjelpen til Pakistan må økes vesentlig. Pakistan trenger omfattende bistand for å håndtere flyktningsstrømmene og sikre alle som rammes vann, mat, medisinsk behandling og andre grunnleggende behov.

Svar:

Den humanitære situasjonen nordvest i Pakistan er urovekkende og en av de største utfordringene det internasjonale samfunn står overfor. Situasjonen har gradvis forverret seg i løpet av 2009. Kamphandlingene i den såkalte "North Western Frontier Province" NWFP (Swat, Shangla, Dir og Buner - distriktene) mellom pakistansk Taliban og den pakistanske hæren

øker nå i styrke og område. Det foregår en relatert konflikt sørover langs grensen mot Afghanistan, i såkalte "Federally Administrative Tribal Areas" FATA.

Ved årsskiftet var tallet på internt fordrevne om lag 300 000, så økte dette til 600 000 i mars måned, og det kan nå være snakk om opp mot 1,4 millioner mennesker. Alvoret i krisen forsterkes av at dette kommer på toppen av de 1,7 millioner afghanske flykninger som befinner seg i Pakistan. Dette bidrar til en alvorlig destabilisering av regionen og store humanitære lidelser.

Sivile tapstall er så langt ukjent på grunn av manglende tilgang for de humanitære organisasjonene i kampområdene. Flere humanitære organisasjoner er blitt angrepet og humanitært hjelpepersonell har blitt drept av de stridende partene. Det er imidlertid svært begrenset med informasjon om det som skjer i Swat og andre distrikter der kamper pågår, og det er grunn til å være bekymret for hvordan internasjonal humanitærrett respekteres.

Det er riktig, som representanten viser til, at FNs visegeneralsekretær for humanitære spørsmål varsler at nødhjelpen må økes vesentlig. Det er store behov for umiddelbar nødhjelp innen helse, vann og hygiene, beskyttelse og telt/midlertidig husly, mat og utdanning. FN har utstedt en revidert humanitær appell den 17. mai i år på 544 millioner amerikanske dollar (USD), hvor 16 % er dekket så langt. OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs) bygger opp sitt kontor i Pakistan for å kunne koordinere den humanitære innsatsen bedre, og har gitt USD 20 millioner over nødhjelpsfondet CERF til Pa-

kistan. Pakistanske myndigheter har bedt om internasjonal assistanse på alle de nevnte områder.

Det er uvisst hvor lenge den nåværende krisen med over en million fordrevne vil komme til å vare. Ut fra de mest optimistiske anslagene vil krisen vare i uker og måneder i Swat og tilliggende områder. Det er likevel mer sannsynlig at Pakistans nordvestre provins vil ha et stort antall internflyktninger ut dette året og inn i neste.

Utenriksdepartementet har fulgt denne situasjonen tett siden slutten av 2008 og ga i februar i år 17 millioner kroner i humanitær bistand til Pakistan via Røde Kors og UNICEF. Nå følger vi videre opp og øker støtten med 48 millioner kroner kanalisert gjennom FN, Røde Kors og frivillige organisasjoner. Særlig er den Internasjonale Røde Kors komiteen (ICRC) og FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) sentrale aktører i den nåværende situasjonen. Vår direkte bistand blir dermed 65 millioner kroner. I tillegg til dette har FNs nødhjelpsfond, CERF, gitt

130 millioner kroner til Pakistan. Omtrent 18 millioner kroner av disse er norske midler. Norsk humanitær støtte til Pakistan er dermed på totalt 83 millioner kroner så langt for i år.

Dette er på nivå med vårt langsiktige utviklings-samarbeid, der forøvrig grunnskoleutdanning er hovedprioritet. Norge har også nylig gått inn med støtte for fremme av helsesituasjonen for mødre og barn i Sindh-provinsen, der vi bidrar med 250 millioner kroner over fem år.

Utenriksdepartementet fortsetter å følge situasjonen i Pakistan og vi vil vurdere nye bidrag fremover dersom situasjonen tilsier det. Det er nå viktig å få flere internasjonale givere på banen og bidra til å dekke de alvorlige humanitære behovene.

Samtidig er vi tydelig på at humanitærretten må respekteres. Den pakistanske hæren, så vel som Taliban og opprørerne, må gjøre sitt ytterste for å skåne befolkningen, unngå sivile tap og sikre adgang for hjelpepersonell og nødhjelpsforsyninger.

SPØRSMÅL NR. 1171

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 5. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Regjeringens uforutsigbare behandling av rammebetingelser i mobilmarkedet er i ferd med å ødelegge mulighetene for et tredje mobilnett i Norge, i strid med klare politiske mål. Det fremgår at delvis statseide Telenor har kommersielle interesser i å unngå termineringspriser som gir drahjelp til nye aktører. Telenor og NetCom hadde gunstige rammebetingelser da deres nett ble bygget.

Hva er bakgrunnen for at Regjeringen trener saken, hindrer utbygging, nyinvesteringer og bedre konkurranse på mobilnett?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål fra undertegnede datert 26. 08. 2008 og spørretimespørsmål 17. desember 2008.

Det vises også til sak i Dagens Næringsliv 23. april 2009 hvor Tele2-sjef Haakon Dyrnes kommenterer situasjonen.

Svar:

Formålet med reguleringen av det norske markedet for elektronisk kommunikasjon (telekom mv) er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon. For å legge til rette for konkurranse utpeker Post- og teletilsynet tilbydere med sterk markedsstilling i en rekke forhåndsdefinerte markeder og pålegger spesialtilpassede regulatoriske forpliktelser som skal bidra til å bøte på identifiserte konkurranseproblemer i markedene. Et av markedene som reguleres er markedet for mobil terminering. Bakgrunnen for denne reguleringen er at tilbyderne i praksis har mulighet til å fastsette monopolpriser på avslutning av samtaler (terminering) i eget nett, samt at det er konkurrentenes kunder som betaler termineringsprisen.

Post- og teletilsynet fattet vedtak 5. mai 2007 som medfører at Telenor ASA og NetCom AS fra 1. juli i år har et symmetrisk nivå på sine terminerings-

priser. Termineringsprisene til de to selskapene vil via en trappetrinnsmodell, bli satt ned til NOK 0,45 i 2010. Størsteparten av trafikken i Norge termineres i disse to nettene. Tilsynet påla også Tele2 å redusere sin termineringspris i denne vedtaksrunden. Alle vedtakene ble påklaget til departementet som klageinstans. Den del av vedtaket som gjaldt Telenor og NetCom ble opprettholdt av departementet. På bakgrunn av at Tele2 fremla nye opplysninger i saken om at selskapet sammen med Network Norway AS hadde konkrete planer om å bygge et felles mobilnett, ble det besluttet at Tele2s termineringspriser ikke skulle reduseres før myndigheten hadde fått oversikt over den nye situasjonen. Tele2s sak ble derfor sendt tilbake til Post- og teletilsynet for en ny vurdering.

Post- og teletilsynet fattet 17. november 2008 nytt vedtak som påla Network Norway, TDC, Tele2, Ventelo, Barablu og MTU å redusere sine mobiltermineringspriser trinnvis ned til NOK 0,75 innen utgangen av 2010. Vedtaket ble påklaget av syv tilbydere i mobilmarkedet. Alle selskapene som ble regulert av dette vedtaket mente prisen ble satt for lavt mens Telenor og NetCom påklagde vedtaket fordi de mente prisen var satt for høyt. Post- og teletilsynet oversendte de syv klagen til departementet som klageinstans ved brev 21. januar 2009 med innstilling om at klagen ikke tas til følge.

Jeg viser til at denne saken som gjelder klager fra syv aktører i mobilmarkedet er svært omfattende og

at kompleksiteten tilsier at det foretas en grundig og omfattende vurdering. En forsvarlig utredning av saken lar seg vanskelig gjennomføre innenfor en kortere tidsramme enn den som har vært lagt til grunn i dette tilfelle.

Jeg mener termineringspriser generelt bør settes ned, og mener styringsmålet på sikt bør være symmetriske priser. Jeg mener imidlertid at en for bratt nedregulering av termineringsprisene til de nye nettutbyggerne medfører risiko for at evnen til utbygging av det tredje mobilnettet i Norge svekkes. En regulering av termineringsprisene som fører til at utbyggingen av det tredje nettet ikke kan realiseres, vil etter min mening ikke samsvare med ekomlovens formål og hensynet til langsiktig bærekraftig konkurranse. Samferdselsdepartementet fattet 19. mai 2009 vedtak i klagesaken hvor tilsynets regulering blir stadfestet med unntak av en viktig endring i den fastsatte glidebane for termineringsprisene til Tele2 og Network Norway. Departementet har i sitt vedtak tillatt de nye nettutbyggerne en lengre periode med høyere pris. Jeg mener departementets klagevedtak vil legge bedre til rette for utbyggingen av et tredje mobilnett i Norge og derigjennom bedre konkurransen i mobilmarkedet i hele landet. Etableringen av et tredje mobilnett vil på sikt føre til gevinster for alle sluttbrukere i hele landet gjennom lavere priser, innovasjon og bedre tjenester.

SPØRSMÅL NR. 1172

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 22. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Aftenposten 12. mai forteller om at rot i Nav har ført til at mange kommuner har fått for lite vederlag for institusjonsopphold fra pensjonister. Kommunene krever nå pensjonistene for store beløp, i enkelte tilfeller har pårørende fått krav. I Oslo gjelder dette 10 000 personer. I Ot.prp. nr. 76 (2007-2008) står det klart at dersom feilen er gjort av Nav, brukeren har vært i god tro og ikke vært uaktsom, kan tilbakekreving ikke benyttes.

Er statsråden enig i at Nav må dekke kommunenes tap i disse tilfellene?»

BEGRUNNELSE:

Det er alvorlig at Nav nok en gang viser seg ikke å klare sine oppgaver og at den nye organiseringen fører til økt byråkrati og store problemer for brukerne. At alle pensjonssaker nå, ifølge Aftenposten, skal sendes til Harstad påfører kommunene ekstraarbeid og utgifter. Da Stortinget behandlet Ot.prp. nr. 76 (2007-2008) gikk det klart frem at tilbakekreving bare kunne foregå i spesielle tilfeller dersom brukeren burde ha skjønnet at det var feil ved utbetalingen. Det gikk også frem at tilbakekreving bare kunne skje dersom det var noe igjen av det for mye utbetalte beløpet. I de tilfellene som er nevnt i Aftenposten den 12. d.m. virker det ikke som om det har vært enkelt -

eller mulig - for den enkelte pensjonist å forebygge feilutbetalingene. De har etter all sannsynlighet vært i god tro. I enkelte tilfeller har pårørende til institusjonsboere mottatt brev fra kommunen med krav om tilbakebetaling av store beløp, ifølge Aftenposten. Dette må være helt uakseptabelt. De pårørende kan ikke kreves for eventuelle feil Nav har begått eller andre forhold som angår deres familiemedlemmer i institusjon.

Svar:

Vederlag for opphold i sykehjem fastsettes og beregnes med hjemmel i Lov om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven) og Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v. (vederlagsforskriften). Loven med forskrift hører under Helse- og omsorgsdepartementet.

Vederlaget fastsettes av kommunen på grunnlag av pasientens inntekter. Av inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp betaler pasienten inntil 75 prosent av inntekten. Av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp betaler pasienten inntil 85 prosent. Dette er fastsatt i kommunehelsetjenesteloven § 2-3. I vederlagsforskriften § 3, er det fastsatt et fribeløp på kroner 6 200 pr. år. Videre heter det i forskriftens § 3:

”Betalingen skal begrenses slik at enhver har i behold til eget bruk minst 25 prosent av folketrygdens grunnbeløp i tillegg til fordelene av fribeløpet.”

Kommunene kan selv fakturere direkte til den enkelte beboer i sykehjem, eller be Arbeids- og velferdsetaten om å trekke vederlaget i pensjonsutbetalingene. Arbeids- og velferdsetaten trekker da det vederlagsbeløpet som er fastsatt av kommunen, og utbetaler overskytende pensjon til pensjonisten. Dette er en service til kommunene fra Arbeids- og velferdsetatens side og ikke noen lovpålagt plikt. Kommunene er selv ansvarlige for at det fastsettes riktig vederlag.

Dersom vederlaget skulle vært høyere enn det som rent faktisk er trukket, kan kommunen på visse vilkår i henhold til vederlagsforskriften, foreta et etteroppgjør. Det er imidlertid aldri aktuelt å anvende tilbakekreivingsbestemmelsene i folketrygdloven for å innkreve en slik tilleggsbetaling. Det at vederlaget har vært for lavt, og det slik sett skulle vært trukket et høyere beløp av pensjonen, medfører ikke at pensjonsutbetalingen er å betrakte som en feilutbetaling. Folketrygdlovens tilbakekreivingsbestemmelser kommer således ikke til anvendelse i slike tilfeller.

Dette betyr at Arbeids- og velferdsetaten ikke har plikt til å dekke kommunens tap som følge av for lavt trukket vederlag.

SPØRSMÅL NR. 1173

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 20. mai 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I Pakistan pågår det voldsomme kamper mellom regjeringsstyrker og Taliban-opprørere i deler av landet. Dette skaper store lidelser for lokalbefolkningen i områder der det er kamp. Mange mennesker flykter vekk fra urolighetene.

På hvilken måte jobber Norge for å assistere Pakistan i håndteringen av denne vanskelige humanitære situasjonen?»

Svar:

Den humanitære situasjonen nordvest i Pakistan er urovekkende og en av de største utfordringene det internasjonale samfunn står overfor. Situasjonen har gradvis forverret seg i løpet av 2009. Kamphandlingene i den såkalte ”North Western Frontier Province”

NWFP (Swat, Shangla, Dir og Buner - distriktene) mellom pakistansk Taliban og den pakistanske hæren øker nå i styrke og område. Det foregår en relatert konflikt sørover langs grensen mot Afghanistan, i såkalte ”Federally Administrative Tribal Areas” FATA.

Ved årsskiftet var tallet på internt fordrevne om lag 300 000, så økte dette til 600 000 i mars måned, og det kan nå være snakk om opp mot 1,4 millioner mennesker. Alvoret i krisen forsterkes av at dette kommer på toppen av de 1,7 millioner afghanske flyktninger som befinner seg i Pakistan. Dette bidrar til en alvorlig destabilisering av regionen og store humanitære lidelser.

Sivile tapstall er så langt ukjent på grunn av manglende tilgang for de humanitære organisasjonene i

kampområdene. Flere humanitære organisasjoner er blitt angrepet og humanitært hjelpepersonell har blitt drept av de stridende partene. Det er imidlertid svært begrenset med informasjon om det som skjer i Swat og andre distrikter der kamper pågår, og det er grunn til å være bekymret for hvordan internasjonal humanitærrett respekteres.

FNs visegeneralsekretær for humanitære spørsmål varsler nå at nødhjelpen må økes vesentlig. Det er store behov for umiddelbar nødhjelp innen helse, vann og hygiene, beskyttelse og telt/midlertidig husly, mat og utdanning. FN har utstedt en revidert humanitær appell den 17. mai i år på 544 millioner amerikanske dollar (USD), hvor 16 % er dekket så langt. OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs) bygger opp sitt kontor i Pakistan for å kunne koordinere den humanitære innsatsen bedre, og har gitt USD 20 millioner over nødhjelpsfondet CERF til Pakistan. Pakistanske myndigheter har bedt om internasjonal assistanse på alle de nevnte områder.

Det er uvisst hvor lenge den nåværende krisen med over en million fordrevne vil komme til å vare. Ut fra de mest optimistiske anslagene vil krisen vare i uker og måneder i Swat og tiliggende områder. Det er likevel mer sannsynlig at Pakistans nordvestre provins vil ha et stort antall internflyktninger ut dette året og inn i neste.

Utenriksdepartementet har fulgt denne situasjonen siden slutten av 2008 og ga i februar i år 17 mil-

lioner kroner i humanitær bistand til Pakistan via Røde Kors og UNICEF. Nå følger vi videre opp og øker støtten med 48 millioner kroner kanalisert gjennom FN, Røde Kors og frivillige organisasjoner. Særlig er den Internasjonale Røde Kors komiteen (ICRC) og FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) sentrale aktører i den nåværende situasjonen. Vår direkte bistand blir dermed 65 millioner kroner. I tillegg til dette har FNs nødhjelpsfond, CERF, gitt 130 millioner kroner til Pakistan. Omtrent 18 millioner kroner av disse er norske midler. Norsk humanitær støtte til Pakistan er dermed på totalt 83 millioner kroner så langt for i år.

Dette er på nivå med vårt langsiktige utviklings-samarbeid, der forøvrig grunnskoleutdanning er hovedprioritet. Norge har også nylig gått inn med støtte for fremme av helsesituasjonen for mødre og barn i Sindh-provinsen, der vi bidrar med 250 millioner kroner over fem år.

Utenriksdepartementet fortsetter å følge situasjonen nøye i Pakistan og vi vil vurdere nye bidrag fremover dersom situasjonen tilsier det. Det er nå viktig å få flere internasjonale givere på banen og bidra til å dekke de alvorlige humanitære behovene.

Samtidig er vi tydelig på at humanitærretten må respekteres. Den pakistanske hæren, så vel som Taliban og opprørerne, må gjøre sitt ytterste for å skåne befolkningen, unngå sivile tap og sikre adgang for hjelpepersonell og nødhjelpsforsyninger.

SPØRSMÅL NR. 1174

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 20. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Overvåkning av miljøtilstanden i Mjøsa viser at miljømålene for 2008 ikke er nådd.

Vil statsråden intensivere miljøarbeidet i Mjøsa?»

BEGRUNNELSE:

Miljømålene for Mjøsa med tilløpselver om blant annet siktedyp og algemengde ble ikke nådd i 2008. Deler av Mjøsa var også moderat påvirket av tarmbakterier. Enkelte tilløpselver har høye konsentrasjoner av tarmbakterier. Stor og fiskespisende fisk inneholder fortsatt høye konsentrasjoner av kvikksølv og organiske miljøgifter. For disse foreligger kostholds-råd og salgsrestriksjoner. Blant annet på denne bak-

grunn er mange bekymret over miljøtilstanden i Mjøsa.

Svar:

Forurensningen av Mjøsa er todelt: miljøgifter og overgjødning, og kommer fra ulike kilder. Det har i mange år vært arbeidet systematisk med å redusere forurensningen av Mjøsa og resultatene viser at arbeidet har hatt god virkning.

Tilførslene av miljøgifter skyldes lokal industri og langtransportert luftforurensning. På bakgrunn av funn av svært høye nivåer av bromerte flammehemmere i fisk fra Mjøsa i 2003 ble det startet et handlingsprogram for kontroll med utslipp av disse stoffene til innsjøen. Fra 2004 ble programmet utvidet til å

omfatte alle miljøgifter som er relevante for innsjøen, blant annet PCB og kvikksølv. Handlingsprogrammet er et samarbeid mellom Statens forurensningstilsyn, Mattilsynet, Fylkesmannen i Hedmark, Fylkesmannen i Oppland, Folkehelseinstituttet og Vassdragsforbundet for Mjøsa med tilløpselver.

I handlingsprogrammet er det gjennomført flere undersøkelser for å finne årsaker og kilder til miljøgiftforurensningen, tilsyn med virksomheter og tiltak der dette har vært påkrevet, samt overvåking for å følge utviklingen. Gjennom arbeidet med handlingsprogrammet er de lokale kildene til de viktigste miljøgiftene PCB, kvikksølv og bromerte flammehemmere avdekket, og de lokale punktkildene stanset.

Miljøovervåkingen viser at utviklingen går i riktig retning. Nivåene av de bromerte flammehemmerne PBDE viser klar nedgang, og var i 2008 for første gang så lavt som før de lokale utslippene begynte i andre halvdel av 1990-tallet. Nivåene av PCB i fisk har vært stabile de siste årene, men sammenlignet med 1990-tallet er nivåene betydelig lavere. Nivåene av kvikksølv har sunket jevnt siden 1980-tallet, men har de siste par årene igjen vist noe økning. Tendensen for kvikksølv ser ikke ut til å være spesiell for Mjøsa. Mattilsynet vurderer i disse dager de siste miljøgiftresultatene for å se om det er grunnlag for å endre kostholdsrådene.

Overgjødningen av Mjøsa skyldes avrenning fra landbruket og utslipp av kloakk via kommunalt avløp

og spredt bosetting. En rekke gjennomførte jordbruks- og avløpstiltak siden 1970-tallet og frem til i dag har ført til redusert overgjødning og medført at tilstanden i innsjøen har vært akseptabel eller nær akseptabel siden begynnelsen av 1990-tallet. Overgjødningssituasjonen i Mjøsa var god våren og forsommeren i 2008, mens fra sensommeren og utover høsten var det større forekomst av alger enn ønskelig. Dette, sammen med tilførsler av brunt og grumset vann fra nedbørfeltet ved flom, gjorde at siktedypet i perioder ble noe dårligere enn miljømålet. Det vil fortsatt være viktig å begrense tilførslene av næringsalter til Mjøsa.

Fra og med 2009 vil tarmbakterieforurensning bli dokumentert gjennom jevnlig prøvetaking vår, sommer og høst på fire faste stasjoner. Tidligere har undersøkelsene mer gitt et øyeblikksbilde for en til to dager på høsten.

Jeg mener det er svært viktig at forurensningssituasjonen i Mjøsa følges opp slik at tilstanden bedres. Gjennom det pågående handlingsprogrammet arbeides det systematisk og målrettet med dette. Ytterligere fokus blir nå satt på Mjøsa og tilløpselvene i et "Vannområde Mjøsa". Neste år vil arbeidet med en felles forvaltningsplan med tiltaksprogram for hele vannområdet startes opp som en oppfølging av vannforskriften som gjennomfører EUs vanddirektiv i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1175

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 27. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I dommen etter det tragiske "Mørkveddrapet" i Bodø, er drapsmannen idømt tvunget psykiatrisk helsevern/behandling. Fra Helse Nord gis det uttrykk for at en prøver å få til behandlingen et annet sted enn i Bodø. I dette tilfelle kan det se ut til at domstolen ikke i tilstrekkelig grad har ivaretatt interessene til de pårørende som ikke ønsker å møte drapsmannen i Bodø.

Vil statsråden sørge for at drapsmannen blir tildelt behandlingstilbud i et annet Helseforetak, utenfor Bodø av hensyn til offerets familie?»

Svar:

Representanten Kristiansen tar her opp en faglig og etisk utfordrende problemstilling som d regionale

helseforetakene skal håndtere i henhold til gjeldende lovverk og de årlige oppdragsdokument.

Jeg har i denne saken vært i kontakt med Helse Nord RHF som opplyser at de i denne saken har vektlagt følgende forhold i prioritert rekkefølge:

1. Sikre pasienten en god og adekvat psykiatrisk behandling og oppfølging.
2. Ivareta pasientens, pårørendes og evt. verges ønsker knyttet til behandlingssted.
3. Andre faktorer. Herunder hensyn til offerets familie og lokalmiljø samt driftsmessige forhold.

Ut fra en samlet vurdering har Helse Nord besluttet at pasienten skal få behandling annet sted enn i Bodø.

SPØRSMÅL NR. 1176**Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 28. mai 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden presisere når det forventes at forutsetningene om at DNA-registeret for personprofiler nærmer seg det som kan sies å ha vært i pakt med forutsetningene for DNA-reformen, dvs 40 000 i løpet av det første året?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til svar på Spørsmål nr. 963, datert 30.03.2009, hvor det uttales at statsråden:

"har innhentet uttalelse fra Politidirektoratet, som opplyser at DNA reformen gjennomføres i henhold til de planer og målsettinger som var lagt til grunn for reformen. Det er ikke grunnlag for å så tvil om gjennomføringen av DNA-reformen".

Justisdepartementet har lagt ut en pressemelding vedr. fremdriften i DNA reformen på sitt nettsted. I denne heter det:

"Det er åtte måneder siden DNA-reformen ble gjennomført. Resultatet er at antall DNA-saker til Rettsmedisinsk institutt (RMI) er fordoblet. Hver måned sender politidistriktene nå inn biologiske spor fra ca 800 åsteder for hverdagskriminalitet. Om lag halvparten av alle spor som legges inn i DNA-registeret treffer på profiler av tidligere domfelte eller siktede. I tillegg har 2074 nye profiler blitt lagt til i etterforskningsregisteret som også ble etablert 1. september."

DNA- registeret for personprofiler var forventet å øke fra ca 10 000 til 40 000 profiler første året. Med denne fremdriften øker den kun med ca 3000 nye profiler per år; - altså ikke så langt fra dagens nivå. Dessuten blir det ikke sagt noe om at målet er å være på plass 1/3 år med politets DNA register først i 2015; noe som har kommet frem i ettertid slik DNA prosjektleder i POD, Erik Liaklev, uttalte under hans forelesning på GENAs Rettsgenetikk seminar 18. mars 2009.

Svar:

DNA-prosjektet har som målsetning å bygge opp kapasiteten ved Rettsmedisinsk institutt og i politiet, til å kunne håndtere en økt bruk av DNA i strafferettspleien. I Ot.prp.nr. 19 (2006-2007) er det beregnet at volumet vil kunne øke til 25 000 sporprøver og 40 000 personprøver. Analysekapasiteten ved RMI og saksbehandlingen ved DNA-registeret på Kripos er styrket, slik at man er i stand til å kunne håndtere 25 000 sporprøver og 40 000 personprøver.

Etter § 160a første ledd i straffeprosessloven kan

alle som er ilagt en straff for en handling som etter loven kan medføre frihetsstraff, registreres i identitetsregisteret.

Lovendringen om DNA-registeret innebar en vesentlig økt adgang til å registrere DNA-profiler til bruk under etterforskning og i strafferettspleien. I tillegg ble det ved lov 27. juni 2008 nr. 67 gjort ytterligere endringer i straffeprosessloven § 160 a (opprettelse av DNA etterforskningsregister). Strandbakkenutvalget anslo at en lovendring vil føre til at ca. 70.000 personer vil kvalifisere for DNA-registrering det første året, jf. NOU 2005:19. Deretter vil det være en gradvis reduksjon, slik at det på sikt vil være ca. 40.000 nyregistreringer hvert år. Beregningene var basert på tall fra SSP (Det sentrale straffe- og politiopplysningsregister) og Strasak. I forarbeidene pekes det på at når adgangen til registrering i loven er gjort fakultativ ("kan"), gis det rom for at registreringsadgangen kan innsnevres og gjøres mer konsis i forskrift og at opptrappingen skjer trinnvis, se nærmere Ot.prp. nr. 19 (2006-2007) side 19 fig. og side 30 og Innst. O. nr. 23 (2007-2008) side 6. I påtaleinstruksen § 1 la-1 tredje ledd er registreringsadgangen presisert noe nærmere. Muligheten for gradvis økning av antallet registreringer er ivaretatt ved at riksadvokaten i § 11 a-12 er gitt fullmakt til å gi utfyllende retningslinjer bl.a. om "hvilke straffbare forhold som skal prioriteres i forbindelse med registrering i DNA-registeret". Ved å gi rom for en mer målrettet avgrensning og gradvis utvidelse av registreringsadgangen i forskrift la Regjeringen i lovforslaget til grunn at antallet faktisk registrerte vil være lavere enn de som kvalifiserer for registrering etter loven. I lovforslaget er det pekt på at antall faktisk registrerte dels er avhengig av hvor terskelen for registrering settes i forskrift, dels av i hvilken grad politiet og påtalemyndigheten vil benytte seg av den utvidede registreringsadgangen i de tilfellene det ikke er innhentet DNA-prøver under etterforskning, jf. Ot.prp.nr.19 (2006-2007) s.30.

Retningslinjene fra riksadvokaten av 15. 08. 2008 fastslår blant annet at alle som fra og med 1. september 2008 er rettskraftig idømt ubetinget fengsel i mer enn 60 dager, herunder forvaring, av norsk domstol skal registreres i identitetsregisteret med mindre det foreligger helt særlige omstendigheter. Registreringen skal skje uavhengig av hvilket lovbrudd dommen gjelder. Videre skal alle som er registrert i etterforskningsregisteret og som senere ilegges straff for et forhold som etter loven kan gi frihets-

straff registreres i etterforskningsregisteret. Registrering skal foretas uavhengig av utmålt straff og lovbruddets art. I følge retningslinjene vil det senere være aktuelt å trappe opp registreringsadgangen, for eksempel slik at en i neste fase tar sikte på å registrere alle som er idømt ubetinget fengsel og dernest vurdere registrering av alle som er idømt fengselsstraff og samfunnstjeneste.

Jeg viser til at det i riksadvokatens retningslinjer pekes på at en vesentlig økning i antall registreringer krever samlet sett en betydelig innsats fra politiet og påtalemyndigheten, særlig i forbindelse med den praktiske gjennomføringen av registreringsbeslutningene.

I følge riksadvokaten må det også påregnes en del klagesaksbehandling, både i politiet og hos statsadvokatene, særlig i den første tiden etter at de nye retningslinjene har begynt å virke. Nå har reformen vært i 9 måneder. Reformen må få lov til å sette seg litt slik at det kan vinnes erfaring. Jeg har hele tiden vært opptatt av å legge opp til et forsvarlig gjennomføringsløp med god kvalitet på det som legges i registeret. Jeg vil sammen med riksadvokaten og politidirektøren ta stilling til når det er aktuelt å utvide registreringsadgangen og gå videre med neste fase. Tallet 40 000 er et anslag basert på visse forutsetninger, men er ikke en forutsetning for reformen. Hvor mange personprofiler som totalt vil bli registrert vil også avhenge av tilgangen på antallet med rettskraftig dommer, og hvor mange av disse som er gjengangere og derfor allerede er registrert. Det er heller ikke mulig å tallfeste hvor mange flere saker som vil bli oppklart og pådømt, og hvilket straffevolum dette vil medføre, før det er avklart hvordan fullmaktene vil tas i bruk og de nye reglene har virket en tid. Også dette taler for at bruken av DNA-analyser bør utvides skrittvis.

I denne første fase av en meget omfattende reform, som involverer mange aktører, er antall sporsaker fordoblet og politiet har samlet inn over 2100 DNA-profiler fra mistenkte/siktede. 12 649 personer er registrert i identitetsregisteret. Identitetsregisteret øker og man er à jour med registreringen i henhold til de retningslinjer som er gitt. 1027 domfelte personer er lagt inn i dette registeret siden 1. september 2008. Om lag halvparten av alle spor som legges inn i sporregisteret treffer med profiler fra domfelte/siktede. Politidistriktene fortsetter med omfattende opplæring av tjenestemenn noe som vil bidra til høy kvalitet og økt antall saker hvor DNA kan benyttes som bevis.

Jeg har vært i kontakt med Politidirektoratet i forbindelse med at det er referert til et foredrag som prosjektlederen for DNA-reformen har holdt i Stavanger. I følge Politi-direktoratet angir ikke år 2015 en fremdriftplan for DNA – reformen, men viser til at erfaringer fra andre sammenlignbare land er at det tar noe tid før man har full effekt av registrene etter at lovendringene trer i kraft. I Norge har effekten av reformen på flere områder kommet raskere enn man kunne forvente. Regjeringen har satset betydelig på denne reformen. Vi vil følge opp denne i årene som kommer. Politidirektoratet vil på sin side følge opp slik at det ikke oppstår restanser i forhold til personer som er hjemlet lagt inn i DNA-personregisteret. Direktoratet vil også følge opp opplæring både i politidistriktene og ved Politihøgskolen. I sum vil dette sikre en effektiv forvaltning av DNA som metode. Det forventes ytterligere effekt av DNA – reformen fra det tidspunkt Norge når en operativ fase innenfor Prüm-samarbeidet. Vi mener vi med DNA-reformen har lagt grunnlag for å oppklare mer kriminalitet og skape mer trygghet.

SPØRSMÅL NR. 1177

Innlevert 13. mai 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 27. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Stadig flere utenlandske transportører kjører godstransport inn i Norge i konkurranse med norske transportører. En del betaler ikke bompenger og en del kjøretøy tilfredsstiller ikke myndighetskrav for ferdsel på norske veier. Etter det jeg kjenner til må norske vogntog i utlandet betale generelle avgifter for å kjøre på annen nasjons vegnett i tillegg til eventuelle bomavgifter.

Må utenlandske vogntog over 3,5 tonn betale generell avgift for adgang til norsk vegnett eller vil statsråden vurdere en slik ordning?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å sikre like konkurransevilkår for alle transportører for å legge til rette for velfungerende konkurranse. I en slik sammenheng er det viktig at kontroll- og avgiftsregimet i Norge omfatter alle uan-

sett nasjonalitet. Det er også viktig at tiltak settes inn for å sikre at utenlandske vogntog faktisk betaler bompenger der det kreves inn, at slike kjøretøy er i forskriftsmessig stand og at slike kjøretøy overholder kjøre- og hviletidsbestemmelser. Det er også viktig at utenlandske transportører møter tilsvarende avgiftsregime i Norge som det norske transportører møter i utlandet.

Svar:

Generelle avgifter, herunder særavgiftene på motorvogner, kjennetegnes ved at det skjer en betaling fra det private til det offentlige, uten noen konkret form for gjenytelse. Dette er annerledes enn for ordninger som har til formål å finansiere spesifikke myndighetshandlinger, i dette tilfellet veibygging. Ulike land har ulik praksis for veiprising. I Norge har veiprisingen primært skjedd gjennom bompengordninger, som belastes dem som benytter den aktuelle veistrekningen, uavhengig av nasjonalitet.

Avgiftsleggingen av veitransporten i Norge skjer gjennom autodieselavgiften og vektårsavgiften. Autodieselavgiften har til hensikt å stille brukeren overfor de veibruks-, ulykkes- og miljøkostnader (unntatt CO₂-utslipp) som bruk av kjøretøy medfører. Særavgiften innbetales av innenlandske produsenter og importører av autodiesel. Avgiften inngår i pumpeprisen, og den blir på denne måten belastet utenlandske transportører for den del av tankingen som skjer i Norge.

Vektårsavgiften ble innført 1. oktober 1993. Sammen med autodieselavgiften erstattet vektårsavgiften den tidligere kilometeravgiften, som omfattet tunge, dieseldrevne kjøretøy. Vektårsavgiften er i dag vektgradert, hvor det tas hensyn til veislitasje, og miljøgradert på bakgrunn av det enkelte kjøretøys utslipp av lokal forurensning. Utenlandske kjøretøy er ikke omfattet av norsk vektårsavgift, men vil naturligvis være omfattet av tilsvarende avgifter i hjemlandet.

SPØRSMÅL NR. 1178

Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 29. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Det nederlandske firmaet Heerema Group krever jobbing dag og natt i 12 timers økter fire uker i strekk av sine underleverandører og deres arbeidstakere i forbindelse med fjerning av plattformer på norsk sokkel. Oppdraget varer frem til 2014. Det er svært farlige stoffer involvert i arbeidet, herunder asbest.

Er arbeidstidskravet lovlig i henhold til norske regler, og hvilken offentlig myndighet har tilsynsansvaret for denne virksomheten?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidstakerorganisasjonen SAFE mener at plattformfjerning er Norges farligste yrke. Dette skyldes at det er en rekke farlige materialer involvert i arbeidet, blant annet asbest. Dette erkjenner også blant andre ConocoPhillips helt åpent. Det har vært flere dødsfall i forbindelse med liknende arbeid i utlandet.

Fjerning av plattformer vil bli en stor virksomhet på norsk sokkel i tiden som kommer. Petroleumsre-

gelverket skal omfatte utbygging, drift og fjerning av plattformer på norsk sokkel. Petroleumstilsynet har imidlertid overfor SAFE gitt uttrykk for at fjerning av plattformer reguleres av sjøfartsregelverket.

KrF reagerer sterkt på de arbeidstidskravene som Heerema Group har stilt. Forskning viser at arbeidstakere som arbeider lange økter på nattetid generelt kan få svekket oppmerksomhet og arbeidsevne. Når vi samtidig vet at plattformfjerning er svært farlig arbeid som krever høy grad av aktsomhet, blir dette meget alvorlig.

KrF mener at det er avgjørende at de arbeidstakerne som skal utføre dette arbeidet må kunne være trygge på at virksomheten skjer under forsvarlige rammer og tilsyn. Vi spør oss om kravet Heerema Group har stilt er i henhold til norske regler, og om hvem som har tilsynsansvaret for virksomheten. Der som det er slik Petroleumstilsynet hevder at det er Sjøfartsdirektoratet som er ansvarlig tilsynsmyndighet, stiller vi spørsmål ved hvorvidt Sjøfartsdirektoratet har kompetanse og ressurser til å følge opp denne virksomheten.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å understreke at jeg selvsagt er enig i at arbeidstakere i Norge skal kunne være trygge på at virksomheten de arbeider i utføres under forsvarlige rammer. Dette er et krav som alle arbeidsgivere har et klart ansvar for å følge.

Arbeidet med opphugging av offshoremoduler kan omfatte både flytende innretninger og permanente innretninger, og opphuggingen mv. kan foregå både på land og offshore. Dette innebærer at arbeidet med opphugging kan falle inn under tre etaters myndighetsområder. Petroleumstilsynet har myndighetsansvaret for HMS-forhold i petroleumsvirksomheten, både offshore og på åtte landanlegg. Arbeidstilsynet har ansvaret for HMS-forhold på land. Endelig har Sjøfartsdirektoratet ansvaret for HMS-forhold innenfor skipsfarten dvs. ifm. forflytning av innretningene til land.

Når det gjelder denne konkrete saken har jeg vært i kontakt med Petroleumstilsynet som opplyser at fjerningsaktiviteten er petroleumsvirksomhet og omfattes av petroleumsløven og arbeidsmiljøloven med underliggende HMS-regelverk. Petroleumstilsynet er altså tilsynsmyndighet for denne aktiviteten. Etaten opplyser at ConocoPhillips Skandinavia AS i april 2009 fikk samtykke til fjerning av syv innretninger på feltene Ekofisk, Eldfisk og Cod. Samtykket ble gitt på grunnlag av informasjon og dokumentasjon i søknaden, samt Petroleumstilsynets erfaringer med liknende aktiviteter. Dette samtykket omfatter den virksomheten som drives av Hereema Group.

Det å arbeide offshore med demontering av innretninger er en risikofylt arbeidsoperasjon. For at det-

te arbeid skal kunne foregå forsvarlig må alle aktiviteter være risikovurdert og nødvendige tiltak iverksatt av de ansvarlige aktørene. Risikovurderingene som er foretatt i denne konkrete saken omfatter sikkerhets- og arbeidsmiljømessige forhold som for eksempel fare for personell, helse- og miljøfarlige stoffer, løftearrangementer, beredskap mm. De planlagte arbeidstidsordningene var imidlertid ikke omtalt i søknaden. Petroleumstilsynet opplyser at det fra deres side ble lagt til grunn at den ”normale” arbeidstidsordningen for petroleumsvirksomheten til havs skulle anvendes. Denne omfatter 12 timers skift med to uker på og fire uker fri.

I denne konkrete saken bor arbeidstakerne på fartøyet som også skal utføre løfteoperasjonene under fjerningen. Fartøyet fungerer dermed som et flotell og er tilknyttet innretningen med broforbindelse. Alle arbeidstakerne som er involvert i fjerningsaktivitetene driver petroleumsvirksomhet og Petroleumstilsynet har som nevnt tilsynsansvaret for denne delen av virksomheten. For den delen av fartøyets personell som kun driver maritim virksomhet kommer relevant sjøfartslovgivning til anvendelse og Sjøfartsdirektoratet er tilsynsmyndighet.

Ettersom det i stortingsrepresentantens henvendelse kommer frem opplysninger som kan tilsi at det for disse fjerningsoperasjonene legges til grunn arbeidstidsordninger som ikke er i tråd med hva som ellers praktiseres i norsk petroleumsvirksomhet til havs, har jeg bedt Petroleumstilsynet om å følge opp saken mot de ansvarlige på nytt, med sikte på å verifisere at skiftordningene er i samsvar med krav i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1179**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 25. mai 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden på bakgrunn av sine uttalelser til Dagbladet nett 13. 05. 2009 klargjøre hvorfor frister for analyser fra RMI ikke er nødvendig i Norge mens det er vanlig i f.eks. Sverige, samt hvorfor man ikke har krav på seg om å levere statistikk til oppdragsgiverne som man har f.eks. i UK?»

BEGRUNNELSE:

Overfor Dagbladet nett 13. 05. 2009 gjør statsråden lange ventetider på analyser fra RMI til et

Troms- problem, mens det er grunn til å anta at dette er situasjonen flere steder i landet. Statsråden uttaler i dette intervjuet at det ikke er behov for frister og at frister kan være uhenksommessig. I følge statsråden handler det hele om å ha nok maskiner og utstyr. Undertegnede er av den oppfatning at det må settes betingelser ved oppdragene. I land som UK og Sverige må laboratoriene forholde seg til frister. Både for laboratorienes egen del og slik at oppdragsgiverne skal kunne planlegge. Både UK og Sverige bruker 5 dager på referanseprøver og enkle sporprøver, mens man i Norge ikke vet.

Forutsetningene for å lykkes er en solid infrastruktur og gode rutiner. ISO-akkrediteringen bidrar til systematisk gjennomgang og hensiktsmessig tilrettelegging av gode rutiner for bl.a. mottak og behandling av prøver til utsendelse av svar. RMI sliter i dag med kundehåndtering så vel som avvikshåndtering. Spørsmålet kan også reises hvorvidt RMI oppfatter seg som en tjenesteyter og ikke bare en FoU bedrift ved UiO.

I UK må laboratoriene levere statistikk til oppdragsgiveren - politiet - hver måned. På analysetider, suksessrater (på hvor mange prøver og hvilken type prøver fikk de frem DNA profiler), og kostnader. I Norge foreligger det ikke en skikkelig rapport på noe av dette.

Svar:

Politidirektoratet opplyser at DNA-prosjektet har under arbeid et avtaleverk mellom politiet og analyseinstitusjonen(e). Disse avtalene vil beskrive blant annet krav til saksbehandlingstid. Prosjektet legger vekt på mengdekriminalitet. Det skal vurderes om det er hensiktsmessig at disse avtalene også skal stille krav til saksbehandlingstid ved analysene i mer alvorlig kriminalitet. Imidlertid kan kompleksiteten i denne type saker gjøre det vanskelig å sette absolutte frister.

Ved RMI prioriteres saker med varetektsfrister, identifisering av døde, barnesaker og andre saker der politiet spesifikt ber om det. I disse sakene får politiet fortløpende orientering om analyseresultatene, slik at de kan gjøre sine etterforskningsmessige prioriteringer. Et system der politiet kan be om at saken blir prioritert har gitt fleksibilitet til å fordele ressurser hensiktsmessig mellom oppdrag som krever raske svar av hensyn til etterforskning og saker der det ikke er like påkrevd. I følge RMI medfører det ikke riktighet at det i de fire sakene som Dagbladet omtaler tok hele seks til syv måneder før RMI besvarte politiets bestilling. I sak med voldtekt 3. juni 2008 og voldtekt 5. juli 2008 der det er påstått seks måneder og 7 måneder saksbehandlingstid hos RMI, er det korrekte ifølge RMI fire måneder, regnet fra siste prøve mottatt. I ingen av disse sakene hadde oppdragsgiver bedt om prioritering av saken. Det medfører ifølge RMI heller ikke riktighet at politiet i ytterligere to pågående saker har ventet på DNA-resultatet i fire måneder. Ut fra saker mottatt fra Troms politidistrikt i den perioden som nevnes, har saksbehandlingstiden i følge RMI ikke oversteget 3 mnd.

Voldtektssaker er ofte komplekse saker som kan strekke seg opptil flere måneder uansett om det er biologisk spormateriale eller ikke. I de saker som går til RMI er det ofte mange prøver som er tatt av helsevesenet i tillegg til det som politiet sikrer. Prøver kommer ofte inn til ulike tidspunkt, og ikke samlet.

Analysearbeidet går derfor i mange tilfeller i etapper. Prøver som rutinemessig sikres i overgrepssaker, inneholder ofte ikke eller sparsomt cellemateriale fra gjerningspersonen. Prøver må ofte reanalyseres. For blandinger må det gjøres tilleggsanalyser.

I tillegg er det iverksatt tiltak for å effektivisere saksbehandlingen ytterligere. Et nytt system for elektronisk samhandling mellom politiet, registeret og laboratoriet ble satt i drift 13. mai i år. Systemet vil føre til raskere saksbehandling og redusere manuelle håndtering og feilkilder. Det arbeides også med tiltak for ytterligere å forbedre kvaliteten på de prøver som sendes inn til laboratoriet for analyse. En stor andel av sporprøvene som sendes inn har for dårlig kvalitet til å nyttes i den videre etterforskning. Det skal i den forbindelse også understrekes at når saksbehandlingstid for ulike land sammenliknes kan det være betydelig variasjon i faktorer som påvirker laboratoriekapasiteten. Det kan variere i bruk av IT og automatisering, styring av hvilke prøver som skal sendes laboratoriet, og krav til omfang og dokumentasjon i sakkyndigrapporter. Å finne fram til "best practice" på disse områdene er derfor noe det arbeides med for å sikre best mulig effektivitet og kvalitet i hele kjeden av aktiviteter relatert til økt bruk av DNA.

I Soria Moria-erklæringen gikk Regjeringen inn for økt bruk av DNA under etterforskningen og at DNA-registeret skulle utvides. I 2008 satset Regjeringen 64 mill. kroner på DNA-arbeidet. I 2009 er det satt av 103,4 mill. kroner til reformen. Dette beløpet inkluderer; nytt utstyr og sentral finansiering som fjerner økonomisk belastning på de enkelte politidistriktene. Budsjettøkningen er også gått til politidistriktene, som har fått midler tilsvarende 27 årsverk til DNA-satsningen. RMI har fått seks stillinger og lønnsmidler til en prosjektleder på engasjement. Kripas har fått 10 stillinger.

Jeg har overfor Dagbladet (13.05.09) sagt: "Vi har valgt et system hvor politiet kan be om at saken blir prioritert. Ambisjonen er at DNA-analysen skjer så raskt, at det ikke er behov for frister. Frister kan være uhenksomme. Dette handler om å ha nok maskiner, utstyr og kapasitet".

Jeg vil følge nøye med på de gode resultatene politiet oppnår på grunn av de muligheter DNA-reformen gir. Politidirektoratet har også ansvar for å samordne statistikk fra RMI og registeret ved Kripas, som rutinemessig oversendes Justisdepartementet. Men ser det ikke som ønskelig å innføre frister for behandling av alle DNA-prøver nå før vi har hentet mer erfaring med nye rutiner og utvidet bruk av DNA. Jeg vil igjen understreke at RMI gir saker prioritert for rask analyse av DNA-prøver når politidistriktene ber om det av hensyn til etterforskningen.

I Norge ser vi nå resultater ved at statistikken fra Politidirektoratet viser at antall DNA-saker til Retts-

medisinsk institutt (RMI) er fordoblet. Hver måned sender politidistriktene nå inn biologiske spor fra ca 800 åsteder for hverdagskriminalitet. Om lag halvparten av alle spor som legges inn i DNA-registeret treffer på profiler av tidligere domfelte eller siktede. I tillegg øker identitetsregisteret i samsvar med de retningslinjer som er gitt, og mer enn 2100 nye profi-

ler av mistenkte/siktede er blitt lagt til i etterforskningsregisteret som også ble etablert 1. september. Det er ofte gjengangere knyttet til den såkalte hverdagskriminaliteten. Derfor er DNA-reformen så viktig med tanke på både oppklaring og forebygging. Dette skaper mer trygghet og mindre kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1180

Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 27. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Varebiler registrert mellom 2001-2007 lar seg ikke omregistrere til personbil pga krav om CO₂-dokumentasjon. De har vært brukt som firmabiler i 3-5 år, og kan bli trygge familiebiler. Miljømessig er det bedre med transport av 6 personer enn 3. Etter at kombinertbil-klassen forsvant er det et udekket behov for større biler til småbarnsfamilier. En større personbil i den klassen koster 500-700.000 kr som er meget dyrt.

Vil finansministeren endre reglene så varebiler fra den perioden også kan omregistreres til personbil?»

Svar:

Innenfor de begrensninger som ligger i veimyndighetenes regelverk kan et kjøretøy fritt bygges om fra en avgiftsklasse til en annen. Dette er først og fremst aktuelt for kjøretøyer som opprinnelig leveres som personbiler, men som bygges om til varebiler eller andre kjøretøytyper før registrering.

Finansdepartement har kontaktet Toll- og avgiftsdepartementet, som igjen har kontaktet veimyndighetene for å avklare hvilke begrensninger som knytter seg til statusendring av kjøretøy registrert i perioden 2001 til 2007. Ved registrering av kjøretøy må det i utgangspunktet fremlegges dokumentasjon som viser kjøretøyets utslipp av CO₂. For personbiler har

dette vært et krav siden 2001, mens det for varebiler ble innført i 2008. Etter det departementet får opplyst gjelder dette kravet også når et kjøretøy, opprinnelig registrert som varebil, statusendres til personbil. Varebiler var som nevnt ikke omfattet av dokumentasjonsplikten før 2008, og for en del biler har det ikke vært mulig å framskaffe slik dokumentasjon. Statusendring har derfor blitt nektet. Dette er i utgangspunktet en ren kjøretøyteknisk problemstilling. Etter det jeg får opplyst har vegmyndighetene nå endret reglene, slik at kjøretøy med minst 3 års registreringstid kan statusendres uten at utslipp av CO₂ eller andre avgasser kreves dokumentert.

I følge Stortingets vedtak om engangsavgift skal CO₂ benyttes som grunnlag for avgiftsberegningen dersom opplysninger om dette kreves framlagt ved registrering. I motsatt fall skal avgiftsberegningen skje på bakgrunn av kjøretøyets motorvolum. De avgiftsmessige konsekvenser av statusendring er regulert i engangsavgiftsforskriften kapittel 5. Dersom et kjøretøy endrer avgiftsmessig status før det har gått ti år siden første gangs registrering skal det betales tillegg i engangsavgiften. Tillegget skal utgjøre differansen mellom avgiften på det opprinnelige, og det endrede kjøretøyet, men med fradrag i avgiften basert på kjøretøyets registreringstid. Aldersfradraget er ment å avspeile verdifallet på et tilsvarende brukt kjøretøy i samme avgiftsklasse.

SPØRSMÅL NR. 1181**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 22. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I en familie har sønnen, som nå er 18 år, Downs syndrom og en rekke tilleggsproblemer som gjør at han ikke kan være alene. Han bor hjemme hos sine foreldre. Han har bl.a. store hofteproblemer som han er blitt operert for og legen har søkt om pleiepenger fordi han trenger pleie 24 timer i døgnet. Dette er avslått av NAV. Det har ikke vært mulig å finne rehabiliteringsplass så han kunne få nødvendig opplæring.

Finnes det rehabiliteringstilbud, ev. økonomisk støtte, til denne unge gutten?»

BEGRUNNELSE:

Siden denne gutten er over 18 år har foreldrene ikke rett til pleiepenger etter lov om folketrygd § 9-11 selv om hans "kognitive alder" iflg. foreldrene bare er 6-8 år. Han har ingen mulighet til å klare seg alene hjemme, særlig ikke etter at han har fått operert hoftene og ikke må belaste eller bruke dem galt. En av foreldrene må være hjemme 24 timer i døgnet og har, ifølge dem selv, tapt ca. 200 000 kr. på dette. Det burde være mulig å få kompensert noe av dette tapet ettersom de faktisk tar et ansvar som avlaster offentlige tjenestetilbud.

Svar:

La meg først gi en oversikt over de hjelpetiltakene og økonomiske ordningene som finnes, og hvor ansvaret for disse ligger. Spesialisthelsetjenesten har ansvar for å gi rehabilitering som krever spesialiserte tjenester. Dette gis enten på sykehus eller i institusjon som har avtale med helseforetaket. Det er kommunen som har ansvar for å gi helse- og omsorgstjenester som ikke krever spesialisert behandling, herunder opptrening og/eller mer omfattende rehabilitering. Kommunen skal sørge for at alle som bor eller oppholder seg i kommunen tilbys nødvendig oppfølging ved behov for rehabilitering. Tilbudet skal i følge forskriften gis uavhengig av brukerens boform. Kommunen skal også sørge for formidling av nødvendige hjelpemidler og tilrettelegge miljøet rundt den enkelte.

Foreldre til barn over 18 år har ikke et juridisk ansvar for å gi tjenester. De kan velge å gi tjenester i samarbeid med kommunen. Både det regionale helseforetaket og kommunen skal sørge for at den enkelte bruker kan medvirke ved gjennomføringen av eget rehabiliteringstilbud. Personer som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, har rett til å få en individuell plan. Planen skal bidra til å skape oversikt

og koordinerte tjenester, herunder gjennomføring av tjenester det er fattet vedtak om.

Kommunen har etter sosialtjenesteloven plikt til å ha en ordning med omsorgslønn til personer som har "særlig tyngende omsorgsarbeid" overfor personer "som ikke kan dra omsorg for seg selv, eller som er helt avhengig av praktisk og personlig hjelp for å greie dagliglivets gjøremål". Det er kommunen som, etter individuell utredning og vurdering i samarbeid med søker og tjenestemottaker, fatter vedtak. En forutsetning er at omsorgsyteren utfører særlig tyngende omsorgsarbeid som ellers skulle vært utført av omsorgstjenesten i kommunen. Det er kommunen som fastsetter lønnsnivå. Det er vanlig å fastsette lønnen tilsvarende lønn til hjemmehjelper, men den kan settes høyere dersom den som yter tjenestene har utdanning som gjør vedkommende spesielt kvalifisert. Kommunene har imidlertid ikke ansvar for å kompensere for eventuelt tapt arbeidsfortjeneste.

Personer i alle aldersgrupper som har behov for pleie og omsorg har etter kommunehelsetjenesteloven krav på å få nødvendige pleie- og omsorgstjenester fra kommunen. Personer som ikke kan dra omsorg for seg selv, eller som er helt avhengig av praktisk eller personlig hjelp for å greie dagliglivets gjøremål, har krav på hjelp etter lov om sosiale tjenester. En modifikasjon i utgangspunktet om det offentlige som omsorgsyter ligger i foreldres omsorgsplikt overfor barn under 18 år. Derfor gir folketrygden ytelser til yrkesaktive foreldre, rettet inn mot det aktuelle behovet for omsorg og pleie av mindreårige barn. Omsorgsplikt foreligger derimot ikke overfor familiemedlemmer over 18 år, og da heller ikke rett til pleiepenger. Aktuelle ytelser for yrkesaktive foreldre som av ulike årsaker selv ønsker å ha tilsyn og pleie voksne barn er da hjelpstønad fra folketrygden og omsorgslønn fra kommunen. Dette må også ses i lys av at barn får en selvstendig rett til uførepensjon når de har fylt 18 år. Det er likevel gjort unntak fra 18-årsgrensen for rett til pleiepenger etter folketrygdloven § 9-11 ved pleie av barn med svært alvorlig sykdom når barnet er psykisk utviklingshemmet. Slike barn anses å ha et særlig behov når de er alvorlig syke.

Ettersom gutten nevnt i spørsmålet er over 18 år, vil foreldrene ha rett til pleiepenger dersom han har en svært alvorlig sykdom. Det betyr imidlertid ikke at han blir stående uten ytelse eller at foreldrene ikke vil kunne få kompensasjon. Han vil uansett kunne ha rett til uførepensjon som ung ufør. Foreldrene vil også kunne få omsorgslønn fra kommunen, og gutten vil i den forbindelse kunne ha rett til hjelpstønad fra folketrygden.

SPØRSMÅL NR. 1182**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 20. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Vil statsråden foreta seg noe for å sørge for at kommunene prioriterer etter- og videreutdanning for lærerne, og ser han at det kan være dårlig kommuneøkonomi og lærerknapphet som gjør at kommunene ikke ønsker å prioritere etter- og videreutdanning for sine ansatte?»

BEGRUNNELSE:

Norske lærere har et stort behov for etter- og videreutdanning, og dessverre er det slik i Norge at de som underviser i skolen, er kjennetegnet av lav formell kompetanse i faget de underviser i. For å bedre dette, så er strategien "Kompetanse for Kvalitet" i gang, der staten dekker gratis studieplasser samt 40 prosent av vikarkostnadene for kommunene. Imidlertid så viser det seg nå, i følge Utdanningsforbundet og KS, at dette ikke blir prioritert av kommunene, og i Vestfold blir det blant annet bare søkt på sju av de 86 tildelte etter- og videreutdanningsplassene.

Svar:

Jeg vil understreke at skoleeier har ansvaret for kompetanseutvikling for sine ansatte. Når staten i tillegg bidrar til kompetanseutvikling for lærere, er det for å dekke særskilte nasjonale behov. Slike behov kan være begrunnet i regelendringer, som endring i kompetanseforskriften, eller for å styrke kompetansen i fag der det nasjonalt er svært lav grad av lærere med kompetanse.

Regjeringen har fortsatt satsingen på etter- og videreutdanning for lærere etter at den fireårige strategien Kompetanse for utvikling utløp i 2008. Det er bevilget penger til både etterutdanningstiltak og til oppstart av et varig system for videreutdanning.

170 mill. kroner er avsatt i 2009 til etterutdanning for lærere i leseopplæring, regneopplæring, rådgiving, elevvurdering og IKT-kompetanse i bruk av digitale læremidler. Videre er det bevilget 72 mill. kroner til etterutdanning for aktører i fag- og yrkesopplæringen.

KS, arbeidstakerorganisasjonene og UHR presenterte i samarbeid med nasjonale utdanningsmyndigheter i høst Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning av lærere. Dette er et varig system for videreutdanning for lærere. Regjeringen vil bruke

117 mill. kroner på tiltaket i 2009 og øke dette beløpet etter hvert som systemet kommer i full drift. Videreutdanningen på inntil 60 studiepoeng er målrettet mot fagområder og emner det på landsbasis særlig er behov for å styrke. Prioriteringene i strategien er foretatt i samarbeid og forståelse med partene bak strategien.

Kommuner og fylkeskommuner hadde frist til 1. mai for å søke på de gratis studieplassene. Da søknadsfristen gikk ut, var det fortsatt ledige plasser. Det var i alt 1460 plasser til disposisjon. Pr. 1. mai var det 1164 søkere til de prioriterte fagene, dvs. til ca 80 prosent av plassene. Det er store forskjeller mellom fylkene. Tre fylker ligger under 50 prosent, fire fylker har oversøkning. Vestfold fylke, som representanten Anundsen viser til, ligger klart lavest med søknad om 16 studieplasser.

I samarbeid med partene som står bak strategien, er det satt i gang en prosess for å få fylt opp de siste studieplassene. Jeg har forventninger om at alle studieplasser vil bli fylt opp før studiestart til høsten. For å sikre en god fortsettelse på satsingen på videreutdanning, vil partene vurdere strategien for eventuelle justeringer.

Representanten spør også om betydningen av kommuneøkonomien og lærerknapphet. Den forrige strategien Kompetanse for kvalitet forutsatte at kommunene selv skulle bidra med midler. Kommunene rapporterer å ha brukt om lag 350 mill. kroner pr. år til kompetanseutvikling. Det forventede egenbidraget fra kommunesektoren for 2009 til den nye strategien vil ligge på ca 70 mill. kroner, noe som er langt lavere enn egenbidraget i forrige strategiperiode. Jeg legger derfor til grunn at kommunene vil stille opp med egne midler, både til kompetanseutvikling generelt og til å nyttiggjøre seg tilbudet gjennom Kompetanse for kvalitet.

Lærerknapphet er en av årsakene til at satsingen på videreutdanning ikke har større omfang enn det er lagt opp til. I tilbakemeldingene fra kommunesektoren er det likevel få som peker på vikarmangel som en årsak til manglende deltakelse. Jeg vil også peke på rekrutteringskampanjen i GNIST-satsingen, som har ført til en betydelig økning i søkningen til læreryrket. På sikt vil det derfor kunne bli mulig for kommunene å øke satsingen på videreutdanning for lærere ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 1183**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 26. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Regjeringa legg i Nasjonal transportplan opp til å ta meir omsyn til jordvern ved nye samferdselsprosjekt. Det har i den seinare tid vore fleire saker knytt til gang- og sykkelveggar, der Statens Vegvesen står hardt på at det skal vera tre meter mellom vegen og gang- og sykkelstien.

Kva er statsrådens syn på dette, og korleis vil det auka fokuset på jordvern bli følgt opp når det gjeld bygging av gang- og sykkelveggar?»

GRUNNGJEVING:

Regjeringa legg i Nasjonal transportplan opp til å ta meir omsyn til jordvern ved nye samferdselsprosjekt. Det står at det i transportpolitikken må først ei svært restriktiv linje i omdisponeringa av dyrka jord. Det blir også varsla at departementet vil ta ein gjennomgang av vegnormalane for å sikre at det blir teke tilstrekkeleg omsyn til jordvern. Det har i den seinare tid vore fleire saker knytt til gang- og sykkelveggar, der Statens Vegvesen står hardt på at det skal vera tre meter mellom vegen og gang- og sykkelstien. På sterkt trafikkerte veggar med høg fart verkar eit slikt standpunkt fornuftig, men på veggar med lågare trafikk synest det unødvendig å ha så stor avstand mellom veg og sykkelveg der dette utfordrar jordvernet.

Svar:

Eg er sær oppteken av at ein ved nye veglegg skal finne ein god balanse mellom omsynet til tryggleik og omsynet til å avgrense arealbruken, særleg på

dyrka og dyrkbar mark. Det har de seinare tida vore mykje merksemd kring dette i samband med bygging av gang- og sykkelveggar. Ein hadde i 2008 ein revisjon av vegnormalane, der det mellom anna vart lagt meir vekt på jordvern. Eg meiner det kan gjerast endå meir for å styrke jordvernet, og regjeringa varslar dette i St.meld. nr. 16 Nasjonal transportplan 2010-2019.

For breidda på rabatten er standardkravet i vegnormalane 3 m utanfor tettbygde strøk der fartsgrensa er 70 – 80 km/t. Bruker ein rekkverk kan breidda reduserast til 1,5 meter. Bruk av rekkverk har nokre negative sider knytt til mellom anna sikt, tryggleik, drift av gang- og sykkelvegen og kostnader. Ein bør difor ikkje gjere dette til hovudregel.

Ved fastsetjing av ein endra vegnormal når det gjeld avstand mellom sykkelveg og veg er eg oppteken av at omsynet til matjord skal vektast tyngre enn i dag. Eg meiner og ein skal vise fleksibilitet for å finne gode løysingar. Det vil vere naturleg å differensiere ut frå mellom anna fartsgrense, trafikkmengde og terrengforhold.

Dette vil vere føringane når ein no set i gang arbeidet med å følgje opp gjennomgangen av vegnormalane som er varsla i NTP, men eg legg til grunn at desse føringane òg blir gjort gjeldande når ein skal ta stilling til korleis ein skal nytte det handlingsrommet som er i gjeldande normal. Eg vil i den samanhengen peike på at handsaming etter plan- og bygningsloven gjer det mogleg med gode avvegingar av ulike omsyn.

SPØRSMÅL NR. 1184**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 26. mai 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Under Stortingets debatt den 7. mai om kraftkrisen i Midt-Norge, uttaler statsråden at: "Den ramma Stortinget har lagt for Enovas virksomhet, er klar." og at "Det betyr at tiltak i Midt-Norge vil bli vurdert sammen med tiltak i landet for øvrig". Så meiner jeg

det er en interessant diskusjon å se på hvilke signaler vi velger å gi videre til Enova om kraftsituasjonen i Midt-Norge.

Når og hvordan vil statsråden komme til Stortinget med forslag til nye rammevilkår han mener Enova bør ha for å løse kraftkrisen?»

Svar:

Det jeg siktet til i debatten var at det i fremtiden kan bli aktuelt å gi støtte til utbygging i områder i stedet for til enkeltprosjekter. Behovet for koordinering av nett og produksjon kan gjøre dette naturlig.

Jeg ser også på mulighetene til å se på støtte til en region ut i fra hensynet til forsyningssikkerheten. Jeg har satt i gang et arbeid med å vurdere hvilket handlingsrom det er for å støtte ny produksjon og forbrukseffektivisering i Midt-Norge, ut fra hensynet til forsyningssikkerhet. Departementet har bestilt to utredninger relatert til dette. Den ene utredningen vil vurdere det juridiske handlingsrommet for etablering av konkrete tilskuddsordninger med tanke på å utløse ny produksjon eller begrense forbruket. Den andre utredningen vil være en analyse av aktuelle prosedy-

rer for å utløse ny produksjon eller investeringer i forbrukseffektivisering, med utgangspunkt i et særskilt forsyningsbehov i kraftmarkedet. Utredningen skal ha som formål å kartlegge hvordan ulike tilskuddsmodeller best kan innrettes for å få fram prosjekter som kan realisere ny produksjonskapasitet eller forbrukseffektivisering til lavest mulig kostnad. Departementet vil få overlevert utredningene før sommeren.

Jeg har også hatt uformelle samtaler med EU-kommisær Piebalgs om saken, og departementets embetsverk har hatt innledende møter med både ESA og EU-kommisjonen.

Det er imidlertid foreløpig for tidlig å si hva slags muligheter som vil foreligge for å etablere en slik modell kan ha.

SPØRSMÅL NR. 1185**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 3. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Det har vært og er fortsatt knyttet stor usikkerhet og bekymring rundt Hurtigrutens fremtid. Landsdelsutvalget har fremlagt sine anbefalinger om seilingsmønster og kapasitet. Hele kyst og turist-Norge venter nå på at Staten skal avklare sin rolle mht kjøp av Hurtigrutens tjenester.

Vil Regjeringen fremme sak om "Hurtigruteavtalen" før valget, og er statsråden enig i at det både for Norgeskysten og Hurtigruten haster med å få på plass en ny avtale?»

Svar:

Staten inngikk i 2004 en avtale med de selskapene som seinere fusjonerte til nåværende Hurtigruten ASA om kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen – Kirkenes for perioden 2005 – 2012, etter at tjenesten hadde vært konkurranseutsatt. I en børsmelding i august 2008 opplyste selskapet at det ikke len-

ger kunne stå ved avtalen i sin nåværende form. På bakgrunn av dette opplyste departementet i St. prp. nr. 24 (2008-2009) at det vil sette i gang arbeidet med å forberede utlysning av tjenestekjøpet for kystruten, for å etablere en ny avtale. På grunn av Hurtigrutens vanskelige økonomiske situasjon, ble det bevilget en generell kompensasjon på 66 mill. kr til selskapet høsten 2008, i tillegg til ordinært tjenestekjøp, og dessuten akseptert reduserte seilinger vintermånedene uten trekk i kjøpsbeløp. Det ble og bevilget kompensasjon til dekning av kompensasjon for merutgifter som følge av innføring av NOx-avgift fra 2007.

Kjøp av sjøtransporttjenester skal konkurranseutsettes, og departementet arbeider med grunnlaget for konkurranseutsettingen av kjøpet sjøtransporttjenester på strekningen Bergen – Kirkenes (Kystruta). Arbeidet er imidlertid krevende, og det er derfor ikke mulig å presentere noen nærmere vurdering for Stortinget i vår.

SPØRSMÅL NR. 1186**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 20. mai 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvorfor rapporter fra Økokrim til andre lands myndigheter skrives og sendes på ulik måte i samme sak?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med at Økokrim leverte brasilianske myndigheter en rapport i april 2007 i forbindelse med den såkalte "Operasjon Paradis-saken" om hvitvasking av penger. Rapporten førte til at NN ble pågrepet og fengslet. Denne rapporten ble sendt med det norske riksvåpenet, alt materialet ble oversatt og godkjent av den brasilianske ambassaden i Oslo og rapporten gikk korrekt tjenestevei til Brasil. Denne rapporten viste seg i ettertid å være basert på feil informasjon og det ble utarbeidet en ny rapport fra Økokrim med nye opplysninger. Denne rapporten ble imidlertid ikke skrevet og levert på samme formelle måte. Den ble medbrakt av to polititjenestemenn fra Økokrim som reiste til Brasil og vitnet til NNs fordel. Rettsvesenet i Brasil opplever at rapporten ikke er offisiell fordi den mangler det norske riksvåpenet - og fordi den ikke er oversendt korrekt tjenestevei, men i en konvolutt fra hånd til hånd. NN kan risikere tiltale basert på feil rapport fra Økokrim.

Svar:

Jeg har bedt Riksadvokaten om å undersøke hva som har skjedd i denne saken, med vekt på prosessene rundt de to rapportene fra Økokrim. Riksadvokaten har innhentet uttalelse fra Økokrim. Fra Riksadvokatens svar siterer jeg:

”Økokrim reserverer seg mot at rapporten som ble oversendt til Brasil i april 2007 var basert på ”feil informasjon”. Rapporten som i denne saken er blitt kalt den ”foreløpige rapporten” var en del av et svar på en rettsanmodning fra Brasil. Brasilianske myndigheter etterspurte opplysninger for perioden 2002-2006, til flere siktede nordmenn, inkludert siktede X (departementets anonymisering), som var bosatt i Brasil. Svaret på disse økonomiopplysningene ble gitt til Brasil i form av oversendelse av tilgjengelige opplysninger fra bl.a. selvangivelser. Etter Økokrims syn foreligger det ikke feil eller uriktige opplysninger i denne ”foreløpige rapporten”.

Økokrim utarbeidet kort tid etter en såkalt ”endelig økonomirapport”. Den omfattet opplysninger om X (departementets anonymisering) økonomi for årene før 2002. Dette ble gjort som følge av at X opplyste at den foreløpige økonomirapporten ikke gav et fullstendig bilde av hans økonomi, noe som medførte at bra-

silianske myndigheter feilaktig la til grunn at han ikke hadde lovlige midler til å investere i Brasil.

Det er ikke korrekt at den ”endelige økonomirapporten” av 22. august 2007 ikke ble skrevet og levert på samme formelle måte. Den ble oversendt på tilsvarende måte som den første. Den ble sendt til Brasil som svar på rettsanmodningen den 11. september 2007.

Fra Justisdepartementet ved rådgiver Anniken Barstad Waaler har Økokrim fått opplyst følgende:

”Svar på anmodning fra brasilianske myndigheter ble sendt fra Justisdepartementet til den norske ambassaden i Brasilia med DHL 21. 09. 2007. Ambassaden ble anmodet om å videreformidle dokumentene til brasilianske myndigheter, og det ble gjort oppmerksom på at saken hastet. Justisdepartementet mottok 02.10.2007 en e-post fra den norske ambassaden i Brasilia, hvor det fremgikk at dokumentene 01.10.2007 ble oversendt det brasilianske Utenriksdepartementet for videreformidling til aktoratet i Rio Grande do Norte ved anklager Paulo Sergio Duarte da Rocha.”

Etterforskere fra Økokrim avga rettslig forklaring for domstolen i Natal 28. september 2007. På det tidspunkt var den endelige økonomirapporten, som var sendt den formelle veien, ikke ankommet domstolen.

Etterforskerne vitnet likevel om den endelige økonomirapporten og la frem en kopi av denne i oversatt portugisisk versjon til dommeren. Dommeren ble informert om at den endelige økonomirapporten var på vei via formelle kanaler fra Norge til domstolen i Natal. Dette fremgår også av rettsprotokollen datert 28.9.2007 fra avhøret av en av de norske etterforskerne. Som det fremgår av riksadvokatens brev av 3. mars d.å., var både brasiliansk påtalemyndighet, de norske siktede og deres brasilianske forsvarere til stede. Det ble ikke stilt spørsmål fra partene.

Økokrim gjør videre oppmerksom på at den ”foreløpige økonomirapporten” ikke ble ”godkjent av den brasilianske ambassaden i Oslo”. Den ble, som nevnt over, sendt på ordinær måte via riksadvokaten til Justisdepartementet og videre til Brasil.”

Jeg slutter meg til Riksadvokatens konklusjon om at det ikke er grunnlag for hevde at rapportene ble skrevet eller oversendt på ulike måter.

Tilleggssvar 11. juni 2009:

Jeg viser til mitt svarbrev 20. mai 2009. I ettertid er jeg blitt oppmerksom på at jeg ga noe ufullstendige opplysninger. Svaret fanger ikke opp i detalj den siste utviklingen i saken. Jeg finner derfor grunn til å gi en mer detaljert redegjørelse.

Saken gjelder en rettsanmodning fra Brasil og norske myndigheters oversendelse av to rapporter til Brasil utarbeidet av Økokrim, hhv. ”foreløpig rapport” og ”endelig rapport”.

Vedrørende ”endelig rapport”:

Den norske ambassaden i Brasilia overleverte ”endelig rapport” til det brasilianske Utenriksdepartementet 1. oktober 2007.

På bakgrunn av henvendelser fra en norsk advokat tok Justisdepartementet kontakt med Utenriksdepartementet 30. mars 2009 og ba om bistand til å henvende seg til brasilianske myndigheter for å etterspørre hvor ”endelig rapport” hadde tatt veien. I den forbindelse ble det oppdaget at ”endelig rapport” hadde vært vedlagt en større forsendelse av dokumenter som brasilianske myndigheter i november 2008 returnerte til norske myndigheter. Denne forsendelsen var merket med navnet til en annen person som også er involvert i den brasilianske straffesaken ”Operasjon Paradis”, og Justisdepartementet videresendte disse dokumentene til påtalemyndigheten i henhold til vanlig saksgang i denne type saker. Fra Justisdepartementets ståsted kan det synes som at brasilianske myndigheter ved en feiltakelse hadde blandet ”endelig rapport” inn i andre dokumenter som gjelder andre mistenkte i sakskomplekset ”Operasjon Paradis”. Umiddelbart etter at dette ble oppdaget, ble ”endelig rapport” på nytt sendt fra Økokrim til Riksadvokaten, som igjen videresendte den til Justisdepartementet. Justisdepartementet mottok denne forsendelsen 3. april 2009 og videresendte den samme dag med bud til den norske ambassaden i Brasilia.

Justisdepartementet har fått opplyst at ”endelig rapport” ble overlevert (for andre gang) av den norske ambassaden i Brasilia til det brasilianske Utenriksdepartementet 7. april 2009. Justisdepartementet ba etter dette om bistand fra ambassaden til å undersøke hvordan ”endelig rapport” ble videre håndtert av brasilianske myndigheter. Den 26. mai 2009 informerte ambassaden om at det brasilianske Justisdepartementet har opplyst at dokumentene er oversendt til domstolen i Brasil, og at domstolen skal avgjøre hvilken betydning ”endelig rapport” skal tillegges i saken.

Jeg vil i denne sammenheng presisere at norske myndigheter kun har jurisdiksjon i Norge. Det betyr at norske myndigheter ikke på noen som helst måte kan direkte gripe inn i eller på annen måte påvirke den straffesaken som pågår i Brasil, og herunder heller ikke påvirke hvilken betydning ”endelig rapport” skal tillegges i den pågående rettsprosessen i Brasil.

Nærmere om oversendelsesmåter:

Jeg ønsker også å foreta en nærmere presisering når det gjelder oversendelsene av ”foreløpig rapport” og ”endelig rapport”. Som korrekt beskrevet i mitt svarbrev 20. mai 2009 til Stortinget, overleverte den norske ambassaden i Brasilia ”endelige rapport”(for første gang) til det brasilianske Utenriksdepartementet 1. oktober 2007. Dette er samme måte som ble benyttet ved oversendelse av ”endelig rapport” for andre gang i april 2009.

Det foreligger ingen internasjonal konvensjon eller bilateral avtale mellom Norge og Brasil som regulerer oversendelse av rettsanmodninger og tilsvarende oversendelse av svar på rettsanmodninger. Den korrekte måten for oversendelse er derfor via diplomatiske kanaler. Denne oversendelsesmåten er blitt benyttet begge ganger ved oversendelse av ”endelig rapport” til brasilianske myndigheter. Imidlertid ble ”foreløpig rapport” oversendt direkte fra det norske Justisdepartementet i brev 25. april 2007 til det brasilianske Justisdepartementet. Årsaken til dette synes å være at det var opplyst å være et rettsmøte i Natal 30. april 2007, slik at det hastet meget å få dokumentene oversendt til brasilianske myndigheter. Det har senere vist seg at ”foreløpig rapport” har blitt godtatt som bevis av brasilianske myndigheter.

Jeg vil likevel presisere at den formelt korrekte måten å kommunisere med brasilianske myndigheter på om rettsanmodninger og svar på rettsanmodninger er via diplomatiske kanaler.

SPØRSMÅL NR. 1187

Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 20. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I Trønderavisa 14. mai står det at to av tre kommuner er uten tilbud til demente. Da regjeringen kom med sin demensplan 2015 for halvannet år siden, uttalte daværende Helse- og omsorgsminister Sylvia

Brustad at alle kommuner har plikt til å gi et dagtilbud til hjemmeboende demente.

Hva vil statsråden gjøre for at alle demente får et tilfredsstillende tilbud?»

BEGRUNNELSE:

Det er iverksatt et arbeid med modellkommuner i Nord-Trøndelag, Flatanger, Snåsa, Verdal og Overhalla. Disse kommunene skal høste erfaringer og dele dem med andre. I Flatanger og Overhalla jobbes det med utredninger og diagnostikk. Kommunene i Nord-Trøndelag hører med blant de dårligste i klassen. Her mangler to tredeler av kommunene de tilbud/krav som er nevnt i kartleggingen. I den nasjonale kartleggingen er det Buskerud som kommer best ut. Det er store fylkesvise forskjeller. Mens 80 prosent av kommunene i Buskerud og Hordaland har tilbud for personer med demens, mangler 70 prosent av kommunene i Nord-Trøndelag, Sogn og Fjordane og Aust-Agder slike tilbud.

Svar:

Oppslaget i Trønderavisa bygger, så vidt jeg forstår, på en rapport Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse har utarbeidet, med data fra en kartlegging gjort i alle norske kommuner i 2007. Det er samme år som regjeringen la fram sin "Demensplan 2015". Rapporten beskriver derfor hvordan situasjonen var da arbeidet med gjennomføringen av Demensplanen startet, og viser hvor nødvendig det var

å sette fokus på tilbudet til personer med demens og deres pårørende.

Demensplanen har tre hovedsatsingsområder:

1. Dagaktivitetstilbud, som planen presist beskriver som "Det manglende mellomledd i omsorgskjeden".
2. Sykehjem og boformer tilpasset personer med demens og kognitiv svikt under overskriften "Smått er godt".
3. Økt kunnskap og kompetanse i form av informasjon, undervisning, veiledning, forskning.

Som stortingsrepresentant Skjelstad viser til, har regjeringen med Demensplan 2015 satt seg mange ambisiøse og tallfestede mål. Planen legger blant annet opp til at alle kommuner tilbyr tilrettelagte dagaktivitetstilbud til personer med demens innen 2015. Slike dagtilbud skal bidra til meningsfulle og gode hverdager for den enkelte, og gir samtidig etterlengtet avlastning for mange pårørende som står i krevende og langvarige omsorgsoppgaver. Det er derfor gledelig at over 100 kommuner allerede er i gang med modellprosjekter knyttet til pårørendeskoler, dagtilbud og utredning og diagnostisering av demens.

SPØRSMÅL NR. 1188

Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 20. mai 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Høgskolen i Hedmark har lagt frem en rapport som viser vesentlig skjevfordeling mellom høgskolenes basisbevilgninger. Høgskolen i Sør-Trøndelag kommer for eksempel ut ca 25 % dårligere i forhold til sammenlignbare skoler selv når man korrigerer for forskjell i studietilbud og skolenes størrelse.

Kan statsråden bekrefte at en gjennomgang av fordelingsnøkkel for basisbevilgninger til høgskolene blir en del av den utredningen som nå foregår i departementet?»

Svar:

Det vises til spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentanten Linda C. Hofstad Helleland til forsknings- og høyere utdanningsministeren om

hva som inngår i Kunnskapsdepartementets evaluering av finansieringssystemet for universiteter og høgskoler, I spørsmålet vises det til en rapport framlagt av Høgskolen i Hedmark som viser skjevfordeling i basisbevilgningen til høgskolene.

Kunnskapsdepartementet er vel kjent med problemstillingen representanten reiser, og vi er i dialog med institusjoner som mener det er en urettferdig fordeling av basisbevilgningen. Kunnskapsdepartementets pågående evaluering av finansieringssystemet tar for seg alle elementer av finansieringssystemet og behandler således både de resultatbaserte komponentene og basiskomponenten. Resultatene av evalueringen vil legges fram for Stortinget i St.prp. nr. 1 (2009-2010).

SPØRSMÅL NR. 1189**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant John-Ragnar Aarset****Besvart 26. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Meiner statsråden at lovverket og praksis knytt søknader om dispensasjon frå kommunaplanar, der søknaden har støtte frå den aktuelle kommunen, er fornuftige og gode?»

GRUNNGJEVING:

Lokalavisa, Hallingdølen, har laurdag 9. mai ei breidt anlagt sak med fleire døme på at innbyggjarar, med støtte frå Hemsedal kommune, har søkt fylkesmannen om dispensasjonar frå kommuneplanen. Dette er saker der innbyggjarar har lagt fram prosjekt og tiltak som kan gi ny utvikling og nye arbeidsplassar. Fylkesmannen sine avslag på søknadene synest ikkje å ta omsyn til positive ringverknader av dei aktuelle utviklingsprosjekta.

Avslag synest å vere grunnlagt i at prosjekta er i strid med kommuneplanen. Ordførar, Oddvar Grøthe (Sp), seier at det er nettopp difor ein søker om dispensasjon. Han seier også at kommuneplanen ikkje kan ta høgde for alle tenkelege scenario, og at det er difor ein skal kunne fråvike planen.

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet er at fylkesmannen har gitt flere avslag på dispensasjonssøknader, selv om kommunen støtter søknadene. Jeg har ikke kjennskap til de konkrete sakene fra Hemsedal kommune som nevnes i brevet, og jeg svarer derfor på generelt grunnlag.

Jeg mener det generelt sett er riktig å føre en restriktiv linje med hensyn til å gi dispensasjon fra planer. Arealplanene har blitt til gjennom en omfattende beslutningsprosess. Det skal derfor ikke være kurant å fravike en plan. Ut fra hensyn til offentlighet, samråd og medvirkning i planprosessen er det viktig at endringer i planer i hovedsak ikke skjer ved dispensasjon, men behandles etter regler som er fastlagt for endring av planer.

Det er kommunen som har ansvaret for arealforvaltning og planlegging innen sitt område, innenfor nasjonale rammer og mål. Dispensasjon kan gis fra alle planer etter loven, og myndigheten til å gi dis-

pensasjon er tillagt kommunen. Ved behandlingen av dispensasjonssøknader skal kommunen vurdere om det foreligger "særlige grunner" for å fravike arealplanen. I den enkelte sak må det foretas en konkret vurdering av de faktiske forhold i saken. Dersom det foreligger en overvekt av hensyn som taler for dispensasjon, vil lovens krav være oppfylt. Ved behandling av dispensasjonssaker skal kommunen varsle fylkeskommunen og statlige fagmyndigheter hvis saksområde blir direkte berørt. Det bør normalt ikke gis dispensasjon dersom fylkeskommunen eller statlig fagmyndighet uttrykkelig går imot at dispensasjon gis. Det har i praksis vært lagt til grunn at det ikke foreligger særlige grunner for å dispensere i strid med uttalelse fra statlig fagmyndighet eller fylkeskommunen.

Ny plandel til plan- og bygningsloven trer i kraft 1. juli i år. Vilkårene for dispensasjon klargjøres og strammes noe inn. Det kompliserende og uklare kriteriet «særlige grunner» er sløyfet, og bestemmelsen er utformet slik at det blir tydeligere hvilken avveining som må foretas. Dette gjelder hvilke hensyn som skal tillegges vekt, og hvordan disse skal avveies, når en skal ta stilling til om det er grunnlag for å gi dispensasjon. For eksempel er det bare når de hensynene som ligger bak en plan ikke blir vesentlig tilsidesatt, at det skal kunne gis dispensasjon. Deretter skal det vurderes om fordelene ved å tillate tiltaket blir klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det er gjort en tilføyelse om at nasjonale og regionale rammer og mål skal legges til grunn for interesseavveiningen.

Jeg har forståelse for at kommunene ønsker å legge til rette for tiltak som kan gi ny utvikling og nye arbeidsplasser. Kommunen kan eventuelt vurdere slike tiltak i forbindelse med rullering av kommuneplanen eller ved å utarbeide en reguleringsplan. I den forbindelse skal kommunen også søke samarbeid med fylkesmannen og fylkeskommunen, som kan fremme innsigelse dersom kommunale planer kommer i konflikt med nasjonale eller viktige regionale interesser. Plansaker med innsigelse blir sendt Miljøverndepartementet til avgjørelse dersom man ikke blir enige om en løsning.

SPØRSMÅL NR. 1190**Innlevert 14. mai 2009 av stortingsrepresentant Bendiks H. Arnesen****Besvart 25. mai 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete planer har Regjeringen for å tilføre Sivilforsvaret nødvendige midler, slik at etaten kan ivareta sitt samfunnsoppdrag med nødvendig sikkerhet for mannskapene?»

BEGRUNNELSE:

Sivilforsvaret kalles hvert år ut til omkring 300 innsatser, for å forsterke de instanser som har primæransvar for håndtering av store og spesielle hendelser. Sivilforsvaret var i 2008 en betydelig ressursleverandør ved rasulykken i Ålesund og ved skogbrannen i Froland. Froland-brannen viste imidlertid til dels alvorlig svikt ved Sivilforsvarets gamle utstyr og materiell. Mannskapene gikk sålene av feltstøvle. Gamle brannpumper stanset under kritiske deler av innstasen.

Svar:

Det er behov for å modernisere og tilpasse Sivilforsvaret til dagens og fremtidens oppgaver. Sivilforsvarets samfunnsoppdrag har utviklet seg over tid, og Justisdepartementet ønsker et tidsriktig konsept i tråd med de samfunnssikkerhetsmessige utfordringer vi står overfor. Dette behovet er omtalt i St. melding nr 22(2007-2008) jf Inst. S. nr 85 (2008-2009). Erfaringer har vist at det bør finnes en statlig forsterkningsressurs som kan bistå ved redningsaksjoner og annen katastrofeinnsats.

For å tilpasse kapasiteten til behovet, sørge for et robust sivilforsvar og skape økt økonomisk handlefrihet, har Justisdepartementet foreslått en tilpasning og omstilling innen Sivilforsvarets organisasjon. Det er også kartlagt et investeringsbehov i Sivilforsvaret for å skifte ut gammelt utstyr og anskaffe materiell tilpasset dagens og fremtidens beredskapsutfordringer. Det er blant annet behov for å skifte ut den nå 30 år gamle uniformsmodellen for å ivareta de utfordringene norske værforhold gir og tilfredstille dagens HMS krav.

Jeg er svært opptatt av sikkerhetsaspektet ved ut-

styrssituasjonen til mannskapene og det er et mål å utruste utrustet alle 8000 innsatsmannskaper med forsvarlig utstyr. Jeg har gitt klar melding om at ingen mannskap skal settes til risikoutsatte oppdrag uten at de har det sikkerhetsutstyret som er påkrevd for formålet. Jeg er derfor også helt klar på at Sivilforsvaret skal si nei til oppdrag dersom det påkrevde sikkerhetsutstyret ikke tilfredsstiller dagens krav. Dette vil kunne medføre at Sivilforsvaret vil måtte si nei til noen flere oppdrag enn tidligere inntil utstyrsituasjonen er avklart.

Jeg mener derfor det er viktig å fase inn de tiltak som er foreslått i stortingsmeldingen på en hensiktsmessig måte. Regjeringen skrev i stortingsmeldingen at vi ville komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag i de årlige forslagene til statsbudsjett.

Som følge av merutgifter ifm. ødelagt utstyr under Frolandbrannen ble bevilgningen på kap. 451 post 01 i 2008 styrket med 4,2 mill. kr. jf St. prp nr. 85 (2007-2008), Innst. S. nr. 53 (2007-2008). Dette muliggjorde at Sivilforsvaret fikk erstattet noe gammelt utstyr. Bevilgningen på kap. 451 post 01 for 2009 ble videre styrket med 5 mill. kr som en første oppstart av investeringene i Sivilforsvaret. Jeg er kjent med at Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i løpet av 2008 har etablert rammeavtaler i forbindelse med innkjøp av ny modell innsatsstøvler og hjelmer, og det er innkjøpt 5000 hjelmer og 3200 par støvler. Jeg er også kjent med at DSB har iverksatt et uniformsprosjekt, og er nå midt inne i en anbudsprosess der valg av leverandør vil bli foretatt i nærmeste fremtid. Innsatsbekledningen er den mest kostnadskrevende investeringen, og er samlet beregnet til opp mot 90 mill. kr. DSB opplyser at det er lagt opp til at man vil ha en rammeavtale for anskaffelse av ny innsatsbekledning klar før sommeren. Det er planlagt et mindre avrop i 2009 innenfor DSB sin budsjetttramme under forutsetning av valgt leverandørs muligheter til å levere i 2009. Spørsmålet om videre styrking av Sivilforsvaret, herunder utstyrsituasjonen for mannskapene vil bli omtalt i St.prp. nr 1 (2009-2010).

SPØRSMÅL NR. 1191**Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 20. mai 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Norge deles som regel opp i 2 eller 3 prisområde. Kraftprodusentene forventer da at de konkurrerer i det prisområdet som deres kraftverk fysisk ligger i. For eksempel vil et småkraftverk som fysisk ligger innenfor grensen til prisområdet i Midt-Norge, forvente å konkurrere i det markedet, og ikke i prisområdet for Sør-Norge.

Er fysisk beliggenhet for kraftverket det avgjørende i forhold til hvilket prisområde man konkurrerer i, eller er det andre forhold som kan påvirke dette?»

Svar:

I henhold til forskrift om systemansvar § 5 skal systemansvarlig (Statnett) fastsette elspotområder for å håndtere store og langvarige flaskehals i regional- og sentralnettet. I tillegg skal systemansvarlig normalt fastsette separate elspotområder ved forventet energiknapphet i et avgrenset geografisk område.

Hensikten med elspotområder er å utnytte den fysiske kapasiteten i kraftsystemet best mulig, både når

det gjelder produksjon og ledningsnett, og bl.a. sørge for at kraften "flyter" i riktig retning.

Det er kraftverkets fysiske tilkoblingspunkt i nettet som er avgjørende for hvilket elspotområde kraftverket plasseres i. Elspotområdets utstrekning beskrives i markedsmeldinger på Nord Pools hjemmeside. Grensene mellom områdene per i dag er trukket som følgende:

- Elspotområdene NO1 (Sør-Norge) og NO2 (Midt-Norge) er delt på 300kV Øvre Vinstra - Vågåmo, 132 kV samleskinne Litjfossen og 132 kV samleskinne Åskåra.
- NO2 (Midt-Norge) og NO3 (Nord-Norge) er delt på 300 kV Tunnsjødal-Namsos og 300 kV Tunnsjødal-Verdal

Er kraftverket fysisk tilkoblet området Midt-Norge (NO2) mottas NO2-pris for kraftproduksjonen. Dette betyr at kraftverk i en kommune eller et fylke kan plasseres i ulike elspotområder.

SPØRSMÅL NR. 1192**Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 26. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Det er ønskelig å kutte uønskede utslipp fra drivstoff, så vel som å bruke energiressursene mer effektivt. Det finnes en rekke tekniske produkter og tilsetningsstoffer beregnet på å redusere drivstofforbruket og/eller uønskede utslipp. Produktene er utvilsomt av varierende kvalitet, som medfører en generell skepsis blant potensielle kunder.

Vil statsråden vurdere om SFT eller Enova kan utarbeide en informasjonstjeneste, hvor produkter som vesentlig forbedrer miljø- og energiytelser får et "godkjent" stempel?»

Svar:

Jeg har også merket meg at det tilbys en rekke produkter som skal kunne gi mindre drivstofforbruk eller mindre utslipp av ulike forurensende stoffer. Produsenter må selv kunne dokumentere og markedsføre sine produkters egenskaper. Samtidig er dette en aktuell problemstilling – at forbrukere har behov for relevant informasjon på mange ulike produktområder for å kunne foreta gode miljøvalg.

Jeg kan ikke se at dette vil være en naturlig oppgave for Statens forurensningstilsyn, ut fra SFTs ansvarsområde og oppgaver. En økt innsats på informasjon og veiledning kan imidlertid være aktuelt i an-

nen sammenheng – noe i tråd med hvordan for eksempel Enova driver veiledning om sitt ansvarsområde innen stasjonær energi. Det må vurderes nærmere hvordan en slik forbrukerveiledning kunne bygges

opp, for eksempel om dette kunne være en oppgave som Transnova kan ivareta, dersom Transnova videreutvikles til et større og permanent organ. Jeg vil ta det med meg dette temaet i mitt videre arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1193

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 25. mai 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Statens kartverk har søkt råd hos Kultur- og kirke departementet om navnebruk i forbindelse med forestående endringer i Lov om stadnamn, og fått råd som ikke imøtekommer Stortingets intensjoner og klagerne berettigede forventinger om endring.

Vil statsråden i lys av de intensjoner som kom til uttrykk ved Stortingets behandling av saken, gi Statens kartverk råd om å utsette trykking av nye kartblad for de aktuelle områder inntil nye regler er gitt og klagebehandling av de aktuelle saker er foretatt?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av dok. 8:58 (2007 - 2008), der endringer i lov om stadnamn var tema, kom debatten inn på de klagesakene som nå ligger til behandling i Statens kartverk. Det var bred enighet i Stortinget om at man forventet at Statens kartverk ville la disse sakene i bero inntil nye bestemmelser hadde kommet på plass. Kulturministeren formulerte blant annet dette i replikkordskiftet der han sluttet seg til forventingen om at kartverket ville vise tilbakeholdenhet med å behandle sakene inntil endringene hadde kommet på plass.

I mellomtiden har imidlertid Statens kartverk ønsket å utgi nye kartblad, før lovendring og klagebehandling av de aktuelle sakene har funnet sted. Statens kartverk har, i henhold til korrespondanse mellom dem og en av grunneierne, rådført seg med departementet om navnebruken, og fått det råd at man skulle bruke de skrivemåtene man ville ha brukt dersom navnesakene aldri var blitt tatt opp. Dette vil i praksis si at de stavemåtene kartverket hadde etablert uten grunneierens samtykke vil bli benyttet. Forhandlingene i Stortinget var i betydelig grad preget av imøtekommenhet overfor de grunneierne som hadde reist sak mot kartverket, og selv om denne konkrete problemstillingen ikke var nevnt i Stortingets forhandlinger, kan det være liten tvil om at Stor-

tingets intensjoner ikke ville vært i tråd med den praksis kartverket nå legger opp til. Undertegnede er kjent med at departementet ikke har instruksjonsmyndighet over Statens kartverk. Imidlertid har jeg merket meg at Statens kartverk likevel har valgt å søke råd hos departementet, og senere indikert at de har som intensjon å følge de rådene de så fikk. Jeg har også merket meg at departementets råd i si konsekvens gir det motsatte resultat av hva man kunne forvente på bakgrunn av statsrådets formodning om når klagesakene burde behandles. I lys av denne sakens historie, og Stortingets intensjoner, mener jeg det ville være rimelig å forvente at Statens kartverk utsetter utgivelsene av nye kartblad for disse områdene til nye bestemmelser er på plass og klagebehandlingen er gjennomført.

Svar:

Revisjon og utgivelse av kartblad i den nasjonale hovedkartserien Norge 1:50 000 planlegges og gjennomføres gjennom rullerende planer over flere år, og er ikke knyttet til prosessene med behandling av navnesaker etter lov om stadnamn. Kartserien består av 727 kartblad og omtrent hundre av disse ajourføres hvert år, avhengig av flere faktorer som endringer i infrastruktur og bebyggelse, ønsker fra brukere og samarbeidspartnere, tid som er gått siden forrige ajourføring m.m.

Behandlingen av navnesaker etter lov om stadnamn og revisjonen av kartserien Norge 1:50 000 er i utgangspunktet to atskilte prosesser som Statens Kartverk arbeider med på oppdrag fra to forskjellige departement. Statens kartverks oppdrag med behandling av navnesaker etter lov om stadnamn innebærer blant annet at de til enhver tid har mange løpende klagesaker fra hele landet. I påvente av de endringene som skal gjennomføres som følge av Stortingets behandling av Innst. S. nr. 124 (2008-2009), har Kultur- og kirke departementet bedt om at de klagesakene

som gjelder gårds- og bruksnavn stilles i bero, inntil de omforente endringene i regelverket er kommet på plass.

Behandlingen av navnesaker utgjør likevel bare en liten del av Statens kartverks virksomhet og det vil kunne være problematisk om dette saksområdet skal styre ajourføringen av Statens kartverks hovedkartserie. Kartverket har likevel også selv gitt uttrykk for at det vil være behov for å finne en løsning på spørsmålet om ajourføring og utgivelse av kartblad i perioden fram til nytt regelverk for stedsnavnssaker er på plass. Løsningen må følge de retningslinjer Kultur- og kirkedepartementet har gitt med hensyn til å la klagesaker knyttet til gårds- og bruksnavn ligge i bero, samtidig må den ikke hindre tilgjengeliggjøring av oppdaterte kart.

Ettersom klagesakene fra Toten har stått sentralt i stedsnavndebatten det siste året, vil jeg gjerne knytte noen kommentarer spesielt til dette området. Kartblad 1916-3 Lena for Østre Toten ble siste gang ajourført i 2004, og sto på Statens kartverks plan for ajourføring igjen i 2009. Kartbladet er spesielt. Det er 19 pågående klagesaker innenfor samme kartblad og de opprinnelige navneformene som ligger til grunn for klagesakene er nesten uten unntak et resultat av navnekonsulentenes tilrådinger for skrivemåten av stedsnavn, slik praksis var før lov om stadnamn kom i 1990. Statens kartverk har derfor allerede besluttet å imøtekomme ønsket om midlertidig å utsette ajourføringen av dette kartbladet. Beslutningen ble meddelt Navnebeskyttelsen Norge samt de grunneierne som har vært involvert i saken per e-post 13. mai d.å.

SPØRSMÅL NR. 1194

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 26. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Torsdag den 31. mars ble en kvinne sittende fastklemt i bilen sin etter en utforkjøring ved Jergul i Karasjok kommune. Grunnet bl.a. språkproblemer, ble ambulanse tilkalt fra Kautokeino og ikke fra Karasjok, noe som medførte at den skadede måtte vente på behandling 40-45 minutter lengre enn nødvendig. Misforståelser og språkkompetanse i Finnmark står her helt sentralt.

Hva vil statsråden foreta seg for at slike skjebnesvangre misforståelser som setter folks liv i fare ikke skal bli gjentatt?»

BEGRUNNELSE:

Torsdag sist uke ble en kvinne sittende fastklemt i bilen sin etter en utforkjøring ved Jergul i Karasjok. Jergul befinner seg 48 kilometer vest for Karasjok. Berging ble tilkalt via Vestfinnmark politidistrikt som alarmerte politi og ambulanse i Kautokeino, 82 kilometer unna ulykkesstedet. Dette medførte at det for den skadede ble en unødvendig lang ventetid på ambulanse på ca 40 minutter. Rent formelt så er det ingen tvil om at det burde vært ambulansen fra Karasjok som skulle ha rykket ut, men grunnet misforståelser skjedde ikke dette.

Vi fikk opplysninger om at ulykken skjedde ved Kautokeino opplyses det ved Finnmark politidistrikt.

Ved Øst-Finnmark politidistrikt opplyses det at meldingen kom inn fra vest, og det har ikke vært mulig å få AMK -sentralen til å forklare hva som forårsaket misforståelsene og forsinkelsene.

Finnmark er et spesielt fylke med særlige utfordringer, ingen andre fylker har et så stort behov for språklig kompetanse, gjennom vår samiske bosetning og overfor våre grenseland Finland og Russland rettes det særlige behov. Det er derfor av stor viktighet at personell og kompetanse på de ulike steder og nivå besitter språk, utdanning og geografisk kunnskap for å slippe at misforståelser oppstår. Ulykken endte ikke tragisk i dette tilfelle, men det kan fort gjøre det hvis misforståelser og språkkommunikasjon ikke fungerer optimalt i fremtiden.

Svar:

De nasjonale krav til helsetjenesten er å yte kvalitative gode og likeverdige helsetjenester til alle som trenger det, når de trenger det, uavhengig av etnisk bakgrunn. Dette kravet gjelder også de akuttmedisinske tjenestene.

Departementet er opptatt av at samiske brukere av spesialisthelsetjenester skal ha et tilbud som også tilfredsstillende krav om god kommunikasjon med pasientene. Personell i helseforetakene skal enten selv ha samisk språk- og kulturkompetanse, eller gjøre bruk

av tolk når det er nødvendig. I oppdragsdokumentet for 2009 til de regionale helseforetakene er det slått fast at et overordnet mål for helsetjenestene er et likeverdig tilbud, uavhengig av etnisk bakgrunn. Videre sies det at samiske pasienters rett til og behov for tilrettelagte tjenester skal etterspørres og synliggjøres i planlegging, utredninger og når beslutninger tas. Det skal etableres tolketjenester til pasienter som har behov for dette, og Helse Nord RHF skal iverksette tiltak for å styrke de ansattes språk- og kulturkompetanse knyttet til samisk befolkning.

Likelydende krav ble framsatt i oppdragsdokumentet til Helse Nord RHF i 2008. Helse Nord har i sin årlige melding for 2008 rapportert om at rutiner for tolketjeneste i helseforetakene er på plass bortsett fra i Helgelandssykehuset som arbeider med å tilrettelegge for dette. Samisk tolketjeneste er tilgjengelig på dagtid i Helse Finnmark, og utover ordinær arbeidstid tilbyr Helse Finnmark tolketjeneste pr. telefon.

Den saken som brevet omhandler er forelagt Helse Nord RHF som har redegjort for fakta i saken, og hvilke rutiner de har for å følge opp departementets krav. Innledningsvis i redegjørelsen informeres det om at hendelsen skjedde 30. april, og ikke 31. mars 2009. I redegjørelsen fra Helse Nord RHF fremgår det videre at man ikke har oppfattet at det eksisterte språkproblemer av betydning i denne saken. Helse Finnmark har gjennomgått lydlogg, akuttmedisinsk informasjonssystem (AMIS) og konferert med AMK-operatøren for den aktuelle hendelsen. Innringeren snakket ifølge lydloggen finnmarksdialekt, og operatøren snakket svensk. Problemstilling og sted-

sangivelse ble raskt avklart under samtalen, men det viste seg senere at innringeren hadde angitt noe feil stedsangivelse. Systemet for opprinnelsesmarkering klarte ikke å avsløre dette (er ofte realiteten når det ringes fra mobiltelefon og ikke fasttelefon). I redegjørelsen fra Helse Nord RHF fremgår videre at utrykningstiden til det angitte skadestedet ville være omtrent den samme for ambulanse fra Karasjok og Kautokeino – lengden er omtrent den samme (68 km og 62 km), dessuten holder veistrekingen fra Kautokeino bedre standard. I tillegg til 2 ambulanserbiler samt kommunelege ble også et Seaking redningshelikopter varslet og sendt fra Banak flystasjon. For øvrig opplyses at ambulansebil nr 1 i Karasjok var på oppdrag, og dermed uaktuell, mens bil nr 2 i Karasjok var på hjemmevakt.

Det er utfordringer knyttet til samisktalende i helsetjenesten, og i tillegg er det et betydelig innslag av russisktalende og finskspråklige i den nordlige helse-regionen. Når det gjelder de språklige utfordringene i akutte situasjoner, har Helse Nord RHF redegjort for de tiltak som er iverksatt. Ved AMK-Finnmark brukes vakthavende helsepersonell lokalt i kommunene som tolk. Ambulansetjenestene i Kautokeino og Karasjok skal til enhver tid ha personell som behersker samisk språk. Sentralen besitter også operatører som behersker finsk og russisk. I tillegg har en benyttet seg av helsepersonell ved sykehuset i Kirkenes som oversettere.

Etter den redegjørelse som er gitt fra Helse Nord RHF er jeg trygg på at de krav som departementet har gitt for håndtering av akutsituasjoner der det er språkutfordringer, blir fulgt opp på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1195

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 26. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Er statsråden tilfreds med en visumpolitikk som gjør at norske borgere ikke får besøk av nære slektninger?»

BEGRUNNELSE:

Venstre har ved mange anledninger tatt opp debatten om landets visumpolitikk, som vi mener er for tilfeldig og urimelig. Det er utallige eksempler på at norske borgere ikke får besøk av nære slektninger og

venner fordi disse får avslag på visumsøknader. Begrunnelse gis ofte ikke, men av og til med "innvandringspolitiske hensyn", fordi man mistenker søkeren for å ville misbruke et besøksvisum til å forbli i landet. Det enkelte menneskets situasjon synes ikke å bli vurdert og vektlagt, verken søkers eller vertskaps.

Konkret foranledning til at spørsmålet reises igjen, er en sak fra Sunndal, der en norsk statsborger har invitert nære slektninger på besøk. Han kom som kvoteflyktning i 1990 og har arbeidet siden året etter.

Sammen med kona har han fostret tre barn med god utdanning og gode stillinger i Norge. Av helsemessige grunner kan han ikke selv reise, verken med bil eller fly. Hans eneste mulighet til å treffe slekten i kurdisk Irak, er å invitere dem på besøk, og han vil selv garantere for at de reiser tilbake.

I alle sammenhenger prises betydningen av familie, nære relasjoner og vennskap. Mange nordmenn mottas med stor gjestfrihet ute - og tar som en selvfølge at vi kan besøke slekt og venner hvor som helst. Men nordmenn i Norge, med slekt i visse land, blir nektet å være sammen med nære medmennesker.

Svar:

Jeg vil innledningsvis minne om at de fleste som søker om visum til Norge, får innvilget søknaden. I 2008 ble 106 285 av 114 392 søknader om besøksvisum innvilget i første instans, det vil si ca. 93 % av søknadene. Som kjent er antallet personer med innvandrerbakgrunn økende, og en stadig større andel av befolkningen har derfor nære slektninger og venner i utlandet. I et inkluderingsperspektiv er det viktig med en visumpraksis som legger mest mulig til rette for at familie og venner kan komme på besøk til Norge.

Gjennom Schengen-samarbeidet deltar Norge sammen med 26 andre europeiske land, både EU-land og ikke EU-land, i et omfattende samarbeid om en felles visumpolitikk. Dette innebærer at disse landene har et felles regelverk for utstedelse av visum, som gir adgang til alle 27 Schengen-land. Siden et visum utstedt av ett Schengen-land er et visum til alle Schengen-land, er det en forutsetning at visumpraksis harmoniseres. Dette forplikter Norge med hensyn til praktiseringen av visumpolitikken.

Etter utlendingsloven og utlendingsforskriften skal det blant annet ses hen til om innvandringspolitiske hensyn taler mot innvilgelse av visum. Sannsynligheten for at søker ikke vil reise tilbake til hjemlandet når visumet utløper, vil alltid bli vurdert opp mot søkerens behov for å komme til Norge. Svake returforutsetninger kan delvis oppveies av formålet med besøket til Norge eller andre velferdshensyn. Som ovenfor nevnt har Norge generelt sett en lav avslagsprosent (7 %), men for de det gjelder kan et avslag selvfølgelig oppleves som urettferdig. Samtidig vet vi også at visuminstituttet blir misbrukt. Norge må følge våre internasjonale forpliktelser, og det vil alltid være noen tilfeller der vilkårene for å få visum ikke er oppfylt, og søknaden derfor blir avslått.

Jeg vil for øvrig nevne at regjeringen har iverksatt flere tiltak for å lette muligheten for visum til Norge. I desember 2007 instruerte departementet UDI om å justere visumpraksis for søkere fra Pakistan med søsken i Norge, slik at flere får innvilget visum. Regjeringen går videre inn for en ordning med bankgaranti i høringsforslag til ny utlendingsforskrift. Formålet er å muliggjøre en mer fleksibel og liberal visumpraksis for enkelte utlendinger som ellers risikerer avslag på søknaden på grunn av manglende returforutsetninger. Regjeringen har også tilrettelagt for en liberalisering av visumpraksis for kjærester/forlovede gjennom en endring av utlendingsforskriften fra 1.oktober 2006.

Avslutningsvis vil jeg understreke at jeg har tillit til at norske utenriksstasjoner, Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda foretar en forsvarlig behandling av alle søknader om visum i tråd med norsk regelverk og våre internasjonale forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 1196

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 27. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Viser til finansministerens svar på spørsmål nr. 1101, datert 29.04.2009.

Hvorledes gjelder disse reglene dersom arbeidet utføres på firmaets bygninger av firmaets ansatte?»

Svar:

Merverdiavgift

Jeg antar at når representanten bruker ordene ”firmaets bygninger” så sikter han ikke til bygninger som oppføres for salg eller utleie. Når det gjelder bygninger som oppføres for salg eller utleie, viser jeg til mitt svar av 11. mai 2009.

Når firmaets ansatte utfører arbeid på firmaets driftsbygninger, oppstår det ingen plikt til å betale uttaksmerverdiavgift. Bakgrunnen for dette er at en slik anvendelse av firmaets arbeidskraft ikke anses som en sluttbruk av tjenester, men som en innsatsfaktor i avgiftspliktig virksomhet. Til sammenlikning ville firmaet hatt fradragsrett for merverdiavgiftskostnaden dersom en tilsvarende tjeneste hadde blitt kjøpt inn fra andre aktører.

Dersom bygningene det er tale om er i firmaets eie, men dekker ansattes boligbehov, fritids-, ferie- eller andre velferdsbehov oppstår det imidlertid plikt til å betale uttaksmerverdiavgift etter gjeldende regelverk. Det skal i så fall bare beregnes uttaksmerverdiavgift av tjenester som omsettes i virksomheten, eller som er av et slag som omfattes av de vanlige gjøremål innen virksomheten, se Ot.prp. nr. 59 (2006-2007) Om lov om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift. Uttaksmerverdiavgiften skal i så fall beregnes av den alminnelige omsetningsverdien (markedsverdi). Se nærmere om dette i mitt svar av 11. mai 2009.

Inntektsbeskatning

Dersom ansatte i en håndverksbedrift hvor de ansattes tjenester normalt ytes til andre eller omsettes eksternt, i stedet benyttes til arbeid på firmaets driftsbygninger, skjer det en skattepliktig omdisponering av tjenestene innenfor virksomheten. Den skattepliktige fordelten ved omdisponeringen tilsvarer differansen mellom markedsverdi av tjenestene og bedriftens direkte eller indirekte kostnader knyttet til disse tjenestene. Fordelen, eller fortjenesteelementet, er skattepliktig ved utførelsen, dvs. det tidspunkt bedriften sparer de mulige meromkostningene ved å måtte kjøpe tilsvarende tjenester eksternt. Dette utgangspunktet gjelder også når innehaveren utfører tjenestene på bygninger som benyttes i egen virksomhet, mens han/hun normalt omsetter sine håndverkstjenester.

Bedriftens kostnader og det inntektsførte fortjenesteelement kommer til fradrag enten ved avskrivninger eller direkte fradragsføring. Dersom det er oppført et nytt bygg eller foretatt påkostninger på et eksisterende bygg, vil fradraget komme i form av avskrivninger av bygget eller som gevinst/tapsoppgjør ved salg. Kostnader og fortjenesteelement vedrørende vedlikehold av avskrivbare bygninger kan fradras direkte.

SPØRSMÅL NR. 1197

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 29. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Som vist til i begrunnelsen får en ung jente ikke muligheten til å få vurdert sin mulighet til å ta førerkort på bil. Undertegnede mener dette må være i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Er statsråden enig i dette, og vil statsråden sørge for at det blir tilrettelagt for at også personer som har nedsatt funksjonsevne også skal få anledning til å få vurdert sin mulighet for å kunne ta førerkort?»

BEGRUNNELSE:

En ung jente med cerebral parese får ikke mulighet til å teste ut om hun kan ta lappen på bil eller ikke fordi det i dag ikke finnes tilpasset bil. Undertegnede har blitt kontaktet av mor for en ung jente som har vært på Sunnaas til kjørevurdering. Hun fikk klarsignal til å ta trafikalt grunnkurs og 30 kjøretimer, før

Sunnaas vil ta endelig beslutning om hun skal få ta lappen eller ikke. Men for å kunne ta disse 30 kjøretimene, så må hun ha en bil som er tilrettelagt med håndgass og diverse. Nav har innenfor sitt regelverk ikke mulighet til å innvilge at den nye bilen blir bygget om slik at hun kan øvelseskjøre, og Sunnaas vil ikke se henne før hun har tatt de 30 kjøretimene. Dette viser jo at det er et stort problem, og må være en systemfeil at man ikke får mulighet til å få prøvd ut om man kan klare å ta lappen eller ikke. Fordi ingen har eller vil ta ansvar for å legge tilrette, slik at hun kan få prøvd ut muligheten til å se om hun kan klare å ta lappen eller ikke. Jeg mener også at dersom hun ikke får denne muligheten til å få prøve seg, så må dette være i strid med den nye diskriminerings og likestillingsloven.

Svar:

I vurderingen av dette spørsmålet har Samferdselsdepartementet har vært i kontakt med både Barne- og likestillingsdepartementet som forvalter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, og med Arbeids- og inkluderingsdepartementet som forvalter folketrygdloven. Uten å kjenne den konkrete saken er det ikke mulig å ta stilling til om den unge jenta det her er snakk om har vært utsatt for diskriminering eller ei. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har innhentet uttalelse fra Arbeids- og velferdsetaten. Uttalelsen om regelverk for kjøreopplæring ved tilståelse av stønad til bil etter folketrygdloven er gjengitt til slutt i dokumentet.

Når det gjelder kjøretøy til bruk i forbindelse med opplæring og førerprøve, vil dette normalt tilbys gjennom trafikkskolene som også er ansvarlig for å gi et opplæringstilbud. Statens vegvesen disponerer ikke kjøretøy til slike formål. Her stiller alle kandidater likt, det være seg ordinære kandidater, personer med helsesvekkelse eller funksjonshemmede.

Statens vegvesen har gjennom forskrift om trafikkopplæring og førerprøve fastsatt bestemte krav til kjøretøy som benyttes til opplæring og prøve. Kjøretøy som er spesialinnrettet for funksjonshemmede er unntatt fra disse kravene. Kjøretøyet må allikevel være utstyrt slik regionvegkontoret finner det nødvendig for at øvingskjøringen skal være sikker.

Statens vegvesen har egne retningslinjer for gjennomføring av praktiske førerprøver for personer med funksjonshemming. Personer som blir funksjonshemmet etter at de har ervervet førerkort kan gjennomføre egen vurderingsprøve hos Statens vegvesen. En vurderingsprøve er med på å danne grunnlag for helsemyndighetens avgjørelse i førerkortsaker.

Jeg vil fremheve at det er andre instanser enn Statens vegvesen som må bidra til anskaffelse av kjøretøy til opplæring og førerprøve, eventuelt må kjøretøy leies privat. Enkelte trafikkskoler har biler med tilpasset utstyr, men mulighetene for å leie egnet kjøretøy vil avhenge av funksjonsevnen.

Videre spørsmål i denne saken bør rettes til Arbeids- og inkluderingsministeren.

Generelt om regelverk og kjøreopplæring ved tilståelse av stønad til bil etter folketrygdloven

Det kan gis stønad til bil for personer som ikke med rimelighet kan benytte offentlige transportmidler som følge av sykdom, skade eller lyte. Det er en forutsetning at transportbehovet er betydelig og reelt og ikke kan dekkes på annen måte enn ved egen bil. I tillegg kan det gis spesialtilpasning av egen bil for personer som er avhengig av slik tilpasning for å kunne bruke bilen. Stønad til bil forutsetter som hovedregel at søker har førerkort, eller vil oppnå dette snarlig etter at bil tilstås. Dette vilkåret kan fravikes der-

som søker ikke skal kjøre selv og det dokumenteres hvem som skal kjøre bilen for bruker. For brukere som skal kjøre bilen selv, er det en forutsetning for stønad at søker er medisinsk egnet for å ta førerkort og å ferdes i trafikken.

Ved søknad om stønad til bil skal legen på søknadsskjemaets bakside ta stilling til hvorvidt vilkårene i førerkortforskriften er oppfylt. Ved førerkortvurderingen ved krav om stønad til motorkjøretøy og ved tilpassing av kjøretøyet vil det også kunne være aktuelt i forkant å behandle eventuell dispensasjonsøknad hos fylkeslegen. Også i andre tilfeller der det gis stønad til motorkjøretøy kan det foreligge sykdom eller tilstander som strider mot helsekravene, for eksempel medikamentbruk. Slike saker skal også avklares med fylkeslegen.

For personer som ikke har førerkort og skal kjøre selv, vil det være en konkret vurdering i hvilke tilfeller det vurderes som hensiktsmessig å tilpasse bilen på forhånd slik at bruker kan øvelseskjøre. I denne vurderingen står en avklaring av kjøreevnen sentralt. Generelt kan sies at det må foreligge en viss grad av sannsynlighet for at førerkort kan oppnås før stønad til bil/ utstyr kan anses hensiktsmessig å tilstå.

Det fremgår ikke klart av saken hvorfor denne brukeren har fått avslag fra NAV, men det kan synes som det er kjøreevnen det her er tvil om. Det er et ikke ukjent problem at det kan være vanskelig for brukere å få testet kjøreevnen når det ikke finnes kjøreskoler med egnet bil. NAVs Landsdekkende bil-senter har i enkelte tilfeller bidratt med testbil for kjøretester av begrenset varighet, men kapasiteten for utlån av biler er begrenset.

Dersom man finner at vilkårene for stønad til bil, herunder kravene til kjøreevne, er oppfylt, kan det også gis stønad til kjøreopplæring. Kjøreopplæringen foregår vanligvis ved ordinære kjøreskoler, og fortrinnsvis velges de som har gjennomført spesialkursene ved Statens trafikklærerskole. Ofte vil disse skolene disponere bil med automatgir og noe spesialutstyr. I en del tilfeller er funksjonshemmingen av en slik art at kjøreopplæringen bare kan skje i eget motorkjøretøy med spesielt teknisk utstyr. I slike tilfeller kan det altså være aktuelt å gi stønad, eventuelt å gi tilsagn om stønad, til anskaffelse av motorkjøretøyet før bruker har fått førerkort.

Dersom kjøreskolen ikke disponerer kjøretøy med tilstrekkelig utstyr, kan det være aktuelt med en midlertidig montering av ekstra spesialutstyr i brukers motorkjøretøy mens opplæringen foregår. Utgiftene til anskaffelse, montering og demontering dekkes i så fall med tilskudd. Når det gis tilskudd til kjøreopplæring og eventuelt nødvendig bil, er det ønskelig å avklare så tidlig som mulig om det er sannsynlig at bruker vil være i stand til å oppnå førerkort. Dette både av hensyn til brukers forventninger og til res-

sursbruk. Ved enkelte diagnoser er muligheten for kognitiv svikt ekstra stor i forhold til bilkjøring, og nevropsykologisk vurdering bør foretas dersom ikke slik foreligger av nyere dato.

I andre tilfeller er problemstillingen først og fremst om det vil være mulig å tilpasse en bil for medlemmet, samt evnen til å kunne kjøre bilen i trafikken. Avhengig av kompleksiteten kan dette avklares med noen timer ved en kjørskole, henviser til sykehus eller rehabiliteringsinstitusjon som har skole-/testbil, eller ved å benytte team som er opprettet i fylkene for dette. Slike team består gjerne av kjørskole, trafikkstasjon, person med helsefaglig kompetanse fra kommunen eller hjelpemiddelsentral. Kompleksi-

teten i den enkelte sak avgjør hvor stor del av teamet som skal sammenkalles. Teamets tverrfaglighet skal bidra til best mulig vurdering av om årsaken til problemene kan være av praktisk- fysisk- eller kognitiv art. Slik kan bruker bli henvist videre til riktig instans for vurdering på et tidlig tidspunkt.

Slike saker følges ekstra nøye opp. Det skal i denne typen saker bare tilstås stønad til et mindre antall kjøretimer av gangen, slik at det kan foretas jevnlig vurderinger av om bruker følger den forventede progresjon i kjøreferdigheten. Arbeids- og velferdsetaten vil evt. stoppe stønaden dersom det viser seg at medlemmet ikke vil kunne oppnå førerkort.

SPØRSMÅL NR. 1198

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 29. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Trafikksikkerhetstiltak skaper livsfarlige situasjoner! I Bamble/Porsgrunn på E18, har utrykningskjøretøy nå store problemer med å komme frem på grunn av at det er satt opp midtdeler på veier hvor det kun er et smalt kjørefelt i hver retning uten veiskulder som gjør at utrykningskjøretøy kan komme forbi.

Er dette akseptabelt, og hva vil statsråden gjøre for å rydde opp?»

BEGRUNNELSE:

Denne uken har Statens vegvesen i Telemark iverksatt bygging av trafikksikkerhetstiltak på deler av strekningen på E18 igjennom Telemark. Det er blant annet etablert (lave) midtdelere for å skille trafikken. Bakgrunnen for dette er at det har vært mange ulykker på strekningen. Dessverre viser det seg nå også at det etter at man har etablert de nye midtdelerne så har det bare på noen få dager skjedd en ulykke og flere nestenulykke. Undertegnede er også kontaktet av mange som daglig kjører på strekningen og som er svært bekymret fordi de ser mange farlige situasjoner, men som heldigvis så langt ikke har fått katastrofale konsekvenser ennå. I tillegg til dette har også utrykningskjøretøyene store problemer med å komme frem. I natt er undertegnede også gjort kjent med at det ble rapportert til AMK at man ble hindret i å komme frem på grunn av trafikken og de nye midtdelene som gjør det umulig å komme forbi trafikken. I verste fall kan midtdelerne slik de er etablert

nå, føre til at liv går tapt fordi utrykningskjøretøy ikke kommer frem.

Svar:

Det har siden i fjor sommer vært bestemt at det skal monteres en midtmarkering på E18 i Telemark fra Hovet til Riis. Dette er et strakstiltak som er iverksatt for å redusere antall møteulykker på strekningen etter at det skjedde to dødsulykker her sommeren 2008. Midtmarkering er en 9,5 cm høy og 27 cm bred gul ledeskinne som limes på den gule midtlinja, og det monteres hindermarkeringsskilt for hver 20. meter oppå denne.

Et midtrekkverk er det sikreste for å hindre møteulykker, men dette krever en vegbredde som gjør det mulig å passere et havarert kjøretøy. På smalere veger kan det legges en midtmarkering da ledeskinnen er overkjørbar i veldig lav hastighet, og dette muliggjør at kjøretøyer kan passere i en kritisk situasjon.

Det er gode erfaringer med et tilsvarende prosjekt med midtmarkering på E39 utenfor Kristiansand, der det har vært montert over en to km strekning i snart to år. På E18 Drammensbrua ble det også brukt midtmarkering i to år, under bygging av ny bru og rehabilitering av gammel bru.

Det er planlagt en rekke tiltak på E18 utover midtmarkering, bl.a. 2,3 km midtrekkverk av betong, vegrekkverk, skilting og vegetasjonsrydding. Gjennomføringen startet nå i mai 2009.

Statens vegvesen har hatt møte med utrykningse-

tatene i forkant av gjennomføringen av tiltakene og fått innsyn i problemstillinger rundt utrykningskjøring på veg med midtmarkering. UP var positive til tiltaket, brannvesenet mente at tiltaket var til å leve med, mens Bamble ambulanse var mot løsningen så lenge vegen ikke er bred nok til at det er mulig å passere kjøretøyer i samme kjøreretning.

I utgangspunktet skulle midtmarkeringen i sør starte i et kanalisert kryss ved Riis, men som et kompromiss i forhold til ambulansene ble strekningen med midtmarkering kortet inn med 1 km på den smaleste delen av E18.

Midtmarkering gir noe redusert fremkommelighet på tider med stor trafikk og utrykningskjøretøyene må følge køen til det blir mulig med forbikjøring. Av 3 delstrekninger på E18 blir den lengste sammen-

hengende strekningen med midtmarkering på 3,7 km, men midt på denne strekningen er vegen bredere med mulighet for forbikjøring. Ledeskinnen er også overkjørbar, men kun i veldig lav hastighet. Det vil selvfølgelig i normalsituasjonen være risikofyllt å kjøre på venstre side av ledeskinnen.

Det er ikke noe godt alternativ å kjøre med to hjul på hver side av ledeskinnen da alle hindermarkeringene også må bøyes ned. Disse reiser seg imidlertid opp igjen når kjøretøyet har kjørt over dem.

Jeg er klar over at det kan oppstå situasjoner der det vil være noen problemer med fremkommeligheten, men totalt sett mener jeg tiltaket vil være til fordel for trafikksikkerheten. Det vil bli foretatt en evaluering etter et års tid.

SPØRSMÅL NR. 1199

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 26. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Etter hva jeg er kjent med, benyttes den såkalte ELISA-metoden, klinisk undersøkelse og ev. spinalpunksjon i Norge for å påvise om en person er smittet av borrelia, bakterier som kan gi borreliose. Denne smitten overføres ved bitt av flått, og ubehandlet borreliose kan føre til alvorlig sykdom. Det er påpekt at ELISA-metoden kun kan påvise 25 prosent av tilfellene. Det er sannsynlig at mange har borreliose uten at det er oppdaget.

Benytter norsk helsetjeneste de metodene som gjør at flest mulig kan diagnostiseres?»

Svar:

Jeg har vært i kontakt med Helsedirektoratet som har informert meg om praksis innenfor den norske helsetjenesten på dette området.

Lyme-borreliose er en infeksjon forårsaket av den flåttbårne bakterien *Borrelia burgdorferi*. Den kan ramme forskjellige organsystemer og kan gi en rekke ulike symptomer. Ved typiske sykdomsbilder og entydige laboratoriesvar er sykdommen lett å diagnostisere og behandle, men når de kliniske funnene er atypiske og laboratorieprøvene uklare, kan det være en utfordring. Omfang og betydning av uspesifikke, vedvarende symptomer etter behandling for Lyme-borreliose er omdiskutert. I Norge har systemisk

Lyme-borreliose vært nominativt meldingspliktig til Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS) siden 1991.

Forekomsten av Lyme-borreliose er høyest i høstmånedene, og øker i år med mild vinter og varm, fuktig sommer. Borreliainfeksjon kan gi en lang rekke sykdomsbilder med involvering av både hud (stadium 1), nervesystem, hjerte og ledd (stadium 2 og 3), til dels etter lang tid, og kan debutere med symptomer fra et hvilket som helst stadium. Mange gjennomgår infeksjon uten symptomer. Forebygging av flåttbitt og rask fjerning ved bitt er de viktigste forebyggende tiltak. Smitterisikoen øker jo lenger flåtten sitter fast, men den regnes som svært begrenset de første 24 timene.

Helsedirektoratet forteller meg at det i dag anbefales antibiotikabehandling til alle manifestasjoner av Lyme-borreliose, og at de anbefalte behandlingsregimene regnes som svært effektive. Det diskuteres mye om man bør anbefale antibiotikaproylakse etter fjerning av flått. Antibiotikaproylakse etter flåttbitt er i dag ikke anbefalt i Norge.

Vanligvis blir mikrobiologiske prøver undersøkt ved et lokalt laboratorium som oftest lokalisert til nærmeste sykehus. Dersom laboratoriet har behov for at det gjøres supplerende undersøkelser eller det skal utføres undersøkelser som de ikke selv gjør, sendes prøven til det regionale laboratoriet eller til mi-

krobiologisk avd. ved Sørlandet sykehus HF som har nasjonal kompetanse på diagnostikk av borrelia-infeksjon. Mikrobiologisk avdeling ved Sørlandet sykehus HF har flere metoder for undersøkelse på borrelia og vurderer hva som skal benyttes ut fra kliniske opplysninger som de får fra behandlende lege. Generelt kan det imidlertid være vanskelig å påvise at det foreligger en borreliainfeksjon med de mikrobiologiske undersøkelser som er tilgjengelig.

I rutinediagnostikken benytter Mikrobiologisk avdeling ved Sørlandet sykehus HF primært en ELISA-metode for påvisning av antistoff av IgG og IgM klasse. De vil med den kunne påvise antistoff mot de tre hyppigste agens som kan gi borreliose. Ved spørsmål om nevroborreliose undersøker sykehuset i tillegg spinalvæske for tegn til at det foregår produksjon av antistoffer i sentralnervesystemet (ratiobe-stemmelse).

Ved spørsmål om Borrelia som årsak til leddbetennelse tilbyr sykehuset antistoffundersøkelse i serum sammen med påvisning av DNA fra borreliabakterier i leddvæske ved hjelp av PCR.

De forskjellige laboratoriene i Norge velger selv hvilket kommersielt ELISA kit de vil bruke. Det er ikke store forskjeller i sensitivitet og spesifisitet mellom de ulike kitene. Av og til suppleres ELISA med

Western blot, som er en annen metode for å påvise antistoffer. Denne testen gjøres for å avklare grensetilfeller og egner seg ikke til bruk som eneste test. Ulempen med alle antistofftester som finnes er at de er uspesifikke.

Diagnostisk sensitivitet – evne til å påvise sykdom hos syke - er avhengig av sykdomsstadium. Diagnostisk spesifisitet - evne til å utelukke sykdom hos friske – er begrenset fordi antistoffene fortsetter å være tilstede i mange år etter vellykket behandling, og mange som har vært smittet av borrelia uten å bli syke har også antistoffer i blod. Det er derfor meget viktig at antistoffresultatene alltid ses i sammenheng med klinisk bilde.

I Norge bruker vi de tilgjengelige laboratorietestene som er best egnet til å gi sikrest mulig diagnostikk, men det finnes ingen enkelttest i form av blodprøve som med sikkerhet kan si at en pasient lider av borreliainfeksjon, og diagnostikken baseres alltid på en samlet vurdering der det kliniske bildet står sentralt.

Det pågår mye forskning på nye diagnostiske metoder ved borreliainfeksjon. Ulike metoder for diagnostikk har vist lovende resultater, men testene er hittil ikke validert forvanlig klinisk bruk.

SPØRSMÅL NR. 1200

Innlevert 15. mai 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 26. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«For at eldre samiske slagpasienter med talevan-sker (afasi) skal kunne få et best mulig rehabilite-ringstilbud, så må de få behandling av helsepersonell med samiskspråklig kompetanse. Rehabiliteringsavdelinga ved Kirkenes sykehus er et tilbud for pasien-ter fra hele fylket og det må være et krav at det også er samisktalende personell ved ei slik avdeling. Det får konsekvenser for den enkelte slagpasient når han/hun ikke får behandling på sitt eget - og eneste språk.

Hva vil helseministeren gjøre med dette?»

BEGRUNNELSE:

Jamfør NOU 1995:6 og handlingsplanen "Mangfold og likeverd," så skal den samiske befolkningen ha likeverdige helsetilbud som den øvrige befolkningen. Det må derfor gjøres noe med rehabiliteringstil-

budet til de eldre samiske slagpasientene. Det er ikke tilfredsstillende slik det er i dag. Rehabiliteringsavdelinga ved Kirkenes sykehus gjør en utmerket jobb og de gjør så godt de kan også for denne pasientgruppen. Situasjonen slik den er i dag må også oppleves som veldig vanskelig for de ansatte.

Svar:

Jeg er opptatt av at samiske brukere av spesialisthelsetjenester skal ha et tilbud som også tilfredsstillende krav om god kommunikasjon. Pasienter som er rammet av hjerneslag, og som har afasi, er en spesielt sårbar gruppe som har særlige behov for å kunne kommunisere på det språket som de behersker best.

For å bedre helsetjenestene for pasienter med hjerneslag, har Helsedirektoratet fått i oppdrag å utarbeide nasjonale faglige retningslinjer for forebyg-

ging, behandling og rehabilitering. Nasjonale faglige retningslinjer er viktige normerende dokumenter for organisering av tjenestene og tilbudet til den enkelte pasient. Retningslinjene vil bli ferdigstilt i løpet av 2009, og vil være et viktig virkemiddel for å styrke tilbudet til denne pasientgruppen.

For å styrke tjenestetilbudet til samisk befolkning, arbeider Regjeringen nå med en handlingsplan for samiske språk, hvor det blant annet legges vekt på behovet for samisk språk- og kulturkompetanse i spesialisthelsetjenesten.

I mitt oppdragsdokument til de regionale helseforetakene har jeg de siste årene lagt til grunn at et overordnet mål for helsetjenestene er et likeverdig tilbud, uavhengig av etnisk bakgrunn. Helse Nord RHF har et klart ansvar for å ivareta tilbudet til den samiske befolkning i regionen. Samiske pasienters rett til, og behov for tilrettelagte tjenester skal etterspørres og synliggjøres i planlegging, utredninger og når beslutninger tas. Det skal etableres tolketjenester til pasienter som har behov for dette. Helse Nord RHF skal iverksette tiltak for å styrke de ansattes språk- og kulturkompetanse knyttet til samisk befolkning.

Helse Nord RHF viderefremmet i 2008 og 2009 kravet om å styrke tilbudet til samisk befolkning i sitt

oppdragsdokument til helseforetakene. Viktige faktorer for å sikre ivaretagelse av behovet for tilrettelegging er tolketjenester, styrking av kompetanse, bevissthet om behovet for samisk språk- og kulturkompetanse blant personellet og rekruttering av samisktalende personell.

Helse Nord RHF har i sin årlige melding for 2008 rapportert at samisk tolketjeneste er tilgjengelig på dagtid i Helse Finnmark. Utover den ordinære arbeidstid tilbyr Helse Finnmark tolketjeneste pr. telefon. Helse Nord RHF vektlegger at arbeidet med å bedre tolketjenestene til samisk befolkning er et viktig oppfølgingspunkt også i 2009. I sitt oppdragsdokument til Helse Finnmark for 2009 presiserer Helse Nord RHF at helseforetaket skal ivareta tolketjenester til pasienter med behov for tolking på samisk, øke andel samisktalende personell ved for eksempel å tilby kurs i samisk språk, synliggjøre at virksomheten har en tverrkulturell befolkning, f.eks. i stillingsannonser, ved skilting etc., og at helseforetaket skal samarbeide med SANKS (Samisk nasjonalt kompetansesenter) om kompetanseutvikling i egne tjenestetilbud.

Jeg har tillit til at disse tiltakene etter hvert vil begynne å virke, slik at også samiske slagpasienter med afasi får et best mulig tilbud ved Kirkenes sykehus.

SPØRSMÅL NR. 1201

Innlevert 18. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 26. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at ordningen med åpne styremøter i helseforetakene hjemles i helseforetaksloven, og at det blir en tilsvarende lovhjemmel som også sikrer åpenhet for eiermøtene i helseforetakene?»

BEGRUNNELSE:

Med virkning fra 1. januar 2009 trådte den nye offentlighetsloven i kraft. Den skal bidra til økt offentlighet i forvaltningen. En betydelig andel av det offentliges ressursbruk går til helseformål. Dette er også et område hvor det er stort engasjement og stor interesse knyttet til ressursbruk og prioriteringer. Blant annet derfor er det viktig med åpenhet rundt de beslutninger som foretas i helseforetakene. Departementet har instruert helseforetakene om at styremøtene skal være åpne. Det ville styrket denne ordningen

om dette var hjemlet i helseforetaksloven. I dag oppleves det at ordningen med åpne styremøter praktiseres ulikt. Dette er en situasjon som krever oppfølging for å sikre åpenhet.

Det vil også være logisk at eiermøtene (foretaks-møtene) i helseforetakene holdes for åpne dører slik at det ble innsyn i de prioriteringer som foretas der. I eiermøtene fattes det viktige beslutninger og gis styringssignaler som har stor interesse for offentligheten.

Svar:

Helseforetaksloven regulerer ikke spørsmålet om åpne styremøter eller åpne foretaksmøter. Lovgiver har følgelig lagt opp til at styremøter og foretaksmøter kan være åpne for offentligheten, men helseforetaksloven stiller ikke krav om møteoffentlighet.

Helsetjenester er sentrale velferdsgoder, og hen-

synene bak offentlighetsprinsippet veier tungt på arenaer der det treffes beslutninger knyttet til forvaltningen av samfunnets ressurser og fellesgoder. Helseforetakene er derfor omfattet av offentleglova og dens bestemmelser om dokumentoffentlighet.

Etter at helseforetaksreformen ble innført, viste en gjennomgang foretatt våren 2003 at det hadde utviklet seg ulik praksis i helseforetakene med hensyn til praktisering av møteoffentlighet i styremøtene. Høsten 2003 besluttet derfor departementet, gjennom instruks, å stille krav til møteoffentlighet i styremøtene fra og med 2004. I tillegg til instruksene, ble det stilt tilsvarende krav i styringsdokumentene til de regionale helseforetakene. Unntak fra hovedregelen om møteoffentlighet krever kvalifisert begrunnelse.

Departementet har ikke stilt samme krav til møteoffentlighet ved foretaksmøter. Foretaksmøtets form åpner ikke på samme måte som styremøter for meningsutveksling og debatt. Jeg er i utgangspunktet

av den oppfatning at offentlighetens interesse blir ivaretatt på en god måte gjennom dagens ordning og offentleglovas krav til dokumentoffentlighet ved foretaksmøtene. Det gis innsyn i foretaksprotokollene, og i tillegg publiseres disse på foretakets nettsider i etterkant av foretaksmøtene. Ved behandling av enkeltsaker som har stor offentlig interesse, blir det normalt sent ut pressemeldinger.

Jeg er enig i at regelen om at styremøtene skal være åpne for offentligheten, er prinsipielt viktig og at det er grunn til å lovfeste gjeldende rett på dette området. Jeg har derfor allerede tatt initiativ til å påbegynne et arbeid for å lovhjemle møteoffentlighet ved styremøter. I den forbindelse vil det også være naturlig å foreta en nærmere vurdering av hvordan møteoffentlighet praktiseres i foretaksmøter i helseforetakene og vurdere om det er behov for å lovregulere møteoffentlighet også for disse møtene.

SPØRSMÅL NR. 1202

Innlevert 18. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 26. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Pasienttransport i Helse Nord er nå ute på anbud. Vilklårene for avtale oppfattes som svært ugunstige, særlig for drosjer i utkantstrøk. Dette gjelder særlig anbudsinnbydelsen for pasientreiser landeveis fra Helgelandssykehuset HF.

Mener statsråden at vilklårene er utformet på en slik måte at kvaliteten på transporttjenester ivaretas, og slik at også små drosjeselskaper kan delta?»

Svar:

Helse Nord RHF har opplyst om at den refererte anbudsinnbydelse hadde anbudfrist 19. mai 2009.

I grunnlaget for anbudsinnbydelsen la Helse Nord RHF særlig vekt på to forhold:

1. Sikre bredest mulig konkurranse, og legge til rette for at små aktører kan delta.
2. Sikre bedre kvalitet på tjenestene.

Når det gjelder det første forholdet, er det lagt vekt på å følge opp de anbefalinger som Konkurransetilsynet gir ved praktisering av regelverket for offentlige anskaffelser, og spesielt i utfordrende anbud-

skonkurranser for pasienttransport i distriktene. I den omtalte anbudskonkurransen er det blant annet åpnet for at små transportleverandører som ikke har kapasitet til å dekke et helt anbudsområde (kommune), kan legge inn tilbud på deler av området med den kapasitet leverandøren har.

Det var som nevnt ovenfor en klar målsetting for Helse Nord RHF å sikre kvalitet på transporttjenestene, og konkurransegrunnlaget er derfor innrettet mot å stille større krav til kvalitet på tjenesten for de pasientene som trenger det mest av medisinske årsaker, og for de pasientene som reiser lengst. I dette ligger også at det ble stilt krav om at leverandøren skal bruke det beste transportmateriellet til disse pasientgruppene. Kvalitetskravene i anbudsgrunnlaget, herunder også normer for reise- og ventetid, ble for øvrig forelagt og behandlet i regionalt brukerutvalg før anbudskonkurransen ble utlyst.

Det er viktig at pasientenes rettigheter ivaretas i tråd med gjeldende regelverk på området. Helse Nord RHF arbeider målrettet for å følge opp kravene i regelverket, herunder regelverket om offentlige anskaffelser, og arbeider med å videreutvikle kvaliteten på pasienttransporten. Jeg er klar over at det er utfordringer knyttet til kravene i regelverket for offentlig

anskaffelser på pasienttransportområdet sett i forhold til å opprettholde et godt offentlig transporttilbud i distriktene. Det er derfor etablert samarbeid mellom

Helse- og omsorgsdepartementet og Samferdselsdepartementet for å vurdere hvordan disse hensynene kan ivaretas.

SPØRSMÅL NR. 1203

Innlevert 18. mai 2009 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 26. mai 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Vil statsråden påse at stiftelsen neveragain.no får tilskudd i Revidert nasjonalbudsjett i tråd med tidligere uttalelser?»

BEGRUNNELSE:

Jeg refererer til mine to tidligere spørsmål til Statsråden angående Stiftelsen neveragain.no. Det ble med glede konstatert at statsråden bevilget en engangsstøtte til Stiftelsen på 150 000 kr tidligere, med en begrunnelse om at det er viktig med et nasjonalt digitalt tidsvitnearkiv.

Det har ikke blitt fulgt opp med midler i Revidert nasjonalbudsjett slik intensjonen var, men vi regner med at det bare var en forglemmelse.

Som statsråden vet så vil Statsbudsjettet for 2010 ikke være klart til vedtak før i desember, noe som vil bety at Stiftelsen går i svart medio juli.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 886 fra representanten Åse Michaelsen, der det framgår at Kunnskapsdepartementet ville bidra med 150 000 kroner til stiftelsen neveragain.no som et bidrag til å opprettholde driften inntil stiftelsen hadde funnet en mer permanent finansieringsløsning. Stiftelsen ble meddelt dette i brev fra Kunnskapsdepartementet 21. april 2009. I brevet ble det presisert at bidraget fra Kunnskapsdepartementet var en engangsbevilgning og at midlene skulle benyttes til å opprettholde en minimumsdrift mens stiftelsen vurderte framtidig finansieringsløsning.

Kunnskapsdepartementet vil i St.prp. nr. 1 (2009-2010) legge fram en vurdering av hvordan tidsvitenskildringer fra 2.verdenskrig er i varetatt i Norge, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007-2008).

SPØRSMÅL NR. 1204

Innlevert 18. mai 2009 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 27. mai 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil en utbygging av industrianlegget til leiligheter med lease-back samt et tilpasset leilighetshotell være å betrakte som næring og at en derved ikke trenger bruksendring?»

BEGRUNNELSE:

Selskapet (Ensy) flyttet sin produksjon ut av fabrikklokalene og til utlandet i 2005. Alle forsøk på å finne nye leietagere eller salg av eiendommen til in-

dustri og næringsformål har strandet. Anlegget er på ca 5000m² beliggende på vestvendt sjøtomt på 17 000 m². Tomten er omgitt av hytter på sør og nordsiden samt at det er gitt aksept for utbygging til bolig/hytter på østsiden. Det at tomten ligger midt i et fritidsboligområde vil også legge en føring på den industrielle bruken.

Arealet er i kommuneplanen definert som Industri/Næring.

Da Tysnes er en utpreget turistkommune med li-

ten industriell aktivitet, ønsker selskapet å foredle anlegget til et leilighetskompleks med leaseback samt et leilighetshotell tilpasset det stedlige behov.

Selskapet har gjennom samtaler med ordfører fått klar melding om at kommunen ikke ønsker boliger på området - men industriell aktivitet, og at det er usannsynlig at de styrende organer vil gi aksept for en slik utnyttelse av arealet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at dette spørsmål er knyttet til en konkret sak, som jeg selvsagt ikke kan ta stilling til.

Generelt bemerkes at tillatelse til bruksendring er nødvendig når den nye bruken skiller seg fra den tilatte bruken, bl.a. vurdert ut fra arealplanen for området. Grunner til å kreve søknad om bruksendring er bl.a. at kommunen i en del tilfeller bør vurdere om det er behov for å stille krav til brukeren, sikkerheten i bygget el, eller om det er behov for tiltak som verner naboer og omgivelsene for øvrig mot uheldige konsekvenser.

Selv om formålet i kommuneplanen er generelt formulert (for eksempel industri/næring), kan både

formålet slik det er angitt i reguleringsplanen, eventuelt underformål (f. eks. type næringsvirksomhet) og den aktuelle bruken kunne tilsi at det må søkes om bruksendring. Bruksendring kan altså være søknadspliktig selv om ny bruk kan ligge innenfor det overordnede formålet, særlig dersom det er mulighet for at ny bruk vil påvirke omgivelsene i større grad eller på annen måte enn den opprinnelige bruken. Det er behov for at kommunen får anledning til å vurdere slike forhold i den enkelte sak. Derfor ligger terskelen for søknadsplikt etter departementets vurdering relativt lavt. Dette betyr ikke at kommunen dermed kan avslå, avslag krever en avslagshjemmel.

Normalt vil en endring fra industri til bolig medføre søknadsplikt, men altså noe avhengig av hvor detaljert bruksformålet er formulert i plan, og om det i så fall dekker ønsket bruk. En omdanning fra industri til bolig vil innebære en endring for omgivelsene som kommunen må ha anledning til å vurdere. Dette kan gjøres ved søknad om bruksendring eller som søknad om dispensasjon fra gjeldende planformål dersom det er aktuelt, eller ved eget privat planfor-slag. Uansett er det kommunen som skal avgjøre den konkrete arealbruken.

SPØRSMÅL NR. 1205

Innlevert 18. mai 2009 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 27. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Norge er ett av de landene i verden med høyest forekomst av type 1 Diabetes. Det er et stort forbedringspotensial når det gjelder forebygging av senkomplikasjoner, og for mange pasienter kan langsomt virkende insulinanaloger bidra til dette. Statens legemiddelverk anbefalte i mai 2008 regjeringen å innvilge de langsomt virkende insulinanalogene forhåndsgodkjent refusjon.

Vil statsråden følge anbefalingen og bidra til at denne pasientgruppen snart kan få denne typen medisin med generell refusjon?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 15:1149 (2008-2009) hvor jeg stilte spørsmål om hvordan statsråden ville sikre at pasienter raskt får tilgang til nye legemidler som representerer fremskritt i behandlingen. Det fremkom ikke av svaret om statsråden ville foreta seg

noe som kunne bedre forholdene, men i stedet ble det vist til en målsetning:

"Et av de overordnede målene for regjeringens legemiddelpolitikk er at befolkningen skal ha tilgang til sikre og effektive legemidler uavhengig av betalings-evne".

Denne formuleringen er sitat fra St.meld.nr.18 pkt. 3.1, bortsett fra at "og geografisk bosted " etter betalingsevne er utelatt. Problemet er at dagens ordning ikke i tilstrekkelig grad sørger for at pasientene får tilgang på sikre og effektive legemidler. Folkehelseinstituttet har nylig publisert en undersøkelse, gjort på oppdrag fra HOD, som viser at det er store variasjoner mellom fylkene når det gjelder sjansen for å få positivt vedtak om individuell refusjon, noe som bekrefter salgstallene jeg er kjent med når det gjelder diabetesmedisiner. Videre sier rapporten at for diabetes har de med lengst utdanning/høyest inntekt 50 -

100 % større sjanse for å få legemidler etter vedtak om individuell refusjon, noe som også stemmer bra med salget av de langtidsvirkende insulinanalogene i Oslo. De to sakene statsråden refererer til i sitt svar til i Dokument nr. 15:1149 (2008-2009), som er sendt HOD pga. bagatellgrensen er begge diabetesmedisiner, Levemir og Byetta. Legemiddelverket har fått økte ressurser både faglig og helseøkonomisk, men bagatellgrensen er fortsatt uforandret, og de 5 millionene den representerer i merkostnader det 5. året etter produktene har fått blå resept er inkl. mva.

Statsrådets konklusjon i svaret jeg mottok på Dokument nr. 15:1149 (2008-2009) var følgende:

"Til sammen gjør ordningen med forhåndsgodkjent og individuell refusjon av utgiftene at vi har et refusjonssystem som sikrer pasientene tilgang til gode og effektive legemidler."

For pasientene med diabetes medfører dette kun riktighet under forutsetning av at pasienten bor i riktig fylke og er i kategorien av dem som har lengst utdanning/høyest inntekt. Dette viser at dagens praksis er med på å skape store helseforskjeller som følge av inntekt og/eller bosted.

Svar:

Det siste året har Statens legemiddelverk oversendt vurderinger av tre refusjonssøknader for dekning av utgifter til legemidler for behandling av diabetes. Legemiddelverket har vurdert at de faglige kriteriene for forhåndsgodkjent refusjon er oppfylt for legemidlene Lantus (insulin glargin) og Levemir (insulin detemir) for behandling av type 1 diabetes mellitus for en nærmere bestemt pasientgruppe. Lege-

middelverket har videre vurdert at de faglige kriteriene er oppfylt for forhåndsgodkjent refusjon også for legemidlet Byetta (exenatid) for behandling av type 2 diabetes for overvektige pasienter.

Regjeringen vil vurdere refusjon for utgifter til disse legemidlene i forbindelse med statsbudsjettet for 2010. Innvilgelse av forhåndsgodkjent refusjon vil innebære merutgifter for folketrygden, og refusjon må derfor vurderes opp mot andre prioriterte tiltak på helseområdet og innenfor andre sektorer.

Ved Stortingets behandling av St.meld. nr. 20 (2006-2007) Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller, ble det fra stortingsflertallet uttrykt ønske om at eventuelle sosiale virkninger av å flytte legemidler fra forhåndsgodkjent til individuell refusjon skulle evalueres. For å følge opp denne anmodningen ga departementet Nasjonalt folkehelseinstitutt i oppdrag å utføre en kartlegging og vurdering av eventuelle sosiale ulikheter i tilgangen til legemidler på blå resept. Rapport fra Folkehelseinstituttet ble oversendt departementet 1. april 2009 med følgende hovedkonklusjon:

"Dette datasettet gir ikke grunnlag for å hevde at systemet har gitt visse sosioøkonomiske grupper lettere tilgang på legemidler som krever vedtak om individuell refusjon eller for legemidler forhåndsgodkjent for refusjon, som må være instituert av spesialist. Imidlertid varierte sjansen for å få legemidler etter vedtak om individuell refusjon påtakelig mellom fylkene, og dette kunne ikke forklares ved forskjeller i alder og de sosioøkonomiske variablene vi hadde tilgang til."

Jeg tar sikte på å gi Stortinget en nærmere omtale av denne evalueringen i St.prp. nr. 1 for 2010.

SPØRSMÅL NR. 1206

Innlevert 18. mai 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 27. mai 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan statsråden få beregnet utviklingen i kommunesektorens samlede inntekter fra og med 2002 til og med 2008, korrigert for oppgaveendringer, endringer i innbyggertallet og alderssammensetning i faste priser?»

BEGRUNNELSE:

I Teknisk Beregningsutvalg for kommunesektorens sin rapport for oktober 2008 viser tabell 3.3 ut-

viklingen i kommunesektorens samlede inntekter fra og med 2002 og til og med 2008, korrigert for oppgaveendringer, endringer i innbyggertallet og alderssammensetning i faste priser. I Teknisk Beregningsutvalg for kommunesektoren la fra sin rapport for april 2009 var denne tabellen ikke en del av rapporten. Det er derfor behov for å få dette beregnet med bakgrunn i de siste oppdaterte tilgjengelige tallene.

Svar:

Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi utgir to rapporter i året. I høstrapportene har utvalget de senere årene vist utviklingen i de samlede inntektene til kommunal sektor etter at det er korrigert for oppgaveoverføringer, befolkningsvekst og endringer i alderssammensetningen.

Den økonomiske virksomheten i kommunesektoren styres i første rekke gjennom de inntektsrammene som Stortinget fastsetter. Vekst i kommunesektorens samlede inntekter innebærer at innbyggerne kan få flere velferdstjenester levert fra kommunen. Innenfor inntektsveksten skal kommunesektoren dekke eventuelle nye oppgaver og endringer i behovet for kommunale tjenester som følge av den demografiske utviklingen. Det tekniske beregningsutvalg presenterer derfor beregninger der inntektsveksten blir korrigert for oppgaveoverføringer og demografiske endringer.

Fra innbyggernes ståsted er utviklingen i de samlede inntektene mest interessant, siden nivået på kommunesektorens samlede inntekter sier noe om omfanget av de kommunale velferdstjenestene. Der-

som kommunene har fått tilført nye oppgaver som følges av økte inntekter, innebærer dette en velferdsøkning hos befolkningen. Dersom inntektsveksten skyldes at oppgaver flyttes fra staten til kommunesektoren, øker ikke dette innbyggernes samlede tilbud av offentlige tjenester. Utvalget tar hensyn til dette ved å korrigere for oppgaveoverføringer, men ikke for helt nye oppgaver, når veksten i samlede inntekter beregnes.

Det er viktig å presisere at korrigeringen for befolkningsveksten og endringer i alderssammensetningen bygger på uendrede gjennomsnittskostnader og forutsetter samme standard, produktivitet og dekningsgrad i 2009 som i 2002. Det er ikke opplagt at kostnadene ved flere innbyggere og nye mottakere av kommunale tjenester er lik gjennomsnittskostnaden, særlig med den sterke utbyggingen innenfor barnehagesektoren.

Kommunal- og regionaldepartementet har oppdatert tabellen på bakgrunn av de nyeste tallene. I tabellen er nå også 2009 inkludert, basert på de siste anslagene i revidert nasjonalbudsjett:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1. Samlede inntekter, faste priser	100	100,6	104,3	107,8	113,4	114,8	116,0	119,4
2. Samlede inntekter, faste priser, korrigert for befolkningsvekst	100	99,9	103,1	105,8	110,6	111,0	110,8	112,5
3. Samlede inntekter, faste priser, korrigert for befolkningsvekst og endringer i alderssammensetningen	100	99,6	102,4	104,7	108,9	109,2	109,5	111,9

Det tekniske beregningsutvalg vil oppdatere tabellen i sin rapport til høsten.

Tidsserien begynner først i 2002 som følge av at staten dette året overtok ansvaret for spesialisthelsetjenesten. For et fullstendig bilde av veksten i forrige stortingsperiode burde også 2001 ha vært med. Realveksten i samlede inntekter fra 2001 til 2002 utgjorde 0,1 prosent, mens de frie inntektene ble redusert med -1,0 prosent.

Medregnet regjeringens forslag til revisjon av

2009-budsjettet har kommunesektoren reelt sett blitt tilført anslagsvis i underkant av 32 milliarder kroner i økte inntekter i perioden 2005 til 2009. Tilsvarende tall i forrige stortingsperiode (fra 2001 til 2005) var 19,6 milliarder kroner. Regjeringen fortsetter sin satsing på kommunesektoren i 2010 og legger opp til en realvekst i de samlede inntektene på mellom 5 og 6 milliarder kroner målt fra oppdatert anslag på regnskap for 2009 i revidert nasjonalbudsjett 2009.

SPØRSMÅL NR. 1207**Innlevert 18. mai 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 25. mai 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Ble det i forbindelse med forhandlingene med Irak om en returavtale for irakere som får avslag på asyl i Norge, tatt opp behovet for en avtale som gjør det mulig med en sikker retur av Mulla Krekar til sikre områder av Irak?»

BEGRUNNELSE:

Fredag 15. mai ble det inngått en avtale om retur av irakere som får avslag på asyl i Norge. Regjeringen har i forbindelse med pressekonferansen gjort det klart at denne avtalen ikke vil få betydning for retur av Mulla Krekar. Spørsmålet baserer seg på hvilke forhold en må ha forsikringer om for å få til en retur av Mulla Krekar innenfor de internasjonale konvensjonene Norge har sluttet seg til, om disse forholdene ble tatt opp med irakiske myndigheter i forbindelse med forhandlingene og om det er andre områder i Irak en Nord-Irak som kan være aktuelle for retur av Mulla Krekar.

Svar:

Den 15. mai i år undertegnet representanter for det norske og det irakiske utenriksdepartement en avtale om retur av irakere til Irak som har fått avslag på asyl i Norge.

Avtalen inngår blant Regjeringens tiltak for å redusere tilstrømmningen av asylsøkere uten beskyttelsesbehov. Fremforhandlingen av en slik avtale er et ledd i en ordnet oppfølging av Regjeringens flyktningpolitikk.

Avtalen skal sikre en godt koordinert og human prosess for retur til Irak. Retur skal fortrinnsvis være frivillig og skal skje i henhold til gjeldende konvensjoner, som innebærer at Irak er forpliktet til å ta imot sine borgere.

Det har vært en prioritert oppgave for Regjeringen å få på plass en avtale om tilbaketakelse til Irak av asylsøkere som har fått avslag på sine søknader. Avtalen som nå er inngått, legger til rette for en ordnet gjennomføring av både frivillig og tvungen retur av personer som ikke lenger har grunnlag for opphold i Norge. Avtalen omfatter prinsipielt enhver irakisk borger som ikke lenger har grunnlag for opphold i

landet, inklusive Mulla Krekar. Samtidig er det klart at tvungen retur til Irak av personer som kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet, reiser særlige spørsmål, som ikke løses gjennom en generell avtale om retur.

Retur kan bare finne sted når norske myndigheter har forvisset seg om at det ikke foreligger en reell risiko for at vedkommende utlending vil bli utsatt for grove menneskerettsbrudd.

Irak praktiserer fortsatt dødsstraff både sentralt og regionalt. Norge kan ikke utvise en utlending til et område der vedkommende kan utsettes for dødsstraff.

I saker med tilknytning til terrorbekjempelse blir det også spørsmål om kravene om beskyttelse mot tortur eller umenneskelig behandling i EMK og FNs torturkonvensjon kan anses å være tilstrekkelig ivarettatt. For å iverksette tvungen retur av personer som kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet, er det dessuten vesentlig at de interne ansvarsforhold i landet, gjeldende regler og ikke minst praksis, er tilstrekkelig klare. Både ut fra dagens lovgivning i Irak – men også sikkerhetssituasjonen – er det mitt syn at disse forutsetninger ennå ikke er oppfylt.

Når det gjelder eventuelle diplomatiske garantier som avgis for å sikre ivaretagelse av grunnleggende minimumsrettigheter, må det foretas en grundig vurdering. I større grad enn for iverksettelse av dødsstraff, kan spørsmålet om effektive garantier mot bruk av tortur eller umenneskelig behandling fortsatt reise vanskelige spørsmål, inklusive også muligheten for effektiv kontroll av etterlevelsen.

I forbindelse med forhandlingen av returavtalen har ikke enkeltsaker vært tatt opp. Den overordnede prioritet har vært å få på plass en generell returavtale som i prinsippet omfatter alle. Basert på en totalvurdering av situasjonen, anser jeg at forholdene fortsatt ikke ligger til rette for å innlede konkrete forhandlinger med sikte på iverksettelse av retur av personer som kan tenkes å bli satt i forbindelse med terrorvirksomhet til Irak.

Jeg følger dette sakskomplekset nøye og vil vurdere disse forholdene når vi har fått etablert et løpende samarbeid med kompetente irakiske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 1208**Innlevert 19. mai 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 27. mai 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Mange taxibåteiere er bekymret for fremtiden til taxinæringen på sjøen med bakgrunn i de nye foreslåtte endringene fra Sjøfartsdirektoratet til ny forskrift om bygging, utrustning og drift av hurtiggående passasjerfartøy. Forslaget får store konsekvenser for taxibåtvirksomhet på sjøen. Ser statsråden disse problemene, og vil statsråden se nøyere på regelverket for å hindre de negative konsekvensene, ved nytt regelverk.

Vil man sørge for at dette ikke gjelder eksisterende båter, eller båter som ikke kan tilfredsstillere kravene?»

BEGRUNNELSE:

I skjærgården langs Telemarkskysten, i bl.a. Kragerø og Bamble, har man i dag et svært godt utbygd tilbud av mindre hurtiggående taxibåter. Dette er en viktig del av infrastrukturen langs kysten. Virksomheten er svært viktig både for fastboende, turister, samtidig som disse båtene også er en del av beredskapen på øyene i skjærgården. Det er derfor kommet mange bekymringsmeldinger i forhold til at Sjøfartsdirektoratet på nytt har fremmet forslag om å innføre HSC-koden som norsk forskrift. Forslaget går ut på å innføre DSC-koden for fartøy bygget før 30. juni 1998.

HSC-94 skal gjelde for fartøy bygget etter 1. juli 1998 og HSC 2000 for fartøy som bygges etter forskriftens iverksettelse. For fartøy innført fra utlandet, fartøy som gjennomgår store ombygginger og fartøy i utenriksfart gjelder egne regler. Norske særregler som er gjort gjeldende for fartøy over 24 meter er også foreslått iverksatt også for hurtigbåter under 24 meter. Disse foreslåtte endringene vil kunne medføre store konsekvenser for videre drift av hurtiggående mindre taxibåter. Endringene vil bl.a. innebære at kostnadene ved innkjøp av denne typen båter vil bli langt høyere enn det de er i dag med nye krav til bl.a.

dobbelt skrog osv.

Dette vil være krav som vil sørge for at mange ikke lenger kan klare å drive virksomheten sin videre pga. de økte kostnadene som kundene ikke vil betale for. Det er også viktig for alle de som har slike båter å få vite hva som skjer, og når. For slik situasjonen er i dag tør man ikke å bytte ut den båtene man bruker i dag, med nye fordi man er usikker på hvilke krav som kommer og hvor raskt de nye kravene skal iverksettes.

Svar:

Spørsmålet som representanten Hoksrud stiller, hører inn under ansvarsområdet til Nærings- og handelsdepartementet.

EU-direktiv 98/18 er innført for å styrke sjøsikkerheten for passasjerskip i innenriks fart, og gjelder også hurtiggående passasjerskip. Direktivet ble gjennomført i norsk rett i år 2000, men Sjøfartsdirektoratet er av den oppfatning at gjeldende nasjonalt regelverk kan harmoniseres bedre med EU direktiv 98/18, som henviser til Hurtigbåtkoden (HSC-koden), vedtatt av IMO. Sjøfartsdirektoratet har derfor en tid, i nært samarbeid med næringen, vurdert en endring av regelverket og hvilke konsekvenser dette eventuelt kan få.

Jeg er opptatt av at vi skal ivareta våre EØS-forpliktelser, men også at vi må utnytte det handlingsrommet vi har ved gjennomføringen av slike forpliktelser. Samtidig er jeg klar over at det vil medføre ikke ubetydelige konsekvenser for næringen om Hurtigbåtkoden ble gjort gjeldende for mindre hurtiggående passasjerskip. Nærings- og handelsdepartementet har derfor en tett dialog med både Sjøfartsdirektoratet og næringen, og vi arbeider for å finne en best mulig løsning. Dersom utfallet blir at Sjøfartsdirektoratet fremmer en forskriftsendring, vil næringens synspunkter i høringen naturligvis bli nøye vurdert før det fattes en beslutning.

SPØRSMÅL NR. 1209**Innlevert 19. mai 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 29. mai 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Minivarebiler er populære. De tar liten plass, er billige i innkjøp, drift og de forurenser lite. Allikevel har statsråden tidligere svart at regjeringen foreløpig ikke vil endre dagens varebilregelverk. Posten Norge skal kjøpe ca 5000 varebiler og ønsker å kjøpe biler som kan spare klimaet for ca 1/2 tonn CO₂ pr bil pr år.

Vil statsråden fortsatt at det skal være slik at i kampen mellom miljø og avgifter så er det fortsatt avgiftene som vinner eller vil man nå endre regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Posten-Bring skal nå kjøpe inn 5000 biler og hadde ønsket å kjøpe varebiler som slipper ut lite CO₂, f.eks. Peugeot Bipper, som kun slipper ut 119 g CO₂, men som på grunn av dagens regelverk for varebiler, blir de miljøvennlige bilene langt dyrere enn en mer forurensende bil. Til tross for dette, niholder regjeringen på dagens regelverk. Man kan jo lure på om dette skyldes at det viktigste egentlig er statens avgiftsinntekter på biler og ikke miljøet. Så tydeligvis kan det virke som at Europa er langt mer offensive enn det såkalt miljøbevisste Norge, for her er det fortsatt "statskassa" som skal avgjør hva som er en varebil. Med bakgrunn i dette regelverket må derfor norske varebilbrukere, inkludert Norges største bilkunde Posten-Bring, kjøpe og kjøre rundt i større biler enn behovet tilsier. Petter Andersen som er innkjøpsdirektør i Posten Norge har bl.a. uttalt til Bilnytt.no: "Vi skulle gjerne hatt disse minivarebilene. De hadde vært store nok mange steder."

En minivarebil som Peugeot Bipper har et gjennomsnittlig drivstofforbruk på 0,45 liter/mil og et CO₂-utslipp på 119 g/km.

De minste varebilene som passerer kassekravet i dag er typene Caddy, Partner, Berlingo og lignende. Disse modellene bruker ca 1 desiliter mer drivstoff pr mil og har et CO₂-utslipp på rundt 155 g/km. Noe som også bidrar til å underbygge at miljøet egentlig ikke er så viktig for den rødgrønne regjeringen ut fra det regelverket disse ønsker å opprettholde.

Svar:

Engangsavgiften betales ved førstegangsregistrering i det sentrale motorvognregisteret. Den pålegges alle biler unntatt lastebiler og større busser. De avgiftspliktige kjøretøyene er delt inn i ti avgiftsgrupper med til dels ulike satser og/eller beregnings-

grunnlag. Høyest avgift svares for avgiftsgruppe a, som blant annet omfatter personbiler.

Engangsavgiften har først og fremst til hensikt å skaffe staten inntekter, men er også ment å ivareta hensynet til miljø og sikkerhet. Gjennom en progressiv satsstruktur er det også lagt vekt på fordelingshensyn. I tillegg er det en målsetning å holde kostnadene ved å administrere avgiften på et lavest mulig nivå.

I engangsavgiftssystemet er næringskjøretøy forsøkt skjermet. Blant annet blir varebiler avgiftsbelagt med en prosentandel av personbilavgiften. Dette henger sammen med at avgiftlegging av innsatsfaktorer i vare- og tjenesteproduksjon medfører at produsentene innretter seg på en ikke optimal måte, og dette kan lede til et samfunnsøkonomisk tap. På grunn av det høye nivået på engangsavgiften gir dette imidlertid opphav til uheldige tilpasninger ved at man kjøper andre biler enn de man ellers ville kjøpt. Dette er en uheldig egenskap ved en avgift som i utgangspunktet er fiskal. Det kan også være uheldig ut fra et miljøsynspunkt, siden vridningen som regel går i retning av større biler.

Engangsavgiften beregnes på bakgrunn av det enkelte kjøretøys effekt, vekt og utslipp av CO₂. Slik avgiftsstrukturen er utformet får kjøretøy med lave utslipp av CO₂ vesentlig lavere avgift enn kjøretøy med høye utslipp. Dette gjelder også for varebiler. Den forholdsmessige gevinsten blir imidlertid mindre for disse siden det bare betales 22 prosent av den avgift som ville bli pålagt dersom kjøretøyet hadde vært registrert som personbil. Problemstillingen som representanten Hoksrud reiser, gjelder derfor primært den avgiftsmessige avgrensingen av varebiler, og ikke så mye hvorvidt gjeldende system generelt sett stimulerer til etterspørsel av kjøretøy med lave utslipp av CO₂.

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2001 vedtok Stortinget at alle varebiler klasse 2 må kunne romme en kasse med lengde 140 cm, bredde 90 cm og høyde 105 cm. Bakgrunnen for endringen var å komme til livs den utstrakte ombyggingen som fant sted av ordinære personbiler til varebiler. Da kravet ble innført var det en forutsetning at typiske kassebiler og lignende fortsatt skulle regnes som varebiler.

Som følge av avgiftsforskjellen mellom personkjøretøy og varebiler vil avgrensningen av varebil alltid være utsatt for press. Et sted må likevel grensen gå. Dette vil i stor grad være et spørsmål hensikts-

messighet, og må baseres på en løpende vurdering av hva som finnes av varebiler på markedet.

Finansdepartementet har mottatt flere henvendelser om gjeldende varebildefinisjon. Det har blitt hevdet at det tilbys flere biler i dag, som teknisk sett klart er å anse som varebiler, men som faller utenfor gjeldende avgrensning. På denne bakgrunn har departe-

mentet bedt Toll- og avgiftsdirektoratet om å vurdere gjeldende varebildefinisjon, og eventuelt fremme forslag til endringer. Departementet har nylig mottatt direktoratets tilbakemelding og vil vurdere denne frem mot framleggelsen av forslag til statsbudsjettet for 2010.

SPØRSMÅL NR. 1210

Innlevert 19. mai 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 26. mai 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Jeg viser til statsrådens svar på spørsmål om slaktning uten bedøvelse. Religiøse grupper har anledning til å importere mat som er slaktet på korrekt måte i henhold til deres religion.

Synes statsråden det er etisk forsvarlig i et dyrevernmessig aspekt å tillate import av slikt kjøtt når Norge vil kjempe mot å tillate slik slaktning?»

Svar:

I henhold til Den Europeiske Menneskerettskonvensjonen (EMK) har enhver rett til å utøve sin religion. Dette innebærer blant annet rett til mat som oppfyller særskilte krav i ulike religioner. Begrensninger i religionsfriheten er bare tillatt dersom dette er nødvendig i et demokratisk samfunn og begrunnet i hensyn opplistet i EMK art. 9.

I henhold til gjeldende dyrevernslov er det forbudt å avlive de vanligste matproduserende dyr uten forutgående bedøving. Dette har ikke vært ansett å stride mot EMK.

Så lenge det er tillatt å importere kjøtt og kjøttprodukter fra slike dyr, kan vi opprettholde vårt påbud om bedøving forut for avliving. I Den Europeiske menneskerettsdomstols avgjørelse i dommen *Cha're Shalom vs. Tsedek mot Frankrike*, fremgikk det i domspremissene at i den grad religiøse grupper har tilgang på religiøs mat gjennom import, vil deres rett til religionsutøvelse være sikret.

Dyrevelferdslovgivningen hindrer ikke innførsel av mat fra dyr som er avlivet uten bedøvelse av religiøse grunner. Slike matprodukter er tilgjengelige på det internasjonale markedet. Ut fra dette legger jeg til grunn at et forbud mot slaktning uten bedøving av dyr i dyrehold, ikke er i strid med retten til religionsutøvelse. Kravet om bedøvelse forut for slaktning ble opprettholdt i ny dyrevelferdslov bl.a. på denne bakgrunn.

Selv om det er et etisk dilemma å tillate import samtidig som vi står fast ved vårt påbud om bedøvelse, mener jeg dette er nødvendig for å sikre at Den Europeiske Menneskerettskonvensjonen (EMK) bestemmelser overholdes.

SPØRSMÅL NR. 1211**Innlevert 19. mai 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 29. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg viser til mitt tidligere spørsmål om førerprøven. Det er åpenbart at Vegdirektoratet må gjennomføre en faglig samtale og gjennomgang med ledelsen ved Lillestrøm trafikkstasjon. Det må også opprettes en uavhengig klagenemnd for kandidater som stryker til førerprøven som ikke ligger i Vegdirektoratet.

Vil statsråden gjennomføre en faglig samtale og gjennomgang ved Lillestrøm trafikkstasjon, og vil statsråden opprette en uavhengig klagenemnd for kandidater som har strøket til førerprøven?»

Svar:

Hvert år avviker Statens vegvesen i overkant av 110 000 praktiske førerprøver. Førerprøven har en svært viktig trafikksikkerhetsfunksjon. Den sørger for at kun kandidater som innehar et nødvendig minimum av kunnskaper og ferdigheter får ferdes alene på vegen. Det er viktig at sensor som fagperson får nødvendig tillit i utførelsen av sitt yrke.

Faglig kontroll av trafikkstasjonenes virksomhet skjer på flere måter. Ved klage på førerprøven blir klagen først behandlet ved det aktuelle regionvegkontor (underinstans), tas klagen ikke til følge blir klagesaken behandlet i Vegdirektoratet som klageinstans. Forskriftsfestede krav og retningslinjer knyttet til praktiske førerprøver har jeg redegjort for i svar på spørsmål nr. 1144 (2008-2009).

I forhold til den konkrete saken det refereres til, kan jeg opplyse at Vegdirektoratet har vært i kontakt med Lillestrøm trafikkstasjon flere ganger. Vegdirektoratet har i tillegg vært i kontakt med de to landsdekkende bransjeorganisasjonene Autoriserte Tra-

fikkskolers Landsforbund og Trafikkforum, som organiserer majoriteten av trafikkskolene som benytter Lillestrøm trafikkstasjon. Medlemsskolene til de to bransjeorganisasjonene er godt fornøyd med det arbeidet som utføres på Lillestrøm trafikkstasjon. De er heller ikke kjent med at de trafikklærerne som framfører kritikken i media er tillitsvalgte for trafikkskolene, slik det anføres i avisen Romerikes Blad.

I svar på spørsmål nr. 1144 (2008-2009) har jeg redegjort for årsaken til at det ikke er klagerett på sensors skjønnsmessige vurdering. En eventuell uavhengig klagenemnd vil likeledes ikke kunne foreta en etterfølgende overprøving av sensors skjønnsutøvelse.

Førerprøven er å betrakte som en offentlig eksamen. Det er derfor naturlig å trekke paralleller til regelverket som gjelder for universitet og høyskoler. Også her har man unntatt enkelte vedtak fra klageretten. Dette gjelder bedømmelse av muntlig prestasjon og vurdering av praksisopplæring eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve, jf. Universitets- og høyskoleloven § 5-3 femte ledd. For eksempel vil formelle feil som regel kunne påklages selv om selve vurderingen av eksamen ikke kan påklages. En praktisk førerprøve har manglende etterprøvbarhet fordi det trafikale miljøet er i kontinuerlig bevegelse, slik at det aldri vil være like forhold på to førerprøver.

På bakgrunn av ovennevnte er det hensiktsmessig å benytte interne kvalitets-styringsverktøy og sørge for god opplæring av sensorene. Jeg viser til at Statens vegvesen vil fortsette å følge opp forholdene ved trafikkstasjonene gjennom direktoratets interne rutiner.

SPØRSMÅL NR. 1212**Innlevert 19. mai 2009 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 2. juni 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Som statsråden sikkert er kjent med er det usikkerhet og forvirring rundt den kommunale forvaltning om bygging i strandsona innfor 100-meters-

belte i distriktsfylke som Sogn og Fjordane. Eg viser til mitt spørsmål nr. 1167 til miljøvernministeren og svar på dette. Slik eg kan tolkar svaret vil dette føre til sterk reduksjon av det kommunale sjølvstyret, og skape eit stort byråkrati rundt byggesaker.

Ser ikkje statsråden at dette vil hemme utvikling og vekst i både fylke og kystkommunane i Sogn og Fjordane?»

GRUNNGJEVING:

Bakgrunnen for at spørsmålet er stilt er det same som ligg i mitt spørsmål til miljøvernministeren, at sentrale Senterpartirepresentantar har reist rundt og hevda at den nye plan- og bygningslova skulle gjere det enklare å få bygge i strandsona innanfor 100-metersbelte. I svaret frå miljøvernministeren ligg det ei opning for differensiering i strandsonopolitikken i fylke som Sogn og Fjordane.

Det som vidare går fram av svaret tolkar eg slik at det vert store byråkratiske prosessar når både staten gjennom fylkesmannen og fylkeskommunen skal overprøve kommunane sine planer, og skal kunne ha innsigelsesrett på desse.

Erfaringsmessig veit ein at slike prosessar vil ta lang tid, som hemma utvikling og vekst. Dette går klart fram i skriv frå enkeltpersonar, verksemdar og politikarar ifrå kystkommunar i Sogn og Fjordane.

Eg meiner at dersom ikkje forskriftene som miljøvernministeren henviser til i sitt svar på mitt spørsmål er avklarande når det gjeld bygging innanfor 100-metersbelte, er dette eit klart brot på dei lovnadar som har vore gjeve i samband med den nye plan- og bygningslova.

Det er kommunalministeren som har ansvaret for den kommunale forvaltninga, og er etter mitt syn den rette til å svare på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 1213

Innlevert 19. mai 2009 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 2. juni 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan statsråden rettferdiggjøre at en rød-grønn kommune, Sarpsborg kommune, legaliserer svindel og forfalskning i en byggesak, samtidig som at klager på prosjektet ikke kan ta saken til det norske rettssystemet på grunn av svak personlig økonomi?»

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2005 mottok klager et nabovarsel som viste en enebolig på 1 1/2 etasje + underetasje under eksisterende terreng. Klager godtok varselet. Da byggingen startet viste det seg at Sarpsborg kom-

Svar:

Sjølv om eg som kommunal- og regionalminister har eit sentralt ansvar for den kommunale forvaltninga, ligg likevel eit spørsmål om bygging innanfor 100-metersbeltet i strandsona under Miljøvernministerens ansvar som øverste planstyremakt etter plan- og bygningslova. Eg vil difor vise til Miljøvernministerens svar i spørsmål nr. 1167. Etter kontakt med Miljøverndepartementet meiner eg at tidlegare svar også er dekkande for den utdjupinga representanten Starheim har i dette spørsmålet. Eg viser såleis til avslutninga i svaret frå Miljøvernministeren, som lyder:

”Strandsonen er av nasjonal betydning, og det er bakgrunnen for at det er et generelt byggeforbud i 100-metersbeltet langs sjøen. Forbudet videreføres og strammes inn i den nye plandelen i plan- og bygningsloven. I forbindelse med ny lov har Regjeringen bestemt at det skal utarbeides statlige planretningslinjer for en geografisk differensiert strandsonopolitikk, som tar hensyn til ulikhetene langs kysten. Miljøverndepartementet arbeider med et utkast til retningslinjer, som skal sendes på høring før de vedtas. Etter retningslinjene vil det bli enklere å få tillatelse til å bygge i områder med mindre press på arealene, enn i områder der presset er stort.

Sogn og Fjordane er et fylke med mindre press på arealene, og der behovet for næringsutvikling og arbeidsplasser er viktig. Nye etableringer må likevel vurderes konkret i forhold til hensynet til friluftsliv, naturvern, landskap, kulturmiljø og andre allmenne interesser.”

mune hadde mottatt et annet varsel enn klager, samt at det ble bygd på en tredje måte med hele huset over eksisterende terreng. Det vil si at huset ble 3m høyere enn varselet til klager viste. Kommunen stoppet prosjektet i nesten et år for så å gi byggetillatelse på eget ansvar selv om det nye nabovarselet ikke hadde korrekte opplysninger, dvs. at det var dokumentforfalskning av terrenget på tomten via huseier, hans advokat og prosjektør. Klager hadde ved flere anledninger, både skriftlig og muntlig, informert om at inntegnet eksisterende terrenmlinje på det nye nabovarselet ikke stemte overens med virkeligheten. Dette dokumenterte klager med bilder og film både hos

kommunen og fylkesmannen. Huset er 10,17 m i mønehøyde (inkl. 1,17 m oppfylling på østsiden) på et byggefelt som er regulert for en mønehøyde på 8 m. Huseier som også er byggherre, har fylt opp med ca. 1,57 m jord under verandaen for å få et gjennomsnittlig terreng på 8 m. Det foreligger ingen dispensasjonssøknad om oppfylling av tomten. Klager har takstpapirer som viser at deres tomteverdi er redusert med 50 % pga. høyden på nabohuset, en stor økonomisk konsekvens for dem. Fylkesmannen har påvist saksbehandlingsfeil i Sarpsborg kommune, men har likevel gitt huseier lov til å bygge på eget ansvar, og så godkjent den siste søknaden med riktig eksisterende terreng som ble levert når huset var ferdig reist i 2007. Sivilombudsmannen har også godkjent huset selv om han i en sak i 2001 sa at oppfyllingen rundt et hus ikke skal tas med i beregningen av høyden av huset. Huset er så høyt som det er, uansett hvor mye jord som er fylt rundt! (Saken er til ny vurdering hos SOM nå). Når ikke engang staten følger sine egne lover og regler må saken til retten, men det koster en formue, og klager taper saken på grunn av at de ikke har råd til en retts sak. Bevis har de nok av. Det kan ikke være riktig bare å ta seg til rette og så spørre om tilgivelse etterpå.

Svar:

Jeg forutsetter at ingen kommune i Norge, uavhengig av politisk sammensetning, legaliserer svin-

del og forfalsking i en byggesak. Jeg har tiltro til at kommunene behandler byggesaker i tråd med plan- og bygningslovgivningen, og at alle borgere får lik og rettfærdig behandling.

Jeg kan ikke gå nærmere inn på den konkrete byggesaken det refereres til i begrunnelsen for spørsmålet, da departementet ikke har hatt denne til behandling. Det er kommunen som er delegert myndighet til å forvalte plan- og bygningsloven. Overprøving av kommunens saksbehandling og vedtak foretas av fylkesmannen, som er en viktig rettssikkerhetsinstans for innbyggerne i klagesaker. I 2008 behandlet fylkesmannen ca 4 500 klagesaker etter plan- og bygningsloven, og min oppfatning er at fylkesmannen medvirker til og sikrer at byggetillatelser er i tråd med plan- og bygningslovgivningen.

En part i en byggesak kan også sende en klage til Sivilombudsmannen, som har som oppgave å kontrollere offentlige myndigheter, og bidra til å sikre at myndighetene ikke øver urett mot den enkelte borger. Et vedtak i en byggesak kan også stevnes inn for domstolen.

Forvaltningssystemet er altså bygget opp med sikte på at borgernes rettsvern skal ivaretas, samtidig som det skal være mulig å gjennomføre utbygging. Domstolene kan i alle fall overprøve forvaltningens avgjørelser, og dersom en saksøker får medhold, får han normalt også dekket saksomkostningene.

SPØRSMÅL NR. 1214

Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 2. juni 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden ta ansvar og sørge for at turistbygda Geiranger og verdsarvområdet er sikra politi i årets turistsesong, og for fremtida, slik at det blir slutt på denne typen uverdige medieoppslag?»

BEGRUNNELSE:

Nok en gang, og tradisjonen tro, kommer det oppslag i mediene om at turistbygda Geiranger - verdsarvområdet - skal stå uten politi i den mest hektiske tida på året. I går fortalte Sunnmørsposten at politiet har sagt opp leieavtalen på loka sine i Geiranger, og at de for første gang på lenge, heller ikke skal ha egne folk i turistbygda i sommer. Over hele landet ser

vi nå at politiberedskapen bygges ned. Det er merkelig at styresmaktene, med justisministeren som den ansvarlige, vil ta en slik risiko som det er at Geiranger står uten politi når bygda eksploderer med tilreisende turister fra hele verden. Turister som kommer med opptil flere turistskip daglig, samt busslass og biler. Høyre forventer nå at Regjeringen tar ansvar en gang for alle, og sørger for at Geiranger og verdsarvområdet ikke risikerer å komme i en slik håpløst pinlig situasjon verken i år eller for fremtiden.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Nørve er forelagt Politidirektoratet. I sin tilbakemelding opplyser Poli-

tidirektoratet at flere av presseoppslagene i media siste tiden, om politidekning i Geiranger i årets sommersesong er misvisende.

Området Geiranger vil i sommer bli dekket med dagpatruljer etter en oppsatt plan. Polititjenesten vil drives fra driftsenhet Stranda/Norrdal og Sykkylven og ferievikarer er tilsatt for å styrke tjenesten i denne perioden. Videre vil mannskaper fra Utrykningspolitiet også ha sin tilstedeværelse i området i sommer.

Vi vet alle at turisttilstrømmingen til Geiranger er stor om sommeren. Fra Politidirektoratet/politimesteren i Sunnmøre rapporteres det at aktiviteten er av vesentlig positiv karakter og politioppavene er erfaringsmessig få. Dette gjelder både i forhold til gjenomfarten av reisende og passasjerer fra cruiseskip. Politidirektoratet opplyser likevel at politiberedskapen i Geiranger sommeren 2009 ikke vil være vesentlig endret i forhold til tidligere år.

Når det gjelder politiets lokaler i Geiranger blir det opplyst at disse er lite i bruk og at politimesteren anser det verken praktisk eller økonomisk forsvarlig å beholde lokalene. Det er likevel ikke tatt standpunkt til avhending av lokalene inneværende år.

Som Justisminister er jeg opptatt av god politidekning, også i Geiranger. Politidekning er ofte et ressurspørsmål og er særlig krevende i forbindelse med ferieavvikling. Hvert politidistrikt får hvert år sin del av justisbudsjettet fra Politidirektoratet, etter en rammefordelingsplan. Midlene blir tildelt etter gitte kriterier, som justeres årlig i samsvar med endringer, blant annet i kriminalitetstyper og omfang, og endringer i samfunnsstrukturer. Politimesteren har et lokalt ansvar for å få mest mulig polititjeneste ut av tildelte midler. I den forbindelse kan det være klokt å se på hvordan politidistriktet arbeider og hvordan politidistriktet er organisert.

Det er ikke riktig som representanten hevder at politiberedskapen i Norge bygges ned, den rustes opp. Vi er alle enige om at Politi- og lensmannsetaten etter tusenårsskifte har utdannet for få politistudenter og at politidekning i noen distrikter og til spesielle tider har vært utfordrende.

Representanten Nørte skriver at "Høyre forventer nå at Regjeringen tar ansvar en gang for alle". En av de store utfordringer for politiet i Norge i dag er den

forrige regjeringens manglende satsning på utdanning av politifolk. Det som ventet i regjeringskontorene på min første arbeidsdag som justisminister fra Høyre og de andre partiene i Bondevik II regjeringen, var forslag om kutt i politiets budsjetter.

For å ruste opp beredskapen i politiet trengs blant annet mer politifaglig utdannet personell. Det har denne regjeringen tatt på det største alvor. Etter en kraftig opptrapping skal det i 2009 det tas opp 552 elever ved Politihøgskolen, et rekordhøyt opptak. I denne regjeringens periode vil det bli utdannet over 600 flere politikvinner- og menn enn da Høyre satt i regjering.

Kortsiktig har denne regjeringen gjort flere grep for å lette på politiets hverdag og gjøre politiet bedre i stand til å tjene publikum. Blant annet er flere fengselsplasser er bygd, det digitale nødnett er under utbygging, en DNA-reform er gjennomført og nye barnehus er åpnet.

Høyre mente under budsjettbehandlingen Høsten 2008 at det burde ansettes 160 sivile stillinger i politiet, og mente "et slikt løft ... er det viktigste tiltaket for å gi mer politikraft og trygghet for innbyggerne nå". Ved å tilsette flere sivile, kan polititjenestemenn raskt frigjøres fra oppgaver som ikke krever politifaglig utdanning. Senest i Regjeringens krisepakke i januar 2009 ble det bevilget midler til 460 nye sivile stillinger i politi- og lensmannsetaten, 300 stillinger mer enn det Høyre foreslo. Denne regjeringen leverer viktige resultater for mer trygghet og mindre kriminalitet.

Til orientering har Regjeringen økt politiets budsjett med 2,3 milliarder kr i perioden 2006-2009. Bare i 2009 er bevilgningene økt med over 1 milliard kr. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca 460 mill. kr i inneværende år.

For Sunnmøre politidistrikt er bevilgningsøkningen i samme periode(2006-2009) 18, 1 millioner kroner.

På bakgrunn av de opplysninger jeg har fått fra Politidirektoratet og budsjettildelingen, mener jeg Sunnmøre politidistrikt er i stand til å gi god polititjeneste til publikum i Geiranger, også sommeren 2009.

SPØRSMÅL NR. 1215**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Heikki Holmås****Besvart 27. mai 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Chile, Skottland, Canada og Norge står for så og si all lakseoppdrett i verden. Oppdrettsnæringen domineres av to konserner med hovedkontor i Norge. Fra turistnæring, fagbevegelse og urfolksorganisasjoner i flere av disse landene, kommer det påstander om at lave miljøstandarder skaper problemer for villlaks og bærekraften i næringen.

Vil Regjeringen ta initiativ til et arbeid for felles miljøstandarder i næringen mellom Chile, Skottland, Canada og Norge, samt et samarbeid om urfolks og arbeidstakerrettigheter?»

Svar:

På miljøområdet arbeides det på flere hold med utvikling av internasjonale retningslinjer og tekniske standarder for havbruk. FNs matvareorganisasjon, FAO, har igangsatt et arbeid med sikte på å utvikle internasjonale retningslinjer for sertifisering av akvakultur. Norge bidrar i prosessen med både kompetanse og finansielle midler. Også i regi av den internasjonale standardiseringsorganisasjonen, ISO, utvikles det tekniske standarder knyttet til havbruk. Blant annet planlegges en standard for utforming av oppdrettsanlegg, noe som vil kunne bidra til å redusere rømming. Norge støtter dette, og bidrar blant annet

gjennom økonomisk støtte til Standard Norges arbeid i denne forbindelse.

I forbindelse med regjeringens nordområdestrategi vil det igangsettes et grenseoverskridende sirkumpolart arbeid med utvikling av etiske retningslinjer som ulike aktører må ha hensyn til i forhold til urfolk ved økonomisk virksomhet i nordområdene. Formålet er å sikre at urfolks rettigheter blir respektert i utnyttelsen og forvaltningen av ressurser og miljøet.

Regjeringen har etablert en strategi i sju punkter for å styrke og samordne Norges innsats for arbeidstakerrettigheter i andre land. Dette skal blant annet skje gjennom utenrikspolitikken, bistandspolitikken, handelspolitikken, eierskapspolitikken og arbeidslivspolitikken.

Hvorvidt Norge faktisk lykkes i å bidra til å bedre urfolks og arbeidstakers rettigheter samt miljøforhold i andre land, avhenger imidlertid av vilje fra det aktuelle landets myndigheter. Det er først og fremst nasjonale myndigheter som må ta ansvar for hvorledes dette praktiseres i det respektive land, gjennom å få på plass et regelverk og håndhevelse av regelverket.

Svar på spørsmål om urfolk og arbeidstakerrettigheter er utformet i samråd med Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1216**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 29. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren ta initiativ til å få til kollektivfelt på E18 mellom Oslo/Lysaker og Sandvika/Billingstad i Akershus, og hvor raskt kan dette skje?»

BEGRUNNELSE:

I ettermiddagsrushet stamper de mange bussene i samme køen som privatbilene på E18 fra Oslo til Sandvika i Akershus. Dette fører til lav hastighet og

lav regularitet i kollektivtransporten som benytter denne veistrekningen. I tillegg til den omfattende busstransporten til og fra Bærum, Asker, Røyken, Hurum, Lier og Drammen, berøres også langrutene til Sørlandet og Vestlandet og mange mellomlange ruter blant annet timeekspresene til Notodden, Tjøme, Stavern, Hønefoss og Vikersund. Forsinkelsene som oppstår på den relativt korte strekningen mellom Oslo og Sandvika har dermed vidtrekkende konsekvenser og berører svært mange reisende. For lokal-

rutene kan konsekvensene være, i tillegg til at de reisende blir forsinket, at korrespondanser mellom buss og tog svikter, at returavgangen blir forsinket og at busstilbudet blir dyrere i drift fordi forsinkelsene krever flere busser og sjåførere. Køen og forsinkelsene er også en vesentlig stressfaktor for bussjåførene.

Det er i dag 3 felt på strekningen. I kjøreretningen mot Oslo er det sammenhengende kollektivfelt hele veien. Sammenhengende kollektivfelt er et konkurransefortrinn for kollektivtransporten. Nettopp god fremkommelighet for kollektivtransporten er av mange fagmiljøer, også Statens vegvesen, fremholdt som en av de viktigste faktorene for å øke kollektivtransportens attraktivitet og dermed stimulere til å bruke buss framfor privatbil.

Bussbransjen og aktørene i ekspressbussmarkedet har i møte med regjeringspartiene i Stortinget understreket viktigheten av sammenhengende kollektivfelt inn og ut av bykjernene, spesielt i Oslo.

Erfaringene med tilsvarende eller lignende endringer, tyder på at det å ta i bruk et kjørefelt som kollektivfelt ikke nødvendigvis gir vesentlige ulemper for øvrig trafikk. En av årsakene til at denne type endringer ikke nødvendigvis gjør situasjonen verre for øvrig trafikk, er effekten av mindre filskifting.

Det er svært viktig å etablere sammenhengende kollektivfelt på denne strekningen ut av Oslo, og det vil innebære en vesentlig forbedring for kollektivtransporten og de reisende. Samtidig vil det være en konkret og god måte å følge opp Regjeringens målsetting om å prioritere kollektivtransporten i byene. Dersom det er problematisk å etablere kollektivfelt på absolutt hele strekningen, vil utvilsomt en løsning på deler av strekningen være langt bedre enn dagens situasjon.

Svar:

En godt virkende kollektivtrafikk som gjør at flere reiser kollektivt i stedet for å velge egen bil, bidrar til å fremme byenes funksjonsevne, redusere køer og tidsforsinkelser for alle og sist men ikke minst, at miljøet bedres gjennom lavere utslipp. Erfaringer viser at god framkommelighet for kollektivtrafikken er et godt virkemiddel for å endre trafikfordelingen.

For Regjeringen er ombyggingen av E18 i Bærum et viktig kollektivtiltak. Regjeringen har i St.meld. nr. 17 (2008-2009) Om Oslopakke 3 trinn 2 lagt til grunn at transportsystemet i Vestkorridoren må utvikles med vekt på redusert trafikkvekst og vesentlig økt kollektivandel for å møte økende transporttetter og ivareta miljøhensyn. Målet er å gi kollektivtrafikken og næringstrafikken bedre vilkår.

Tiltak i Vestkorridoren er høyt prioritert av lokale myndigheter og det er et sterkt press for å kunne

starte arbeidene tidligst mulig i vegplanperioden. En systemanalyse som utgjør grunnlag for planprogram for kommunedelplan med tverrforbindelser gjennom Bærum, skal etter planen være ferdig våren 2009. Det er lagt opp til en framdrift i planleggingen som gjør det mulig å starte bygging av delprosjekter i korridoren i planperioden 2010-13. Dette arbeides det med i styringsgruppen for Oslopakke 3. Høystandard kollektivløsninger atskilt fra øvrig biltrafikk ligger inne i alle konseptene som vurderes.

Jeg har som representanten Truls Wickholm, stilt spørsmål om det er mulig å gjennomføre midlertidige tiltak for kollektivtrafikken mens man venter på de store løsningene for E18 i Bærum. Det er nærliggende å tenke omdisponering av dagens vegareal.

Statens vegvesen Region øst har ved flere anledninger og senest i 2007, foretatt modellkjøringer som ser på virkningen av å omregulere høyre felt på E18-strekningen Lysaker – Sandvika til kollektivfelt eller til sambruksfelt.

Ingen av løsningene har vist seg å gi tilfredsstillende resultater. Sambruksfelt har vist seg å gi dårligere resultater for alle parter. Analysene viser at man med kollektivfelt mellom Lysaker og Sandvika vil få bedre framkommelighet for både biler og busser på analysestrekningen. Analysene viser imidlertid at det vil oppstå en betydelig tilbakeblokkering for biler inn mot Oslo og inn i tunnelene (Granfosstunnelen og til dels Festningstunnelen). Dette vil i tillegg gi busstrafikken dårligere betingelser.

Statens vegvesen mener at det beste for å gi bussene økt framkommelighet er å fortsette arbeidet med punktvis tiltak på strekningen og eventuelle tiltak som bedrer avviklingen på strekningen generelt. Den pågående systemanalysen viser til at det på kort sikt bør arbeides med mindre tiltak i sidevegene. Tiltak vil bli foreslått i handlingsprogrammet for 2010-13 som er til utarbeidelse i styringsgruppen for Oslopakke 3.

Selv om jeg er grunnleggende enig i representanten Wickholms synspunkter om behovet, kan jeg ikke se at trafikkanalysene har vist virkemidler som kommer behovet tilstrekkelig i møte.

På dette grunnlaget finner jeg det ikke riktig å ta initiativ til nye utredninger av kollektivfelt på strekningen Lysaker til Asker nå.

Jeg vil avslutningsvis minne om at Jernbaneverkets arbeid med dobbeltspor nærmer seg ferdigstillelse. Allerede i 2012 vil en sterkt forbedret jernbanetrafikk på strekningen gi et bedre kollektivtilbud på strekningen. Mitt håp er at det skal lokke nye trafikanter til å reise kollektivt og at dette kan gi bedre forhold for alle på E18.

SPØRSMÅL NR. 1217**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 29. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ifølge Stortingsmelding nr. 17 (2008-2009) vil staten påføre Oslopakke 3 en stor del av finansieringen av E16 Sandvika - Wøyen.

Hva er bakgrunnen for dette?»

BEGRUNNELSE:

Oslopakke 3 bygger på den historiske tverrpolitiske enigheten mellom Oslo og Akershus. Det er en svært skjør enighet der alle parter og begge fylker har måtte både gi og ta. I denne tverrpolitiske enigheten ligger ikke strekningen E16 Sandvika - Wøyen inne. Det vil si at staten her påfører denne bompengepakken en ekstra kostnad i en ellers så krevende situasjon med blant annet store kostnadsoverskridelser på det statlige prosjektet Ulven - Sinsen.

Svar:

I det lokale forslaget til Oslopakke 3 som ble behandlet i Akershus fylkesting og Oslo bystyre høsten 2006, er det vist en utbyggingskisse fram til 2027. I denne skissen er det foreslått oppstart av E16 Kjørbo – Wøyen i planperioden 2010-2013. På kartskissen i saksframlegget er prosjektet omtalt som E18 Vestkorridoren inkl. E16 Sandvika. Styringsgruppen for det lokale forslaget til Oslopakke 3 har i sitt grunnlag for pakken (datert 26. mai 2006), foreslått å prioritere 1 050 mill. 2006-kr til prosjektet E16 Kjørbo – Wøyen i 2010-2013. Styringsgruppen har i tillegg omtalt kobling mellom ny E16 og ny E18 i Sandvika som et mulig oppstartspunkt for arbeidene med E18 Vestkorridoren.

I Nasjonal transportplan 2010-2019 er prosjektet omtalt som E16 Sandvika – Wøyen, og det er prioritert statlige midler til prosjektet i perioden 2010-2013. Det er ikke gjort endringer i prosjektformål eller prosjektavgrensing. Prosjektet er for øvrig nærmere beskrevet i St.meld. nr. 17 Om Oslopakke 3 trinn 2 (2008-2009) s. 15.

SPØRSMÅL NR. 1218**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 28. mai 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Når har statsråden tenkt å sikre at pass og bankkort ikke sendes per vanlig post for å avverge ID-tyverier?»

BEGRUNNELSE:

NRK Telemark melder 20.05.2009 igjen at bankkort og pass sendes med vanlig post til usikrede postkasser. I en tid hvor omfanget av ID-tyveri ventelig vil øke betraktelig er dette svært betenkelig. Datatilsynet har da også reagert på praksisen. I Sverige har denne praksisen ifølge media blitt avvirket.

Svar:

Innledningsvis vil jeg informere at banknæringen ikke sorterer under Justisdepartementet. Så langt jeg vet, er det banknæringen selv som bestemmer hvordan utlevering av bankkort til sine kunder skal foregå. Jeg kan derfor bare svare for begrunnelsene og rutinene knyttet til utstedelse av pass.

Det utstedes årlig opp mot 600.000 pass til norske statsborgere. På årsbasis blir et større antall pass meldt tapt eller stjålet, og antallet slike taps- eller stjålmeldinger har vist en stigende kurve. For 2008 var antallet tapte eller stjålne pass i følge Politidirektoratets statistikk nærmere 26.000. I løpet av 4-årsperioden fra 2005-2008 var det samlede antall registrer-

te pass som var meldt bortkommet i overkant av 94.000.

Av det samlede antall bortkomne pass er det kun en mindre andel av disse som blir borte ved utsendelse i posten. For 2008 utgjorde dette kun 253 pass, mens det for 4-årsperioden 2005-2008 utgjorde 825 pass.

Etter passloven plikter en passinnehaver å melde i fra straks hvis et pass kommer bort. Alle meldinger om bortkomne pass blir registrert både ved Kripos og i Interpols database i Lyon i Frankrike. Dette innebærer at passet blir registrert som ugyldig. Videre betyr dette at en som reiser på et pass som er meldt tapt eller stjålet, risikerer å bli stoppet i en passkontroll over hele verden.

Som kjent etableres det også nå ordninger med elektroniske pass som inneholder biometrisk personinformasjon om passinnehaver. Et hovedformål med dette er å etablere en mulighet til sikker verifisering av passinnehavers identitet ved at vedkommendes biometri (ansiktsbilde eller fingeravtrykk) ved kontroll kan knyttes direkte til passet. Når det etter hvert kommer på plass utstyr for å lese biometriske pass, vil dette gi en betydelig reduksjon av muligheten for å krysse grensekontroll med forfalskede pass eller ved misbruk av pass utstedt til andre.

Jeg har også lagt vekt på at utsendelse gjennom rekommandert post ikke ville kunne hindre at pass blir borte i postgangen, for eksempel av tyveri begått av utro tjenere. Alternativet ville i så fall være å sende passene tilbake til vedkommende passmyndighet

slik at passene kunne avhentes der. Denne løsningen er valgt blant annet i Sverige og Finland, men er hos oss vurdert å føre til en betydelig reduksjon av publikumsservicen ved at passinnehaver ville måtte møte opp to ganger ved utstedelse av nytt pass. Dette vil heller ikke gi noen synbar gevinst i form av redusert misbruk. Det vil dessuten ta lengre tid fra passøknad til utlevering av passet. Passøkere som ønsker det, kan imidlertid selv velge å få passet returnert for utlevering på politistasjon eller utenriksstasjon.

I lys av det som er beskrevet foran, har jeg ikke funnet det formålstjenlig å legge om rutinene for utsendelse av pass i posten.

Jeg vil avslutte med å opplyse at så langt jeg har fått opplyst, er publikum gjennomgående svært fornøyd med den service som ytes ved passutstedelse. Dette gjelder ikke minst den korte tiden det tar fra passøknaden er innlevert og til passet ligger i postkassen. I de sjeldne tilfellene der passet kommer bort i posten, vil passøker få utstedt et nytt pass vederlagsfritt.

Denne regjeringen har i tillegg halvvvert gebyret for å få pass. Det kostet tidligere kr. 990,- for pass til voksne og kr. 420,- for pass til barn, mens det med virkning fra 1. januar 2008 koster kr. 450,- for pass til voksne, og med virkning fra 29. juni 2007 kr. 270,- for pass til barn. Dette er en viktig endring i forhold til de høye avgiftene på pass under Bondevik II-regjeringen. Høyre var da ansvarlig for å opprettholde et høyt avgiftsnivå som langt oversteg produksjonskostnadene.

SPØRSMÅL NR. 1219

Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 29. mai 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Underholdskravet er nå høyere enn en gjennomsnittlig gårdbrukerinntekt.

Vil statsråden ta initiativ til å endre regelverket slik at gårdbrukere og andre yrkesgrupper som avskriver investeringer kan få mulighet til å bo sammen med sin utenlandske ektefelle i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet i forbindelse med ny utlendingslov at den ville skjerpe reglene om underholdskrav i ny utlendingsforskrift. Tanken var at skjerpede

krav til inntekt for referansepersonen vil stimulere unge mennesker til å skaffe et eget fundament i livet gjennom utdanning og arbeid, noe som vil gjøre dem mer uavhengige av familien i økonomisk og praktisk henseende.

Størrelsen på underholdskravet er ikke regulert i forskriften, men i Utlendingsdirektoratets (UDI) retningslinjer (rundskriv 2008-028). Etter instruks fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet ble underholdskravet fra 21. juli 2008 hevet fra lønnstrinn 1 i Statens lønnsregulativ (per 1. mai 2008 198 400 kr per år), jf. rundskriv AI-48/08. Instruksen gjelder for søknader innkommet etter 21. juli 2008.

Undertegnede er kjent med at gårdbrukere som har en gjennomsnittsinntekt under lønnstrinn 8, ikke får tillatelse til familiegjenforening etter at regjeringen skjerpet underholdskravet. Den 7. mai 2009 skrev både Namdalsavisa, Nationen og Dagbladet om den norske gårdbrukeren fra Bindal, som ville gifte seg med sin russiske kjæreste. UDI har gitt avslag på familiegjenforening med den begrunnelse at gårdbrukeren ikke kan forsørge sin utkårede.

Tall fra Budsjettnemnda for jordbruket viser at snittinntekten per årsverk i jordbruket i fjor var 202 600 kr. Gårdbrukeren fra Bindal hadde i fjor en skattbar inntekt på drøyt 190 000 kr. Som gårdbrukere flest har han investert penger i gården og har derfor avskrevet store summer, for deretter å bli ført opp med en lavere inntekt. Underholdskravet innebærer i dag at referansepersonen må ha en årsinntekt på 215 200 kr.

Gårdbrukeren eier flere eiendommer og har formue, men i regelverket til UDI står det ingenting om at formue skal medregnes i inntekten. En stor yrkesgruppe er dermed avskåret fra å skaffe seg utenlandske ektefeller.

Svar:

Siden spørsmålet gjelder utlendingsregelverket som ligger under Arbeids- og inkluderingsdepartementets ansvarsområde, har landbruks- og matministeren bedt meg besvare spørsmålet.

Formålet med underholdskravet er at partene i en sak om familieinnvandring skal være selvforsørget dersom opphold innvilges. Ved instruks fra departementet av 21. juli 2008 ble kravet til inntekt hevet fra lønnstrinn 1 i statens lønnsregulativ (for tiden kr. 198 400 per år) til lønnstrinn 8 (for tiden kr. 215 200 per år).

Det følger av utlendingsforskriften at underholdskravet etter gjeldende regelverk skal anses sikret når utlendingen:

- vil få arbeidsinntekt av tilstrekkelig omfang. Inntekt fra heltidsarbeid anses som hovedregel som tilstrekkelig,
- oppbeærer pensjon eller andre faste periodiske ytelser, når dette er av tilstrekkelig omfang,
- har egne midler som anses som tilstrekkelig. Ut-

lendingsdirektoratet kan kreve et bestemt beløp overført til norsk bank og helt eller delvis båndlegge beløpet for en bestemt tid, eller

- vil få studielån eller stipend av tilstrekkelig omfang.

I henhold til forskriften kan det blant annet gjøres unntak fra underholdskravet når søkeren er barn, ektefelle eller samboer til norsk borger. For ektefeller og samboere gjøres det ikke unntak dersom partene er under 23 år.

Når Utlendingsdirektoratet (UDI) vurderer underholdskravet i saker der referansepersonen er selvstendig næringsdrivende, ber de om dokumentasjon som kan sannsynliggjøre at vedkommende vil ha en inntekt på minst kr. 215 200 i den perioden søknaden gjelder for. Dette skal være midler som kan brukes til forsørgelse.

UDI foretar en konkret vurdering basert på den dokumentasjonen som foreligger i hver enkelt sak. For selvstendig næringsdrivende med enkeltmannsforetak ses det på brutto inntekt for den personen det gjelder. I denne forbindelse innhentes følgende dokumentasjon:

- likningsattest
- momsoppgave for selvstendig næringsdrivende
- siste måneds saldobalanse
- næringsoppgave
- uttalelser fra regnskapsfører om fremtidig inntekt

Uttalelse fra regnskapsfører gir nyttig informasjon fordi det ellers kan være vanskelig å anslå fremtidig inntekt.

Vurderingen i disse sakene er med andre ord mer sammensatt enn når man vurderer inntekten til en arbeidstaker. I praksis ser man ofte hen til tidligere inntekt for å kunne vurdere fremtidig inntekt. Når det gjelder formue er det et krav at de midlene som skal dokumentere underholdskravet, skal være disponible midler.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sendte i oktober i fjor ut et høringsbrev med forslag til nye og strengere forskriftsregler om krav til sikret underhold. Departementet vurderer nå høringssvarene.

SPØRSMÅL NR. 1220**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 28. mai 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Flere steder i Hedmark hindres nå byggeprosjekter som har bred lokal tilslutning av "forskrift om rikspolitiske bestemmelse for kjøpesentre" og fylkesmannens innsigelser til byggeplanene. Disse sentraene ligger innenfor det alle anser som sentrumsområder. Normal utvikling og virksomhet i flere regionentra i fylket hindres og stoppes.

Vil statsråden ta initiativ til å fjerne forskriften når han ser hvor skadelig dette er for utvikling av de viktige regionsetraene i et distriktsfylke som Hedmark?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært stort fokus på byggenæringens presede situasjon både i krisepakker og den generelle debatt. Det er i dette lys underlig at ikke regjeringen tar initiativ til å fjerne forskrifter som i dagens situasjon er med på å stoppe byggeaktivitet som er klar til å bli satt i gang.

Prosjektene har stor lokal tilslutning og fått tilslutning i kommunestyrene lokalt og er innenfor de krav som lokale planer og reguleringer setter. De illustrerer dermed også hvordan det lokale folkevalgte nivå kan overprøves av det statlige byråkrati gjennom fylkesmannens innsigelsesrett.

Svar:

Forskrift for rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre trådte i kraft 1. juli 2008. Formålet med bestemmelsen er å styrke eksisterende by- og tettstedsentre, unngå handelsetableringer som fører til byspredning og økt bilavhengighet samt å begrense klimagassutslippene. Dette er nasjonalt viktige politiske

føringer som skal ivaretas i lokale og regionale planer.

Forskriften er en oppfølging av rikspolitisk bestemmelse om midlertidig forbud mot etablering av eksterne kjøpesentre i perioden 1999 – 2004. Oppfølgingen ble varslet i St.meld. nr. 26 (2006-2007) om Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand, og den fikk tilslutning fra Stortingets flertall. Et bredt flertall gav også sin tilslutning til bestemmelsen da den var på høring.

Bestemmelsen fastlegger at kjøpesentre bare kan etableres eller utvides i samsvar med retningslinjer i godkjente fylkesplaner eller fylkesdelplaner. I områder som ikke omfattes av slike godkjente planer, vil kjøpesentre større enn 3000 m² bruksareal ikke være tillatt før godkjent plan foreligger.

Forskriften har en varighet på inntil 10 år eller til den avløses av regional planbestemmelse i henhold til ny plan- og bygningslov. Fylkesmannen har fått delegert myndighet til å håndheve bestemmelsen.

Hedmark fylke har ikke godkjent fylkes(del)plan med retningslinjer for handel og senterstruktur. Dette innebærer at bestemmelsen om maksimalstørrelse må følges.

Jeg forutsetter at fylkeskommunen i samarbeid med andre regionale myndigheter, kommunene og næringslivet utarbeider en regional plan med lokalt tilpassede retningslinjer som kan legges til grunn for den videre senterstruktur og handelsutvikling i fylket. En slik plan vil dermed kunne avløse den nasjonale forskriften og bidra til å støtte utviklingen av attraktive byer og steder i Hedmark, sikre mer bærekraftige areal- og transportløsninger og gi næringslivet forutsigbare rammebetingelser.

Jeg ser derfor ingen grunn til å fjerne forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1221**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 28. mai 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Det er store skjevheter mellom høyskolene når det gjelder basisbevilgning pr tildelte studieplass. Dette er historisk betinget, slik statsråden flere ganger har påpekt, men det kan ikke være en grunn til å opprettholde skjevhetene.

Hvorfor ser ikke statsråden noen grunn til å ta initiativ til at disse skjevhetene blir rettet opp?»

BEGRUNNELSE:

En utregning av basisbevilgninger til høyskolene fordelt på studiepoengsproduksjon viser hvor skjevt tildelingssystemet for basisbevilgninger slår ut. Fordeler en denne bevilgningen pr. 60 studiepoengsproduksjon på tildelte plasser, gir det en tildeling på ca 99 000 kr til Høgskolen i Hedmark, mens Høgskolen i Ålesund får ca 127 000 kr. Disse skolene ligger ikke helt på bunn eller helt på topp, men det viser en svært stor variasjon mellom skolene.

Høgskolen i Hedmark har en svært stram økonomi og må nå si opp medarbeidere. Det er dermed viktig å få fokus på og rette opp de skjevhetene som er i systemet.

Svar:

I spørsmålet vises det til en rapport framlagt av Høgskolen i Hedmark som viser påstått skjevfordeling i basisbevilgningen til høyskolene.

Kunnskapsdepartementet er vel kjent med pro-

blemstillingen representanten reiser, og vi er i dialog med institusjoner som mener det er en urettferdig fordeling av basisbevilgningen.

Imidlertid fungerer finansieringssystemet slik at en ikke kan se på basisbevilgningen isolert – hele bevilgningen til institusjonene må tas i betraktning når den økonomiske situasjonen vurderes. Når hele bevilgningen tas med, er forskjellene mellom høyskolene langt mindre enn det rapporten fra Høgskolen i Hedmark viser.

Videre er det et for enkelt mål kun å beregne bevilgning fordelt på antall studieplasser eller avlagte 60 studiepoengsenheter. Bevilgningen til institusjonene skal dekke en rekke aktiviteter og utgifter, og kostnadsvariasjonene i sektoren er store. Av andre faktorer som må tas i betraktning kan nevnes; bredden på studieporteføljen; omfang på forskningsaktiviteten; husleiekostnader; desentraliserte tilbud; geografisk beliggenhet; størrelse.

Bevilgningene, som er et resultat av en rekke politiske beslutninger opp igjennom årene, er etter min mening rimelig godt tilpasset de ulike høyskolene.

Kunnskapsdepartementets pågående evaluering av finansieringssystemet tar for seg alle elementer av finansieringssystemet og behandler således både de resultatbaserte komponentene og basiskomponenten, herunder fordeling av midler mellom institusjonene.

Resultatene av evalueringen vil legges fram for Stortinget i St.prp. nr. 1 (2009-2010).

SPØRSMÅL NR. 1222**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 3. juni 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Hvorfor blir ikke skuespillerutdanningen ved Høgskolen i Nord-Trøndelag behandlet på samme måte som skuespillerutdanningen ved Akademiet for scenekunst ved Høgskolen i Østfold og skuespillerutdanningen ved Kunsthøgskolen i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Det er tre offentlige skuespillerutdanninger med bachelorgrad i Norge: Høgskolen i Nord-Trøndelag, Kunsthøgskolen i Oslo og Akademi for Scenekunst ved Høgskolen i Østfold. Utover basistilskuddet som går til høyskolene, mottar skuespillerutdanningen ved Høgskolen i Østfold et tilskudd for hver student i

kostnadskategori A (119 000 kr) og Kunsthøgskolen i Oslo et tilskudd per student som ligger vesentlig høyere enn tilskuddet til Høgskolen i Østfold. Høgskolen i Nord-Trøndelag mottar et tilskudd per student i kostnadskategori E (39 000 kr).

Svar:

Spørsmålet gjelder finansieringen av de offentlige skuespillerutdanningene på universitets- og høyskolenivå ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, Høgskolen i Østfold og Kunsthøgskolen i Oslo, og hvorfor skuespillerutdanningene ved de tre institusjonene behandles ulikt. Som ansvarlig statsråd for høyere utdanning vil jeg besvare spørsmålet.

Stortinget innførte finansieringssystemet for universiteter og høyskoler fra og med 2002, iht. forslag fra departementet i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Finansieringssystemet er et virkemiddel som skal bygge opp under målene i Kvalitetsreformen. Systemet ble bygd opp rundt tre hovedkomponenter: basiskomponent, undervisningskomponent og forskningskomponent. Basiskomponenten er ikke resultatbasert, mens undervisningskomponenten og forskningskomponenten er gjort delvis resultatbaserte.

De to statlige kunsthøgskolene omfattes ikke av de resultatbaserte delene av finansieringssystemet, og det kan dermed ikke settes opp en direkte sammenlikning av tilskudd per student ved kunsthøgskolene uten at man samtidig tar hensyn til en rekke andre faktorer. Bakgrunnen for at kunsthøgskolene er holdt utenfor de resultatbaserte delene av finansieringssystemet er blant annet at kunsthøgskolenes egenart gjør indikatorene i systemet lite egnet til å stimulere aktiviteten ved disse høyskolene.

I undervisningskomponenten er alle studier inndelt i seks kostnadskategorier fra A til F, avhengig av en vurdering av ulik grad av lærer- og utstyrsintensitet (kostnader) ved det enkelte studium. Inndelingen i kostnadskategorier er gjort etter relativt grove gjennomsnittsbetraktninger. Det gis ulik uttelling for det enkelte studium i undervisningskomponenten avhengig av innplassering. Ved opprettelse av nye studie-plasser fra Kunnskapsdepartementet blir 60 % av an-

tatte kostnader for den aktuelle kostnadskategori dekket gjennom økte basismidler det året som studie-plassene opprettes. Resterende 40 % vil institusjonene motta etter to år gjennom økt uttelling i undervisningskomponenten. Dette forutsetter imidlertid at studie-plassene er fylt opp og at studentene består eksamen, slik at avlagte studiepoeng ved institusjonen øker.

Innplassering av (nye) studieprogrammer i kostnadskategorier er en del av arbeidet med undervisningskomponenten i finansieringssystemet i forbindelse med de årlige statsbudsjettene. Nye studier blir plassert i en kostnadskategori etter innspill fra institusjonene og en faglig vurdering av departementet. Skuespillerutdanning ved høyskolene i Østfold og Nord-Trøndelag er ved opprettelsen av studiene plassert i ulik kostnadskategori, etter at departementet har gjennomgått innholdet i utdanningene og vurdert dem forskjellig. I den grad utdanningene har endret innhold etter opprettelsen, kan departementet foreta en ny vurdering av innplassering av disse studiene.

Dersom en utdanning flyttes opp en kostnadskategori, fører det i seg selv ikke med seg ekstra midler, med mindre det eksplisitt følger ekstra bevilgninger med en slik endring. En endring av kostnadskategori uten ekstra budsjettmidler medfører at en flytter midler fra basis i utdanningskomponenten. Dette kan i så fall medføre endring i den resultatbaserte delen av undervisningskomponenten senere, som følge av endringer i avlagte studiepoeng. Imidlertid kan avlagte studiepoeng både gå opp og ned, noe som altså kan medføre enten mer eller mindre midler til institusjonen.

Selv om gjeldende finansieringssystem er bygd opp av ulike komponenter, mottar institusjonene en samlet bevilgning som de har økonomiske fullmakter til å disponere for å nå sine mål. Dette innebærer at institusjonene selv finner den ønskede fordelingen mellom enkelte avdelinger/fakulteter, fagmiljøer eller forskergrupper, slik at institusjonen som helhet oppnår resultater innenfor utdanning, forskning og formidling.

SPØRSMÅL NR. 1223**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 29. mai 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hvilke regler gjelder for dokumentasjon av uførhet og tilhørende innrømmelse av rabatt på ferje for frakt av bil for uføre reisende som bruker egen bil?»

BEGRUNNELSE:

Kreves egen tilleggsdokumentasjon av ferjeselskapene for å innrømme rabatt på frakt av bil eller vil dokumentasjon fra andre instanser som gir innehaver rett til ordninger knyttet til handikap (f.eks. parkeringsbevis for invalidebil og følgekort for ledsager) være tilfredsstillende? Håper statsråden om nødvendig kan sørge for at det blir foretatt en klargjøring av regelverk som gjør det enklere og bedre for uføre med bil når det benyttes ferje.

Svar:

Reglene for dokumentasjon av uførhet og tilhørende innrømmelse av rabatt på ferje for frakt av bil for uføre reisende som bruker egen bil framgår av

punkt 2.2.2 i riksregulativet for ferjetakster, gjengitt nedenfor.

"Moderasjon for kjøretøy anskaffet med støtte gjennom folketrygden.

For kjøretøy anskaffet med støtte fra folketrygden, gis det 50 % rabatt på enkeltbillett. Dette gjelder også om bilens eier fyller vilkårene for stønad til bil fra folketrygden, men likevel har valgt å kjøpe bil uten slik støtte. 50 % rabatt gis også på en personbillett enten det er bilens eier eller en ledsager som fører bilen.

NAV-kontorene utsteder et spesielt legitimasjonsbevis påført kjøretøyets registreringsnummer. Dette må forevises sammen med annet identitetskort. 50 % rabatt gis kun for det kjøretøyet som trygdekontoret har utstedt legitimasjonsbevis for når eieren selv er med i bilen. For at det skal gis 50 % rabatt på en ev. tilhenger stilles det samme krav til dokumentasjon fra NAV-kontoret som for bilen.

For samband med bompenger se pkt. 1.13."

I pkt. 1.13 framgår følgende bestemmelse:

"Bompenger innkreves som tillegg til ferjetaksten. Størrelsen på bompengesatsen og eventuelle rabatter på denne framgår av stortingsvedtaket vedrørende det enkelte bompengeprojekt."

SPØRSMÅL NR. 1224**Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 29. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Vil statsråden følge opp forslaget om å etablere et nasjonalt kompetanse- og utviklingscenter for helsefremmende og forebyggende helsetjenester til barn og unge?»

BEGRUNNELSE:

Landsgruppen av helsesøstre i Norsk Sykepleierforbund har sammen med en rekke organisasjoner på fagfeltet utarbeidet forslag til etablering av et nasjonalt senter for kompetanse og faglig utvikling av de helsefremmende og forebyggende helsetjenestene for barn og unge. Forslaget har betydelig aktualitet i tilknytning til de funksjonsendringer som drøftes i

forbindelse med samhandlingsreformen. Et nasjonalt senter vil kunne bidra til bedre kompetanse- og ressursutnyttelse, samarbeid på tvers av profesjoner og nivå og en forbedret sammenhengende kjede av tilbud til barn og unge på dette feltet.

Svar:

Jeg er enig i at virkemidler for å styrke helsefremmende og forebyggende helsetjenester for barn og unge kan ses i sammenheng med samhandlingsreformen i helsetjenesten. Formålet med samhandlingsreformen er både å styrke primærhelsetjenesten og å styrke helsetjenestens ansvar i det forebyggende arbeidet. Videre skal samhandlingsreformen svare på pasientenes og brukernes behov for koordinerte tje-

nester og gi mer og bedre helsetjenester for hver krone.

Forslag til samhandlingsreform vil bestå av en rekke enkeltstående tiltak som samlet skal bidra til å realisere intensjonene i reformen. Sentralt i den forbindelse er tiltak som settes inn tidlig i et pasient/brukerforløp, dvs. i form av folkehelsearbeid, forebyggende tjenester, tidlig intervensjon, egenmestring, lavterskel- og tverrfaglige tilbud mv. Dette innebærer en sterkere satsing på kommunale tjenester som et sentralt fundament i det samlede helsetjenestetilbudet til befolkningen. I tillegg kommer tiltak som sikrer god samhandling mellom tjenestenivåene, dvs. både mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten og innad i tjenestene.

Kompetanse hos helsepersonell for å kunne møte disse utfordringene vil stå sentralt. Spørsmål om å etablere nasjonale sentre for kompetanse- og fagutvikling bør etter mitt syn sees i sammenheng med relevante miljøer i universitets- og høyskolesektoren for å kunne bli robuste fagmiljøer. Forskning og fagutvikling også innen forebyggende helsetjenester for barn og unge bør kunne bygges opp i samarbeid med høyskoleutdanningen av helsepersonell. En eventuell fremtidig etablering av et tverrfaglig fagutviklings-senter er en vurdering som må foretas av utdannings- og helsemyndigheter i samarbeid etter at forslaget til samhandlingsreform er fremlagt for og drøftet i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1225

Innlevert 20. mai 2009 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 2. juni 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Nordstrand ENØK består av 7 borettslag og 1 sameie, totalt 1712 leiligheter. De søkte ENOVA om ENØK midler, men fikk avslag fordi ENOVA ikke kunne gi støtte til denne typen fellestiltak. ENOVA gav videre beskjed om at de kunne støtte ENØK tiltak individuelt for leilighetene.

Vil statsråden endre denne praksisen slik at også sammenslutninger, som Nordstrand ENØK, kan få støtte til ENØK tiltak?»

Svar:

I avtalen Olje- og energidepartementet har med Enova er det satt ambisiøse mål for resultater innen energiomlegging. Innen utgangen av 2011 skal midlene som Enova forvalter ha bidratt til et energiresul-

tat på 18 TWh sammenlignet med 2001. Det betyr at det må prioriteres slik de beste prosjektene blir gjennomført. Kriteriene som er satt for tildeling av støtte må vurderes på denne bakgrunn.

Fellesprosjekter, slik som prosjektet omtalt i spørsmålet, kan søke om støtte gjennom program for bolig, bygg og anlegg. Enova har prosjekter med flere borettslag, og med boligbyggerlag som koordinerer tiltak for flere borettslag.

I årene 2001-2008 er det gitt tilskudd til over 12 000 bygg innenfor programmet bolig, bygg og anlegg. Enova regner med at det spares om lag 2,4 TWh per år i disse prosjektene. Jeg er godt fornøyd med dette. Jeg kan imidlertid ikke kommentere håndteringen av enkeltprosjekter.

SPØRSMÅL NR. 1226**Innlevert 22. mai 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 3. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere om det kan innføres en lovhjemmel, eller gjøres andre grep, slik at nedlagte jernbanestrekninger kan benyttes vederlagsfritt til viktige veiformål?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr. 60/Innst. S. nr. 111 (1988-89) som bl.a. omhandler nedleggelse av jernbanestrekningen fra Kragerø til Neslandsvatn st. i Drangedal fastsetter også Stortinget retningslinjer for avhending av eiendom i forbindelse med nedleggelse av jernbanen.

Stortinget vedtok 30. mars 1989 følgende:

"Eiendommer med ingen eller liten alternativ verdi og som NSB ikke lenger har bruk for, eller eiendommer som i sin helhet fortsatt skal nyttes til samferdselsformål til erstatning for nedlagt jernbanetrafikk, overføres vederlagsfritt til de berørte kommuner i samsvar med tidligere praksis."

Dette vedtaket er ikke opphevet, men Samferdselsdepartementet sier i brev til Kragerø kommune i mars 2003: "Etter Samferdselsdepartementets vurdering kan det likevel sies at disse retningslinjene indirekte ble opphevet gjennom Stortingets beslutning om å gjøre NSB om til særlovsselskapet NSB BA."

Dette skjedde ved behandlingen av St.prp. nr. 2 (1996-97).

Drangedal kommune arbeider nå med en reguleringsplan for området ved Neslandsvatn st.

På en ca 2 km lang strekning ligger det nedlagte jernbanespor helt parallelt med fylkesveien, og bruk av jernbanespor er eneste mulighet for å få laget en høyst påkrevet gang/sykkelvei.

For å få realisert gang/sykkelvei i området vil det være av avgjørende betydning at jernbanetraseen kan benyttes vederlagsfritt i tråd med Stortingets intensjon bak vedtaket i 1989.

Svar:

Det framgår av begrunnelsen at spørsmålet har sammenheng med at Drangedal kommune i Telemark arbeider med en reguleringsplan for området ved Neslandsvatn st. På en ca 2 km lang strekning ligger et nedlagt jernbanespor helt parallelt med fylkesveien og bruk av dette er eneste mulighet for å få laget en høyst påkrevet gang/sykkelvei. Det framgår

at for å få realisert planene om gang/sykkelvei i området vil det være av avgjørende betydning at jernbanetraseen kan benyttes vederlagsfritt. I denne sammenheng vises det til St.prp. nr. 60/Innst. S. nr. 111 (1988-1989) hvor Stortinget fastsatte retningslinjer for avhending av jernbanegrund i forbindelse med nedleggelse av sidebaner, herunder Kragerøbanen, hvor den aktuelle jernbanestrekningen inngikk.

Jeg gjør oppmerksom på at Samferdselsdepartementets brev til Kragerø kommune av mars 2003 vedr. vederlagsfri overføring av grunn til kommunen som det henvises til i begrunnelsen, gjaldt eiendom som eies av NSB AS. Det er korrekt at ovennevnte retningslinjer ble opphevet for eiendommer som eies av NSB som følge av omorganiseringen av NSB til selskap. Ved etableringen av åpningsbalansen for det nye selskapet inngikk fast eiendom som ble forvaltet av NSB og som fortsatt skulle eies av det nye selskapet, som et tinginnskudd og utgjorde en viktig del av egenkapitalen til det selskapet.

For driftsavhengige eiendommer knyttet til jernbaneinfrastrukturen som ble skilt ut fra NSB og lagt under Jernbaneverket (nytt forvaltningsorgan for jernbaneinfrastrukturen som ble skilt ut fra NSB ved selskapsdannelsen), brukes fortsatt fastlagte retningslinjer ved nedleggelse av jernbanestrekninger. Dette betyr at eiendommer/grunn til samferdselsformål som eies av Jernbaneverket, til erstatning for nedlagt jernbane, fortsatt kan overføres vederlagsfritt til berørte kommuner. Etter min vurdering er det ikke behov for innføring av noen ny lovhjemmel da dette er godt nok ivare tatt gjennom de etablerte retningslinjene.

Jeg er kjent med at den nedlagte jernbanestrekningen ved Neslandsvatn st. som kommunen ønsker å benytte til gang/sykkelvei, eies av staten v/Jernbaneverket. Fra Jernbaneverket har jeg dessuten fått opplyst at den aktuelle jernbanegrunden kan avstås vederlagsfritt, men dette forutsetter at Drangedal kommune utarbeider en arealplan før overdragelsen kan finne sted. For å få til en løsning på denne saken tilrår jeg derfor at kommunen tar direkte kontakt med Jernbaneverket for å få avklart nødvendige formaliteter som må være på plass for å kunne ta i bruk den nedlagte jernbanestrekningen til byggingen av den planlagte gang- og sykkelvegen ved Neslandsvatn st.

SPØRSMÅL NR. 1227**Innlevert 22. mai 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 2. juni 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Statsråden henviser ofte til ENOVA når spørsmålet er virkemidler og bevilgninger innen fornybar energi, energiomlegging og energieffektivisering. I flere debatter har rød-grønne politikere, deriblant APs Tore Nordtun, vist til at penger brukt på ENØK gir langt bedre resultater enn tilsvarende beløp brukt på vindkraft.

Kan statsråden fremskaffe en oversikt som sammenligner hvor mye Enova bevilger til ulike formål, samt hvor mange kWt ny/spart energi hver krone gir innen de ulike områdene?»

Svar:

Enovas resultater rapporteres årlig gjennom statsbudsjettet. Her gis det oversikt over hvor mye

Enova bevilger til de ulike satsingsområdene og energiresultatene av dette. Se for eksempel St. prp. nr 1 (2008-2009), side 58.

I 2006 ble det foretatt en evaluering av Enova. Evalueringen ble rapportert til Stortinget i St. prp. nr. 69 (2006-2007) om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2007. På side 135 vises en oversikt over aggregerte energiresultater og disponering av midler for Enovas områder for årene 2000-2006.

I årsrapporten for 2008 oppyser Enova at de i 2008 gav 1,60 kr/kWh i støtte til vindkraft, og 0,52 og 0,32 kr/kWh til henholdsvis varme og energibruk. Dette er beregnet ut i fra investeringsstøtten og prosjektets forventede årlige energiresultat.

SPØRSMÅL NR. 1228**Innlevert 22. mai 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 2. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«En ny global klimaavtale må unngå at avtalen kan innfries ved å flytte arbeidsplasser og utslipp fremfor å redusere utslippene. Flere aktører, deriblant "ICEMAN", utvikler system som beregner CO₂-innholdet i ulike produkter. Ønsket er å gi den enkelte konsument/innkjøpssjef nødvendig informasjon. Ved å synliggjøre CO₂-innholdet i produktet tvinger man samtidig land utenfor systemet til å dokumentere sitt CO₂-regnskap, og muliggjør tiltak mot flytting av CO₂-utslipp.

Hva gjør statsråden på dette området?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1228 fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen. Regjeringens fremste mål for Københavnmøtet er enighet om en ambisiøs, ny global klimaavtale, som har som utgangspunkt at den globale gjennomsnittstemperaturen ikke skal øke

med mer enn 2 grader celsius fra førindustrielt nivå. Dette ville være et virkelig gjennombrudd i klimakampen. En slik avtale vil redusere problematikken med karbonlekkasje.

Miljømerking av produkter kan være en måte å synliggjøre ulike produkters samlede miljøbelastning gjennom livsløpet og dermed gjøre det lettere for den enkelte konsument å gjøre miljøriktige valg. Det finnes i dag flere merkeordninger som har en klima- eller energikomponent. Det offisielle nordiske miljømerket Svanen som er opprettet av Nordisk Ministerråd er et slikt merke. Svanen stiller krav til energiforbruk, energieffektivitet og energikilder. Alle produkter og tjenester merket med Svanen krever lite energi – og gir dermed lavere utslipp av klimagasser.

Teknologirådet la fram sin rapport om klimamerking i fjor. Både jeg og andre statsråder vurderer fortløpende problematikken knyttet til innføring av klimamerking og de berørte departementene har opprettet en arbeidsgruppe for samlet å kunne vurdere pro-

blemstillinger knyttet til klimamerking. Landbruks- og matministeren omtaler klimamerking av mat i sin Stortingsmelding om klima som legges fram denne uka. Standard Norge har nylig på vegne av Nærings- og handelsdepartementet gjennomført et forprosjekt om bruk og utvikling av standarder for klimamerking av produkter. Fiskeri- og kystdepartementet har satt i gang utredninger som blant annet ser på ulike inter-

nasjonale klimamerkeordninger og klimaeffekten av transport i matproduksjon.

Et eventuelt klimamerke vil kreve et betydelig arbeid knyttet til beregning av utslipp for det enkelte produkt. Vi må også ta inn over oss at handelen skjer på tvers av landegrensene slik at et det videre arbeidet på dette feltet må skje i nært samarbeid med andre land.

SPØRSMÅL NR. 1229

Innlevert 22. mai 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 4. juni 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«TV2 meldte 14. mai 2009 om en prosess mellom Regjeringen og Aker vedrørende etableringen av et nytt oljeselskap hvor staten skulle bidra med en betydelig egenkapitalinvestering. I lys av Aker Holding-saken er det av interesse å vite hvordan denne prosessen ble håndtert.

Kan statsråden gjøre rede for varighet av forhandlingene, hva som ble drøftet, hvem som var involvert, om Regjeringen brukte finansielle og/eller juridiske rådgivere og hva som var årsaken til at forhandlingene ikke førte frem?»

Svar:

Aker presenterte i 2008 et mulig forretningskonsept for staten som gjaldt virksomhet knyttet opp mot aktiviteten på norsk sokkel. Det ble avholdt møter med Aker for å klargjøre innholdet i forretningskonseptet.

Det ble deretter foretatt grundige vurderinger av grunnlag for eventuell statlig medvirkning. Regjeringen konkluderte med at det ikke var aktuelt å arbeide videre med saken. Det ble derfor ikke på noe tidspunkt gjennomført forretningsmessige forhandlinger med Aker om det foreslåtte forretningskonseptet.

SPØRSMÅL NR. 1230

Innlevert 22. mai 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 3. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Oljesandprosjektet til StatoilHydro i Canada har blitt kritisert fordi det regnes som en svært lite miljøvennlig måte å utvinne olje på, med ødeleggelse av store områder som resultat. Dertil kommer at utbyggingen, ifølge FN, bryter med urfolks- og menneskerettigheter.

Mener finansministeren at dette er i tråd med de etiske retningslinjene til Statens pensjonsfond utland (Oljefondet), og hvis så ikke er tilfelle, hva akter hun å gjøre med det?»

BEGRUNNELSE:

Lubicon-stammen i Canada har sendt et brev til Oljefondet med anmodning om at fondet trekker seg ut inntil det foreligger en avklaring i saken. Investeringen til Statens pensjonsfond utland (Oljefondet) er på nesten 1 milliard kroner i selskapet TransCanada. Dette selskapet skal til høsten starte bygging av en ny rørledning for transport av gass gjennom området til Lubicon-stammen i provinsen Alberta i Canada.

FN har bedt myndighetene i Canada om å stanse virksomheten inntil det foreligger en avtale med indi-

anerstammen om bruk av landområdet. Verdensorganisasjonen mener Canada bryter urfolks- og menneskerettigheter fordi TransCanada får bygge ut rørledningen uten at det eksisterer en avtale som sikrer deres krav på land. Amnesty Norge krever også at Oljefondet trekker seg ut av TransCanada.

Svar:

Statens pensjonsfond - Utland er i sin helhet plassert i verdipapirer i utlandet. Investeringer i Statoil-Hydro faller således utenfor virkeområdet til de etiske retningslinjene for fondet.

Jeg er kjent med at Etikkrådet har mottatt brev fra Lubicon-indianerne. Etikkrådet er et uavhengig råd som vurderer om det er grunnlag for å anbefale at noen av selskapene Pensjonsfondet investerer i utelukkes etter kriteriene i de etiske retningslinjene. Rådet mottar ofte informasjon fra organisasjoner og an-

dre. Det er bra fordi det gir et bedre grunnlag for den vurderingen Etikkrådet skal gjøre.

Jeg har full tillit til at Etikkrådet foretar grundige vurderinger av ulike enkeltselskaper og situasjoner, at de undersøker riktigheten i påstander som kommer fram, og at de konsulterer ulike kilder for å få et best mulig grunnlag for sine vurderinger. Derfor vil Etikkrådets vurderinger av enkeltselskaper kreve noe tid. Det er også slik at de selskapene som blir vurdert kontaktes for eventuelle synspunkter på opplysninger som har kommet fram og for at Etikkrådet skal gjøre seg opp en oppfatning av om det er fare for medvirkning til brudd på de etiske retningslinjene framover i tid. Dersom Finansdepartementet beslutter å utelukke et selskap etter råd fra Etikkrådet er det full åpenhet om dette, men først etter at et eventuelt nedslag er gjennomført. Et eventuelt nedslag tar minimum to måneder.

SPØRSMÅL NR. 1231

Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 3. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I Finansavisen 25. mai fremkommer det at personer med fastrentelån til ansattevilkår kan komme ekstremt dårlig ut på grunn av måten fordelsbeskatningen regnes ut. Et eksempel viser at den reelle fordelen utgjør 6.000 kr, men vedkommende må årlig skatte av en fordel på 36.000 kr. Dette er helt uakseptabelt. Statsrådets begrunnelse for ikke å endre systemet er like oppsiktsvekkende i det hun setter hensynet til ligningsmyndighetene foran hensynet til arbeidstaker.

Vil statsråden vurdere saken må nytt?»

Svar:

Normrenten som er referanserente for beskatning av rimelige lån i arbeidsforhold er fastsatt til 3,25 prosent for mai og juni. For juli og august er normrenten fastsatt til 2,75 prosent.

Fastrentelån på særskilte ansattevilkår hos arbeidsgiver fordelsbeskattes dersom fastrenten er lavere enn normrenten. Fordelsbeskatningen skjer derfor etter samme regler som for andre lån i arbeidsforhold. På samme måte som ordinære fastrentelån gir mulighet for en større rentegevinst (eller rentetap) sammenlignet med flytende markedsrente, vil den

skattemessige virkningen av fastrentelån på ansattevilkår kunne bli større enn for lån på ansattevilkår med flytende rente. En del av gevinstpotensialet ved å inngå en fastrenteavtale ved lån fra arbeidsgiver vil således måtte justeres for virkningene etter skatt. Den skattemessige virkningen er derfor et relevant hensyn å ta dersom man vurderer å ta opp fastrentelån hos arbeidsgiver. Normrenten er nå lavere enn de beste fastrentene som tilbys i markedet. Det oppstår derfor ikke noen skattepliktig fordel av et fastrentelån i arbeidsforhold, med mindre den ansatte har betydelig lavere rentesats enn gjeldende fastrentenivå.

Det er særlig praktiske hensyn som ligger til grunn for at fordelen av fastrentelån beregnes med utgangspunkt i samme normrente som lån med flytende rente. Fastrentelån tilbys med svært ulik løpetid, fra 1-20 år, med tilhørende variasjoner i rentesatsen. Det måtte derfor fastsettes mange ulike normrenter for å ta hensyn til dette, som et minimum for fastrentelån med hhv. 1, 3, 5, 10, 15 og 20 år løpetid (dvs. 6 nye normrenter). Innføring av særskilte normrenter for alle fastrentelån inngått på ethvert tidspunkt ville derfor bidra til å komplisere innberetning, kontroll og ligning for arbeidsgiver og skattemyndigheter. Når det også tas hensyn til at det tradisjonelt er en liten

andel (under 10 prosent) av låntagerne som har fastrentelån, og bare en andel av disse med fastrentelån på ansattevilkår, mener jeg det ikke er grunnlag for å vurdere spørsmålet om å etablere egne normrenter for fastrentelån på nytt nå.

Jeg gjør også oppmerksom på at når skattyter inntektsbeskattes for en beregnet rentefordel, skal det ved ligningen innrømmes et rentefradrag tilsvarende den beregnede rentefordelen i alminnelig inntekt. Dette kommer i tillegg til det vanlige fradraget for betalte gjeldsrenter. Arbeidsgiver kan imidlertid ikke ta hensyn til fradragretten for den beregnede rentefordel ved gjennomføring av forskuddstrekk. For-

skuddstrekket vil derfor isolert sett bli for høyt på slike beregnede rentefordeler. Arbeidstaker kan imidlertid søke om nytt skattekort dersom forskuddstrekket blir uforholdsmessig høyt i en slik situasjon.

Den beregnede fordelten får kun effekt for den ansatte som skatt av personinntekt, ettersom rentefordelen som nevnt kommer til fradrag i alminnelig inntekt. For skattyter som ikke er i toppskatteposisjon, skal det følgelig kun svares trygdeavgift av den beregnede fordelten. Det er således ikke dekkende når det i det refererte eksempelet skrives at ”vedkommende må årlig skatte av en fordel på 36.000 kroner”.

SPØRSMÅL NR. 1232

Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 2. juni 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«På hvilken måte engasjerer statsråden seg i fremdriften for Snelda-prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at et flertall av medlemmene i Stortingets Familie- og kulturkomite, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ved gjentatte budsjettbehandlinger har uttrykt seg positivt om Snelda-prosjektet.

I Budsjett-innst. S. nr. 2 (2008-2009) henvises det bl.a. til følgende flertallsmerknad fra Budsjett-innst. S. nr. 2 (2006-2007):

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at kultur- og utdanningskomiteen i Oslo kommune i sin innstilling i forbindelse med ny kulturstrategi for Oslo, gir støtte til prosjektet "Snelda". Prosjektet er et initiativ fra blant annet Cosmopolite, Nordic Black Theatre og Stiftelsen Horisont, og dreier seg om å utvikle et område ytterst på Bjørvika-utstikkeren i Oslo som kulturøy/kulturell base. Flertallet merker seg også at Norsk kulturråd støtter prosjektet. Flertallet er positive til initiativet."

Snelda-partnerskapet består av seks partnere, som alle har til felles at de presenterer og/eller produ-

serer kunst med en sterk ung multikulturell forankring: Dancing Youth, FloorKnight, Didá, Global Oslo Music, Ungdomsfabrikken, Minoritet!, Horisont, Cosmopolite og Nordic Black Theatre.

Svar:

Planen om etablering av kulturhus på øya Snelda i Bjørvika i Oslo er i en tidlig fase. Fra Norsk kulturråd ble det i 2006 gitt kr 500.000 i tilskudd til utvikling av Snelda-konseptet. Framdriften i utviklingen av planer som er på et så tidlig stadium må forventes ivaretatt av prosjekteier, i dette tilfellet Andelslaget Snelda. Kultur- og kirke departementet (KKD) har ikke grunnlag for å engasjere seg i framdriften av prosjektet på dette tidspunkt.

I møte 24. juni 2008 mellom Andelslaget Snelda og KKD ble det konkludert at Snelda skulle ta kontakt med Oslo kommune, og at kommunen deretter eventuelt kunne initiere samtaler med KKD om saken. Jeg er kjent med at Oslo kommunen har valgt å utsette dialogen med Snelda til arkitektkonkurransen om videre utbygging i Bjørvika er ferdig.

Departementet må avvvente en eventuell forankring av planene i Oslo kommune.

SPØRSMÅL NR. 1233**Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 4. juni 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det kan synes som om Norsk hjemmefrontmuseum har vært drevet på en noe underlig måte. Det skal visstnok ha vært kontoer utenfor statens regnskapssystemer og utbetalinger som det kan settes spørsmålstegn ved.

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i de påstander og uroen som nå preger de militære museene vi har, slik at vår stolte krigshistorie blir tatt vare på best mulig?»

BEGRUNNELSE:

På grunnlag av reportasjer som ABC nyheter har hatt, kan det synes som museumsdriften har vært drevet på en noe underlig måte. Etter min oppfatning er det av den største viktighet at våre militære museer blir drevet slik at flest mulig får lære om vår krigshistorie. Det er ord mot ord om kontoene, samt at det også skal ha vært personstridigheter. Det skal i tillegg også ha vært alvorlige lageravvik ifølge granskingskomisjonen.

Svar:

Jeg er opptatt av at vi tar vare på og videreutvikler den kulturelle virksomheten i Forsvaret. Det er derfor viktig for meg at det ikke kan reises tvil om forvaltningen av vår kulturarv. Museene har en sentral rolle i å synliggjøre militærvesenets betydning i samfunnet. Det vises i den forbindelse også til St.meld. nr. 33 (2008-2009).

Forsvarets virksomhet skal drives i samsvar med gjeldende lover og regler, herunder krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etisk atferd. I tråd med dette igangsatte Forsvaret i 2006 en gjennomgang av driften ved Forsvarsmuseet etter mistanker om øko-

nomiske misligheter. Undersøkelsene avdekket at det eksisterte bankkonti utenfor statsregnskapet, men det ble ikke funnet økonomisk mislighold. Forsvaret iverksatte deretter korrigerende tiltak for å sikre at museumsdriften skjer i tråd med regelverket. Museene fikk i 2006 ny leder. En sentral del av hans oppdrag var å bringe de kritikkverdige forhold i orden.

Forsvaret har terminert praksisen med bankkonti utenfor statsregnskapet. Det er i tillegg utviklet rutiner og avtaler med venneforeningen til Hjemmefrontmuseet, som tilfredsstiller kravet til forsvarlig forvaltning. Forhold knyttet til innkreving av inngangspenger til Hjemmefrontmuseet er gjennom dette brakt i orden.

Forsvarsdepartementet mottok høsten 2007 en anonym varsling knyttet til Forsvarets oppfølging av saken. Som følge av påstander om at Forsvaret ikke har gjort nok for å rette opp i misligheter ved museet, ble Forsvarsstaben bedt om å redegjøre for saken. Forsvaret har bekreftet at regnskaps- og forvaltningsmessige forhold avdekket ved gjennomgangen i 2006 er fulgt opp. En rekke forbedringstiltak for å etablere gode og hensiktsmessige rutiner i forvaltning av museene har blitt gjennomført.

Det er viktig for meg at man i fremtiden sikrer og legger til rette for en forsvarlig forvaltning av Forsvarets museer i tråd med regelverket. En riktig drift av museene vil bidra til å fremme og til å styrke kulturens betydning og tilstedeværelse i samfunnet. Kulturarven er en uerstattelig kilde til innsikt, identitet og opplevelse som forvaltes på vegne av kommende generasjoner. Min visjon for kulturvirksomheten i Forsvaret er å synliggjøre og videreutvikle Forsvarets rolle som kulturbærer, kulturforvalter og kulturformidler.

SPØRSMÅL NR. 1234**Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 2. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva vil finansministeren gjøre for å rydde opp og forenkle det uklare regelverket rundt sukkeravgiften og praktiseringen av dette, slik at ikke norske bedrifter og arbeidsplasser blir skadelidende?»

BEGRUNNELSE:

Administreringen og praktiseringen av regelverket rundt sukkeravgift skaper problemer for norske bedrifter. I tilfeller har norske bedrifter først som resultat av tollmyndighetenes regnskapskontroll, fått beskjed om at de ikke skulle betalt sukkeravgift, søkt om fritak og fått dette innvilget, for og ved neste kontroll få beskjed om at avgift skulle vært betalt med betydelige beløp. Regelverket er tydeligvis vanskelig også for Toll- og avgiftsdirektoratet.

Reglene rundt størrelsen på emballasjen som sukkervarene kommer i skaper også problemer ettersom regelverket setter et minsteemballasjekrav på 25 kilo, mens enkelte av disse sukkervarene, som dekorasjonsmelis, kun leveres i 10-kilopakker.

Å gjøre det vanskeligere for norske bedrifter å drive sin virksomhet, samt sikre arbeidsplasser, kan umulig ha vært intensjonen med regelverket.

Svar:

Finansdepartementet har hatt kontakt med Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) om spørsmålet. Ifølge TAD gjelder spørsmålet vedtak i klagesak 7. mai 2009, jf. Tollregion Sør-Norges vedtak 2. juli 2008 om etterberegning.

Ved vedtaket 7. mai 2009 fant direktoratet grunnlag for å dispensere fra plikt til å svare avgift. Begrunnelsen var at direktoratet fant det overveiende sannsynlig at den avgiftspliktige virksomheten i god tro hadde innrettet seg etter feilinformasjon fra toll- og avgiftsetaten.

Rettsreglene det ble feilinformert om gjaldt vilkår for å få refundert avgift for sukker som nyttes til ervervsmessig framstilling av varer, jf. stortingsvedtaket om avgift på sukker § 3 bokstav d slik det lød for det aktuelle tidsrom (gjeldende stortingsvedtak § 2 bokstav e). Vilkår for refusjon er bl.a. at sukker som ikke er i flytende form må leveres i emballasje på minst 25 kg for å være omfattet av avgiftsfritaket, jf. forskrift 21. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 3-16-3 første ledd bokstav a. Emballasjekravet er satt for å sikre at fritaket kun gis til ervervsmessig virksomhet og ikke til annen bruk.

Kravet til emballasjeenheten kommer klart fram av den aktuelle bestemmelsen. I den konkrete saken ble det likevel lagt til grunn at toll- og avgiftsetaten hadde feilinformert slik at virksomheten hadde grunn til å tro at fritaket også gjaldt innførsel av emballasjeenheter på 10 kg.

Sett i lys av den konkrete saken spørsmålet gjelder kan jeg derfor ikke se at regelverket er uklart eller at det er grunn til å presisere dette. TAD opplyser for øvrig å være ukjent med at sukkervarer, som dekorasjonsmelis, kun leveres i 10-kilopakker. Hvis dette er problematisk bør eventuelt virksomheten ta opp dette med TAD.

SPØRSMÅL NR. 1235**Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 8. juni 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hans Petter Stormoen fra Erito tar i mail datert 19. mai 2009 opp en alvorlig sak knyttet til SkatteFUNN- midler for ulønnet arbeidsinnsats. Erito ble, i følge mailen, innvilget midler på til sammen 1 million for ulønnet arbeid for årene 2006 og 2007, men ut-

betalingene ble stoppet fordi regjeringen skulle beslutte den videre utvikling for SkatteFUNN ordningen.

Vil Regjeringen rydde opp i denne og lignende saker, og når vil Erito AS få utbetalt innvilgede SkatteFUNN midler for ulønnet arbeidsinnsats?»

BEGRUNNELSE:

I mailen står det følgende:

"På grunn av manglende utbetalinger for ulønnet arbeid, befinner Erito AS seg i en særdeles vanskelig økonomisk situasjon, i likhet med andre lignende bedrifter. Vi føler at dette er urimelig og nesten urettferdig. Utestående beløp hos SkatteFUNN er kr 983 000. Erito AS har gjeld relatert til SkatteFUNN pålydende kr 793 000 som fordeler seg på banklån, utestående lønn og feriepenge, offentlige fordringer samt en underleverandør. Innfris ikke disse, må Erito AS avvikles. Eierandelene i Mowecom AS må selges for å dekke utestående gjeld. Erito AS har ingen mulighet til å innfri sine fordringer og må derfor avvikles - med mindre lovt midler utbetales."

Svar:

Skattefunn er en rettighetsbasert ordning der alle prosjekter som oppfyller kriteriene i skattelovens § 16-40 med forskrift, gis støtte. Norges forskningsråd og Skatteetaten administrerer ulike oppgaver innenfor ordningen. Norges Forskningsråds Skattefunnsekretariat vurderer om det planlagte prosjekt innebærer forsknings- og utviklingsarbeid som omfattes av ordningen basert på lov og forskrift.

Forskningsrådets godkjenning gjelder ikke kostnadsrammen, hvilke kostnader som inngår eller om søker faller innenfor ordningen. Kostnadene er eventuelt fradragsberettigede etter skattelovens kapittel 6, som faller under likningsmyndighetenes ansvar. Skatteetaten skal på vanlig måte kontrollere selvangivelsen med hensyn til kostnader som er oppgitt, også for godkjent Skattefunnprosjekt, og forøvrig kontrollere at øvrige krav og begrensninger i fradragsgrunnlaget ikke overskrides. Skatteetaten skal også utbetale eventuelt fradrag utover utlignet skatt, og behandle eventuelle klager på fastsettelsen av fradraget.

Det følger av beskrivelsen over at det ikke kan foreligge noen innvilging av skattefradrag eller tilskudd i Skattefunn-prosjekter før skattyter har levert selvangivelse og skatteetaten har kontrollert denne.

Når det gjelder ulønnet arbeid, utgjør ikke det en kostnad i regnskapsmessig eller skattemessig forstand. Derfor faller slik innsats utenfor Skattefunn-ordningen. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett i 2005 fattet Stortinget imidlertid vedtak om å opprette en egen tilskuddsordning for å støtte ulønnet arbeidsinnsats. Fordi tilskudd etter statstøttereglene skal ha insentivvirkning og derfor ikke kan ha tilbakevirkende kraft, ble det samtidig vedtatt en separat kompensasjonsordning for ulønnet arbeidsinnsats utført i årene 2003 og 2004. Det var Nærings- og handelsdepartementet som administrerte tilleggsordningen, og Forskningsrådet stod for den faktiske gjennomføringen.

Tilskuddsordningen for ulønnet arbeid i Skattefunnprosjekter innebar nye støtteelementer og ble derfor notifisert til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) i 2005. ESA godkjente ordningen først i 2008. Dette vedtaket åpner ikke for at ordningen gis tilbakevirkende kraft for årene 2006-08. Det fremgår for øvrig i tittelen til retningslinjene for tilskuddsordningen at den gjelder for "inntektsåret 2005".

Midlene som ble bevilget i 2005-budsjettet til tilskuddsordningen, har i mellomtiden blitt utbetalt under reglene om bagatellmessig støtte til de som har rett på støtte for ulønnet arbeid utført i 2005. Det er ikke senere, heller for 2009 bevilget midler til ordningen. Det synes dermed ikke å foreligge grunnlag for godkjenning osv. for 2006 og 2007.

Spørsmål om eventuell videreføring av ordningen vil måtte behandles i forbindelse med de ordinære budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 1236

Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 29. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Nakkeskadedepasient NN opplyser til undertegnede at vedkommende ved gjentatte forespørsler til Rikshospitalet ikke får tillatelse til innsyn i sin komplette personlige pasientjournal. Vedkommende har tatt kontakt med advokat for bistand til å få utlevert sin personlige journal.

Mener statsråden dette er en anbefalt vei å gå, eller bryter Rikshospitalet med allmenn praktiserende rett og pasientrettigheter, og hvem er i tilfelle ansvarlig for å dekke påløpende advokatutgifter til pasienten?»

BEGRUNNELSE:

Pasientrettighetsloven i Norge er veldig klar på at pasientene har en rett til selv å ha tilgang til sine personlige journalopplysninger. I dette tilfellet så blir ikke pasienten gitt tilgang til sine rettigheter etter pasientrettighetsloven. Med de komplikasjoner dette medfører både i form av tidkrevende arbeid og utgifter til bistand, så er det relevant å undre seg over praksisen som Rikshospitalet benytter seg av i dette tilfellet.

Svar:

Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) og lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) regulerer henholdsvis pasienters rett til innsyn i journal samt adgangen til å klage på at det ikke har blitt gitt innsyn og helsepersonells plikt til å gi innsyn i journal.

I pasientrettighetsloven § 5-1 fremgår det at "Pasienten har rett til innsyn i journalen sin med bilag og har etter særlig forespørsel rett til kopi."

For å kunne nekte en pasient innsyn i egen journal, er vilkåret i pasientrettighetsloven § 5-1 andre ledd at dette kun kan nektes "dersom dette er påtrevende nødvendig for å hindre fare for liv eller alvorlig helseskade for pasienten selv, eller innsyn er klart utilrådelig av hensyn til personer som står pasienten nær".

Det fremgår ikke av spørsmålet fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen om NNs advokat også har blitt nektet innsyn i NNs journal. Av pasientrettighetsloven § 5-1 tredje ledd fremgår det imidlertid at en advokat ikke kan nektes innsyn "med mindre særlige grunner taler for det".

I helsepersonelloven § 41 er det fastsatt at helsepersonell "skal gi innsyn i journalen til den som har krav på det etter reglene i pasientrettighetsloven § 5-1". Videre er det fastsatt at det i helseinstitusjoner skal være den som har det overordnede ansvaret for journalen, den såkalte journalansvarlige, som skal sørge for at det gis innsyn.

Som det fremgår av det ovenstående skal det mye til for at en pasient og dennes advokat kan nektes innsyn i pasientens journal.

Innsyn i pasientjournal er en grunnleggende og sentral pasientrettighet og jeg mener at regelverket på dette området er helt tydelig. Hvem som har hvilke rettigheter og hvem som plikter å oppfylle disse rettighetene burde ikke kunne misforstås. Slik det fremgår av representantens begrunnelse for spørsmålet, kan det synes som om Rikshospitalet i denne saken ikke forholder seg til de aktuelle bestemmelsene i pasientrettighetsloven og helsepersonelloven om journalinnsyn.

I de tilfellene innsyn nektes, kan dette påklages til Helsetilsynet i fylket. Dette fremgår av pasientrettighetsloven § 7-2. Om det er fremmet slik klage går ikke frem av spørsmålet fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen.

Forvaltningsloven § 36 regulerer dekning av vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret et vedtak, i dette tilfellet vedtaket om å nekte innsyn.

Jeg vil sørge for at denne saken følges opp på hensiktsmessig måte gjennom kontakt med Helse Sør-Øst RHF som eier av Rikshospitalet.

SPØRSMÅL NR. 1237

Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 3. juni 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Statoils engasjement i oljesand har skapt furore blant norske miljøvernere og regjeringsmedlemmer. Debatten har nesten ensidig vært preget av CO₂-regnskapet fra oljesand, og hvor Canadas suverenitet og demokratiske styre nærmest er ansett som inkompetent og selvdestruktiv.

Kan statsråden frembringe et troverdig CO₂-regnskap som sammenligner energiinnholdet fra ol-

jesand og kull, sett i forhold til CO₂-utslipp, samt oversikt over sammenlignbare "forventede" miljøinngrep fra oljesand- og kullutvinning?»

BEGRUNNELSE:

I debatten om oljesand er det hevdet at målt i CO₂-enheter, så gir oljesand ca 75 % mer energi enn kull. Selv om oljesand er mindre miljøvennlig enn norsk offshore oljeproduksjon, så fremstår dermed

oljesand som bedre enn kullproduksjon og -bruk, som man har i våre naboland. Det kunne derfor være spesielt interessant om statsråden i sin oversikt også inkluderte Norsk kullproduksjon på Svalbard i en sammenligning over miljøkonsekvenser ved produksjon og bruk av oljesand fra Statoils prosjekt i Canada.

Svar:

Det krever generelt betydelig mer energi å produsere petroleum fra oljesand enn å produsere det fra konvensjonell olje. Drivstoff produsert fra oljesand (bitumen) slipper ut omtrent 15 prosent mer CO₂ enn konvensjonell råolje i et brønn-til-hjul-perspektiv (well-to-wheel).

Når CO₂-regnsestykket sees samlet, kan det ikke utelukkes at kull gir større klimagassutslipp pr produsert energienhet enn oljesand. Kull har imidlertid ikke samme konkurranseflate mot konvensjonell olje som oljesand har, selv om det er mulig å produsere drivstoff fra kull gjennom kull-til-væske (CTL) som

er en svært energikrevende prosess.

Når det gjelder spørsmål om å inkludere norsk kullproduksjon på Svalbard i svaret mitt, opplyser Store Norske Spitsbergen Kulkompani (SNSK) følgende:

”I klimaregnskapet SNSK lagde i forbindelse med utslippssøknaden til SFT, er regnskapet basert på en kullproduksjon på 3 mill. tonn årlig. SNSK har et utslipp på 0,8 m³ metan CH₄ pr. tonn kull som brytes. Omregningsfaktor fra metan til CO₂ ekvivalenter er 21. Utslipp av metan er lavt på Svalbard på grunn av at gruvene ligger over havet og at fjellene er oppsprukket. Gjennomsnitt av utslipp ligger på rundt 20m³ pr. tonn, og noen gruver ligger rundt 80 m³ pr. tonn.

I forbindelse med konsekvensutredningen for Lunckefjell vil SNSK utføre beregninger som også omfatter utslipp ved anvendelse. Her vil det fremkomme at kullene på Svalbard har et høyt energiinnhold som bidrar til at de gir lavere forbruk av kull og dermed lavere CO₂ utslipp, enn kull med lavere energiinnhold. SNSK har satt opp følgende beregning for Svalbardkull brukt til elektrisitet:

	Svalbardkull	Gjennomsnittskull
Metanutslipp ved produksjon.....	0,8	20,0 m ³ /t
Energiinnhold.....	7000	6200 kcal
<i>Strømproduksjon 8,8 TWh</i>		
<i>Virkningsgrad 45%</i>		
Kullmengde.....	2,4	2,7 mill. tonn
Utslipp CO ₂ -ekvivalenter.....	6,9	8,7 mill. tonn
<i>Virkningsgrad 34%</i>		
Kullmengde.....	3,2	3,6 mill. tonn
Utslipp CO ₂ -ekvivalenter.....	9,1	11,6 mill. tonn”

For øvrig gjør jeg oppmerksom på at FN's Klimapanel (IPCC) utarbeider metoderapporter på retningslinjer for beregning av utslipp. Det vises til nett-

siden National Greenhouse Gas Inventories Programme <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/EFDB/main.php>.

SPØRSMÅL NR. 1238**Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 8. juni 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Etablerere som har såkalt NUF-selskap mener at de blir diskriminert og ikke prioritert hos sentrale samfunnsaktører selv om dette er en lovlig selskapsform, og selskap som er registrert i Brønnøysundregistrene. Det hevdes at Innovasjon Norge lettere avslår søknader fra slike selskaper og banker vil ikke yte lån og gi kassekreditt. Dette bidrar til at gode ideer ikke kommer i gang.

Er statsråden enig i at det er uheldig at NUF-selskaper blir diskriminert og hva bør gjøres for å sikre likebehandling?»

Svar:

For samfunnet er det viktig at personer som har gode forretningsideer setter disse ut i livet. Det er mindre viktig hvilken selskapsform etablerere velger, og myndighetene bør derfor tilstrebe å behandle ulike selskapsformer likt.

Innovasjon Norge vurderer søknader fra norskregistrerte utenlandske foretak på samme måte som søknader fra andre selskaper. Det er imidlertid en forutsetning at krav som normalt stilles, herunder krav til sikkerhet og revisorbekreftelse på prosjektrekningskaper, ivaretas. Slike krav er gitt i de ulike ordningenes regelverk og Innovasjon Norges interne retningslinjer.

Innovasjon Norge har gitt støtte til en rekke selskaper med denne registreringsformen.

SPØRSMÅL NR. 1239**Innlevert 25. mai 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 5. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at det tilleggsbevilges nok midler slik at gang- og sykkelveiene på strekningene mellom Gvarv og Årnes, samt Beverøya camping - Mannebru, og Høgskolen - Veirudkrysset kan bli ferdigstilt?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden var i Nome kommune på et folkemøte kort tid før forrige kommune og fylkestingsvalg. På møtet lovet statsråden 5 millioner kroner til ferdigstilling av gang- og sykkelveien mellom Gvarv og Årnes. I ettertid har det vist seg at kostnadene har blitt høyere enn forventet, og at det trengs ekstra midler for å ferdigstille utbyggingen. I tillegg til dette lovet tidligere politiske rådgiver for statsråden, Anja Hjelset, penger fra tiltakspakken slik at utbyggingen og ferdigstillingen av gang- og sykkelvei mellom Beverøya camping og Mannebru, samt mellom høgskolen og Veirudkrysset, endelig skulle fullføres. I etterkant viser det seg at de to sistnevnte prosjektene tren-

ger ytterligere 8,5 millioner kroner for å sikre at prosjektene kan ferdigstilles.

Svar:

Deler av gang- og sykkelvegen på rv 36 mellom Gvarv og Årnes er ferdigstilt. Resterende del går gjennom et vernet våtmarksområde med restriksjoner for byggearbeidene samt dårlige grunnforhold. Statens vegvesen vurderer nå hvordan dette skal løses, men siktemålet er å fullføre denne strekningen i løpet av vinteren/våren 2010.

Gang- og sykkelveg på rv 36 mellom Mannebru og Beverøya fikk oppstartsmidler gjennom tiltakspakken, og anbudsprosessen startes opp i disse dager. Statens vegvesen legger opp til oppstart sommeren 2009, med fullføring våren 2010.

Gang- og sykkelveg på rv 359 mellom Høgskolen og Veirudkrysset fikk også oppstartsmidler gjennom tiltakspakken, og det er klart for å starte anbudsprosessen. Statens vegvesen legger opp til anleggsstart sommeren 2009, med fullføring sent i 2009 eller

tidlig i 2010. Kostnadsoverslaget er 4 mill. kr høyere enn tildelte midler gjennom tiltakspakken. Et eventuelt merbehov i 2009 forutsettes dekket gjennom midlertidige omdisponeringer. Siden rv 359 blir fylkes-

veg fra 2010, vil Statens vegvesen avklare med Telemark fylkeskommune hvordan et restbehov for 2010 skal håndteres, og om Telemark fylkeskommune ønsker at prosjektet skal prioriteres.

SPØRSMÅL NR. 1240

Innlevert 26. mai 2009 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 28. mai 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil statsråden syte for at alle sider ved spørsmålet om sjukehusomt på Gullaug i Lier, Buskerud vert klargjort?»

GRUNNGJEVING:

Pasientane i Buskerud har lenge vore lova eit framtidsretta, samlokalisert psykiatrisk og somatisk sjukehus på Gullaug i Lier. Slike lovnader er og gjeve av representantar for regjeringspartia. Tomta på Gullaug er ferdig utgreia og forureininga i grunnen er definert og offentleg tilgjengeleg. Vidare er kommunedelplanen for området behandla og vedteke i kommunestyret i Lier kommune. Nå synes vidare prosess i saken unødig uklår, til tross for at Helse Sør Øst allerede ved utgangen av 2007 fekk mandat til å forhandle om kjøp av tomt til sjukehuset i Buskerud.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg har gitt Helse Sør-Øst RHF et oppdrag om å forhandle med Orica med den klare intensjon å kjøpe tomt på Gullaug. En av forutsetningene for kjøp av tomt på Gullaug er imidlertid at risikoen knyttet til forurensningssituasjonen er akseptabel.

Tomta ryddes i dag, etter pålegg fra SFT, slik at den vil tilfredsstillende bruk til industriformål. Ved bruk til sykehusformål har jeg forstått at SFT vil stille ytterligere krav om rensing og rydding av tomta. Forurensningssituasjonen for bruk av tomta til sykehusformål er derfor så langt ikke avklart.

Helse Sør-Øst RHF arbeider nå under hardt press for å få avklart dette. I arbeidet har Helse Sør-Øst RHF støtt på utfordringer knyttet opp til informasjon om forurensningssituasjonen og forhold til offentlighet om den informasjonen som måtte fremkomme.

Jeg har i brev av 18. mai 2009 til Helse Sør-Øst RHF presisert forutsetninger for å kunne slutføre forhandlingene om kjøp av tomt på Gullaug. Helse Sør-Øst RHF må få full og uhindret tilgang på informasjon selger har om eiendommens forurensning og grunnforhold. Det er selvsagt at de lover og regler som Helse Sør-Øst RHF er underlagt, herunder offentleglova, miljøinformasjonsloven og forurensningsloven blir lagt til grunn for videre forhandlinger.

Jeg håper så raskt som mulig å få de nødvendige avklaringer til å komme videre i forhandlingene med henblikk på kjøp av tomt på Gullaug.

SPØRSMÅL NR. 1241**Innlevert 26. mai 2009 av stortingsrepresentant Lars Sponheim****Besvart 4. juni 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Åpner dagens retningslinjer for bruk av biler eid av staten for at ansatte ved statlige barnevernsinstitusjoner kan øvelseskjøre med ungdommene som bor der, eller vil statsråden, om svaret er nei, sørge for at retningslinjene blir endret slik at ungdommer som bor på statlige barnevernsinstitusjoner kan få samme mulighet til å øvelseskjøre som ungdommer i "vanlige hjem"?»

BEGRUNNELSE:

Venstre er blitt gjort kjent med at ansatte ved Skjoldvegen Barnevernsenter i Bergen ikke får lov til å øvelseskjøre med ungdom som bor på senteret. Årsaken er gjeldende retningslinjer for bruk av biler eid av staten. Disse har til hensikt å minimalisere statens risiko for å komme i erstatningsansvar. Hadde Skjoldvegen Barnevernsenter hatt leasede biler ville situasjonen vært annerledes, men da det statlige senteret eier bilene sine selv har øvelseskjøring blitt en umulighet.

Konsekvensen er at ansatte i dag øvelseskjører med ungdommene i sine private biler. Slik bør det ikke være. Venstre mener at ungdommer som bor på statlige barnevernsinstitusjoner bør ha en like stor mulighet til å øvelseskjøre som det ungdommer i "vanlige hjem" har. Dersom systemet ikke åpner for det, må systemet endres. Øvelseskjøring er en del av ungdomstiden, og har staten først overtatt omsorgs-ansvaret bør de også ta ansvaret for øvelseskjøring.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet.

Jeg kan bekrefte at dagens regelverk for bruk av statens motorvogner er til hinder for at ansatte ved statlige barnevernsinstitusjoner kan øvelseskjøre med ungdommene som bor der. Dette regelverket er nedfelt i kongelig resolusjon av 11. desember 1981 om alminnelige bestemmelser om bruk av statens motorvogner. I dette regelverket er det bestemt at statens motorvogner bare skal nyttes i statens tjeneste, og det er bare den som er på tjenestereise, eller som reiser i oppdrag for staten eller på statens bekostning, som kan tas med i statens motorvogner. Som kjent har staten gjennom sitt selvassuransprinsipp ikke anledning til å tegne forsikring for statens biler.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har imidlertid gitt samtykke til en utvidelse av den personkrets som kan tas med i statens biler ved statlige barnevernsinstitusjoner. Utvidelsen innebærer at venner av eller familie til beboere ved statlige barnevernsinstitusjoner kan tas med i biler når bilbruken er en del av institusjonens omsorgs- og oppfølgingsansvar overfor beboeren. Det er imidlertid ikke gitt noen tilsvarende dispensasjon når det gjelder øvelseskjøring.

Som fagstatsråd for statens ansatte og de statlige virksomhetene er det etter min vurdering riktig å gjøre en helhetlig vurdering av det spørsmålet du tar opp, både slik at man ivaretar barn og ungdommenes rettigheter etter barnevernloven, samtidig som man sikrer et helhetlig og godt regelverk som ikke forskjellsbehandler ulike grupper med like behov.

Jeg vil sørge for at nevnte regelverk blir gjennomgått i samarbeid med berørte fagdepartement, og at det blir foretatt en vurdering av behovet for å endre regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1242**Innlevert 26. mai 2009 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 4. juni 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«30. mai nomineres den nye generaldirektøren i UNESCO. En av kandidatene er Farouk Hosni, den egyptiske kulturministeren. Han har kommet med en rekke anti-semittiske uttalelser de senere år, uttalelser som er skremmende og grusomme. En person med slike hatefulle meninger kan ikke være egnet til å lede arbeidet i UNESCO.

Hva gjør Utenriksministeren for å hindre at Farouk Hosny nomineres som ny generaldirektør i UNESCO?»

BEGRUNNELSE:

Et av problemene med FN-systemet er at feil personer har fått fremtredende posisjoner. Det er viktig å forsøke å bidra til at lederposisjonene i f.eks. UNESCO, ikke kommer i hendene på personer som vil virke støtende på mange medlemmer. Claude Lanzmann, Bernard-Henri Lévy og Elie Wiesel har sendt et åpent brev der de ber om at nomineringen av Farouk stoppes. Norge har en styreplass i UNESCO og bør derfor ha alle muligheter til å påvirke denne prosessen.

Svar:

Vedrørende valg av ny generaldirektør i UNESCO og Norges rolle som styremedlem: UNESCOs styre skal som kjent innstille en kandidat, i løpet av styremøtet i oktober, som velges på generalkonferansen i november i år.

Fristen for å fremme kandidaturer til stillingen gikk ut 31. mai 2009. Så vidt jeg har brakt på det re-

ne, har det nå meldt seg ni kandidater; fra Algerie, Benin, Bulgaria, Ecuador, Egypt, Litauen, Russland, Tanzania og Østerrike.

Vi har ikke vurdert kandidatene opp mot hverandre ennå og før vi tar standpunkt vil vi konsultere med andre land. Fra norsk side ønsker vi en godt kvalifisert og samlende kandidat som kan fremme UNESCOs verdigrunnlag og gjennomføre nødvendig modernisering av organisasjonen.

Egyptiske Farouk Hosni har støtte fra Den arabiske liga og Den afrikanske union og må anses som en sterk kandidat, selv om vi merker oss at det er lansert konkurrerende kandidaturer fra Afrika. Jeg er kjent med at Farouk Hosni er kontroversiell. Han har innrømmet at han har kommet med svært uheldige uttalelser om Israel og at han ved en anledning tok til orde for å brenne israelske bøker som finnes i egyptiske biblioteker.

Det må være klart at en leder for UNESCO må respektere UNESCOs verdigrunnlag. Noe av det viktigste for UNESCO er å fremme forståelse og toleranse mellom kulturer. Hosnis uttalelse om israelske bøker var spesielt uheldig i forhold til hans UNESCO-kandidatur, noe jeg også presiserte da jeg møtte ham tidligere i år. Jeg merker meg at han i ettertid har beklaget uttalelsen.

Norge har jobbet meget aktivt de siste årene med å få på plass kvalifikasjonskrav for stillingen som generaldirektør, basert på UNESCOs verdier, og for at dette så langt som mulig bør være gjeldende i forhold til utvelgelse av best mulig kvalifisert kandidat til stillingen. Jeg er tilfreds med at det har meldt seg flere kvalifiserte kandidater.

SPØRSMÅL NR. 1243**Innlevert 26. mai 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 5. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«I sitt svar på spørsmål nr. 1159 om private vannverks skatteplikt, svarer statsråden at "institusjonen må finne seg i omklassifisering fra skattefritak til skatteplikt dersom dette betyr en riktigere klassifisering etter skatteloven".

Mener statsråden at dette kan skje uten begrunnelser fra myndighetene og uten nærmere kontakt med skattyter når virksomheten er nøyaktig den samme etter lovens kriterier som den som tidligere har gitt skattefritak?»

BEGRUNNELSE:

Flere private vannverk, deriblant Flateby Vannverk, har dramatisk fått endret sitt tidligere skattefritak til skatteplikt uten at virksomheten overhodet er endret i forhold til de vurderingskriterier som loven stiller opp, jfr. begrunnelsen i spørsmål 1159 av 12.mai 2009.

Den eneste endringen som har skjedd er at ligningsmyndighetene nå har samlet ligningen av private vannverk på ett sted. Kriteriene som har vært gjeldende, og fortsatt gjelder, er enkle vurderingstemaer som en burde forutsette var riktig vurdert også hos de lokale ligningskontor. Det burde også forventes at ligningsmyndighetene oppgir hvilke endringer i forhold til gitte kriterier man mener er endret og som faller utenfor bestemmelsene om skattefritak, og ikke minst fører en dialog med skattyter om de vurderingene som ligger til grunn for sitt endrede syn.

Svar:

Som nevnt i mitt svar av 20. mai 2009 på spørsmål nr. 1159, framgår det av skatteloven at selskaper og innretninger som ikke har erverv til formål, er fri-

tatt for formues- og inntektskatt. Fritaket beror på en konkret helhetsvurdering av bl.a. det vedtektsbestemte formål, virksomhetens oppbygging og den faktiske virksomheten om selskapet har erverv til formål. Klassifiseringen avgjøres av de lokale ligningsmyndigheter under ligningsbehandlingen for det enkelte år.

Jeg kan ikke ta stilling til den konkrete saken. Når det gjelder omklassifisering fra skattefri til skattepliktig aktivitet vil jeg vise til Frostating lagmannsretts endelige dom av 10. oktober 2007- SINTEF-dommen - der SINTEF fra etableringen i 1950 var klassifisert som skattefri institusjon. Retten legger til grunn at "om ligningsmyndighetene opptrer passivt i forhold til en aktivitet over tid, hindrer ikke det en omvurdering og skattlegging av aktiviteten så lenge man holder seg innen de grenser som følger av ligningsloven § 9-6." Dommen omhandler inntektsårene 2001 og 2002. Retten fant at Stiftelsen SINTEF var skattepliktig for de omhandlede årene.

Under ordinær ligningsbehandling skal skattyter varsles om avvik fra selvangivelsen og gis en passende frist for uttalelse, jf. ligningsloven § 8-3. Normalt vil også et slikt varsel inneholde opplysninger om hvilke poster ligningsmyndighetene vil endre i forhold til skattyters selvangivelse. Det er ikke krav til skriftlig begrunnelse av realitetsavgjørelser under ordinær ligning, idet det forutgående varsel skal ivareta behovet for å forklare avviket fra selvangivelsen.

Etter ligningsloven § 9-5 kan skattekontoret ta opp ethvert endringsspørsmål som gjelder nærmere angitt forhold. Er saken tatt opp på annen måte enn ved klage fra skattyter, skal skattyter varsles med passende frist til å uttale seg før saken avgjøres, jf. ligningsloven § 9-7. Vedtak i endringssak skal begrunnes, jf. ligningsloven § 3-11 nr. 1.

SPØRSMÅL NR. 1244**Innlevert 26. mai 2009 av stortingsrepresentant Karita Bekkemellem****Besvart 5. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Firmaer som driver forbrukerfinansiering (Skeidar-gruppen) er blitt pålagt merverdiavgift på denne tjenesten til norske forbrukere med tilbakevirkende kraft.

Hvorfor er ikke denne tjenesten som vel anses som en ren formidlingstjeneste unntatt fra avgiftsplikt etter merverdiavgiftslovens § 5?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at merverdiavgiftsunntaket for finansielle tjenester i merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 4 innebærer et unntak fra det alminnelig prinsipp om generell avgiftsplikt ved omsetning av tjenester som utføres av en avgiftspliktig næringsdrivende. Som de andre unntakene fra merverdiavgiftsplikten kan dette unntaket skape avgrensingsproblemer. Dette vises blant annet gjennom en rekke tvister både i forvaltningen og i rettsystemet knyttet til omfanget av unntaket. Spørsmålet er her hvilke tjenester skal anses som unntatte finansielle tjenester og ikke eksempelvis avgiftspliktige administrative, økonomiske eller juridiske tjenester.

Når det gjelder den problemstillingen som representanten Bekkemellem tar opp, knyttet til forbrukerfinansiering og formidling av kreditt/lån, er dette et av de vanskelige spørsmålene som har vært behandlet både i forvaltningen og i rettsystemet. Jeg vil i denne forbindelse eksempelvis vise til en bindende forhåndsuttalelse fra Skattedirektoratet (BFU 19/08),

avgitt 23. april 2008, hvor en butikkjede vurderte å inngå avtale med en finansinstitusjon om lånefinansiering av kundenes varekjøp. Spørsmålet var dermed om denne avtalen betyr at butikkjeden vil drive formidling av lån omfattet av unntaket for finansieringstjenester i merverdiavgiftsloven.

Skattedirektoratet pekte på at en formidler er en selvstendig mellommann som forestår de nødvendige foranstaltninger for at to parter kan inngå en avtale uten at mellommannen selv har interesse i selve avtalen. På den annen side er det ikke ansett som formidling dersom en mellommann bare får tilgang til en finansinstitusjons systemer for registrering og behandling av lånesøknader uten selv å kunne påvirke kontraktsvilkår etc. Mellommannen inntar da i realiteten finansinstitusjonens posisjon i kontraktsforholdet og framstår mer som en underleverandør av administrative tjenester for denne. Etter en konkret vurdering fant Skattedirektoratet at butikkjeden først og fremst måtte anses å påta seg administrative tjenester for finansinstitusjonen. Butikkjeden ble dermed ansett avgiftspliktig for sine tjenester overfor finansinstitusjonen.

Slike konkrete uttalelser eller en avgjørelse i rettsystemet vil imidlertid ikke medføre noen endring av rettstilstanden bakover i tid. I begge tilfeller gis det bare en tolkning av gjeldende rett.

Når det gjelder eventuelle endringer i rettstilstanden på dette området, viser jeg til omtalen av dette i St. prp. nr. (2008-2009) avsnitt 3.2.1.

SPØRSMÅL NR. 1245**Innlevert 26. mai 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 8. juni 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«IMDI melder i rundskriv 05/09, datert 7. januar 2009 at det kan skje en innskjerping av kommunenes praktisering av overgangsordningen knyttet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (kap. 653 post 60).

Hvordan vurderer statsråden at denne innskjerpingen synes å skje med tilbakevirkende kraft?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med at utvalgte kommuner i slutten av april 2009 har fått melding om skrift-

lig kontroll fra fylkesmennene om bruken av midler etter overgangsordningen knyttet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Det blir bl.a. vist til IMDIs rundskriv 05/09, pkt 3.4. hvor det fremgår at "dersom det i kommuner er svært få deltakere per gruppe, må kommunen kunne begrunne gruppesammensetningen med geografiske og kommunikasjonsmessige forhold eller spesielle behov hos deltakerne".

IMDI har i dette rundskrivet ikke definert hva som menes med "svært få deltakere". Fylkesmannen i Buskerud har i brev til flere kommuner bedt om begrunnelse for små grupper, også for forrige kalenderår. I vedtaket fra Fylkesmannen som er sendt kommunene etter at kommunene har gitt sine tilsvarende svar, går det fram at kommunene for våren 2009 får inndragning av midler som allerede er brukt til norskopplæring høsten 2008. Det blir også meldt fra om at undervisning som er gjennomført våren 2009 heller ikke vil få tilskudd i det omfanget det er søkt om.

Kommunene har, etter det undertegnede erfarer, tatt hensyn til spor (læringsfart) og nivå ved sammensetning av grupper, i samsvar med læreplanen for norskfaget.

En innskjerping av hvordan grupper skal settes sammen, vil generelt sett skape problemer, særlig dersom det i forkant ikke blir lagt klare føringer fra IMDI sin side mht. dette. Innskjerping med tilbakevirkende kraft gjør dette ekstra vanskelig i et ellers svært uforutsigbart system. Overgangsordningen opphører 1. september 2010. Inntil ny finansieringsordning får full virkning, trenger kommunene en overgangsordning som gir nødvendig handlingsrom.

Svar:

Fra 1. september 2005 ble det ved en endring i introduksjonsloven innført rett og/eller plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Samtidig ble det tidligere øremerkede tilskuddet som var en timebasert og aktivitetsbasert ordning, lagt om til en per capitaordning basert på objektive kriterier.

For at personer som har fått oppholds- eller arbeidstillatelse før 1. september 2005, skulle få mulighet til å gjennomføre norskopplæring, ble det etablert en overgangsordning som er lik den tidligere tilskuddordningen. Overgangsordningen skal opphøre 1. september 2010. For de deltakerne som omfattes av overgangsordningen, får kommunene tilskudd etter gjennomførte undervisningstimer og deltakertimer. Kommunene får først tilskudd basert på planlagt undervisning, og i ettertid skjer det en avregning etter at kommunene har rapportert gjennomført undervisning. For eksempel foretas det våren 2009 en avregning for høsten 2008. Avregningen innebærer at kommunene må tilbakebetale tilskudd for undervisningstimer som ikke er gjennomført. En slik avregning har vært praktisert i flere år og er ikke en følge av overgangsordningen. Reglene er således ikke innskjerpet.

Kommunene organiserer opplæringen uavhengig av hvordan den finansieres. I én gruppe kan det være deltakere som får undervisningen finansiert etter forskjellige ordninger. Undervisningsgrupper settes sammen ut fra deltakernes tidligere utdanning, deltakernes behov og hva som er hensiktsmessig for den enkelte kommune.

Når det fra statens side ikke er tallfestet hvordan undervisningsgrupper skal settes sammen, er det fordi kommunene ut fra lokale forhold og elevens behov skal ha handlingsrom. Situasjonen i kommunene kan variere mye med hensyn til antall deltakere, behov for undervisning, geografi og kommunikasjon. Fylkesmennene må derfor utøve skjønn i praktiseringen av ordningen, samtidig som det må sikres en enhetlig praksis i like tilfeller. Integrerings- mangfoldsdirektoratets (IMDi) rundskriv er ment å ivareta dette. IMDi har bedt om at fylkesmennene rapporterer om hvordan de følger opp utfasing av overgangsordningen. Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil følge utviklingen videre med utfasing av overgangsordningen.

SPØRSMÅL NR. 1246**Innlevert 27. mai 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 5. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Den 1. juli 2009, om litt over en måned, trer den nye plan- og bygningsloven i kraft. Byggeforbudet i strandsonen er hjemlet i plandelen. Nasjonale planretningslinjer for forvaltningen av strandsonen er imidlertid enda ikke sendt ut.

Når vil kommunalpolitikerne, som om en måned skal forholde seg til nye planretningslinjer, bli gjort kjent med og få uttale seg om disse?»

Svar:

Strandsonen er av nasjonal betydning, og i den nye plandelen av plan- og bygningsloven er derfor forbudet mot bygging i 100-metersbeltet videreført

og strammet inn. I forbindelse med ny lov er det forutsatt at det skal utarbeides statlige planretningslinjer for en geografisk differensiert strandsonopolitikk, som tar hensyn til ulikhetene langs kysten. Miljøverndepartementet arbeider med et utkast til retningslinjer, som skal sendes på høring før de vedtas.

Retningslinjene vil utdype de nasjonale føringene som er formidlet gjennom tidligere rundskriv og stortingsmeldinger, og seinest er omtalt i odelstingsproposisjonen til ny lov. Det dreier seg om retningslinjer og ikke forskrifter, og det er ikke nødvendig at retningslinjene kommer samtidig med at ny lov trer i kraft. Målet er likevel at retningslinjene skal kunne tre i kraft i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 1247**Innlevert 27. mai 2009 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 5. juni 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«En kvinne var utsatt for en ulykke som medførte at hun måtte amputere det ene benet midt på låret. Kvinnen er 72 år og har en protese i kneet i det benet hun fortsatt har. Hun er, etter langt sykeleie og rehabilitering, vendt tilbake til egen leilighet som måtte gjennomgå omfattende tilpassing for at hun skulle kunne klare seg der. Tilpassingen har kostet over kr. 100000 som er skaffet ved refinansiering av boliglån og ekstra lån fra Husbanken.

Har ikke kommunen/Nav plikt til å gi økonomisk bistand til tilretteleggingen?»

BEGRUNNELSE:

Etter at kvinnen kom hjem til egen leilighet har hun i ca. 1 måned mottatt hjemmesykepleie 2 ganger om dagen. Hun sitter nå i rullestol og terskler og dører er blitt byttet ut slik at rullestolen kan passere. Hun har fått låne en seng fra Hjelpemiddelsentralen, men måtte kjøpe ny madrass selv fordi den som fulgte med sengen ikke var god å ligge på. Badet i leiligheten måtte bygges om for at hun skulle ha adgang og

muligheter til å bruke dusj og kraner. Fra kommunen har hun fått påpekt at hun er tidligere sykepleier og at hun har "for god" pensjon. Hun har derfor ikke fått noen økonomisk bistand.

Svar:

Personer med varig og vesentlig nedsatt funksjonsevne kan etter folketrygdloven § 10-7 jf. § 10-6 få stønad til løsepregede hjelpemidler eller utstyr. Eksempler er trappeheiser og prefabrikkerte rullestolramper. Folketrygden dekker ikke bygningsmessige endringer.

Ved behov for bygningsmessig tilpasning, vil imidlertid kommunen og/eller Husbanken kunne yte behovsprøvd støtte. Jeg har derfor innhentet følgende opplysninger om regelverket under henholdsvis helse- og omsorgsministerens og kommunal- og regionalministerens ansvarsområder:

Kommunen skal etter sosialtjenesteloven § 3-4 medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpassing og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn

av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker. I rundskriv I-1/93 til loven er angitt at en formålstjenlig bolig er viktig for å oppnå eller opprettholde en akseptabel levestandard og en mest mulig selvstendig tilværelse. En slik bolig vil for personer med nedsatt funksjonsevne bidra til at en unngår eller utsetter opphold i institusjon. Sosialtjenestens medvirkningsansvar gir imidlertid ikke den enkelte rett til å kreve tilpasset bolig fra kommunen.

Funksjonshemmede med behov for tilrettelegging av bolig kan søke om støtte til bygningsmessige

endringer fra Husbanken. Dette gjelder også personer som samtidig fyller vilkårene for stønad til hjelpemidler etter folketrygdloven § 10-7 jf. § 10-6. Husbanken kan gi boligtilskudd til kjøp/utbedring/tilpassning samt til prosjektering. Størrelsen på tilskuddet er behovsprøvd og gis ut fra en helhetsvurdering av behov, økonomi og muligheter for støtte fra andre offentlige støtteordninger. For øvrig yter Husbanken grunnlån, som også kan gis til tilpassning av boliger for personer med nedsatt funksjonsevne.

SPØRSMÅL NR. 1248

Innlevert 27. mai 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 9. juni 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Ifølge oppslag i Bergens Tidende 27. mai bygges gasskraftverket på Mongstad uten å ta hensyn til det planlagte renseanlegget. Dette vil i følge avisen påføre CO₂-prosjektet betydelige ekstrakostnader.

Kan statsråden anslå hvilke beløpsstørrelse det er snakk om, og hvorfor ble ikke Stortinget informert om dette da Stortinget nylig behandlet saken om etablering av testsenteret på Mongstad, og hvor debatten om tidspunkt for realisering av et fullskala renseanlegg var et viktig tema i debatten?»

Svar:

Olje- og energidepartementet inngikk en avtale med Statoil i oktober 2006 om håndtering av CO₂ på Mongstad. Samtidig ga Miljøverndepartementet utslippstillatelse for CO₂ fra det planlagte kraftvarmeverket med krav om CO₂-håndtering. Avtalen og utslippstillatelsen er viktig for å sikre økt og mer effektiv energitilførsel i Bergens-regionen samtidig som utslipp av CO₂ skal bli håndtert.

Da avtalen om CO₂-håndtering på Mongstad ble inngått og utslippstillatelse gitt, var kraftvarmeverket ferdig planlagt og prosjektert. I planleggingen av kraftvarmeverket ble det tatt hensyn til løsninger for fullskala CO₂-håndtering, blant annet ved at ettermontering av et CO₂-fangstanlegg var en del av konsekvensutredningen. Dette inngikk bl.a. i grunnlaget for NVEs behandling av søknad om anleggskonseksjon for kraftvarmeverket.

I tillegg til CO₂-håndtering, er det imidlertid flere viktige forhold som må tas hensyn til i en vurdering av hensiktsmessig plassering for kraftvarmeverket: Sikkerhet, tilknytningen til raffineriet, tilknytningen til elektrisitetsnettet og tilgjengelig areal. Avveininger knyttet til disse hensynene vil kunne påvirke kostnadsbildet for kraftvarmeverket og tilknyttede anlegg. StatoilHydro vurderer at samlede kostnader for røykkanaler og skorsteinstilknytninger vil utgjøre omlag én prosent av CO₂-fangstprosjektets totalkostnad, og at evt. konsekvenser av forskjellige plasseringer av kraftvarmeverket igjen vil utgjøre en begrenset andel av dette. Et kvalitetssikret kostnadsestimat, som inkluderer kostnader til infrastruktur og hjelpesystemer for å knytte fangstanlegget til CO₂-kraftvarmeverket, vil bli beregnet på grunnlag av detaljert forprosjektering og vil utgjøre en del av det endelige beslutningsgrunnlaget for prosjektet.

Fordi CO₂-håndtering både ble tatt hensyn til i planleggingsarbeidet med kraftvarmeverket på Mongstad, og var en del av myndighetens vurderinger knyttet til tildeling av utslippstillatelse og anleggskonseksjon, deler ikke departementet vurderingene det refereres til i spørsmålet til skriftlig besvarelse. På den bakgrunn ble spørsmålsstillingen heller ikke berørt da Stortinget debatterte teknologisenteret på Mongstad. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget knyttet til arbeidet med planlegging og gjennomføring av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad.

SPØRSMÅL NR. 1249**Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 9. juni 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Undertegnede har gjennom diverse oppslag i Sunnmørsposten 20. mai og 19. mai blitt gjort kjent med at turistbygda Geiranger i år ikke får politivakt om sommeren i fremtiden. Dette skjer til tross for store protester. I tillegg til dette så har en også sagt opp leieavtalen for de lokalene som er spesielt innredet til politiets formål. Denne bygden er et av Norges mest besøkte turistmål.

Vil statsråden medvirke til at leieavtalen for politiets lokaler ikke sies opp, samt sikre politivakt om sommeren?»

BEGRUNNELSE:

Det har gjennom diverse oppslag i media i Møre og Romsdal fremkommet opplysninger om at det fra og med i år så vil det ikke lenger være politivakt i Geiranger, som er et av Norges mest besøkte turistmål. Selv om bygden bare har en helårsbefolkning på i størrelsesorden 210 innbyggere, så kommer det flere hundre tusen tilreisende hvert eneste år. Det har i tillegg fremkommet at politiet også har sagt opp leieavtalen knyttet til sine spesielt tilrettelagte lokaler fra og med sommeren 2010. Det har i Geiranger vært en fast ordning med politiberedskap siden 1950 - tallet. I 1993 ble det gjort en grundig vurdering i Justisdep., som konkluderte med at politiberedskap i "Golden Route-området" var nødvendig. Fra og med 1994 fikk politiet egne lokaler i Geiranger og det ble inngått leiekontrakt på 3x5 år. Kostnaden tilfalt Sunnmøre Politidistrikt. For sommeren 1994 ble det tildelt 493 000 kroner i ekstramidler. Dette økte så til 600 000 i 2000. Dette medførte en fullgod beredskap. Senere har bevilgningene blitt redusert og for 2002 ble den tatt bort. Dette medførte sterke reaksjoner. Høsten 2004 var politidirektøren på besøk, og direktøren uttalte da at leieavtalen ikke skulle sies opp.

Politimesteren har nå besluttet å avvikle den ekstra beredskapen i Geiranger grunnet dårlig økonomi, samtidig som at ekstrabevilgningen til Geiranger ikke har vært synlig i budsjettildelingen de senere år. Leieavtale knyttet til politiets tilpassede lokaler er sagt opp fra og med 01.07.10 grunnet økonomien. Det er bekymringsfullt at det ikke lenger skal være en fullgod beredskap med egnede lokaler tilgjengelig i ei bygd som har mer enn 170 turistskipanløp i året, og har flere hundre tusen tilreisende enten i form av turistskip, busser, bobiler, privatbiler etc. Selv om det er liten kriminalitet i bygda så forekommer det jevnlig leite- og redningsaksjoner i området. I tillegg

skjer det i gjennomsnitt 1 dødsulykke i året. Politiet har behov for egne lokaler der de har tilgang til data-systemer og avhørsmuligheter. Dette kan ikke ordnes bare ved bruk av provisoriske ordninger. En har også behov for et sted der en kan styre redningsaksjoner fra.

Responstiden for politiet dersom noe skjer i Geiranger vil variere, alt etter hvor nærmeste patrulje befinner seg, og når hendelse skjer på døgnet. I verste fall vil den om natten (med nattestengte ferger) være nesten 3 timer (dersom vakthavende befinner seg i Sykkylven), og må kjøre via Stryn/Strynefjellet til Geiranger, en strekning på nær 200 km. Dette må sies å være en uholdbar situasjon der kravet fra turistene vedrørende sikkerhet blir stadig tøffere å imøtekomme. Når den i tillegg vet at dette området er definert som verdensarv - område, så stiller dette ekstra krav til oss som vertsnaasjon.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Nesvik er forelagt Politidirektoratet. I sin tilbakemelding opplyser Politidirektoratet at flere av presseoppslagene i media siste tiden, om politidekning i Geiranger i årets sommersesong, er misvisende. Dette fremgår også av oppslag i Aftenposten 4. juni hvor lensmann Evelyn Liseth sier at nyheten om at Geiranger står helt uten politi i sommer, er overdramatisert. Hun ba om og fikk to sommervikarer, men kunne ha ønsket seg flere.

Området Geiranger vil i sommer bli dekket med dagpatruljer etter en oppsatt plan. Polititjenesten vil drives fra driftsenhet Stranda/Norddal og Sykkylven og ferievikarer er tilsatt for å styrke tjenesten i denne perioden. Videre vil mannskaper fra Utrykningspolitiet også ha sin tilstedeværelse i området i sommer.

Vi vet alle at turisttilstrømmingen til Geiranger er stor om sommeren. Fra Politidirektoratet/politimesteren i Sunnmøre rapporteres det at aktiviteten er av vesentlig positiv karakter og politioppgavene er erfaringsmessig få. Dette gjelder både i forhold til gjennomfarten av reisende og passasjerer fra cruiseskip. Politidirektoratet opplyser likevel at politiberedskapen i Geiranger sommeren 2009 ikke vil være vesentlig endret i forhold til tidligere år.

I et oppslag på TV2 publisert 5. juni 2009 ble det fremsatt ny kritikk mot den planlagte polititjenesten i Geiranger i sommer. På spørsmål fra Politidirektoratet i forbindelse med dette oppslaget, gjentar Politimesteren i Sunnmøre politidistrikt at beredskapen

sommeren 2009 ikke vil være vesentlig endret i forhold til tidligere år. Politimester opplyser at det i tillegg til sommervikarer og vil være dagpatruljer i området og at det i deler av høysesongen vil være polititjenestemenn stedplassert i Geiranger på dag- og nat-testid.

Når det gjelder politiets lokaler i Geiranger blir det opplyst at disse er lite i bruk og at politimesteren anser det verken praktisk eller økonomisk forsvarlig å beholde lokalene. Det er likevel ikke tatt standpunkt til avhending av lokalene inneværende år.

Politimesteren har et lokalt ansvar for å få mest mulig polititjeneste ut av tildelte midler. I den forbindelse kan det være klokt å se på hvordan politidistriktet arbeider og hvordan politidistriktet er organisert, herunder hvilke lokaliteter det er hensiktsmessig å benytte. Slike vurderinger mener jeg i hovedsak må gjøres lokalt, også i Sunnmøre politidistrikt.

Som Justisminister er jeg opptatt av god politidekning, både sommer og vinter og at responstiden for politiet skal være akseptabel. Politidekning og respons er ofte et ressurssspørsmål og er særlig krevende i forbindelse med ferieavvikling. Hvert politidistrikt får hvert år sin del av justisbudsjettet fra Politidirektoratet, etter en rammefordelingsplan. Midlene blir tildelt etter gitte kriterier, som justeres årlig i samsvar med endringer, blant annet i kriminalitetstyper og omfang, og endringer i samfunnsstrukturer.

For å bedre beredskapen i politiet ytterligere trengs blant annet mer politifaglig utdannet personell. Det har denne regjeringen tatt på det største alvor. I 2009 skal det tas opp 552 elever ved Politihøgskolen, et rekordhøyt opptak. I forhold til forrige re-

gjeringsperiode vil det i denne perioden bli utdannet over 600 flere politikvinner- og menn.

Kortsiktig har denne regjeringen gjort flere grep for å lette på politiets hverdag og gjøre politiet bedre i stand til å tjene publikum. Blant annet er flere fengselsplasser bygd, det digitale nødnett er under utbygging, en DNA-reform er gjennomført og nye barnehus er åpnet.

I tillegg kan polititjenestemenn raskt frigjøres fra oppgaver som ikke krever politifaglig utdanning ved å tilsette sivile i slike stillinger. Senest i regjeringens tiltakspakke i januar 2009 ble det bevilget midler til 460 nye sivile stillinger i politi- og lensmannsetaten, betydelig flere stillinger mer enn det for eksempel Politiets Fellesforbund foreslo. Sunnmøre politidistrikt fikk tildelt 6 stillinger (3,15 mill kr) av denne ekstra bevilgningen. Dette viser at regjeringen leverer viktige resultater for mer trygghet og mindre kriminalitet.

Til orientering har regjeringen økt politiets budsjett med 2,3 milliarder kr i perioden 2006-2009. Bare i 2009 er bevilgningene økt med over 1 milliard kr. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca 460 mill. kr i inneværende år.

For Sunnmøre politidistrikt er bevilgningsøknin-gen i samme periode(2006-2009) 18, 1 millioner kroner inklusive lønns- og prisjusteringer. I tillegg kommer ekstratildelingen i år på 3,15 mill kr.

På bakgrunn av de opplysninger jeg har fått fra Politidirektoratet og budsjetttildeelingen, mener jeg Sunnmøre politidistrikt er i stand til å gi god polititjeneste til publikum i Geiranger, også sommeren 2009.

SPØRSMÅL NR. 1250

Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Britt Hildeng

Besvart 8. juni 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil helseministeren vurdere metoden Patogen Inaktivisering som et ledd i tiltak for nulltoleranse ved blodoverføring?»

BEGRUNNELSE:

Statens Helsetilsyn har gjennomført tilsyn med blodbankvirksomheten i 14 helseforetak i løpet av 2008. Direktør Lars E. Hanssen i Helsetilsynet sier han er overrasket over alle feil og mangler som ble

avdekket i kontrollen. Han mener det må være nulltoleranse for at pasienter får blod med feil blodtype og at pasientene utsettes for overførbare infeksjonssykdommer.

I dag anvendes forskjellige metoder for å avdekke smitte i blod. En rekke rapporter i løpet av de siste årene har vist store svakheter ved flere av metodene. Det foreligger dermed stor risiko for at blodmottakerne blir tilført bakteriesmittet blod.

Nye epidemier som svineinfluensaen, West Nile Virus, Chikungunga virus, SARS og fugleinfluensa

er eksempler på virus som sprer seg raskt og kan utløse pandemi. En konsensuskonferanse i Canada mars 2007, konkluderte med at Patogen Inaktivering bør benyttes for å redusere risikoen. Med Patogen Inaktivering sikrer man blodforsyningen og blod sikkerheten ved en pandemi.

Svar:

Det er tre tiltak for å hindre smitte ved blodoverføring:

- Blodgiverutvelgelse
- Smittetesting
- Patogen inaktivering

Blodgiverutvelgelse er det viktigste tiltaket. Formålet er å hindre at "risikopersoner" gir blod, men ulempen er at mange blodgivere må avvises eller holdes i karantene. Tiltaket reduserer derfor tilgangen på blodgivere.

Smittetesting. Ved hver blodgivning testes blodgivere for HIV-, hepatitt B og hepatitt C. Smittetestingen er effektiv, men alle tester har en såkalt "vindusperiode". Det vil si den periode fra man er smittet til testen slår ut. Smittetestingen som utføres hos norske blodgivere er i samsvar med blodforskriften. Sikrere og langt dyrere tester er imidlertid tilgjengelige. Ulempen med smittetesting er at man bare kan beskytte mot de kjente smitekildene.

Patogen inaktivering er en metode der arvestoffet til bakterier, parasitter og virus blir angrepet på en slik måte at smitekilden, det vil si patogenet eller mikroben, ikke kan dele seg. På denne måten beskyttes blodmottakeren mot smitte. Blodet som blodgiverne gir blir splittet i ulike blodkomponenter; røde blodceller, blodplater og plasma. For plasma og legemidler som fremstilles av plasma har patogen inaktiveringsteknologi vært tilgjengelig i mange år. Norge innførte i 1992 som ett av de første land i verden, krav til patogen inaktivering av plasma. Formålet var først og fremst å beskytte mot overføring av hepatitt C fordi smittetestene den gang var av usikker kvalitet. Tiltaket har virket etter hensikten.

I 2004 ble teknikken for patogen inaktivering av

blodplatekonsentrater tilgjengelig. Blodplatekonsentratene brukes først og fremst til kreftpasienter samt som en del av behandlingen ved store blødninger. Ulempen med metoden er at den reduserer kvaliteten av blodplatene noe, og at pasientene derfor trenger flere transfusjoner. Metoden er ikke like effektiv mot alle smittestoffer. Noen er også redd for seinvirkninger fordi metoden innebærer påvirkning av mikrobenes arvestoff.

Transfusjon av røde blodceller brukes mest i Norge. Det er ennå ingen teknikk tilgjengelig for patogen inaktivering av konsentrater av røde blodceller. Denne teknologien er under utvikling, og den blir trolig tilgjengelig rundt 2015.

Patogen inaktivering er fortsatt ikke i alminnelig bruk i Europa. Europarådets ekspertgruppe på blod har patogeninaktivering til vurdering, men det kommer ikke råd derfra før tidligst i 2010.

Statistikk for transfusjonstjenesten viser at smitteoverføring ved blodtransfusjon ikke er noe problem i Norge. Det er ingen kjent overføring av HIV etter at testen ble innført i ca 1985, og hepatitt C er ikke kjent overført med blod etter at testen ble innført i ca 1992. Det er ingen kjent overføring av hepatitt B siden testingen startet for flere tiår siden. Syfilis er nylig utredet, og smitte av pasient ved blodoverføring er ikke kjent.

Helsetilsynet har sett på systemene i blodbankene. Hvis systemene er dårlige, vil imidlertid patogen inaktivering være mindre effektivt fordi feil også vil oppstå ved patogen inaktivering.

Helsetilsynsrapportene og hemovigilansrapportene sett sammen viser at noen blodbanker, men ikke alle, har noen mangler i sine systemer. Dette ser imidlertid ikke ut til å ha fått konsekvenser for pasientene.

Transfusjonstjenestens kvalitetsråd har foreslått at det bør gjøres en vurdering av tre aktuelle måter å sikre blodet ytterligere på, herunder patogen inaktivering. Dette vil ta noe tid. Jeg mener det er viktig at nye metoder blir vurdert før de tas i bruk, slik at midlene vi bruker på helsesektoren blir benyttet best mulig.

SPØRSMÅL NR. 1251**Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 4. juni 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Høsten 2008 ble store mengder udetonerte bomber, miner og granater fra krigens dager gravd fram i sentrum av Lakselv. Forsvaret måtte i november avbryte arbeidet med å fjerne og uskadeliggjøre krigsetterlatenskapene pga. kulde, og det før hele området var ryddet. Det viser seg nå at Forsvaret ikke har til hensikt å stå bak det videre oppryddingsarbeidet - et arbeid som selvfølgelig må pågå fortløpende i et sentrumsområde.

Hva vil justisministeren bidra med i denne situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Viser til mine henvendelser til forsvarsministeren i denne saken, dok.nr.15:1571 (2007-2008) og dok.nr.15:242 (2008-2009).

Svar:

Under og etter 2. verdenskrig ble det kassert, dumpet og gravd ned ammunisjon og eksplosiver på ulike steder i landet. Fra tid til annen dukker det fortsatt opp nedgravde krigsetterlatenskaper. Slike nedgravde eksplosiver fra 2. verdenskrig ble blant annet avdekket i Lakselv sentrum i Finmark i oktober 2008.

Forsvarsdepartementet (FD) er håndterings- og kostnadmessig ansvarlig for fjerning av militære eksplosiver som utgjør en akutt risiko, jf. St.meld. nr.

22 (2007-2008) Samfunnssikkerhet. Tilsvarende gjelder for krigsetterlatenskaper som ble overtatt av Forsvaret i henhold til lov 15. desember 1950 nr. 4 om fiendegods og krigsbytteretten, men som senere ble kassert, jf. prinsippet om eiers og forurensers ansvar og lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og avfall (forurensningsloven), jf. St. meld. nr. 35 (2008-2009) Brannsikkerhet – Forebygging og brannvesenets redningsoppgaver.

Da krigsetterlatenskaper i form av eksplosiver ble avdekket i Lakselv i fjor var Forsvaret, etter bistandsanmodning fra politiet, raskt ute for å håndtere situasjonen.

Når det gjelder den konkrete situasjonen i Lakselv sentrum nå, har Forsvarsdepartementet opplyst at da Forsvaret i fjor høst måtte avslutte eksplosivryddearbeidet for vinteren, sikret man området slik at det ikke utgjør en akutt fare for liv og helse. Forsvaret er nå i ferd med å gjenoppta planleggingen av den gjenværende eksplosivryddingen i Lakselv, med bakgrunn i den bistandsanmodningen de fikk fra politiet i fjor.

JD vil nå nedsette en arbeidsgruppe, hvor også FD skal delta, som skal se nærmere på problemstillingene rundt ansvarsforhold og håndtering av nedgravde eksplosiver, jf. St.meld. nr. 39 (2003 - 2004) og St.meld. nr. 35 (2008 - 2009) Brannsikkerhet. Mandatet vil bli fastsatt senere.

SPØRSMÅL NR. 1252**Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 5. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Forvaltningsreformen innebærer overføring av svært mange av riksveiferjene til fylkeskommunene. I regjeringens forslag til NTP 2010-2019 er økonomisk oppgjør skissert og i Kommuneproposisjonen 2010 er oppgjøret utkvittert. Riksveiferjer som fylkeskommunene overtar fra og med 2010 får totalt samme beløp som staten selv bruker i 2009. Det er altså ikke lagt inn midler til dekning av kostnadsøkning og kvalitetsforbedring av ferjetilbudet.

Hvordan mener statsråden ferjetilbudet skal bedres i 2010 uten økte rammer?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tabell 6.2. side 68 i NTP 2010-2019 (2008 - 2009) og til tabell 6.1 side 46 i St prp nr 68 (2008-2009) Kommuneproposisjonen 2010.

Fylkene vil gjennom forvaltningsreformen overtatt 78 av 95 ferjesamband. Bare 17 ferjer av 95 vil

fortsatt være riksveieferjer etter reformen er gjennomført.

I Kommuneproposisjonen side 43 heter det:

"I den samlede rammen inngår også midler til kjøp av ferjetjenester i fylkene på totalt 1369 mill.kr. Dette tilsvarer bevilgningsnivået i 2009."

I NTP 2010-2019 side 118 heter det fra Regjeringen:

"Regjeringen har vært opptatt av å bedre ferjetilbudet i perioden, og er opptatt av at tilbudet skal styrkes videre. SD legger til rette for at både frekvens og åpningstid kan økes for de fleste samband i planperioden."

Regjeringen har altså klare mål om bedre ferjetjenester, men legger overhode ikke inn økning i bevilgningsrammen til ferjetjenester. Jeg viser til at regjeringen selv har økt rammen til øvrige stamveier med 52,5 % i forslag til ny NTP i forhold til NTP i perioden 2006-2015.

Dagens riksveieferjenett trenger også økte rammer dersom kostnadsøkning skal dekkes inn og m kvaliteten i form av åpningstid, frekvens, kapasitet, hastighet og regularitet skal bedres.

Jeg ber derfor samferdselsministeren klargjøre om det er bruk av anbud som skal sikre nødvendig kvalitetsforbedring innenfor riksveieferjene i perioden 2010 - 2019 og hvilke tiltak regjeringen vil gjennomføre for å øke bruken av anbud innenfor ferjesektoren i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1253

Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 5. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spørsmål nr 155 om økonomiske rammer vedr forvaltningsreformen sendt fra transportkomiteen i forbindelse med behandling av NTP 2010-2019. Det fremgår at øvrige riksveier skulle hatt hhv 5,49 mrd. kr. og 6,1 mrd.kr. (med og uten låneordning) for perioden 2010-2019 dersom disse veiene skulle fått samme vekst som det er lagt inn i planen for stamveier.

Hvorfor har ikke Regjeringen lagt inn samme vekst for øvrige riksveier som overføres til fylkene som for stamveier som staten beholder?»

Svar:

Med hensyn til ditt spørsmål om hvordan bedring av ferjetilbudet skal realiseres viser jeg til pkt. 6.3.2.8, side 80 i Regjeringens forslag til NTP 2010-2019, der det heter:

"Samferdselsdepartementet legger opp til en gradvis innfasing av det nye tilbudet i takt med nye utlysninger av anbud i disse sambandene. Samferdselsdepartementet forventer at konkurranseutsettingen vil gi effektiviseringsgevinster som fører til kostnadsreduksjon ved kjøp av ferjetjenester."

På side 69 i St.prp. nr. 1 (2008-2009) fra Samferdselsdepartementet heter det:

"Det er en målsetning at alle ferjesamband som ikke avløses av faste vegsamband, skal være lyst ut på konkurranse i løpet av 2009."

I tillegg vil jeg gjøre oppmerksom på at fylkeskommunene i kommuneproposisjonen for 2010 fikk signaler om økte rammer generelt, og hvor deler av denne rammeøkningen er begrunnet i økte forpliktelser på samferdselsområdet. Fylkeskommunene vil selv avgjøre hvordan dette handlingsrommet skal benyttes i årene som kommer.

BEGRUNNELSE:

Jeg viser følgende informasjon i svar på spm. nr. 155:

v) Om ein skal ha lik vekst for øvrige riksvegar som for stamvegar i NTP 2010-2019, må ein ha ei økonomisk ramme på 9,73 milliardar 2009-kronar til desse vegane. Auken i rammene til øvrige riksvegar isolert sett, må vera på 3,35 milliardar sett i høve til rammene i NTP-perioden 2006-2015, og 2,14 milliardar ytterlegare auke i høve til NTP 2010-2019, når ein tek omsyn til rentekompensasjonen. Då tala for "sams vegadministrasjon" ikkje er fastlagde, er dette halde utanom berekninga.

vi) Om ein skal ha lik vekst for øvrige riksvegar som for stamvegar, må ein ha ei økonomisk ramme på 9,73 milliardar 2009-kronar til desse vegane. Auknen i rammene til øvrige riksvegar isolert sett, må vera på 3,35 milliardar sett i høve til rammene i NTP-perioden 2006-2015, og 2,74 milliardar ytterlegare auke i høve til NTP 2010-2019 når ein ikkje tek omsyn til rentekompensasjonen. Då tala for "sams vegadministrasjon" ikkje er fastlagde, er dette halde utanom berekninga.

Svar:

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) la regjeringa til grunn at statens bevilgninger til fylkeskommunene ved overtakelse av det øvrige riksvegnettet skal skje gjennom rammetilskuddsordningen, og at dette skulle presenteres i kommuneproposisjonen. Arbeidet med økonomien tilknyttet forvaltningsreformen var ikke ferdigstilt ved fremleggelsen av St.meld. nr. 16 (2008-2009). Regjeringa la derfor til grunn økonomiske rammer for øvrige riksvegar basert på 2009-budsjettets rammer, samt en rentekompensasjonsordning tilsvarende et aktivitetsnivå på 2 mrd. kr per år.

I St.prp. nr. 68 (2008-2009) Kommuneproposisjonen 2010 har regjeringa lagt opp til en vekst i fylkeskommunenes frie inntekter med 1,5 milliarder kr, hvorav 1 milliard kr er direkte knyttet til overføringen av øvrig riksvegnett som en følge av forvaltningsreformen. I tillegg kommer midler som en følge av overføringen av ansvaret for det øvrige riksvegnettet på om lag 6 mrd. kr.

Videre er det i NTP varslet 500 mill. kr årlig til rassikring på fylkesvegnettet. Regjeringa legger i St.prp. nr. 68 (2008-2009) Kommuneproposisjonen 2010 opp til at det er staten som skal dekke kostnadene ved nasjonale turistvegar. I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 var det opprinnelig lagt opp til at fylkeskommunene skulle dekke dette innenfor den fylkesfordelte rammen. Det er ikke gjort noe uttrekk fra rammen til fylkeskommunene for dette, noe som utgjør om lag 100 mill. kr årlig.

Jeg vil også understreke at Nasjonal transportplan er en tiårsplan, i motsetning til kommuneproposisjonen som omhandler økonomiske rammer for 2010.

SPØRSMÅL NR. 1254

Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 5. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for en miljøvennlig og rask fremdrift på E16, strekningen Bjørum - Skaret?»

BEGRUNNELSE:

I et skriftelig spørsmål til miljø- og utviklingsministeren datert 18.01.2008 stilte jeg et skriftlig spørsmål om statsråden ville ivareta hensynet til lokalmiljøet og kulturmiljøet når departementet skulle ta stilling til trasévalg i forbindelse med utbygging av ny E16 fra Bjørum til Avtjerna.

Onsdag 27. mai i år ble strekningen Vøyen - Bjørum åpnet. Strekningen Sandvika - Vøyen ligger inne i NTP med statlige midler i første periode. Da gjenstår en svært viktig strekning på E16, nemlig Bjørum - Skaret. E16 er en svært trafikkert vei med store trafiksikkerhetsutfordringer.

Svar:

Representanten Borghild Tenden stiller spørsmål om Miljø- og utviklingsministeren vil sørge for en miljøvennlig og rask fremdrift på E16, strekningen Bjørum – Skaret. Utgangspunktet er det tidligere stilte spørsmålet om jeg ville sikre at hensynet til lokalmiljøet og kulturmiljøet ble ivaretatt når Miljøverndepartementet skal ta stilling til trasévalg i forbindelse med utbyggingen av ny E16 fra Bjørum til Avtjerna. Da dette spørsmålet ble stilt i januar 2008 hadde jeg ikke grunnlag for å ta stilling til saken, da planen fortsatt ikke var endelig vedtatt i Bærum kommune.

Miljøverndepartementet har nå den aktuelle innsigelsessaken til behandling. Det er stor avstand mellom den løsning Bærum kommune har vedtatt og Statens vegvesens anbefaling. Det foreligger motstridende innsigelser til alle alternativene fra ulike myndigheter og etater.

Jeg er opptatt av at det blir en miljøvennlig løs-

ning og rask framdrift for E16 på strekningen Bjørum – Skaret, som ivaretar og avveier alle de ulike miljø- og samfunnsinteressene. Hensynet til lokalmiljøet og kulturmiljøet må ivaretas på en best mulig måte. For å sikre dette er Landbruks- og matdepartementet, Direktoratet for naturforvaltning, Fylkesmannen og Samferdselsdepartementet trukket inn i arbeidet med

å finne fram til hvilken løsning som totalt sett er best i et langsiktig perspektiv.

Jeg har forventninger om at det vil kunne komme en avgjørelse i løpet av kort tid, men i slike store og viktige saker er det riktig å bruke den nødvendige tid for å komme fram til en god løsning.

SPØRSMÅL NR. 1255

Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 8. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«SFTs rapport av 2. februar 2009 er en bekreftelse på at fluorinerte forbindelser i tillegg til å være persistente og giftige også er bioakkumulative, noe som vil påvirke miljøet for generasjoner fremover. Flere land har innført forbud og strenge restriksjoner mot utslipp av fluorinerte forbindelser i naturen.

Har miljø- og utviklingsministeren evaluert innhold og konsekvenser av SFTs rapport TA244/2009 av 3. februar 2009, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å stoppe/reducere denne type utslipp?»

Svar:

Perfluorerte forbindelser er en stor gruppe kjemiske stoffer, der kunnskapen om helse- og miljøegenskapene er mangelfull for de fleste forbindelsene.

PFOS og PFOS-relaterte forbindelser er omfattet av det nasjonale målet om å redusere utslippene vesentlig innen 2010 og å stanse bruk og utslipp innen 2020. I 2007 innførte vi forbud mot PFOS og PFOS-relaterte forbindelser i brannskum, tekstiler og impregneringsmidler. Brannskum har vært den største utslippskilden for PFOS i Norge. PFOS er en persistent og akkumulerbar forbindelse som er funnet spredt i miljøet. Stoffet er giftig og gir effekter blant annet på reproduksjon.

Da PFOS i brannskum ble forbudt, var alternativene også basert på perfluorerte forbindelser. Tilgjengelig informasjon indikerte at alternativene hadde mindre alvorlige miljøeffekter enn PFOS, og at miljøbelastningen fra brannskum ville bli mindre ved å gå over til disse. Det finnes lite informasjon om de perfluorerte forbindelsene som har erstattet PFOS i brannskum, men tilgjengelig informasjon for den perfluorerte forbindelsen 6:2 fluortelomersulfonat

(6:2 FTS) har tydet på lavere toksisitet og potensial for bioakkumulering enn for PFOS. I følge Statens forurensningstilsyn var det derfor uventet at 6:2 FTS var en av forbindelsene som ble funnet i høyest konsentrasjoner i meitemark rundt brannøvningssteder i undersøkelsen som det refereres til i spørsmålet. Selv om man i undersøkelsen fant høye nivåer av 6:2 FTS i meitemark, fører PFOS til skadelige effekter på reproduksjon hos meitemark ved mye lavere konsentrasjoner enn 6:2 FTS. Det er imidlertid begrensede data for 6:2 FTS og man har behov for å øke kunnskapen.

Statens forurensningstilsyn arbeider derfor for å øke kunnskapsnivået for flere av de perfluorerte forbindelsene. Arbeidet er nedfelt i en egen handlingsplan og omfatter blant annet kartlegging av egenskaper, bruksområder og omfang av bruk. Statens forurensningstilsyn vil kartlegge en rekke av erstatningsstoffene for PFOS i miljøet for å se hvorvidt stoffene kan gjenfinnes i naturen. De første dataene ventes tidlig i 2010 og vil være viktige for å vurdere hvorvidt ytterligere tiltak knyttet til brannskum skal settes i gang.

Det nye omfattende europeiske kjemikalierereguleringen REACH blir også et svært viktig virkemiddel for å øke kunnskapsnivået om og sikkerheten rundt perfluorerte forbindelser. Gjennom dette regelverket stilles det en rekke informasjonskrav til importører og produsenter som må oppfylles for å kunne omsette kjemikalier på det europeiske markedet.

Når det gjelder brannskum er sikkerhet og effektivitet ved slukking en del av vurderingen. Samtidig må vi arbeide for gode og sikre alternativer som er miljøvennlige, og dermed hindre skadelige effekter på miljø og mennesker.

SPØRSMÅL NR. 1256**Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 8. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«NorFraKalk i Verdal har en utslippstillatelse på 6 kg kvikksølv. En rapport utarbeidet av Veritas viser at kvikksølvutslippene på 6 kg fra NorFraKalks anlegg i Verdal kan reduseres vesentlig gjennom et renseanlegg.

Vil statsråden sørge for at bedriften blir pålagt rensing av kvikksølvutslippene?»

BEGRUNNELSE:

I Trønderavisa 15.mai 2009 er det opplyst at fabrikk til firmaet NorFraKalk kan slippe ut seks kilo kvikksølv fra brentkalkfabrikken på Ørin i Verdal.

I en ny rapport har Det Norske Veritas funnet ut at det er mulig å fjerne kvikksølvet. Konsulenten som har utredet saken anbefaler at renseanlegg ikke monteres fordi selskapet holder seg innenfor utslippsgrensene fra Statens Forurensningstilsyn(SFT).

Bedriftsledelsen uttaler at renseanlegg ikke er aktuelt på grunn av kostnadshensyn.

Svar:

Kvikksølv er en farlig miljøgift. Det er fastsatt et nasjonalt mål om vesentlig å redusere utslippene av kvikksølv innen 2010, med sikte på stans i utslippene innen 2020. De nasjonale utslippene er redusert med om lag 60 % siden 1995.

Regjeringen vil fortsette å arbeide med ytterligere utslippsreduksjoner, og vurderer alle aktuelle utslippskilder.

Statens forurensningstilsyn ga 30. oktober 2007

NorFraKalk AS tillatelse til drift av en kalkovn i Verdal kommune. I tillatelsen er det gitt strenge vilkår. Bedriften er gitt tillatelse til et begrenset utslipp av kvikksølv og andre miljøgifter, støv og karbondioksid. Samtidig er det også stilt krav om overvåking av miljøtilstanden i områdene rundt virksomheten, til akuttberedskap hos bedriften, til utredning av bruk av andre energibærere enn spillolje for å redusere karbondioksidutslippene, og til utredning av ytterligere rensing for å redusere utslippene av prioriterte miljøgifter. Utslippene fra NorFraKalk AS som delvis kommer fra naturlige forekomster i kalksteinen, skal ifølge Statens forurensningstilsyn ikke redusere den lokale luftkvaliteten i Verdal. Dersom miljøtilstanden i områdene rundt virksomheten likevel skulle påvirkes av utslippene, vil dette avdekkes gjennom miljøovervåkingen og håndteres.

Statens forurensningstilsyns tillatelse har blitt påklaget av naboer og Naturvernforbundet lokalt. Statens forurensningstilsyn har opprettholdt vedtaket og oversendt saken til departementet som nå har den til behandling.

Det er Statens forurensningstilsyn som har myndighet etter forurensningsloven til å stille krav til denne typen industri. På grunnlag av utredningen av ytterligere rensing for å redusere utslippene av prioriterte miljøgifter, vil Statens forurensningstilsyn vurdere om det skal stilles strengere krav. Miljøverndepartementet vil være klageinstans for et eventuelt nytt vedtak, og jeg ønsker derfor ikke kommentere saken ytterligere nå.

SPØRSMÅL NR. 1257**Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 8. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Det har i den senere tid vært satt sterkt fokus på eksistensgrunnlaget for Sørsamene. Den økonomiske situasjonen er dramatisk for mange innenfor reindrifta i Nord-Trøndelag.

Vil statsråden vurdere en raskere utbetaling av rovdyrerstatning, samt vurdere en ekstraordinær ulempekompensasjon for de sørsamiske reineierne?»

BEGRUNNELSE:

Mange av reineierne i Nord-Trøndelag har i dag store økonomiske problemer, grunnet store rovdyr-tap. I Nationen 28.mai 2009 kan vi lese at sørsamene i Nord-Trøndelag er veldig utsatt for rovdyr-tap og at hele eksistensgrunnlaget for dette urfolket er truet. Statsråden selv siteres på dette i artikkelen.

Jeg er orientert om at det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal foreslå tiltak for å bedre kunnskapsgrunnlaget om bestandssituasjonen for rovdyr i Nord-Trøndelag og se på mulighetene for et mer effektivt uttak av rovdyr, samt se på samfunnsmessige tiltak for å bedre kunnskapen om reindrift og vurdere om midlene til forebyggende og konfliktdepende tiltak kan benyttes på en bedre måte enn i dag.

Dette vil ha en langsiktig effekt. Slik situasjonen er i dag er det nødvendig med straktiltak, da situasjonen er dramatisk for sørsamiske reineiere.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at søknader om erstatning for tamrein drept av rovvilt behandles i henhold til forskrift 4. mai 2001 om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt. Etter forskriften ytes det full erstatning for tap av tamrein etter årlig fastsatte satser. Dette dekker i tillegg til verdien av dyret også biprodukter og følgekostnader knyttet til det enkelte dyr. Etter forskriften skal søknad om erstatning sendes til distriktstyret innen 1. april. Søknaden videresendes deretter til

Reindriftsforvaltningen som kvalitetssikrer opplysningene og bidrar med nødvendige opplysninger før søknaden oversendes Fylkesmannen innen 1. juli. Fristen for Fylkesmannens behandling er etter hovedregelen satt til 1. september.

Av retningslinjene til forskriften framgår det at der hvor det foreligger dokumenterte skader kan fylkesmannen utbetale erstatning for disse, uavhengig av søknadsfristen. Slik forskuddsutbetaling avregnes mot endelig erstatningsoppgjør. Jeg er kjent med at Fylkesmannen i Nord-Trøndelag i flere tilfeller har utbetalt erstatning for dokumenterte skader underveis i reindriftsåret, og at erstatningsoppgjørene i all hovedsak gjennomføres innenfor fristen. Tatt i betraktning at erstatning for dokumenterte tap kan utbetales fortløpende etter søknad, mener jeg at det ikke er behov for å vurdere raskere utbetaling av rovvilterstatning. Ettersom det ytes full erstatning for tap av tamrein etter årlig fastsatte satser, kan jeg heller ikke se at det er grunnlag for utbetaling av en ekstraordinær ulempekompensasjon for de sørsamiske reineierne. Jeg vil også vise til at Nord-Trøndelag er det fylket hvor det erstattes flest tamrein i forhold til det omsøkte tapet til rovvilt.

I den senere tid har det vært stor oppmerksomhet omkring tapssituasjonen for reindriften i Nord-Trøndelag. Jeg mener at det nå er viktig at vi hurtig tilegner oss best mulig kunnskap og får klargjort årsakene til tapene. Dette er et sammensatt og komplisert saks-kompleks. Mer kunnskap om både rovvilt og reindrift i fylket er et nødvendig grunnlag for at det kan iverksettes effektive og presise tiltak som kan redusere taps- og konfliktnivået i forhold til rovvilt. Jeg har, i samråd med landbruks- og matministeren, opprettet en bredt sammensatt arbeidsgruppe bestående av næringsutøvere og fagekspertise på området. Inn-til videre vil jeg avvente arbeidsgruppens anbefalinger, slik at innsatsen for å redusere tapene kan innrettes på en mest mulig effektiv måte fra og med høsten 2009.

SPØRSMÅL NR. 1258**Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 4. juni 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I avisen TA den 27. mai fortelles det om en kvinne som har en sønn på 14 måneder. Foreldrene venter fremdeles på foreldrepengene som hun har fått bekreftet at hun har rett til. Det er fattet et vedtak i Nav, men foreldrene har klaget på vedtaket og på den måten bidratt til at det har gått lengre tid. Etter at saken har versert mellom Nav kontorer siden mars 2008, får hun nå beskjed om at "saken er for dårlig opplyst" og at den må behandles på nytt hos Nav forvaltning i Skien.

Aksepterer statsråden så lang behandlingstid i Nav?»

BEGRUNNELSE:

Det er nå 14 måneder siden kvinnen fødte en sønn. 3. mars i fjor søkte hun om foreldrepenger. 25. mars ble søknaden innvilget. I mai anket kvinnen vedtaket fordi hun mente beregningsgrunnlaget ikke var riktig. I desember ble saken avvist og foreldrene fikk anledning til å sende merknader, noe som ble gjort i samme måned. I begynnelsen av mai 2009 får de beskjed om at saken er for dårlig opplyst. Vedtaket blir opphevet og saken sendt til ny behandling. Det er forståelig at Nav trenger ekstra tid til å behandle klage og nye opplysninger, men å bruke et halvt år på å komme frem til at saken er for dårlig opplyst må være uakseptabelt. Foreldrepengene skal erstatte bortfalt inntekt på grunn av fødselspermisjonen og familien trenger denne inntekten til livsopphold. Det er helt uakseptabelt at de skal måtte klare seg uten inntekt i mer enn de 14 månedene som allerede er gått.

Svar:

Jeg har innhentet en redegjørelse om saken fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. I følge redegjørel-

sen gjorde NAV Tokke vedtak om foreldrepenger 26. mars 2008. Foreldrepenger har så vært utbetalt hver måned fram til rettighetene utløp. Etter de opplysninger jeg har mottatt, er det er med andre ord ikke korrekt at vedkommende har måttet klare seg uten inntekt (foreldrepenger) i 14 måneder. Tvisten dreier seg om hvorvidt foreldrepengene er beregnet etter korrekt inntektsgrunnlag, eller om grunnlaget burde ha vært høyere. NAV Forvaltning Skien fikk saken til behandling i mai 2008 da brukeren klagde på beregningsgrunnlaget. NAV Forvaltning Skien fant ikke grunnlag for å endre NAV Tokkes vedtak og sendte saken til klage- og ankeenhets i desember 2008. Etter å ha vurdert saken, opphevet klage- og ankeenhets det opprinnelige vedtaket om foreldrepenger 7. mai 2009. Saken ble da sendt tilbake til NAV Forvaltning Skien. I oversendelsen fra klage- og ankeenhets ble det bedt om å få vurdert om brukeren var i en varig endret inntektssituasjon på sykmeldingstidspunktet og om variasjonene i brukerens inntekt skyldes naturlige variasjoner eller om det var en permanent endring av arbeidsforhold.

Hvis det er riktig at beregningsgrunnlaget burde vært høyere, vil vedkommende få en etterbetaling når saken blir ferdigbehandlet. I motsatt fall har hun fått alt hun har krav på utbetalt i rett tid. Tvisten om størrelsen på utbetalingen har det dessverre tatt for lang tid å behandle. Det er beklagelig.

Som jeg redegjorde for ved behandlingen av St.prp. nr. 51 (2008-2009), har saksbehandlingstidene økt på en del ytelsesområder den siste tiden. Jeg vil igjen understreke at jeg har tett oppfølging av etaten når det gjelder utviklingen av restanser og saksbehandlingstider. Rett ytelse til rett tid er en særlig prioritert oppgave for Arbeids- og velferdsetaten. Samtidig er det også viktig å sikre nødvendig kvalitet i saksbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1259**Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 9. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Arbeidsledigheten vokser nå raskere enn noen gang. Hver dag går 30 bedrifter konkurs, og i følge NAV vil 5000 personer miste jobben hver måned. Det skaper utrygghet hos mange familier og i mange lokalsamfunn. I følge SSB vil ledigheten vokse til 130000 personer, og først falle i 2011. Regjeringen har ikke kommet med tiltak av betydning i RNB, men skriver i brev til Høyre at nye tiltak vil komme "dersom det vurderes som nødvendig".

Er det slik at statsministeren ikke tror på SSB, eller aksepterer man en ledighet på 130 000?»

BEGRUNNELSE:

SSB sine prognoser tar høyde for de tiltak som er iverksatt av regjeringen. Prognosene viser at ledigheten vil øke til over 100.000 i år og fortsette å øke til 130.000 ledige. Siden regjeringen ikke anser det som nødvendig å iverksette nye tiltak nå, er det grunn til å spørre om regjeringen har slått seg til ro og aksepterer at ledigheten øker så kraftig. Vi må unngå at ledigheten biter seg fast på et høyt nivå. Derfor vil Høyre legge frem forslag i RNB om bl.a. å redusere arbeidsgiveravgiften med 2,5 pst. Dette foreslo Ap selv i 1992 da ledigheten var på tilsvarende høyt nivå. I forbindelse med krisepakken regjeringen la frem i januar 2009, ble det også påpekt at lavere arbeidsgiveravgift ville øke sysselsettingen.

Svar:

Den internasjonale økonomiske krisen har bidratt til at de tradisjonelle industrilandene nå er inne i det sterkeste økonomiske tilbakeslaget siden andre verdenskrig. Også norsk økonomi påvirkes, men den økonomiske nedgangen ventes ikke å bli like kraftig hos oss som i mange andre land. Dette må ses i sammenheng med at høye oljeinvesteringer bidrar til å holde aktiviteten oppe i viktige deler av norsk økonomi, samtidig som den økonomiske politikken i Norge nå gir svært kraftige stimulanser til innenlandsk etterspørsel. Siden oktober 2008 har Norges Bank i seks omganger senket styringsrenten med til sammen 4,25 prosentpoeng, til 1,5 pst. Dersom rentenedgangen slår fullt over i bankenes innskudds- og utlånsrenter, vil dette isolert sett bidra til å øke husholdningenes inntekter med over 30 mrd. kroner på årsbasis. Norges Bank har signalisert at renten kan bli satt ytterligere ned.

Også finanspolitikken er svært ekspansiv. Regje-

ringens forslag i Revidert nasjonalbudsjett innebærer et strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd i 2009 på nesten 130 mrd. kroner. Dette er 9,5 mrd. kroner mer enn anslått da den finanspolitiske tiltakspakken ble vedtatt i Stortinget i februar i år. Bruken av oljeinntekter anslås å øke med 55 mrd. kroner fra 2008 til 2009, målt i 2009-priser, tilsvarende en budsjettimpuls på 3 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. Målt ved denne indikatoren er budsjettet for 2009 det klart mest ekspansive på over 30 år. Tiltakene kommer denne gangen mye tidligere i nedgangen enn det som var tilfellet på slutten av 1980-tallet, jf. figur 3.1B på side 35 i Revidert nasjonalbudsjett 2009. Samtidig er budsjettimpulsen langt større enn det som er vedtatt eller planlagt iverksatt i de fleste andre land, også i land som er rammet langt hardere av den økonomiske krisen enn Norge. Tall fra OECD viser en gjennomsnittlig finanspolitisk stimulans i medlemslandene på om lag 1,7 pst. av BNP i 2009, litt over halvparten av den norske stimulansen.

I den finanspolitiske tiltakspakken som Regjeringen la fram i slutten av januar i år ble det lagt vekt på at tiltakene skulle være målrettede, midlertidige og gi god uttelling for økt ressursbruk, samtidig som de skulle legge til rette for nødvendige omstillinger i privat sektor. Bygg- og anleggsnæringen er en konjunkturutsatt næring, som også denne gangen ser ut til å bli særlig rammet av svakere etterspørsel, selv om dette skjer fra et uvanlig høyt aktivitetsnivå. På denne bakgrunnen ble tiltakspakken i stor grad rettet inn mot vedlikehold og investeringer i offentlig infrastruktur. Regjeringen la også opp til målrettede skatteendringer rettet inn mot lønnsomme virksomheter med midlertidige problemer som følge av konjunkturedgangen.

Vurdert opp mot de kriteriene som lå til grunn for Regjeringens finanspolitiske tiltakspakke framstår ikke redusert arbeidsgiveravgift som et særlig hensiktsmessig virkemiddel. En reduksjon i arbeidsgiveravgiften er et bredt og lite treffsikkert tiltak. Det er også forholdsvis kostbart. I svar på spørsmål 5 fra Høyre av 18. mai 2009 framgår det at en reduksjon i arbeidsgiveravgiften for privat sektor med 2,5 prosentpoeng fra 1. juli 2009 vil øke det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet med ytterligere 5,8 mrd. kroner i 2009. Helårsvirkningen av en slik senking av avgiften anslås til om lag 17,5 mrd. kroner påløpt. I Samfunnsøkonomen nr. 4 2009 er det publisert beregninger fra SSB som viser klart svakere effekt på aktivitet og arbeidsledighet av redusert arbeidsgiver-

avgift enn av en tilsvarende økning i offentlig sektors kjøp av varer og tjenester fra privat sektor.

I Revidert nasjonalbudsjett er det gitt anslag for utviklingen i norsk økonomi for inneværende og neste år. Anslagene er basert på at situasjonen i finansmarkedene gradvis bedres gjennom 2009 og 2010, godt hjulpet av svært lave renter, meget ekspansiv finanspolitikk og av de omfattende likviditets- og kredittpolitiske tiltakene som er gjennomført. BNP for Fastlands-Norge anslås å falle med om lag 1 pst. i 2009, mens det anslås en oppgang på $\frac{3}{4}$ pst. i 2010. En slik utvikling vil kunne gi en fortsatt svekkelse av arbeidsmarkedet i 2010, men ikke like markert som i 2009. Arbeidsledigheten anslås å stige fra $2\frac{1}{2}$ pst. av arbeidsstyrken i 2008 til $3\frac{3}{4}$ pst. i 2009. Dette innebærer en oppgang på i overkant av ett prosentpoeng over de neste tre kvartalene, til rundt $4\frac{1}{4}$ pst. i 4. kvartal, noe som tilsvarer om lag 110 000 ledige. Etter hvert som aktiviteten i norsk økonomi tar seg opp neste år, er det grunn til å tro at oppgangen i ledigheten gradvis stopper opp. For 2010 er det anslått at ledigheten

vil flate ut på i underkant av $4\frac{3}{4}$ pst. Til sammenlikning har Statistisk sentralbyrå anslått arbeidsledigheten til 4,6 pst. som gjennomsnitt for 2010. I 1992 og 1993 var arbeidsledigheten oppe i 6,5 pst. av arbeidsstyrken.

Statistisk sentralbyrå la 26. mai fram nye anslag for utviklingen i norsk økonomi som ligger relativt nær anslagene i Revidert nasjonalbudsjett 2009. SSB anslår en nedgang i BNP for Fastlands-Norge på 1,4 pst i inneværende år og en vekst på 1 pst i 2010. Arbeidsledigheten anslås til 3,8 pst. i år og til 4,6 pst neste år. SSBs anslag for 2010 er om lag på linje med nivået gjennom de tre siste årene av forrige stortingsperiode.

Det er stor usikkerhet både om styrken og varigheten på det økonomiske tilbakeslaget, og Regjeringen følger nøye med på utviklingen i norsk økonomi. Utviklingen i arbeidsmarkedet vil være en sentral del av grunnlaget for Regjeringens økonomiske politikk for 2010, som vil bli presentert i stats- og nasjonalbudsjettet til høsten.

SPØRSMÅL NR. 1260

Innlevert 28. mai 2009 av stortingsrepresentant Eirin Faldet

Besvart 10. juni 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å styrke norske transportører sin rolle og sørge for sunne konkurranseforhold i lastebilnæringen og forhindre overtredelse av regelverket for cabotasjekjøring i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det er vedtatt et presiserende regelverk om cabotasjekjøring i EU. Formelt trer endringen i kraft fra 1. januar 2010.

Etter at det fra 1. mai 2009 ble åpnet adgang for flere land til å drive cabotasje, er det grunn til å frykte sosial dumping og ulovelig cabotasjekjøring i Norge. Det er derfor nødvendig å se på hvordan kontrollen kan forbedres for å sikre sunne konkurranseforhold for norsk lastebilnæring.

Svar:

Spørsmålet knytter seg så vidt jeg kan se til norske transportørers forhold sett i lys av at overgangsordningen for kabotasje, som gjaldt for mange av de nye medlemslandene i EU, falt bort fra 1. mai 2009.

Fra denne datoen har de aktuelle landene kunnet utføre kabotasje i Norge på samme vilkår som transportører fra andre EØS-land.

Det vises til at adgangen til å utføre kabotasje i utgangspunktet er begrenset sammenlignet med adgangen til å utføre annen internasjonal vegtransport. Mens adgangen til bilateral-, transitt-, og tredjelandstransport innen EØS er fri for transportører fra alle EØS-land, er adgangen til kabotasje begrenset til midlertidig transport.

I forbindelse med at overgangsordningen for de nye medlemslandene falt bort fra 1. mai 2009, har departementet presisert hva som ligger i de begrensninger som følger av gjeldende regler. Departementet har óg overfor kontrollmyndighetene som er politiet og Statens vegvesen, anmodet om å ha økt fokus på kontroll av kabotasje.

Jeg er opptatt av at kabotasjereglene håndheves på en effektiv måte og er derfor glad for at det er oppnådd enighet som medfører EU i nær fremtid vil vedta nye regler som innebærer en ytterligere tilstramming av forståelsen av hva som ligger i begrepet midlertidig kabotasje. Ifølge dette regelverket skal mid-

lertidig kabotasje utføres innenfor en tidsramme på maksimalt 1 uke, og kan omfatte maksimalt 3 turer. Arbeidet med å implementere de nye EU-reglene i

norsk rett er satt i gang. Jeg regner derfor med at det nye regelverket kan settes i verk som raskt som mulig etter at EU har gjort sitt formelle vedtak.

SPØRSMÅL NR. 1261

Innlevert 29. mai 2009 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 5. juni 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Ved besøk på sykehuset i Bodø registrerte undertegnede mange korridorpasienter. Det er tverrpolitisk enighet om at det er uhygienisk og uforsvarlig å plassere syke mennesker på denne måten. Når det samtidig viser seg at sykehuset kan ha ledige senger i andre poster eller avdelinger, er det rimelig å anta at grunnen til at pasienter ligger i korridoren er at det skal spares penger. Dette er uakseptabelt.

Vil statsråden sørge for at sykehuset i Bodø endrer sin praksis på dette området?»

BEGRUNNELSE:

Allerede i Dokument 8:36 (1999-2000) tok representantene John I. Alvheim og Harald T. Nesvik (FrP) opp problemet med korridorpasienter og foreslo etablering av nye sengeplasser i medisinske avdelinger. I Innst. S. nr. 301 (2000-2001) uttalte komiteen i en merknad flg.:

"Komiteen er av den oppfatning at det ikke er ett enkelt grep, som å utvide med flere sengeplasser som kan redusere antall korridorpasienter. Det er nødvendig med en rekke tiltak når det gjelder organisering av og rammevilkår for sykehusene, fleksibilitet mellom avdelinger, finansieringsordninger, tilgang på kvalifisert personell, god ledelse og økte ressurser".

I St.prp. nr. 1 (2008-2009) vises det til at det er liten bedring når det gjelder problemet med korridorpasienter og at det skal arbeides videre med kvalitetsindikatorerne. Det kan ikke aksepteres at sykehusene, ved å legge syke mennesker i en seng i en korridor, sparer penger mens sengeplasser står ubrukte.

Svar:

Det er bred enighet om at det som hovedregel ikke skal være korridorpasienter i norske sykehus. Andel korridorpasienter ble innført som en nasjonal kvalitetsindikator i 2003. På landsbasis har andelen korridorpasienter variert mellom 2 og 3 prosent. I

3.tertial 2008 var imidlertid andel korridorpasienter 1,5 prosent, den laveste andelen noen gang. På Nordlandssykehuset i Bodø har andelen korridorpasienter variert fra 0,8 til 2,3 prosent fra 2006-2008. I 3.tertial var andelen korridorpasienter 2,1 prosent. Dette tilsvarer fire pasienter i korridor hver dag i perioden.

Jeg følger nøye med på utviklingen på andel korridorpasienter i alle regionale helseforetak. De regionale helseforetakene rapporterer tertialvis andel korridorpasienter til Helse- og omsorgsdepartementet, og rapporterer iverksatte tiltak og forventet måloppnåelse i årlig melding. Nordlandssykehuset i Bodø er ett av flere sykehus i Helse Nord RHF som har uløste utfordringer knyttet til resultater på kvalitetsindikatorerne. Helse Nord RHF har samlet en negativ utvikling innen viktige indikatorer som epikrisetid, korridorpasienter og ventetid. Helse Nord RHF har derfor besluttet å iverksette flere tiltak for å bedre situasjonen, herunder tydeliggjøre krav til helseforetakene, månedlig rapportering og oppfølgingsmøter, og pålegg om styrebehandling av resultatene i HF styrene og i kvalitetsutvalg, og at det utarbeides en plan med konkrete tiltak for å nå styringsmålet i 2009. Helse Nord RHF påpeker også at Nordlandssykehuset har hatt store omorganiseringsprosjekter og ombygginger i 2008, og at det er forventet bedre pasientflyt og færre korridorpasienter når omstillingene er ferdig.

Kødannelser og dårlig pasientflyt i sykehus og mellom sykehus og kommunehelsetjenesten, som korridorpasienter er et eksempel på, er en sammensatt problemstilling som krever kontinuerlig innsats på mange områder. Viktige tiltak som helseforetakene kan gjøre er å utnytte sykehusets totale sengekapasitet bedre gjennom å etablere gode systemer for pasientflyt. Mange sykehus har dessuten en reservekapasitet som kan frigjøres ved en omfordeling av sengeplassene mellom de ulike avdelingene og fagområdene.

Fra helsemyndighetenes side ser jeg Samhandlingsreformen som det viktigste tiltaket for å få ned antall korridorpasienter. Vi står nå foran en dobling

av antall eldre over 67 år; med andre ord vil de utfordringene vi har i dagens situasjon være marginale sammenlignet med de som kommer. Det vil være av

avgjørende betydning å bygge opp kommunehelsetjenesten slik at flere pasienter kan få et tilbud utenfor sykehus.

SPØRSMÅL NR. 1262

Innlevert 29. mai 2009 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 8. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«En eiendom på Ytre Tronderøya ved Gamle Hellesund i Lillesand kommune ligger ute for tvangssalg. Prisantydning har tidligere vært over 35 millioner, men nå vil eiendommen sannsynligvis gå for halve prisen. Et enstemmig kommunestyre har ønsket å kjøpe eiendommen, men trenger hjelp fra staten med finansiering. Dette er en eiendom med nasjonal verdi på 600 mål midt i Blindleia.

Vil statsråden sørge for at praktieiendommen kommer allmennheten tilgode, og stille opp med statlige midler som gjør kjøpet mulig?»

BEGRUNNELSE:

Lillesand kommune ønsker at Staten enten skal kjøpe eiendommen selv, eller skaffe penger slik at kommunen kan foreta kjøpet. Det er fremmet egen henvendelse fra kommunen til departementet om dette. Det er en eiendom som har nasjonal verdi. Den ligger i Blindleia, et kjent utfartsområde i friluftssammenheng. Allmennheten vil ha meget stor nytte av å få full tilgang til eiendommen. Ved kjøp av eiendommen vil staten motvirke privatisering av strandsonen.

Eiendommen består blant annet av 30 mål plen, det er en kilometer strandlinje, eksklusivt renovert hovedhus fra 1750 på 286 kvadratmeter og sjøbu, låve og stabbur. Dette vil være fullt mulig å drive sammen med f.eks. et friluftsråd og dermed sikre stor aktivitet.

Det begynner derimot å haste med en avgjørelse, og jeg ber derfor statsråden om å se ekstra raskt på muligheten for å kunne kjøpe denne praktieiendommen.

Svar:

Miljøverndepartementet er kjent med at eiendommen Ytre Tronderøy nå er solgt ved tvangssalg. Salgssummen er ikke offentlig kjent.

Miljøverndepartementet var forut for salget i løpende kontakt med Lillesand kommune v/ordfører med sikte på å få til en helhetlig finansieringsmodell for offentlig overtakelse av eiendommen. Med utgangspunkt i en vurdering av eiendommens betydning for friluftslivet har Miljøverndepartementet meddelt kommunen at vi kunne gå inn i et eventuelt kjøp av med 6 millioner kroner. På denne bakgrunn har kommunen vært med i budrunden.

SPØRSMÅL NR. 1263**Innlevert 29. mai 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 9. juni 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Tollvesenet i Troms og Finnmark har bare siden 20. april beslaglagt hele 1500 kg fin fiskefilet fra fisketurister som forsøker å føre store mengder fisk ulovlig ut av landet. I rund fisk tilsvarende dette nærme fem tonn fisk og problemet er stadig økende. All høyverdig matfisk tollvesenet beslaglegger, er de pålagt å destruere.

Hva vil fiskeriministeren gjøre for å begrense forsøk på smugling av fisk over grensa og hva vil hun gjøre med den moralsk forkastelige praksisen det er at høyverdig matfisk går rett i søpla?»

Svar:

Utlendingers turistfiske i Norge har med tiden utviklet seg til å bli et viktig grunnlag for arbeidsplasser og næringsaktivitet i distriktene. Samtidig har dette fisket av naturlig grunner et mer uformelt preg enn næringsfiske. Det kan derfor være en utfordring for myndighetene å kartlegge turistfisket og legge til rette for at uttaket skjer innenfor bærekraftige rammer. Regjeringen er opptatt av at forvaltningen kontinuerlig arbeider både med kartlegging og utvikling av rammeverk som sikrer at turistfisket er bærekraftig.

Det er på denne bakgrunn vi i 2006 innførte en begrensning på hvor mye fisk som kan føres ut av landet. Turister kan etter dette ikke føre ut mer enn 15 kg fisk pr. person med mindre det dokumenteres at

fisken er kjøpt fra registrert næringsdrivende, eller at turisten har fisket fra merkeregistrert fiskefartøy og kjøpt fisken fra fartøyeier. Vi har for tiden ingen planer om å gjøre endringer i utførselskvoten på 15 kg.

Jeg er opptatt av at vi også ser på andre mulige tiltak for å begrense turistfiskeriers muligheter til å fiske store kvantum. Fiskeri- og kystdepartementet vurderer for tiden om det kan være et aktuelt tiltak å innføre reguleringer av næringsvirksomhet som legger til rette for turistfiske. Det kan for eksempel dreie seg om næringsvirksomhet som tilbyr båtutleie eller lokaler for oppbevaring og/eller behandling av fisk. Vi vurderer også om det er mulig å finne tilbake til hvor personer som blir stoppet på grensen med slike kvanta fisk som det vises til i spørsmålet har vært og fisket, fordi det kan være av interesse i det videre arbeid å se hvordan aktiviteten på et slikt sted er tilrettelagt.

Jeg har forståelse for at det reageres på at 1 500 kg fiskefilet blir destruert og ikke benyttes til menneskeføde. Det er imidlertid viktig å understreke at produksjonen av fiskefileten ikke har skjedd i en godkjent virksomhet. Vi kan dermed ikke være sikre på at produksjonen er i tråd med regelverket, noe som skal sikre både god hygiene og kvalitet. Det vil derfor ikke være riktig at myndighetene legger til rette for at slik fisk blir konsumert. Dette på samme måte som når for eksempel kjøtt over innførselskvotene til Norge blir beslaglagt og deretter destruert.

SPØRSMÅL NR. 1264**Innlevert 29. mai 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 8. juni 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva kan statsråden gjøre for å støtte det viktige arbeidet Frelsesarmeen gjør for utenlandske innsatte i norske fengsler med hensyn til så vel soning som hjemsendelse fra Norge?»

BEGRUNNELSE:

Frelsesarmeen arbeider for å hjelpe utenlandske innsatte som har utfordringer under soning bl.a. med språkproblemer og som møter store utfordringer ved retur fra Norge. Målet er å hindre tilbakefall til kriminelle miljøer som førte dem til Norge. Gjennom prosjektet Trygt hjem, samarbeides det med Frelsesarmeen i andre land for å ivareta en retur som bidrar til dette målet.

Svar:

Frivillige organisasjoner er viktige samarbeidspartnere når domfelte skal tilbakeføres til samfunnet. Justisdepartementet støtter derfor Frelsesarmeens og andre organisasjoners arbeid ved økonomiske tilskudd til flere av deres prosjekter, jf. St.prp.nr.1 (2008-2009) kap. 430 post 70.

Frelsesarmeen har i flere år fått tilskudd til ulike tiltak. Det gis et øremerket tilskudd til Fretex Elevator som gir mulighet til å reservere 20 behandlingsplasser iht. straffegjennomføringsloven § 12. Tilskuddet er i 2009 på 5,799 mill kr.

Frelsesarmeens fengselsarbeid, som har fått fri tilgang til å besøke innsatte i norske fengsler, bistår innsatte både i varetekt, under straffegjennomføring, i løslatelsesarbeid og etablering av sosialt nettverk. I denne sammenheng gjør Frelsesarmeen en særlig god jobb overfor utenlandske innsatte som kan bli isolert på grunn av språkproblemer. Departementet støtter dette arbeidet med 500 000 kr i år over kap. 430 post 70.

I tillegg gir departementet støtte til Frelsesarmeens "Prosjekt innsatte fra Øst-Europa og Balti-

kum" som er et målrettet arbeid rettet mot disse gruppene ved at man møter de innsattes behov gjennom samtale, praktisk hjelp og planlegging av løslatelsen. Prosjektet får i 2009 et tilskudd på 55 000 kr over kap 430 post 70.

Kartlegginger fra kriminalomsorgen og tilbakemeldinger fra Frelsesarmeens fengselsarbeid tyder på at mange innsatte og domfelte ikke får informasjon om rettigheter og tilbud på et språk de forstår. Justisdepartementet foreslår derfor i St. meld. nr. 37 (2007-2008) å øke innsattes tilgang til tolketjenester og utarbeide informasjonsmateriell på flere språk. I tillegg foreslås det å legge til rette for økt kontakt med familie og øvrig nettverk ved blant annet utvidet telefon-tid.

Justisdepartementet nedsetter nå en arbeidsgruppe som skal utrede behov og tiltak for å sikre adekvat tolketjeneste og informasjon til innsatte og domfelte som ikke snakker eller forstår norsk. Arbeidet er planlagt ferdigstilt i løpet av 2009. De frivillige organisasjonenes muligheter for å bidra, herunder Frelsesarmeens, vil bli vurdert i oppfølgingen.

SPØRSMÅL NR. 1265

Innlevert 29. mai 2009 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 5. juni 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Vil Statsråden avvente Stortingets behandling før underliggende etater legger meldingen til grunn for sitt arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lagt frem St.meld. nr 30 (2008-2009) til behandling i Stortinget. Kirke- utdannings- og forskningskomiteen har nå saken til behandling. På hjemmesiden til Norges Forskningsråd kan man lese følgende:

"Norsk forskningspolitikk tar utgangspunkt i Forskningsmeldingen fra 2009 "Klima for forskning", som peker ut prioriterte områder for norsk forskning".

Svar:

Jeg vil med dette bekrefte at jeg vil avvente Stortingets behandling av St.meld. nr. 30 (2008-2009) Klima for forskning.

Setningen det refereres til i spørsmålet, er nå fjernet fra Norges forskningsråds nettsider. Forskningsrådet opplyser at framstillingen i den aktuelle teksten skyldes en inkurie og understreker at det heller ikke i Forskningsrådet hersker noen tvil om at en stortingsmelding skal behandles av Stortinget før den skal legges til grunn for rådets arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1266**Innlevert 29. mai 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 9. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva vil finansministeren gjøre for å rydde opp og forenkle det uklare regelverket rundt sjokoladeavgiften og praktiseringen av dette, og kanskje fjerne hele denne konkurransevridende avgiften, slik at de norske konkurranseutsatte sjokoladefabrikkene som er igjen i Norge ikke blir skadelidende på grunn av komplisert regelverk og unødvendig avgift?»

BEGRUNNELSE:

I dagens Finansavisen (29. mai), side 16, er det en større artikkel om Hval Sjokoladefabrikk i Sandefjord, som illustrerer hvor tragikomisk dette lovverket er. Dette er dessverre ikke eneste tilfellet undertegnende er kjent med, der norske gründere i tillegg til vanlig konkurranse med andre bedrifter, må betale skyhøye norske skatter og avgifter, bruke tid, penger og ressurser på å kjempe mot offentlige myndigheter med Tollvesenet i spissen. Dette i en finanskrisetid, der det offentlige i Norge burde strekke ut en hjelpende hånd til små- og mellomstore bedrifter som skaper arbeidsplasser, i stedet for å bidra til en forverring av bedriftens situasjon.

Svar:

Avgiften på sjokolade- og sukkervarer likebehandler produkter som er produsert i Norge og i utlandet. Avgiften bidrar derfor ikke til å vri konkurransen i favør av utenlandske produsenter av sjokolade og sukkervarer. Jeg viser forøvrig til omtale i St.prp. nr. 1 (2008-2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak avsnitt 3.16 om en generell avgift på sukker. Det framgår at sjokolade- og sukkervareavgiften byr på avgrensingsproblemer og innebærer ulik avgiftsbehandling av bl.a. søtsaker og snacks. Hensynet til et enklere regelverk og likebehandling av avgiftspliktige varer og nære substitutter, taler for å avvikle avgiften på sjokolade- og sukkervarer.

Jeg mener likevel at det ville være uheldig å avvikle avgiften nå, og at avgiften på sjokolade- og sukkervarer bør opprettholdes til den eventuelt kan er-

stattes av en avgift gradert etter sukkerinnholdet i produktene.

Særavgiftsutvalget (NOU 2007: 8 En vurdering av særavgiftene) anbefalte på prinsipielt grunnlag at avgiften på sjokolade- og sukkervarer, avgiften på alkoholfrie drikkevarer og avgiften på sukker erstattes med en generell sukkeravgift gradert etter tilsatt sukker i mat- og drikkevarer. En gradert avgift betyr at varer med lite sukker avgiftslegges lavere enn varer med mye sukker. Dette kan oppnås ved at produktet avgiftslegges etter antall gram tilsatt sukker.

Utvalget mente imidlertid at det ville være betydelige administrative problemer med en slik avgift. Utvalget fant også at en omlegging kan være problematisk etter EØS-avtalen. Utvalget anbefalte derfor at dagens merkeregler endres før en avgift etter sukkerinnhold i mat- og drikkevarer innføres. Det bør da vurderes om en avgift skal omfatte alle mat- og drikkevarer, eller bare utvalgte varer.

Det følger av budsjettproposisjonen for 2009 at Finansdepartementet i utgangspunktet slutter seg til Særavgiftsutvalgets prinsipielle syn om at avgiften på sjokolade- og sukkervarer, avgiften på alkoholfrie drikkevarer og avgiften på sukker bør erstattes med en generell sukkeravgift. En gradert avgift forutsetter blant annet at begrepet «sukker» lar seg hensiktsmessig avgrense, og at det kan fastslås og kontrolleres hvor mye sukker som er tilsatt varen. Videre må avgiften utformes i samsvar med EØS-avtalens regler om det frie varebyttet.

Dagens regler for merking av mat- og drikkevarer stiller ikke krav til å opplyse om innholdet av sukker. Et forordningsforslag om merking av mat- og drikkevarer er imidlertid for tiden til behandling i Europaparlamentet og Rådet. Da dette regelverket omfattes av EØS-avtalen, vil den nye forordningen få betydning for merking av mat- og drikkevarer i Norge.

Jeg vil vurdere endring av avgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer når nye regler om merking av mat- og drikkevarer legger til rette for det.

SPØRSMÅL NR. 1267**Innlevert 2. juni 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 12. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«På bakgrunn av reportasjer i Aftenposten om en skattyters møte med Skatteetaten, ble saken tatt opp med finansministeren i Stortingets spørretime i fjor høst, jfr. begrunnelsen. Ny reportasje og ny dokumentasjon viser nå en sjokkerende mangel på oppfølging etter at både statsråden og etaten ga offentlig uttrykk for at denne konkrete saken hadde deres største bevakethet.

Hva vil statsråden gjøre for å bedre sitt og etatens omdømme i denne saken og forsikre skattebetalerne om at dette ikke er etatens generelle holdninger?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime 15.10.08 tok undertegnede opp enkeltskattyteres katastrofale møter med ligningsmyndighetene basert på veldokumenterte reportasjer i Aftenposten. Dokumentasjonen gjaldt særlig en sak for en skattyter fra Råde i sitt møte med Skatt Øst gjennom mange år. Statsråden svar både i spørretimen og opplysninger senere fra skattedirektoratet forsikret om at det var praksis å ta opp saker som var mer enn 10 år gamle i spesielle tilfelle. Så viser det seg gjennom ny reportasje i Aftenposten 30. mai 2009 at Skatteetaten ikke lever opp til de løfter finansministeren og skatteetaten har avgitt om denne saken. En sak er at resultatene ikke blir slik skattyter primært anfører, men oppfølgingen fra Skatteetaten synes også å ha vært under enhver kritikk med hensyn til svar på henvendelser og fremdrift i saken, slik det har vært hele tiden. Man gir ikke engang bekrefteelser på at korrespondanse i saken er mottatt. Når Aftenposten i våres igjen purrer på vegne av skattyter over treg saksbehandling, så er svaret fra saksbehandler at "sånt skjer" og at de har mange saker til behandling.

Med sakens bakgrunn og med finansministerens eget utsagn i Stortingets spørretime om at saker som blir offentlige skal gås gjennom både av henne og skatteetaten, så er det oppsiktsvekkende at Skatteetaten ikke sørger for en raskere saksbehandling og en avklaring av slike saker som søkelyset først er kommet på.

Avisens reportasjer har jo til fulle vist hvilken påkjenning dette har vært for et enkeltmenneske. Det illustreres godt av skattyters utsagn i Aftenposten 30. mai 2009:

"Skatteetaten har ødelagt livet mitt, og så gidder de ikke engang svare".

Svar:

Saken det vises til er svært omfattende, og gjelder spørsmål om endring av ligning for flere inntektsår. Finansdepartementet har ikke foretatt noen grundige, materielle vurderinger i saken, da enkeltsaker som denne bør håndteres av skatteetaten. Etter spørretimen i oktober 2008 har departementet blitt holdt orientert om sakens fremdrift, og jeg er kjent med at det har vært løpende kontakt mellom skattyteren og skattekontoret i form av korrespondanse og møtevirksomhet. Forsinkelse av saksbehandlingen i dette tilfellet må også ses i lys av sakens kompleksitet og omfang. En grundig vurdering av alle sakens sider må nødvendigvis ta noe tid. Jeg vil imidlertid sørge for at skatteetaten ser på sine rutiner for foreløpig svar i saker som ligger an til å ta uvanlig lang tid.

Når det gjelder fristene for endring av ligning, følger det av ligningsloven § 9-6 nr. 1 at spørsmål om endring av ligning ikke kan tas opp mer enn ti år etter inntektsåret. Ligningsloven er klar på dette punktet. Dette innebærer at skatteetaten ikke har myndighet til å endre ligningen dersom skattesaken ikke er tatt opp til endring innen fristen har løpt ut.

Fristreglene gjelder ikke det endelige vedtaket i endringssaken. Det er tilstrekkelig at skattyter beviselig har tatt opp spørsmålet til endring innen fristen, eller at skattekontoret innen fristen har besluttet å starte endringssak (enten av eget tiltak eller som svar på anmodning fra skattyteren eller andre). Dette avbryter fristen, og det avsluttende vedtak i endringssaken kan dermed komme en god stund etter fristen. Som jeg pekte på i mitt svar i spørretimen, betyr dette at det springende punkt etter fristreglene ofte vil være om det kan påvises et slikt fristavbrudd. Dette vil gjerne være et bevisspørsmål.

Det stemmer ikke, som det står i Aftenpostens reportasje, at jeg under spørretimen åpnet for at etaten i spesielle tilfeller kan endre en ligning til tross for at tiårsfristen er utløpt. Det er heller ingen etablert praksis i skatteetaten for å ta opp endringssaker etter utløpet av denne lengstefristen. Det som kan forekomme, er i stedet vurdering av billighetsnedsettelse, som det ikke er noen formell lengstefrist for.

Begrunnelsen for lengstefristen ved ligningsendring er at skattyter og skatteetaten etter en viss, romslig tid skal kunne innrette seg på at ligningen blir stående, slik at det blir satt sluttstrek for eldre saker. Skatteetatens arkivsystemer er innrettet på dette, slik at det vil kunne by på dokumentasjonsproblemer å gjenoppta særlig gamle saker. I de aller fleste tilfeller

må denne lengstefristen oppfattes som rimelig, selv om det unntaksvis kan hende at en vanskelig situasjon vanskeliggjøres ytterligere når det ikke lenger er mulig å få endret en gammel ligning.

Når det gjelder den konkrete saken du viser til, er

spørsmålet om gjenopptakelse av ligningene nå endelig avgjort. Skattekontoret har opplyst skattyter om at han har mulighet til å sende inn søknad om ettergivelse av skatt.

SPØRSMÅL NR. 1268

Innlevert 2. juni 2009 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 11. juni 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden bidra til å sikre seg mot at en skaper en todelt skole i Norge hvor det blir et kvalitetsmessig skille mellom skoler med og uten høy andel minoritets elever?»

BEGRUNNELSE:

Dagsavisen 2. juni d.å. har et oppslag om minoritets elever som velger andre skoler enn den de bor nærmest, fordi de frykter at kvaliteten på nærskolen er for dårlig. Det er bra at elever som ønsker det kan benytte seg av delvis fritt skolevalg og velge andre skoler enn den de bor nærmest. Det er imidlertid en utfordring dersom det er riktig at skoler med høy andel minoritetsspråklige elever leverer faglig dårligere enn andre skoler. Familien til eleven som brukes som eksempel i Dagsavisen sier også at den kulturelle miksen kan utgjøre en utfordring for læringsfokus.

Utfordringen det vises til i Dagsavisen er relatert til Oslo, men det er grunn til å tro at tilsvarende problemstillinger gjør seg gjeldene også i andre store byer.

Svar:

Skolen skal være en møteplass for alle befolkningsgrupper. Jeg er opptatt av å sikre en god og likeverdig opplæring for alle elever, uavhengig av elevens bakgrunn og forutsetninger. Ulikheter i kultur, språk og religiøs bakgrunn kan være en verdifull kilde til kunnskap og forståelse og kan bidra til aksept for og anerkjennelse av ulikheter.

Hvilken skole barna har rett til å gå på avhenger først og fremst av hvor barnet er bosatt. I følge opplæringsloven § 8-1 har alle elever rett til å gå på den nærmeste skolen i kommunen. Jeg mener at det ikke er en god løsning å busse elever til andre skoler, slik det foreslås i oppslaget i Dagsavisen. Det er viktig at barna går på en skole i det som er deres naturlige nær-

miljø, blant annet for å gi barna et fast holdepunkt i nærmiljøet. Loven gir adgang for kommunen til å innvilge søknad om å få gå på en annen skole enn den nærmeste. Dersom det ikke skulle være mulig å gå på en annen skole enn den nærmeste, vil det kunne bidra til flytting fra skolens opptaksområde og dermed til ytterligere segregering i området. Det avgjørende for å motvirke flytting på grunn av et utilfredsstillende læringsmiljø, er at alle skoler har høy kvalitet på undervisningen.

Norge har deltatt i OECD- studien Migrant Education som ett av seks land. Den norske landrapporten er nå offentliggjort (08.06.09). I rapporten er segregering, særlig i Oslo, nevnt som en av flere utfordringer. Det foreslås ulike tiltak for å motvirke negative følger av geografisk separering av ulike befolkningsgrupper. Ett av disse tiltakene er å evaluere undervisningspraksis i skoler hvor det er mange minoritetsspråklige elever. Departementet vil vurdere forslagene som er fremsatt.

Årsaken til at karakternivået på skoler med mange minoritetsspråklige er lavere enn på skoler med få minoritetsspråklige, er sammensatt. En viktig faktor er at mange minoritetsspråklige elever har svake norskerferdigheter. En god del av elevene kommer direkte fra mottak etter kort tid i landet og skal gjennomføre eksamen på lik linje med elever som har gått i norsk skole i 10 år, og som har norsk som morsmål. For å sikre at elever fra språklige minoriteter så som fort som mulig lærer seg godt nok norsk til å følge den vanlige opplæringen, har opplæringsloven bestemmelser om at disse elevene har rett til særskilt språkopplæring, det vil si særskilt norskopplæring og om nødvendig også morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. Regjeringen har i Ot. prp. nr. 55 (2008-2009) foreslått at det presiseres i opplæringsloven og privatskoleloven at minoritetsspråkliges ferdigheter i norsk skal kartlegges, slik at elevene får oppfylt retten til særskilt språkopplæring i tråd med

intensjonen i loven, det vil si som en overgangsordning til elevene har tilstrekkelig kunnskap i norsk til å følge den vanlige opplæringen. Kartlegging skal sikre at elevene får opplæring som samsvarer med ferdigheter og behov.

Forskning viser at generell kvalitetsutvikling i skolen kommer de fleste elevgrupper til gode. St. meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen legger derfor betydelig vekt på generelle tiltak for økt kvalitet snarere enn tiltak rettet mot spesifikke elevgrupper. Sentrale tiltak er tidlig innsats gjennom økt lærertetthet og forsterket plikt til tilpasning av opplæringen i tidlige skoleår. I tillegg gjennomføres det en betydelig satsing på kompetanseutvikling for lærere og skoleledere. Kvalitativt god undervisning gitt av lærere med høy faglig kompetanse innenfor rammen av en tydelig skoleledelse, er blant de mest effektive tiltakene for økt læring. I tillegg legger meldingen opp til mer støtte og tettere oppfølging på alle nivåer

i sektoren, blant annet gjennom utvidelse av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Videre har Regjeringen lagt fram St.meld. nr. 11 (2008-2009) Læreren: rollen og utdanningen som vil styrke kvaliteten på lærerutdanningen. Disse tiltakene for økt kvalitet i grunnopplæringen og vil komme alle elevgrupper til gode, også minoritetsspråklige elever.

Regjeringen har oppnevnt et offentlig utvalg som skal gjennomgå opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn, unge og voksne (Østbergutvalget). I følge mandatet skal utvalget foreta en helhetlig gjennomgang av opplæringstilbudet for minoritetsspråklige for å legge forholdene bedre til rette for at minoritetsspråklige får en likeverdig opplæring, et best mulig læringsutbytte og læringsmiljø og tilegner seg gode grunnleggende ferdigheter. Utvalget skal levere en delinnstilling om barnehage og grunnskole mot slutten av 2009, og avlegge sin endelige innstilling innen 1. juni 2010.

SPØRSMÅL NR. 1269

Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 15. juni 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil konsesjonen for sending av riksdekkende TV bli videreført for TV2 eller annen søker, og når kan Stortinget forvente at staten får avklart under hvilke rammebetingelser dette eventuelt skal skje?»

BEGRUNNELSE:

Rammene for nye konsesjonsavtaler for riksdekkende TV er under endring som følge av nye teknologiske rammebetingelser. Ikke minst gjelder dette etter etableringen av det digitale bakkenettet. Hvorvidt konsesjonen for TV 2 videreføres, og under hvilke gjensidige betingelser dette eventuelt kan skje, er av stor betydning ikke bare for TV 2, men også for andre aktører i TV markedet. Så vidt vites skal staten i henhold til gjeldende konsesjon ta stilling til dette senest 9 måneder før utløpet av avtaleforholdet.

Svar:

Jeg minner om at problemstillingen representanten Thommessen tar opp ble drøftet utførlig i St. meld. nr. 30 (2006-2007) Kringkasting i en digital fremtid. Stortingsflertallet sluttet seg til departemen-

tets hovedkonklusjoner, jf. Innst. S. nr. 24 (2007-2008).

Siden reklamefinansiert fjernsyn ble innført har norske myndigheter ført en aktiv politikk for å legge til rette for at kommersielle aktører skal tilby allmennkringkasting, jf. bl.a. drøftingen i Ot.prp. nr. 55 (1989-90) TV 2 Lov om reklame i kringkasting mv.

I St. meld. nr. 30 (2006-2007) pekes det på at overgangen til digital distribusjon av fjernsyn har svekket grunnlaget for å stille konsesjonsvilkår. Staten har på vegne av fellesskapet kunnet gi kringkasteren konsesjonsvilkår i bytte mot kringkasterens råderett over knappe frekvensressurser. Kringkasterens motytelse har bestått i å påta seg forpliktelser av økonomisk eller kulturpolitisk karakter, herunder krav om et allmennkringkastingstilbud. I digitale kringkastingsnett utnyttes frekvensressursene langt mer effektivt enn i analoge nett. Dette har svekket grunnlaget for å pålegge kringkasterne individuelle konsesjonsforpliktelser.

I meldingen heter det videre at digital distribusjon innebærer at alle kanaler i utgangspunktet stiller likt og at likebehandlingshensyn tilsier "...at staten ikke bør pålegge enkeltkanaler særskilte programfor-

pliktelser. Etter departementets syn faller derfor grunnlaget for å stille individuelle programvilkår i konsesjon til enkeltkonsesjonærer bort med overgangen til digital distribusjon av fjernsyn.”

Departementet konkluderer i meldingen med at det ved utløpet av TV 2s konsesjonsperiode vil ”...vurdere å innføre formidlingsplikt i det digitale bakkenettet mot allmennkringkastingsforpliktelser.”

SPØRSMÅL NR. 1270

Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 10. juni 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«En iransk kvinne har søkt norsk statsborgerskap, men har fått avslag på grunn av at hennes iranske pass er gått ut på dato. For å bekrefte "sin identitet" må hun nå søke den iranske ambassaden om nytt pass ved å "angre sin søknad om asyl", hvilket kvinnen ikke ønsker å gjøre.

Er statsråden kjent med innholdet i skjema fra Irans ambassade, er innholdet i tråd med gjeldende menneskerettigheter og er ikke et tidligere, gyldig pass tilstrekkelig bekreftelse på kvinnens identitet?»

BEGRUNNELSE:

En iransk kvinne, født 08.05.1972, bosatt i Trondheim, har fått avslag på søknad om norsk statsborgerskap. Hun kom til Norge i slutten av 1998, har hatt en tøff periode, men er nå en ressurs i sitt lokalsamfunn. Mens hun har oppholdt seg i Norge, har henne iranske pass gått ut på dato. Når hun nå søker om norsk statsborgerskap, får hun avslag med begrunnelse om "å kjenne sin identitet/ dokumentere sin identitet" ikke er tilstrekkelig da hennes tidligere, gyldige pass er gått ut på dato. Hun må dermed søke om nytt pass ved den iranske ambassaden i Oslo, på skjema nr. 168/3-1. Dette skjema har overskrift "kunngjøring angående angre om asyl", altså må kvinnen skrive under på at hun angre sin søknad om asyl! Undertegnede har fått oversendt dette skjema oversatt fra farsi.

For denne iranske kvinnen er dette meget problematisk. Hun ønsker ikke denne følelsen av å bli ydmyket enda mer, og ønsker ikke å være borger av Iran! Undertegnede vet at også andre iranere reagerer sterkt på dette skjemaet. Dette kan ikke være i sam-

Eventuelle kanaler som er underlagt formidlingsplikt må etter EØS-retten blant annet oppfylle klart definerede allmenne hensyn. Jeg vurderer forholdene i markedet fortløpende. Det vil bli satt ned en gruppe som skal helhetlig se på en rekke av rammevilkårene på dette området. TV2 vil sammen med andre sentrale aktører bli invitert til å delta i denne gruppen.

svar med gjeldende menneskerettigheter. Dessuten har denne kvinnen kommet til Norge med gyldig pass og identitet, jfr. kapittel 3 / § 7 / a, i statsborgerloven. Hun har dessuten original fødselsattest og tidligere skilsmissepapirer. Hennes identitet må derfor være tilstrekkelig belyst, slik at hun slipper ydmykelsen fra sitt tidligere hjemland.

Svar:

Jeg har ikke anledning til å gå inn i enkeltsaker, men vil uttale meg om regelverket og praksis på statsborgerfeltet på generelt grunnlag.

Statsborgerloven § 7 første ledd bokstav a fastsetter at det er et vilkår for å kunne erverve norsk statsborgerskap at søker dokumenterer eller på annen måte klarlegger sin identitet. Hovedregelen er at søker må framlegge et gyldig pass som dokumentasjon på sin identitet, jf. statsborgerforskriften § 1-1. Det kreves at identitetsvilkåret er oppfylt på vedtakstidspunktet.

Statsborgerforskriften § 1-2 fastsetter at det kan gjøres unntak fra dokumentasjonskravet i § 1-1. Etter bestemmelsen i § 1-2 kan identiteten anses klarlagt etter en konkret vurdering, dersom opplysningene om søkeren ikke gir grunn til tvil. For å omfattes av unntaket må søkerens tidligere hjemland mangle en fungerende sentraladministrasjon, eller det må være umulig å fremskaffe originalt, gyldig pass av andre grunner. Alternativt må søkeren ha hatt en berettiget grunn til å forlate hjemlandet uten originalt, gyldig pass, og hensynet til søkerens sikkerhet må tilsi at vedkommende ikke kontakter tidligere hjemlands myndigheter. Dersom søkeren ikke omfattes av unntaket i statsborgerforskriften § 1-2, og søkeren ikke

har et originalt gyldig pass, kan utlendingsmyndighetene avslå søknaden om statsborgerskap, med henvisning til at identitetsvilkåret ikke er oppfylt.

Statsborgerloven § 19 åpner for å gjøre unntak fra vilkårene for erverv av statsborgerskap dersom det foreligger særlig sterke grunner.

Utlendingsdirektoratet (UDI) opplyser at de er kjent med den iranske ambassadens bruk av ovenfor nevnte skjema i forbindelse med søknad om pass eller fornyet pass. I et lite antall saker, som gjelder søknader om norsk reisedokument (utlendingspass) fra iranske borgere, har det vært anført at søkere ikke ønsker å søke om nasjonalitetspass, fordi det medfører at de må skrive under på en erklæring om at de angrer på at de har søkt asyl i Norge. Direktoratet opplyser videre at de kun har registrert en statsborgersak hvor denne problemstillingen tas opp. UDI har derfor ikke etablert en praksis etter statsborgerloven i slike saker. UDI mener imidlertid at det kan være aktuelt å vurdere unntak etter statsborgerforskriften § 1-2, dersom søkeren kan dokumentere at iranske myndigheter krever at vedkommende skal skrive under på at han/hun angrer på sin søknad om asyl. Når det gjelder praksis knyttet til dispensasjonsbestemmelsen i lovens § 19, opplyser UDI at denne bestemmelsen ikke er benyttet i saker hvor det framstår som urimelig å pålegge søkeren å innhente nytt pass fra tidligere hjemlandets myndigheter.

Jeg vil om kort tid sende ut et høringsbrev med forslag til endringer i statsborgerlov og – forskrift. I høringsbrevet utredes ulike problemstillinger, blant annet problemstillinger knyttet til vurderingen av identitetsvilkåret etter statsborgerloven og hva som kreves for at identitetsvilkåret skal anses som oppfylt. Spørsmålet om hva slags dokumentasjon på identitet søkeren skal legge fram er en av problemstillingene i kommende høringsbrev.

Jeg vil videre vurdere behovet for å instruere UDI om lovtolking og skjønnsutøvelse etter bestemmelsen i statsborgerforskriften § 1-2 med særlig henblikk på slike saker som representanten tar opp.

2 vedlegg til svar:

Vedlegg 1

Brev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Utlendingsdirektoratet om statsborgerskap, datert 5. juni 2009.

Vi viser til spørsmål nr. 1270 til skriftlig besvarelse til arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen for Venstre, medlem av utenrikskomiteen, datert 3. juni 2009.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet ber Utlendingsdirektoratet kort redegjøre for sin praksis i saker hvor søker må "angre sin søknad om asyl" for å

få fornyet sitt pass, slik som i saken skissert i brevet fra Stortinget. Er UDI kjent med innholdet i søknadsskjemaet fra Irans ambassade? I hvilken grad benyttes dispensasjonsbestemmelsen i statsborgerloven § 19 på saker hvor det framstår urimelig å pålegge søker å innhente nytt pass fra tidligere hjemlands myndigheter.

Vi ber om tilbakemelding innen kl. 13.00 5. juni 2009.

Vedlegg 2

Brev fra Utlendingsdirektoratet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet om statsborger, datert 5. juni 2009.

Utlendingsdirektoratet viser til e-mail av 4. juni 2009 fra departementet med frist for tilbakemelding 5. juni 2009.

Departementet ber direktoratet om kort å redegjøre for sin praksis i saker hvor søker må "angre sin søknad om asyl" for å få fornyet sitt pass ved hjemlandets ambassade. Vedlagt følger spørsmål nr. 1270 fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedrørende en iransk kvinne som har søkt norsk statsborgerskap og fått avslag på søknaden fordi hennes iranske pass var utløpt. For å bekrefte sin identitet måtte hun søke den iranske ambassaden om nytt pass ved å angre sin søknad om asyl, hvilket kvinnen ikke ønsket å gjøre. Det opplyses at også andre iranerne har reagert sterkt på dette skjemaet.

Utlendingsdirektoratets redegjørelse:

Direktoratet er kjent med den iranske ambassadens bruk av det nevnte skjemaet i forbindelse med søknad om pass og fornyelse av pass. Direktoratet har vært i kontakt med danske og svenske utlendingsmyndigheter som opplyser at de ikke er kjent med at de iranske ambassadene i henholdsvis Sverige og Danmark benytter et slikt skjema ved søknad om pass.

Direktoratet er videre kjent med den ovennevnte problemstillingen i forbindelse med søknader om norsk reisedokument (utlendingspass) fra iranske borgere. I et lite antall saker har det vært anført at søkeren ikke ønsker å søke om nasjonalitetspass, fordi dette medfører at han eller hun må skrive under på en erklæring om at han eller hun angrer å ha søkt asyl i Norge. Personene i disse sakene har verken dokumentert at de har sendt søknad om pass til hjemlandets myndigheter eller at de har fått avslag på slik søknad. Dette er søkere som mest sannsynlig vil få utstedt et iransk pass dersom de søker om dette, forutsatt at de underskriver på at angrer på at de har søkt asyl. I søknadene om utlendingspass anføres det at dette er uaktuelt for søkeren.

Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda har

ikke ansett dette for å være til hinder for at disse personene kan søke om pass fra hjemlandets myndigheter. Selv om det kan anses å være urimelig at man må skrive under på en slik erklæring, når man har benyttet seg av sin internasjonale anerkjente rett til å søke om asyl, så er det utlendingsmyndighetenes vurdering at dette ikke fremstår som så urimelig at det innebærer at disse personene har krav på norsk reisedokument. Særlig gjelder dette når man ser hen til at det er et klart utgangspunkt at det er hjemlandets myndigheter som er ansvarlige for å utstede reisedokumenter til sine borgere, og at det må særlige omstendigheter til for å fravike dette.

I forbindelse med søknader om norsk statsborgerskap har direktoratet ennå ikke etablert en praksis i forhold til denne problemstillingen. Etter det Utlendingsdirektoratet kjenner til har denne problemstillingen kun vært oppe i en sak i forbindelse med søknad om norsk statsborgerskap.

For å få innvilget en søknad om norsk statsborgerskap er hovedregelen at søkeren "har dokumentert eller på annen måte klarlagt sin identitet, jf. statsborgerlovens § 7 første ledd bokstav a. Dette innebærer identiteten må fremstå som utvilsom. Det følger av statsborgerforskriftens § 1-1 at kravet til dokumentert identitet som hovedregel anses oppfylt dersom søkeren legger frem et originalt gyldig pass på søknadstidspunktet. Dersom søkerens pass ikke er gyldig på søknadstidspunktet anses ikke kravet til dokumentert identitet i henhold statsborgerforskriftens § 1-1 for å være oppfylt.

Unntak fra kravet om dokumentert identitet kan

gjøres i henhold til forskriftens § 1 -2 første ledd nr. 2, dersom søkerens tidligere hjemland mangler fungerende sentraladministrasjon, eller det av andre grunner er umulig å fremskaffe originalt gyldig pass.

Et vilkår for å kunne gjøre unntak etter denne bestemmelsen er at søkeren kan dokumentere at vedkommende har forsøkt å skaffe seg hjemlands pass, men at det er "umulig" å fremskaffe eller fornye passet. Dersom personen kan dokumentere at iranske myndigheter krever at vedkommende skal skrive under på at han/hun angrer på at vedkommende søkte asyl for å få fornyet passet, kan det være aktuelt å vurdere unntak etter denne bestemmelsen.

Direktoratet har imidlertid ikke hatt noen saker i forbindelse med søknad om norsk statsborgerskap, hvor personen har dokumentert at vedkommende har forsøkt å fornye passet, og at iranske myndigheter stiller et slikt krav.

Dispensasjonshjemmelen i statsborgerlovens 19 er ikke benyttet i saker hvor det fremstår som urimelig å pålegge søker å innhente nytt pass fra tidligere hjemlands myndigheter. Utlendingsdirektoratet viser til at det fremgår av forarbeidene til statsborgerloven at det skal mye til for at vilkårene for dispensasjon er oppfylt. Videre fremgår det at det ved vurderingen må ses hen til at § 19 ikke skal være vei til i praksis å etablere særlige ervervsvilkår fra grupper av søkere, da det ved behov for slike regler bør nedfelles særlige vilkår i forskrift i medhold av lovens § 18. Det vises i denne sammenheng til det som er sagt ovenfor i henhold til unntaket i statsborgerforskriftens § 1-2.

SPØRSMÅL NR. 1271

Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 12. juni 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Regjeringen har besluttet å stenge områdene utenfor Mørkekysten for oljeleting, for å ivareta fiskeressursene i området.

Mener statsråden og Regjeringen at utbygging av kystnære vindturbiner i samme gyteområdet allikevel er miljømessig forsvarlig, og ser statsråden bort ifra advarslene fra Havforskningsinstituttet og Ornitolog Folkestad?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har mottatt kopi av brev som er sendt til Olje- og energidepartementet, fra Landsorganisasjonen; STOPP rasering av Kysten. Brevet viser til at det foreligger en ankebehandling hos Olje- og energidepartementet vedrørende konsesjoner for vindkraftprosjektene Havsul I og II - Tiltakshaver Havgul AS. I brevet vises det også til at NVE har mottatt melding om at Mørrevind v/Trønderenergi Kraft AS har planer om et vindkraftprosjekt i nærlig-

gende område.

I brevet vises det til at prosjektene som er planlagt langs Mørekysten er bunnfaste vindturbiner som skal plasseres på grunt vann, og at de er planlagt i et meget stort antall. Områdene er populært omtalt som et av verdens største matfat, og er viktige gyteområder for fiskeslag som sild, torsk, sei og hyse.

Ettersom regjeringen nylig besluttet å stenge områdene utenfor Mørekysten for oljeleting, med klar begrunnelse om å verne de enorme fiskeressursene i området, stilles det nå fra flere hold spørsmål til regjeringens holdning i forhold til det å plassere gigantprosjekt med kystnære vindturbiner i samme området. Havforskningsinstituttet har uttalt følgende:

"Vindmøller forankret på sjøbunnen vil beslaglegge areal og påvirke strømforhold samt produsere støy og elektromagnetisk stråling som vil kunne innvirke på de marine økosystemer og ressursutnyttelsen av disse."

"Vindmøllenes rotor og turbiner vil produsere mekanisk energi i form av vibrasjoner som ledes ned gjennom vindmøllesøylen til fundamentet og forplanter seg i grunnen og vannmassene. Vibrasjonene kan forplante seg over store distanser, og støy er ventelig den effekten som i størst grad vil kunne påvirke fisk,..."

"Støy vil kunne utløse fluktreaksjoner hos fisk, og et endret lydbilde (spesielt i det lavfrekvente området) vil kunne påvirke fiskens evne til navigasjon og kommunikasjon. (som for eksempel under gyting) Redusert navigasjonsevne kan ha spesielt negativ betydning for vandrede fiskearter til og gjennom de omsøkte områder. Her må spesielt nevnes sild, torsk, sei og hyse på vandring mot kjente gytefelt på Møre. Disse artene er ikke bare viktige for kystøkosystemet, men er også nøkkelarter i de store oseaniske økosystemer, og påvikning av disse vil kunne ha store økologiske og økonomiske konsekvenser."

Ornitolog Alv Ottar Folkestad frykter også for fuglelivet på Runde, Sør-Norges eneste fuglefjell. I Romsdal Budstikke onsdag 27. mai 2009 ble Folkestad sitert fra et folkemøte om vindkraftutbygging på Finnøya med at "Han så med bekymring på den planlagde vindmølleparken." I sin klage har Norsk Ornitologisk Forening (NOF) pekt på at Havsul I ligger midt i en svært viktig trekkorridor både for sjøfugl og

fastlandsfugl. Men også med bakgrunn i at parken i stor grad vil ramme næringssøkende fugl fra Runde. Det er heller ingen hemmelighet at svært mange er motstandere av en slik gigant utbygging grunnet den visuelle forurensing vindturbinene vil påføre våre til nå, svært så populære og uberørte turistfjorder.

Svar:

Som representanten er klar over, ligger to av Havsulprosjektene nå til klagebehandling i Olje- og energidepartementet. Representanter for departementet var på befaring i området i slutten av mai. Under klagebehandlingen vil vi foreta en gjennomgang og vurdering av alle innspill og andre spørsmål som tas opp knyttet til anleggene.

Norsk Ornitologisk Forening er blant klagepartene. Foreningens synspunkter, som jeg er kjent med bygger på en omfattende faglig kompetanse, vil selvfølgelig inngå i departementets vurdering.

Jeg ber om forståelse for at jeg på det nåværende tidspunkt i klagebehandlingen ikke kan gå nærmere inn på disse prosjektene.

De begrensninger som forvaltningsplan for Nordskkehavet (St.meld. nr. 37 (2008-2009)) legger på petroleumsaktivitet utenfor Møre, er relatert til oljeutslipp og eventuelle miljøkonsekvenser i den forbindelse. Slik forurensning er ikke aktuell for havbasert vindkraft. Det er derfor ikke motstrid mellom petroleumsbegrensninger og etablering av vindkraft. Vindkraften krever imidlertid selvstendige vurderinger av den påvirkning disse anleggene kan medføre blant annet på fisk.

Når det gjelder kystnær vindkraft i sjøen generelt kan jeg opplyse om at departementet er gjort kjent med Havforskningsinstituttets vurderinger. Havforskningsinstituttet peker også på at det er usikkerhet knyttet til virkninger av vindkraft til havs. Dette fremgår også av forvaltningsplanen.

Det pågår en betydelig forskning og utvikling innen vindkraft til havs internasjonalt. Konesjonsmyndighetene holder seg orientert om dette arbeidet for å ha best mulig faglig grunnlag for å fatte avgjørelser i konkrete saker.

SPØRSMÅL NR. 1272**Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 9. juni 2009 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«4. juni er det 20 år siden Beijing stod i blodets tegn. Brutalt ble studentenes ønske om frihet og kravet om respekt for menneskerettigheter trampet ned. Hundrevis av studenter ble skutt og drept. Mange hundre ble arrestert og det anslås at et 30-talls av dem fortsatt sitter i fengsel.

På hvilken måte vil ministeren markere 20 års dagen for massakren i Beijing overfor kinesiske myndigheter, og vil det tas initiativ til et internasjonalt press mot Kina for å få frigjort politiske fanger og øke ytringsfriheten?»

BEGRUNNELSE:

Kina er et brutalt regime med et enormt antall politiske fanger. I følge en rapport fra Amnesty International henrettet Kina flere mennesker enn resten av verden til sammen i 2008.

Ytringsfriheten har også trange kår. Bare få dager før markeringen av 4-juni massakren er nye nettsteder som Twitter blitt stengt av kinesiske myndigheter.

Svar:

La meg understreke at Norge, i likhet med de fleste land, fordømte bruken av vold mot fredelige demonstranter i Kina i 1989. De offisielle kontaktene med Kina ble frosset.

Da de politiske samtalene ble gjenopptatt, ble menneskerettigheter en hovedstolpe i det bilaterale forholdet med Kina. Som daværende utenriksminister Thorvald Stoltenberg den gang tydelig sa; den økonomiske veksten må følges av politisk utvikling med respekt for menneskerettighetene. Dette er Regjeringens holdning også i dag.

Dialogen med Kina om menneskerettighetene er

en kontinuerlig dialog. Statssekretær Raymond Johansen var tydelig i sitt budskap om ytrings- og forsamlingsfrihet under det forrige rundebordet om menneskerettigheter i Beijing i oktober i fjor, og han la særlig vekt på full frihet for journalister, aktivister og andre som vil bruke sin ytringsfrihet.

I forbindelse med dette rundebordet ble det også overlevert en liste over enkeltsaker til kinesiske myndigheter, slik dette har blitt gjort gjennom en rekke år. Flere av personene på den listen har vært fengslet siden 1989. Disse sakene ble tatt opp på nytt i et møte med den kinesiske ambassaden i Oslo nå i juni.

I tillegg til det årlige rundebordet tas menneskerettigheter opp i politiske samtaler. Senest i møtet med lederen for Kinas kommunistparti sin internasjonale avdeling, Wang Jiarui, i Oslo i mai, tok jeg opp viktigheten av ytringsfrihet i ethvert samfunn, og hvordan frie ytringer om et lands utvikling er grunnlaget for et stabilt politisk system. Jeg understreket at demokratiets styrke nettopp ligger i politiske avgjørelser etter åpen og grundig debatt, og brukte anledningen til å dele norske erfaringer på dette feltet.

Kina har gjennomgått store endringer de siste 20 år, og landet er i dag en sentral global aktør som må engasjeres i alle spørsmål – fra klima til en løsning på konflikten på Korea-halvøya. Jeg mener det er bra for menneskerettighetene at et land som Kina veves inn i stadig tettere samarbeidsrelasjoner knyttet opp til internasjonalt vedtatte standarder. Norge og Kina blir nå begge medlemmer av FNs menneskerettighetsråd. Dette er en plattform som gir en ny og viktig dimensjon til arbeidet for menneskerettighetene i Kina.

Avslutningsvis kan jeg nevne at jeg i min tale til åpningen av Verdenskonferansen for ytringsfrihet i Oslo 3. juni i år, tok utgangspunkt i protestene i Beijing i 1989.

SPØRSMÅL NR. 1273**Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre****Besvart 16. juni 2009 av fungerende samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre at kommunene sørger for belysning i gater og veier nattetid?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK tekst-TV, har Trondheim kommune valgt å slå av gatebelysningen i sommer. Fra 18. mai til 18. august vil kommunale veier og gater i byen være mørklagte. Adressa.no har intervjuet en bussjåfør som sier han blir sliten av og stadig være på utkikk etter mørkkledde. Distriktsleder for Trygg trafikk, Bård Morten Johansen, sier at det relativt sett er mye påkjørsler av fotgjengere i Trondheim. Trondheim kommune skal på denne måten spare en halv million kroner.

Riktignok kan sommernetene være lyse i Trondheim. Men selv i juni er solen nede i ca. 4 timer. Trondheim er en stor by, og det er veitrafikk døgnet rundt. Det sier seg selv at manglende belysning av veier og gater både er ubehagelig og trafikkfarlig. I tillegg har gatelys en kriminalitetsforebyggende effekt, spesielt når det gjelder volds-, vinnings- og sedelighetsforbrytelser.

Belysning i kommunale veier og gater nattetid er en av kommunens viktigste oppgaver. Det er derfor viktig å hindre at norske kommuner svikter sitt ansvar her.

Svar:

Forskning viser at vegbelysning er et godt trafiksikkerhetstiltak. Trafiksikkerhetshåndboken,

utgitt av Transportøkonomisk institutt, viser at belysning av tidligere ikke belyste veier kan redusere antall dødsulykker i mørket med ca 65 % og personskadene med ca 30 %. Ut fra dette kan det antas at fjerning av belysning kan være meget uheldig ut fra et trafiksikkerhetssynspunkt.

Det er opp til den enkelte kommune å vurdere behovet for slik belysning opp mot kommunenes øvrige oppgaver og tjenestetilbud. Samferdselsdepartementet vil på grunnlag av meldinger om at enkelte kommuner reduserer omfanget av vegbelysning be Statens vegvesen kontakte kommunene for å informere om hvor viktig slik belysning er for sikkerhet og trygghet på trafikkerte veier.

For statens del er det ikke aktuelt å redusere omfanget av slik belysning. For neste transportplanperiode er programområde trafiksikkerhet, hvor dette tiltaket ligger inne, prioritert med mer enn en dobling av de økonomiske rammene sammenliknet med innværende periode. For å bedre effekten av disse økede økonomiske rammene arbeides det aktivt for å utvikle nye og bedre tekniske løsninger. I denne sammenheng kan jeg også informere om at Statens vegvesen driver flere forsøk med LED-belysning av veier og gater. Denne belysningsformen krever lavere strømforbruk og har lengre holdbarhet og kan derved redusere kostnadene til belysning. Også internasjonalt drives det i dag mye forskning for å utvikle LED-belysning som er like god som dagens tradisjonelle belysning.

Resultatene fra denne forsøksvirksomheten vil selvsagt også kunne benyttes av kommunene for å redusere deres kostnader knyttet til vegbelysning.

SPØRSMÅL NR. 1274**Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 12. juni 2009 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Kongsvinger kommune søkte og fikk tildelt stimuleringsmidler til arbeid med oppfølging av barn av psykisk syke og rusmiddelmissbrukende foreldre. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet krever nå

tilbake ubenyttede midler, for 2007 og 2008. Det er sterkt kritikkverdig at kommunen, som har søkt om midlene, ikke har planlagt og gjennomført målrettede tiltak, mens bedre forberedte kommuner kanskje har fått avslag på sin søknad.

Vil statsråden sørge for bedre kontroll slik at midlene blir brukt til det formålet de var ment for?»

BEGRUNNELSE:

En kommune som har registrerte problemer med å skaffe nok midler til rusomsorgen har sannsynligvis tilgrensende problemer med barn av rusmiddelmissbrukere som ikke får nødvendig omsorg og oppfølging. Det må antas at midlene også kan brukes til å kvalifisere personell til slike oppgaver innen både rusomsorgen og omsorgen for barn og ungdom. Det er en viktig oppgave å bidra til at barn av personer med rus- eller psykiske problemer får hjelp til å bl.a. forebygge en utvikling der barn og/eller ungdom får de samme problemene som foreldrene ofte sliter med. Det er en fallitterklæring at tildelte midler ikke tas i bruk slik intensjonen var, særlig etter at de har søkt om å få slike midler. Kongsvinger kommune, som i dette tilfellet får inndratt store summer, bør få gjennomført en kontroll av situasjonen i kommunen på dette området snarest, slik at det kan bringes på det rene om barns og ungdoms rettigheter på dette området blir prioritert.

Svar:

Jeg er enig med representanten Kjos at det er beklagelig at Kongsvinger kommune ikke har klart å planlegge og gjennomføre målrettede tiltak for barn av psykisk syke og rusmiddelavhengige foreldre. I forbindelse med regjeringens satsing på dette feltet, var Kongsvinger kommunen en av 26 kommuner som i 2007 på bakgrunn av søknad med prosjektbeskrivelse, fikk status som "modellkommune" for langsiktig og systematisk oppfølging av barn av psykisk syke og rusmisbrukende foreldre.

De 26 modellkommunene fikk tildelt stimuleringsmidler i 2007. I tilsagnet ble det informert om at departementet forutsatte årlig rapportering. I Barne- og likestillingsdepartementets (BLD) tildelingsbrev til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i 2008, ble ansvaret for denne satsingen overført fra BLD til Bufdir.

I 2008 fikk modellkommunene tilskudd fra Bufdir. I tilskuddsbrevet ble det informert om statens Bevilgningsreglement og opplyst om muligheten til å

søke om overføring av tilskudd dersom det skulle oppstå uforutsett behov for å utsette gjennomføring av aktiviteten til neste kalenderår. Ubenyttede midler ville ellers måtte tilbakebetales, dersom tilskuddet helt eller delvis ikke ble benyttet i tråd med brevetts vilkår. Videre ble det opplyst at tilskuddet ikke ville bli ansett rettmessig brukt dersom Bufdir ikke mottok dokumentasjon som beskrevet under "rapporteringskrav". Dette ville kunne medføre tilsvarende krav om tilbakebetaling som om det var påvist for høy utbetaling. Dette er i samsvar med Bevilgningsreglementet.

Det er beklagelig at noen kommuner kom sent i gang med arbeidet, og her kunne nok også Bufdir vært en sterkere pådriver for å få raskere fremdrift i kommunene.

Ordning for tilskudd til modellkommunene i 2009

Følgende nye prosedyre er formidlet fra Bufdir til modellkommunene i brev datert 15. mai 2009:

- Regnskap for 2009 sendes Bufdir på tilsendt regnskapsskjema innen 1. november 2009
- Regnskapet skal kun innbefatte aktivitet som modellkommune
- Regnskapsskjemaet skal vise bruk av midler i 2009, inkl. stipulerte utgifter ut året
- Regnskapet skal være i samsvar med beskrevne vilkår for å motta stimuleringsmidler og formålet med stimuleringsmidlene
- Kommunens regnskapsførte og estimerte utgifter for 2009, utbetales på disse forutsetningene innen 1. desember 2009.

Bufdir har nå god kontakt med de tverrfaglige og tverretatlige prosjektorganisasjonene i modellkommunene ved direkte kontakt med regional koordinator i Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat)/ ansvarlige i fagteam, og i det etablerte nettverket mellom kommunene og Bufetat ved regionale og nasjonale seminarer. Det er gjennomgående stort engasjement i modellkommunene for å legge grunnlag for systematisk og langsiktig oppfølging av barn av psykisk syke foreldre og/eller barn av foreldre som har rusproblemer. Det er ikke grunn til å tro at dette engasjementet vil bli svekket.

SPØRSMÅL NR. 1275**Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 16. juni 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«En ung jente som har gått på veksthormoner i 4-5 år slipper opp for medisinene sine og har søkt Helfo om fornyelse av sin resept og refusjonsvedtak. Behandlingstiden i Helfo er 8 uker men jenta har bare medisiner for 1 uke igjen. Hun har fått 4 ukers nødmedisin fra apoteket, men frykter at behandlingstiden i Helfo vil føre til at hun blir gående uten medisin i 4 uker. Dette vil ødelegge behandlingsopplegget hun har gått på i mange år.

Kan statsråden bidra til at behandlingstiden i Helfo reduseres?»

BEGRUNNELSE:

Det er et problem at saksbehandlingstiden i Helfo allerede er så lang. Når brukerne nå må søke Helfo om å få nye vedtak om refusjon, risikerer mange av dem å bli uten medisiner de er avhengige av i lengre tid. Dette kan føre til at gjennomgått behandling blir bortkastet, at noen må plages unødig og i verste fall at noen blir alvorlig syke. Det er rimelig å anta at de fleste regner med at det er en rask prosess å få fornyet sine refusjonsvedtak og resepter, og venter for lenge med å søke Helfo. Det er ikke akseptabelt at det skal ta 8 uker å få behandlet søknader som gjelder viktige medisiner.

Svar:

Jeg kjenner ikke detaljene i denne konkrete saken og kan derfor ikke kommentere den.

Veksthormon har forhåndsgodkjent refusjon for behandling av barn under 18 år som har retardert vekst, som følge av utilstrekkelig sekresjon av veksthormon. Behandlingen må være forskrevet av spesialist i barnesykdommer eller tilsvarende spesialavdeling/-poliklinikk i sykehus.

For barn med retardert vekst av andre årsaker og for voksne over 18 år kan det søkes om individuell refusjon.

Ved søknad om individuell refusjon må det legges ved/vises til vitenskapelig dokumentasjon for at legemidlet har effekt ved den aktuelle lidelsen. Det er legen som har ansvaret for at søknaden inneholder de nødvendige opplysninger.

Vedtak om individuell refusjon er vanligvis uten tidsbegrensning, men kan i noen tilfeller være begrenset til eksempelvis ett år eller oppad til en bestemt aldersgrense. I tilfeller med tidsbegrensning må pasient og lege selv sørge for eventuelt å sende ny søknad i god tid før vedtaket går ut.

Fra 1. januar 2009 er det ikke lenger anledning til å få dekket utgifter til veksthormon etter bidragsordningen (§ 5-22) fordi ordningen med individuell og forhåndsgodkjent refusjon til sammen sikrer at de riktige pasientene får dekket utgifter til veksthormon.

Generelt har HELFO som målsetning å behandle 75 % av søknadene om refusjon av utgifter til legemidler innen 3 uker og alle saker innen 2 måneder. I tillegg er det enkelte grupper som skal prioriteres. Dette gjelder barn under 12 år, personer med livstruende sykdom og personer som trenger legemiddelbehandling for å komme tilbake i jobb. For prioriterte saker har HELFO som målsetning å behandle 75 % innen 1,5 uke og alle saker senest innen 4 uker.

Saksbehandlingstiden på prioriterte søknader lå stabilt på 1,5 – 2,5 uker og i henhold til kravet på 1,5 uke fra september og ut året i 2008. Saksbehandlingstiden for uprioriterte søknader var 1,1 måned per desember 2008.

I noen saker kan den samlede saksbehandlingstiden være lenger. Dette skyldes ofte at søknaden ikke inneholder nok informasjon i utgangspunktet, slik at HELFO må etterspørre mer dokumentasjon fra legen.

HELFO arbeider kontinuerlig med å holde saksbehandlingstiden nede, foreløpig informasjon tyder på at saksbehandlingstiden har vært stabil også i 2009, og at så godt som ingen saker går over ytre grense for saksbehandlingstid.

SPØRSMÅL NR. 1276**Innlevert 3. juni 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 11. juni 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Den 1. juli 2009 skal ny plan- og bygningslov tre i kraft. Mange av forskriftene til den nye loven er enda ikke klare. Nasjonale planretningslinjer for strandsona er en av disse.

Når vil Regjeringen sende forslag til nasjonale planretningslinjer for høring?»

Svar:

Spørsmålet gjelder statlige planretningslinjer for strandsonen, som Tord Lien tidligere har tatt opp gjennom spørsmål nr. 1246. Jeg viser til mitt svar på dette spørsmålet som ble sendt ved brev 5. juni 2009.

Miljøverndepartementet arbeider med et utkast til retningslinjer, som skal sendes på høring før de vedtas. Jeg kan ikke angi eksakt når forslaget vil bli sendt ut, men målet er at retningslinjene skal tre i kraft i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 1277**Innlevert 4. juni 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 12. juni 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Raftostiftelsen har en svært viktig funksjon i det norske menneskerettighetsarbeidet, og den årlige utdelingen av Raftoprisen gir inspirasjon og oppmerksomhet for enkeltmennesker eller organisasjoner, langt utover Norges grenser. Organisasjonen har nå behov for en mer langsiktig og forutsigbar satsing.

Vil statsråden sikre dette i statsbudsjettet for 2010?»

særlig knyttet til undervisning for elever, lærere, og lærerstudenter i grunn-/og videregående skole, samt formidling rettet mot journalister, politikere og næringslivsledere.

Raftostiftelsen har pr. mars 2009 oversendt sin budsjettsøknad for 2010. Organisasjonen har nå behov for en mer langsiktig og sterkere satsing i sin organisasjon.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at Raftostiftelsen gjør en stor og viktig innsats i arbeidet for å fremme menneskerettighetene, både gjennom utdelingen av Raftoprisen og på andre måter. Jeg er dessuten kjent med at Raftostiftelsen de siste årene har arbeidet for å styrke sitt formidlings- og undervisningsarbeid.

Kunnskapsdepartementet har mottatt en søknad fra Raftostiftelsen om finansiell støtte over statsbudsjettet for 2010. Vi er nå i dialog med Raftostiftelsen om et møte i den forbindelse. Utfallet av saken vil bli bekjentgjort når statsbudsjettet legges frem i oktober.

BEGRUNNELSE:

Raftostiftelsen i Bergen har i hovedsak blitt drevet på idealistisk grunnlag i 23 år og er et fyrtårn i norsk menneskerettighetsarbeid! Gjennom utdelingen av Raftoprisen og oppfølgingen av prisvinnerne, har stiftelsen opparbeidet seg viktige saker av betydning for menneskerettighetsarbeidets betydning og utfordringer. De siste årene har man jobbet intenst for å videreutvikle formidlings- og undervisningsarbeidet. For å sikre profesjonell kvalitet, kompetanse og kontaktnett, mener organisasjonen det er behov for et betydelig økonomisk løft. Behovet for økte midler er

SPØRSMÅL NR. 1278**Innlevert 4. juni 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 12. juni 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Norsk Tillitsmann representerer obligasjonseieres rettigheter gjennom avtaler inngått i forbindelse med obligasjonslån. Oslo Byfogdembete konkluderte nylig med at Norsk Tillitsmann ikke kunne opptre på vegne av andre låntagere i en enkeltsak. Tillitsmannsvirksomhet i Norge er ikke lovregulert eller under tilsyn fra Konkurransetilsynet.

Vil Regjeringen vurdere å etablere et lovverk på området for å gi obligasjonseiere forutsigbare rammer og dermed styrke det norske obligasjonsmarkedet?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Tillitsmann hadde ved årsskifte en portefølje på i alt 1712 tillitsmannsoppdrag i låneforhold knyttet til obligasjonslån. Samlet pålydende for utestående i disse lånene utgjør 600 milliarder.

Det er viktig for kapitaltilgangen til norske obligasjonsutsteder, som henter inn fremmedkapital fra en rekke norske og internasjonale investorer, at rammene rundt oppfølging av lånene er forutsigbare og klare.

Det vises ellers til artikkel i Dagens Næringsliv 20. april 2009.

Svar:

En ordning med en tillitsmann som ivaretar obligasjonseieres interesser, er etter det jeg er kjent med, utbredt i mange land og har eksistert i Norge helt siden framveksten av obligasjonsmarkedet for mer enn 100 år siden. Tillitsmannsfunksjonen innebærer i korthet at obligasjonseierne (långiverne) i det enkelte lån samlet overlater til tillitsmannen å utøve sine kreditorrettigheter overfor obligasjonsutstederen (låntageren). For obligasjonsutsteder vil bruken av tillitsmann særlig innebære at denne kan forholde seg til

én juridisk person som representerer alle obligasjonseierne og er beskyttet mot enkeltforfølgelse fra individuelle obligasjonseiere, som kan ha særinteresser. For obligasjonseierne vil bruken av tillitsmann innebære en aktiv overvåkning og oppfølging av deres rettigheter. Det har eksempelvis vært antatt at tillitsmannen på vegne av obligasjonseierne kan opptre som part i en eventuell rettsak mot utsteder.

Tillitsmannsvirksomhet ved obligasjonslån er ikke særskilt regulert ved lov i dag. Forholdet mellom de involverte partene bygger i hovedsak på generell avtalerett og fullmaktslære.

Representanten Hansen viser i sitt spørsmål til en nylig avsagt kjennelse fra Oslo byfogdembete. Saken gjaldt etter det jeg har fått opplyst spørsmålet om Norsk Tillitsmann hadde rettslig interesse i et krav som ble gjort gjeldende på vegne av obligasjonseierne, og om tillitsmannen dermed kunne opptre som part og begjære arrest hos obligasjonsutstederens garantist. Byfogden kom til at tillitsmannen manglet rettslig interesse fordi den framsatte arrestbegjæringen ikke gjaldt sikring av tillitsmannens egne krav, men andres krav, dvs. obligasjonseierne. Begjæringen om arrest ble derfor avvist. Kjennelsen er påanket av Norsk Tillitsmann.

Jeg er enig med representant Hansen i at det er viktig for det norske obligasjonsmarkedet og kapitaltilgangen til norske obligasjonsutsteder at rammene rundt oppfølging av lånene er forutsigbare og klare.

Tillitsmannsordningen i det norske obligasjonsmarkedet har til nå fungert godt, og det har hittil ikke vært behov for særskilt regulering av, eller tilsyn med denne typen virksomhet. Dersom utfallet av anken i den konkrete saken representanten Hansen viser til, om Norsk Tillitsmanns rettslige interesse og partsevne, eller andre forhold ved tillitsmannsordningen skulle tilsi endringer i rettsstilstanden, vil jeg vurdere å ta initiativ til et lovarbeid på området.

SPØRSMÅL NR. 1279**Innlevert 4. juni 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim****Besvart 12. juni 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer statsråden størrelsen på den statlige refusjonen til sykehusene for vektoperasjoner sammenlignet med de faktiske kostnadene knyttet til slik behandling?»

BEGRUNNELSE:

Overvekt er et økende helseproblem i Norge. Sykelig overvektige bør prioriteres av helsevesenet da de ofte har redusert livskvalitet. Helserisikoen ved sykkelig overvekt er stor, og sykkelig overvekt kan føre til uførhet, psykiske problemer og sosial isolasjon.

En vektoperasjon kan være en siste utvei for noen sykkelig overvektige. En slik behandling er ikke uten risiko, men kan gi en langvarig vektreduksjon og dermed bedre livskvalitet. I de siste årene har kapasiteten ved de offentlige sykehusene økt, men det er fremdeles flere års ventetid for en vektoperasjon ved flere sykehus. Mange sykkelig overvektige velger derfor heller å betale for operasjonen av egne midler ved private sykehus eller i utlandet.

Det statlige finansieringssystemet er basert på hva det koster for sykehusene å behandle en gjennomsnittspasient. I rapporten «Utredning og behandling av sykkelig overvekt i spesialisthelsetjenesten» fra 2007, pekte en arbeidsgruppe fra de regionale helseforetakene på at de faktiske kostnadene for en vektoperasjon er langt høyere enn den statlige refusjonen. Arbeidsgruppen konkluderte med at vektoperasjoner er «sterkt underfinansiert» i finansieringssystemet og anbefalte at vi snarest må få adekvat finansiering gjennom det ordinære finansieringssystemet med adekvate satser.

Svar:

Jeg er opptatt av at ISF-systemet skal være så riktig og rettferdig som mulig. Derfor oppdaterer vi systemet årlig basert på hva de ulike behandlingene faktisk koster.

Det ble opprettet en egen DRG for vektoperasjoner i mage/tarm i 2004. DRG 288A "Gastrointensinale operasjoner for adipositas" inneholder både operasjoner på magesekk og mer kostbare operasjoner hvor også tarmsystemet opereres. Refusjonen for vektoperasjoner øker når andelen av de mer kostbare operasjonene øker. I 2009 er DRG-vekten 1,48. Dette er en økning fra 1,20 i 2007 og 1,47 i 2008.

Vektoperasjoner forutsetter på lik linje med annen behandling omfattet av ISF-systemet også bruk av basisbevilgningen fra staten. Som et gjennomsnitt er det lagt til grunn at 40 pst. av kostnadene skal dekkes over ISF-systemet mens resterende 60 pst. skal dekkes av basisbevilgningen.

De siste årene har antallet fedmeoperasjoner økt. Fra å bli utført i svært liten skala, er det nå mange behandlingstilbud. For eksempel ble det utført totalt 1010 fedmeoperasjoner i 2008 mot 147 i 2004. Dette er i tråd med den medisinske forståelsen av overvekt og fedme som helseproblem.

De siste årene har spesialisthelsetjenesten kommet langt i å utvikle behandlingsforløp for sykkelig overvektige pasienter. De regionale helseforetakene har opprettet egne sentre for fedmebehandling i hver region. Disse er tverrfaglig bemannet og tilbyr et bredt spekter av behandlingsformer. Det er viktig å understreke at operasjon ikke nødvendigvis er den løsningen som passer alle, og at enkelte ønsker eller får tilbud om konservativ behandling.

Jeg vil understreke at pasienter med sykkelig overvekt vil bli vurdert om de har rett til nødvendig helsehjelp eller ikke, på lik linje med andre pasienter. Dersom pasienten faller innenfor de medisinske kriteriene for denne rettigheten, skal pasienten få en frist for når behandlingen senest skal være utført, og dersom det ikke eksisterer kapasitet i Norge har pasienten rett til å få behandlingen utført av annen tjenesteyter i Norge eller utlandet.